

HELSINGIN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2007

SISÄLLYSLUETTELO

1	TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1	Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	1
1.1.1	Kaupunginjohtajan katsaus	1
1.1.2	Taloudellinen kehitys Helsingin seudulla	2
1.1.3	Kaupungin henkilöstö	3
1.1.4	Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa	4
1.1.5	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	5
1.1.6	Ympäristötekijät	6
1.2	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	7
1.2.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	7
1.2.2	Toiminnan rahoitus	9
1.3	Rahoitusasema ja sen muutokset	10
1.4	Kokonaistulot ja -menot	12
1.5	Kuntakonsernin toiminta ja talous	13
1.5.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	13
1.5.2	Konsernin toiminnan ohjaus	13
1.5.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	15
1.5.4	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	15
1.6	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	17
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	18
2.1	Käyttötalouden toteutuminen	18
2.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	85
2.3	Investointien toteutuminen	91
2.4	Rahoitusosan toteutuminen	106
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	109
3.1	Tuloslaskelma	109
3.2	Rahoituslaskelma	110
3.3	Tase	111
3.4	Konsernilaskelmat	113
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	117
4.1	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	117
4.2	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	128
5	ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	140
5.1	Kunnallisten liikelaitosten tilinpäätökset	140
5.2	Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätöslaskelmat	163
6	ALLEKIRJOITUKSET	167
7	LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTYSTAVASTA	168

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Takana on hyvä vuosi verotuloilla ja toiminnallisilla aikaansaannoksilla mitattuna. Kaupunkilaisille voitiin tarjota monipuolisia palveluja ja parempaa kaupunkiympäristöä. Kansantaloudella meni hyvin ja Helsingin verotulot kasvoivat vuonna 2007. Myös Helsingin Energian hyvistä tuloksista otettiin ylimääräisiä tuloutuksia toiminnan rahoitukseen. Vaikka sosiaali- ja terveystalouden menot ylittyivät, pysyi kokonaisuus hyvin talousarvion mukaisena.

Vuoden 2007 aikana kaupunki päätti useista toimenpiteistä kaupungin veropohjan vahvistamiseksi. Uudistuneella yritysmuotoisella elinkeinopolitiikalla tavoitellaan lisää työpaikkoja Helsinkiin. Asuntopoliittiseksi tavoitteeksi ehdotettiin asuntotuotannon nostamista 5 000 asuntoon vuodessa ja asukasrakenteen monipuolistamiseksi voimistettiin satamalta vapautuvien alueiden suunnittelua. Helsingin vetovoimaisuuden lisäämiseksi alkoi kaupungintalon kortteleiden elävöittäminen ja tiloja hallinnoimaan perustettiin Helsingin Leijona Oy.

Helsinki näytti parhaimmat puolensa toukokuussa 2007, kun kaupunki toimi Eurovision laulukilpailun isäntäkaupunkina. Eurovision laulukilpailu oheistapahtumineen lisäsi pääkaupunkiseudun vetovoimaa tapahtumajärjestäjänä ja matkailukohteena.

Helsingin seudun yhteistyö oli tiivistä Pääkaupunkiseudun neuvottelukunnassa ja Helsingin seudun yhteistyökokouksissa. Vuoden aikana valmistuivat pääkaupunkiseudun neljäntoista työryhmän selvitystyöt, joissa käsiteltiin maankäyttöä, asuntopolitiikkaa, joukkoliikennettä, vesihuoltoa, työvoima- ja ammatillista koulutusta, sosiaali-, terveys- ja opetuspalveluja, vaihtoehtoisia omistajaohjauksmalleja ja hankintastrategiaa. Kaupunginvaltuustojen yhteiskokouksessa hyväksytyssä kaupunkiseudun suunnitelmassa esitetään keinot yli kuntarajojen menevään palvelujen käyttöön ja maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamiseen.

Viime vuoden ajan neuvoteltiin nykyisten YTV:n ja Helsingin kaupungin liikennelaitoksen suunnittelu- ja tilaajatoimintojen yhdistämisestä uuteen Helsingin seudun joukkoliikenteen tilaajaorganisaatioon. Sopimus asiasta saavutettiin vuoden 2008 tammikuussa ja siihen liittyi pääkaupunkiseudun nykyisten vesi- ja viemärlaitostoimintojen yhdistäminen YTV:n organisaatioon.

Helsingin ja Espoon kaupunkien yhteinen yhtiö perustettiin hallinnoimaan, toteuttamaan ja ylläpitämään metroa välillä Ruoholahti –Matinkylä. Helsingin, Espoon ja Vantaan yhteinen Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy perustettiin ja vuoden 2008 alussa aloitti elintarvike-, vesi- ja ympäristönäytteiden tutkimuksiin erikoistunut laboratorio MetropoliaLab. Pääkaupunkiseudun kaupunkien ja Uudenmaan liiton yhteinen markkinointiyhtiö sai nimen Greater Helsinki Promotion ja aluetta markkinoidaan otsikolla Helsinki Business Hub.

Kaupungin toiminnassa puututtiin rakenteisiin. Sosiaalivirasto ja terveyskeskus pystyivät hyvään yhteistyöhön hoitoketjujen toimivuuden parantamisessa. Strategisia linjauksia tehtiin tietotekniikassa. Sähköisiä palveluja lisätään ja monipuolistetaan. Esimerkiksi asuntohakemuksista jo 91 prosenttia tuli sähköisesti. Verkkolaskutus on ollut käytössä ja syksystä 2007 alkaen esimerkiksi päivähoiton laskut on voinut saada verkkolaskuna.

Helsinki ja Turku kokosivat kuntia ja yhteisöjä yhteistyöhön Itämeren rehevöitymisen ehkäisemiseksi.

Kaupunki tiivistä konserniohjausta, järjesti valmennusta tytäryhteisöjen johdolle ja otti käyttöön konsernitilijärjestelmän.

Kalasadaman metroaseman avaaminen vuoden 2007 alussa vaikutti piristävästi Sörnäisten-Hermanninrannan alueen yrityselämän edellytyksiin ja helpotti kaupunkilaisten liikkumista. Vuosaaren Sataman rakentaminen oli kiivaimmillaan ja hanke eteni suotuisasti. Helsingin Energian investoinnit kohdistuivat

kaukolämpölaitoksiin - ja verkostoon. Helsingin Vesi saneerasi vesihuoltoverkostoa selvästi edellisvuosia enemmän.

Helsingin kaupungin uuden päivystyssairaalan rakentaminen Meilahteen aloitettiin toukokuussa maanrakennustöillä, peruskivi muurattiin marraskuussa ja rakennus valmistuu vuonna 2009.

1.1.2 Taloudellinen kehitys Helsingin seudulla

Talousokehitys

Tuotanto kasvoi Helsingin seudulla ennakoarvion mukaan 4,6 prosenttia edellisvuodesta, noin puoli prosenttiyksikköä enemmän kuin koko maassa. Kasvu oli laajapohjaista ja perustui sekä jalostusaloihin että palveluihin. Vuodesta 2000 seudun tuotanto on kasvanut 27 prosenttia, kun koko maassa nousua on kertynyt 24 prosenttia.

Talousokehityksen huipun oletetaan jäävän vähitellen taakse ja suhdanteiden odotetaan heikenevän loivasti. Myös kansainvälinen suhdannekuva on aiempaa epävarmempi. Vuoden 2007 inflaatio oli ennakkotietojen mukaan 2,5 prosenttia ja eniten kuluttajahintoja nosti asumisen kallistuminen.

Työllisyys ja työttömyys

Helsingin seudulla avoimien työpaikkojen vahva, pitkään jatkunut kasvu taittui joulukuussa. Tuolloin avoinna oli 8 000 työpaikkaa, kun vuotta aikaisemmin määrä oli lähes 1 000 paikkaa enemmän. Koko maassa avoimien työpaikkojen määrä oli samalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin ja niitä oli 26 700. Helsingissä oli vuoden lopussa 19 prosenttia vähemmän avoimia työpaikkoja kuin vuotta aikaisemmin. Espoossa avoimien työpaikkojen lukumäärä oli supistunut 15 prosenttia ja Vantaalla 7 prosenttia. Kehysalueella sen sijaan avoimien työpaikkojen määrä oli kasvanut 35 prosenttia.

Helsingin seudun työlliseen työvoimaan kuului vuoden 2007 keskiarvon mukaan 680 556 henkilöä. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 2,0 prosenttia eli 13 133 henkilöä. Työllisen työvoiman määrä kasvoi runsaasti rahoitustoiminnan sektorilla sekä majoitus- ja ravitsemispalveluissa. Työllisten määrä väheni kuljetus- ja tietoliikennesektoreilla.

Työttömien osuus Helsingin seudulla työvoimasta oli 5,7 prosenttia joulukuussa työ- ja elinkeinoministeriön tietojen mukaan. Koko maassa se oli 8,4 prosenttia. Siinä oli laskua edellisvuoden joulukuuhun verrattuna noin prosenttiyksikön verran. Helsingin seudun työttömyysaste oli supistunut saman verran. Espoossa työttömien osuus työvoimasta oli joulukuussa 4,6 prosenttia, Helsingissä 6,3 prosenttia, Vantaalla 6,6 prosenttia ja kehysalueella 4,7 prosenttia.

Väestökehitys

Ennakkotiedon mukaan Helsingin seudun väestö kasvoi 14 500 asukkaalla vuoden 2007 aikana. Se on lähes 900 henkeä enemmän kuin edellisvuonna ja samaa luokkaa kuin kuluvan vuosikymmenen alussa. Alhaisinta väestönlisäys oli vuosina 2003 ja 2004. Tämän jälkeen kasvu on vaihdellut 2 300 henkilöstä 4 700 henkilöön vuosineljänneksittäin. Helsingin seudulla syntyy kolmen kuukauden aikana 4 000 vauvaa ja kuolleita on runsas kaksi tuhatta. Määrät ovat säilyneet pitkään samoina. Väestönkasvun vaihtelu ajassa on näin ollen seurausta muuttoliikkeen vaihteluista.

Koko Helsingin seudun väestömäärän lisääntymisen taustalla oli Helsingin, Vantaan ja kehysalueen väestön kasvu. Helsingin ja Espoon väestönmuutos ilman ulkomaista muuttovoittoa olisi ollut laskeva. Helsingissä asui vuoden lopussa 568 400 henkilöä, joka oli noin 4 000 henkilöä edellisvuotta enemmän. Helsingin väestö kasvoi 13 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006. Muuttovoittoa oli 19 prosenttia edellisvuotta enemmän ja muutto lisäsi väestömäärää 3 000 henkilöllä.

Ennakkotiedon mukaan vuoden 2007 aikana Helsingin seudulle muutti 41 700 henkilöä ja lähtömuuttajia oli 34 000. Näin muuttovoitto oli 7 700 asukasta. Rungas puolet väestönkasvusta oli siis peräisin muuttovoitosta. Pääkaupunkiseudun muuttovoitto oli 4 800 asukasta. Suurin osa tästä, 2 900 henkilöä tuli Helsinkiin.

Helsingin seudun saama muuttovoitto ulkomailta oli ennätyskellisen suuri, 5 700 henkilöä. Tulomuuttajia oli 10 900 ja lähtömuuttajia 5 200. Suurin osa Suomeen tulleesta ulkomaisesta muuttoliikkeestä kohdentui Helsingin seudulle, sillä sen osuus tulomuutosta oli kolme neljäsosaa. Tosin myös ulkomaille muuttajista neljä viidestä oli kotoisin Helsingin seudulta.

Pääkaupunkiseudulla Helsingin seudun ulkopuolisesta Suomesta saadusta muuttovoitosta suurin osa kohdentui Helsinkiin, sillä siellä tulomuuttajia oli 3 400 lähtömuuttajaa enemmän kuin edellisenä vuona. Pääkaupunkiseudulta muutti kehysalueelle 3 900 henkilöä enemmän kuin sieltä oli tulomuuttajia. Eniten muuttotappiota seudun muiden kuntien suhteen oli Helsingillä, josta muutettiin etenkin Espooseen ja Vantaalle, mutta myös Kirkkonummelle, Keravalle, Tuusulaan ja Nurmijärvelle.

Rakentaminen

Rakentaminen jatkui Helsingissä vilkkaana. Myönnettyjen rakennuslupien ja aloitettujen rakennustöiden sekä rakenteilla olevan rakennustuotannon määrä kasvoi vuodesta 2006. Kasvu on kohdistunut kuitenkin muuhun kuin asuinrakentamiseen. Asuinrakentaminen Helsingissä on pysytellyt jo useamman vuoden ajan suhteellisen alhaalla.

Rakentamiseen myönnettyjen lupien määrä kasvoi kolmanneksen edellisvuodesta. Rakennuslupia myönnettiin toimitilarakentamiseen 614 000 k-m² ja asuinrakentamiseen 256 000 k-m². Uusia rakennustöitä aloitettiin 42 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006. Yhteensä aloitettujen rakennustöiden kerrosala oli 752 000 k-m². Rakenteilla olevan tuotannon kerrosala (929 000 k-m²) kasvoi merkittävästi, sillä vuoden 2007 lopussa keskeneräisten rakennustöiden kerrosala oli 318 000 k-m² suurempi kuin vuoden 2006 lopussa.

Vuoden 2007 kokonaisrakennustuotannon poikkeuksellisen nopeaan kasvuun on vaikuttanut Vuosaaren sataman ja erityisesti sinne vuonna 2007 aloitettujen suurten varastojen rakentaminen. Uutta kerrosalaa Helsinkiin valmistui 422 000 k-m², josta asuinrakennuksiin 260 000 k-m² ja toimitilarakennuksiin 162 000 k-m².

Helsinkiin valmistui uusia asuntoja yhteensä 3 308. Valmistuneista asunnoista oli 427 käyttötarkoituksen muutoksiin perustuvaa korjausrakentamisen (toimisto- tai tehdasrakennus muutetaan asuintaloksi) asuntotuotantoa ja 2 881 tavanomaista uudistuotantoa. Uudistuotannon asuntoja valmistui 592 enemmän kuin vuonna 2006 ja 183 asuntoa enemmän kuin vuonna 2005.

Lähde: Helsingin kaupungin tietokeskus.

1.1.3 Kaupungin henkilöstö

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 1.2.2006 kaupungin henkilöstöstrategian vuosiksi 2006 – 2008. Keskeiseksi tavoitealueeksi määriteltiin henkilöstön saatavuuden turvaaminen, osaamisen hallinta, palkitseminen ja henkilöstön osallistuminen. Henkilöstöstrategiaa toteutetaan kaupunginhallituksen hyväksymän toimenpideohjelman mukaisesti siten, että vuodet 2006 ja 2007 ovat olleet toimenpideohjelmaan sisältyvien hankkeiden ja tuotteiden kehittämisvaihetta ja vuonna 2008 keskitytään kyseisten hankkeiden loppuunsaattamiseen sekä kehitettyjen tuotteiden käyttöönottoon.

Kaupungin palveluksessa oli vuoden lopussa 38 623 henkilöä, joista 32 380 oli vakinaisia ja 6 243 määräaikaista. Henkilöstön määrä oli 589 henkilöä (1,5 prosenttia) suurempi kuin edellisen vuoden lopussa. Työllistettyjä oli kaupungin palveluksessa vuoden aikana yhteensä 2 494 henkilöä. Seure Henkilöstöpalvelut Oy:stä ostettiin lyhytaikaista työvoimaa yhteensä 835 henkilötyövuoden verran.

Vuoden 2007 palkkasumma (ilman työllistettyjen palkkoja) oli 1 134 miljoonaa euroa, mikä on 4,8 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna.

Kaupungin palveluksesta vuonna 2007 erosi 1 154 henkilöä (985 henkilöä v. 2006) ja siirtyi eläkkeelle 681 henkilöä (697 henkilöä v. 2006). Eläkkeelle siirtyneiden keski-ikä oli 61,52 vuotta (60,94 vuotta v. 2006). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 46,5 vuotta (46,3 vuotta v. 2006).

Tarkempia tietoja henkilöstöstä löytyy kaupungin erikseen julkaisemasta henkilöstöraportista.

TAULUKKO: Kaupungin henkilöstön määrä toimialoittain vuosien 2006 – 2007 lopussa ^{*)}.

Toimialat	Vakinainen henkilöstö		Määräaikainen henkilöstö		Koko henkilöstö	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
1 Kaupunginjohtajan toimiala	2 510	2 530	165	133	2 675	2 663
2 Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	867	866	41	47	908	913
3 Sivistys- ja henkilöstötoimi	6 899	6 936	1 922	1 942	8 821	8 878
4 Rakennus- ja ympäristötoimi	5 519	5 609	311	477	5 830	6 086
5 Sosiaali- ja terveystoimi	16 247	16 439	3 553	3 644	19 800	20 083
Yhteensä	32 042	32 380	5 992	6 243	38 034	38 623

^{*)} Luvuissa ei ole mukana työllistettyjä.

1.1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa

Laki kunta- ja palvelurakennemuutoksesta tuli voimaan 23.2.2007 ja on voimassa vuoden 2012 loppuun. Lain 7 pykälä edellytti, että pääkaupunkiseudun kuntien (Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien) tuli laatia 31.8.2007 mennessä suunnitelma siitä, miten maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittamista sekä palvelujen käyttöä yli kuntarajojen parannetaan seudulla ottaen huomioon jo käynnissä olevat yhteistyöhankkeet.

Puitelain mukaisen seutusuunnitelman laadinnan lähtökohtana oli pääkaupunkiseudun kaupunginvaltuustojen 22.5.2006 hyväksymä pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyösopimus. Sopimuksen tavoitteena on tiivistää ja laajentaa kaupunginvaltuustojen vuonna 2004 hyväksymän yhteistyöasiakirjan perusteella käynnistynyttä yhteistyötä ja edistää seudun yhteistyötä valtion kanssa. Sopimuksen mukainen yhteistyö on laajempaa kuin puitelain 7 pykälässä edellytetään ja yhteistyölle on sovittu oma aikataulunsa.

Pääkaupunkiseudun kaupungit käsitelivät kaupunkiseutusuunnitelmaa yhteiskokouksessaan 19.6.2007. Valtioneuvostolle toimitettu kaupunkiseutusuunnitelma sisältää maankäyttöä, asumista ja liikennettä koskevan MAL-osion ja palvelujen yhteiskäyttöä koskevan Palvelut osion.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.6.2007 kokouksessaan myös kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetun lain 10 pykälän mukaisen Helsingin toimeenpanosuunnitelman ja selvityksen. Tämä kattaa väestökehityksen ikäryhmittäin 2015 ja 2025, palvelutarveanalyysin palveluista vuosille 2015 ja 2025, palveluverkon kattavuus- ja riittävyyselvityksen vuosille 2009 ja 2013 sekä suunnitelman keskeisten

toimintojen järjestämisestä ja henkilöstövoimavarojen riittävydestä ja kehittämisestä vuosille 2009 ja 2013.

Pääkaupunkiseudun yhteistyönä valmistellaan yhteistä henkilöstöstrategiaa. Tämä on laaja kehittämishanke, jota tukee taloudellisestikin työelämän kehittämisohjelma Tykes. Tutkimuksellisesta osuudesta vastaavat Helsingin Kauppakorkeakoulu ja Lappeenrannan teknillinen yliopisto. Kehittämistyötä tehdään pääkaupunkiseudun kaupungeissa useissa case-yksiköissä. Etenemistä seurataan työseminaareissa, joissa ovat mukana henkilöstön kehittäjät ja laaja ammattijärjestöjen edustus kaikista kaupungeista.

Sipoon lounaisosa ja Vantaan Västerkullan kiila liitetään Helsinkiin vuoden 2009 alusta. Asia varmistui Korkeimman hallinto-oikeuden hylättyä tammikuussa 2008 valitukset, jotka kohdistuivat valtioneuvoston asiasta vuonna 2006 tekemään päätökseen.

Helsingin kaupunginvaltuusto päätti 10.10.2007 pääkaupunkiseudun kuntien yhteistyösopimuksen mukaisesti perustaa elintarvike-, vesi- ja ympäristönäytteiden tutkimuspalveluita tuottavan Metropolilab-nimisen kunnallisen liikelaitoksen. Liikelaitos perustettiin ns. isäntäkuntamallilla Helsingin kaupungin organisaatioon. Liikelaitoksen toiminta alkoi 1.1.2008.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.1.2007 Helsingin ammattikorkeakoulun (Stadian) ja Evttek-ammattikorkeakoulun nykyisestä ammattikorkeakoulutoiminnasta vastaavan yhtiön perustamisen. Uuden Metropolia-ammattikorkeakoulun opetustoiminta alkaa 1.8.2008.

Kaupunginvaltuusto päätti 25.4.2007 perustaa yhdessä Espoon kaupungin kanssa keskinäisen kiinteistöyhtiön hallinnoimaan, toteuttamaan ja ylläpitämään metroa välillä Ruoholahti (Helsinki) – Matinkylä (Espoo).

Käynnissä on neuvottelut nykyisten YTV:n ja Helsingin kaupungin liikennelaitoksen suunnittelu- ja tilaajatoimintojen yhdistämisestä uuteen Helsingin seudun joukkoliikenteen tilaajaorganisaatioon. Sen osapuolina olisivat seutuliikenteen järjestämiseen osallistuvat kaupungit ja kunnat sekä valtio VR:n lähiliikenteen tilaajana. Myös pääkaupunkiseudun nykyisten vesi- ja viemärlaitostointojen yhdistäminen YTV:n organisaatioon on vireillä.

Vuosaaren sataman rakentaminen jatkui. Meriväylä ja tieyhteys valmistuivat loppuvuodesta ja suuri osa satama-alueen infrastruktuurista on valmiina. Vuosaaren satamakeskus otetaan käyttöön vuoden 2008 marraskuun lopussa.

Kaupunginhallituksen omistajapoliittisten linjausten mukaisesti on aloitettu valmistelu kiinteistöviraston tilakeskuksen, henkilöstökeskuksen kehittämispalvelujen sekä talous- ja suunnittelukeskuksen taloushallintopalvelun muuttamiseksi kunnallisiksi liikelaitoksiksi vuoden 2009 alusta.

1.1.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Tavoitteena on keskipitkällä aikavälillä saavuttaa tilanne, jossa peruspalvelujen rahoitus on nykyistä kestävämmällä pohjalla eikä palvelutaso ole riippuvainen liiketoiminnan, lähinnä Helsingin Energian, ylimääräisistä tuloutuksista. Tavoitetilassa talousarvion mukaisen varsinaisen toiminnan vuosikate kattaa poistot, kun vuoden 2007 vuosikate kattoi poistoista 85 prosenttia.

Vuoden 2007 positiivisen talouskehityksen, huomattavasti parantuneen työllisyyden sekä kansantalouden suhdannehuipusta seuranneen edellivuotia myönteisemmän verotulokehityksen ansiosta kaupungin taloutta voidaan näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tasapainottaa pitkäjänteisesti. Talouden tasapainoon saattaminen on tärkeää, koska tulevaa talouskehitystä varjostaa kansainvälisen talouden kasvava

epävarmuus ja sen mahdolliset heijastumat Suomen ja pääkaupunkiseudun kehitykseen sekä ikääntymisestä seuraavat vaikutukset työvoiman tarjontaan ja sitä kautta veropohjaan.

Kaupungin pääperiaatteena on ottaa vain lakisääteiset vakuutukset. Vahinkoihin on varauduttu vakuutusrahastolla, jonka pääoma tilikauden lopussa oli 53,8 milj. euroa. Helsingin Energian voimalaitosten tuotanto on vakuutettu keskeytysvakuutuksella.

Henkilökunnan osalta suurimmat tulevat haasteet kohdistuvat työvoiman saatavuuteen ja osaamiseen sekä ammatilliseen liikkuvuuteen. Kaupunki joutuu yhä ankarammin kilpailemaan työvoimasta muun julkisen sektorin ja yksityisen sektorin kanssa. Työvoimapula ja rakennemuutokset asettavat yhä suurempia haasteita henkilöstön määrälliselle ja laadulliselle ennakoinnille.

1.1.6 Ympäristötekijät

Helsingin kaupungilla on useita ympäristönsuojeluun liittyviä lakisääteisiä viranomaistehtäviä, mutta kaupunki on toimintansa laajuuden takia myös merkittävä ympäristön kuormittaja.

Kaupungin ympäristöasioiden hallintaa ohjataan useilla ympäristöjohtamisen välineillä. Merkittävimmät näistä ovat kaupungin ympäristöpolitiikka sekä kestävän kehityksen toimintaohjelma ja ekologisen kestävyuden ohjelma (Heko). Lisäksi suurimmilla liikelaitoksilla ja eräillä virastoilla on toimivat ympäristöjärjestelmät, jotka perustuvat ISO 14 001 –standardiin tai Green Office- järjestelmään.

Helsingin kaupunki on ympäristön kannalta alueensa merkittävimpien toimijoiden joukossa ja monilla toimialoilla jopa merkittävin esimerkiksi liikenteessä, energiantuotannossa, vesihuollossa, satamatoiminnassa. Suomen hiilidioksidipäästöistä kaupunki tuottaa noin 6 prosenttia. Viikinmäen jätevedenpuhdistamo vastaa lähes miljoonan ihmisen jätevesien puhdistuksesta.

Kaupunkiorganisaation toiminnot ja ympäristövaikutukset ovat monimuotoisia. Kaupungin suurten liikelaitosten toimintaan liittyy huomattavia välittömiä ympäristövaikutuksia kuten päästöjä tai luonnonvarojen kulutusta. Lisäksi suurten virastojen, kuten rakennus-, sosiaali- ja opetusvirasto sekä terveyskeskuksen toiminta kuluttaa paljon luonnonvaroja ja energiaa.

Kaupungin ympäristökulut ovat viime vuosina olleet noin 85 - 95 miljoonaa euroa vuodessa (2,5 -3,0 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista). Lisäksi kaupunki on vuosittain investoinut ympäristönsuojeluun 25 - 45 miljoonaa euroa. Toimintakuluista merkittävimpiä ovat aiheuttaneet ympäristöperusteiset verot sekä jätevesien käsittely, yleisten alueiden puhtaanapitoon sekä ilmansuojeluun liittyvät toiminnot. Investoinneista merkittävimpiä ovat olleet jätevesien käsittelyn sekä pilaantuneen maan kunnostuksen hankkeet.

Tulevaisuudessa lisääntyviä kustannuksia tulevat aiheuttamaan ilmastonmuutoksen torjunta ja siihen sopeutuminen, energiansäästön velvoitteet, paikallisen ilmanlaadun suojeleminen, meluntorjunta sekä pilaantuneiden maaperien kunnostus ja esirakentaminen.

Ilmansuojelu

Ilman epäpuhtauspitoisuuksille annetun asetuksen mukaan kunta on velvollinen laatimaan ohjelmia tai suunnitelmia, jos asetuksessa annetut raja-arvot ylittyvät. Typpidioksidin raja-arvot ovat ylittyneet Helsingissä vuosina 2005 ja 2006 sekä hengitettävien hiukkasten raja-arvot vuosina 2003, 2005 ja 2006.

Kaupunki on parhaillaan laatimassa ilmansuojelun toimintaohjelmaa raja-arvojen ylitysten johdosta. Ohjelma tulee sisältämään useita toimenpiteitä, jotka vaativat investointeja kaupungilta. Investointien tarkempi sisältö määritellään kuitenkin myöhemmin hankkeiden suunnitteluvaiheessa.

Energia- ja ilmastopolitiikka

Energiapalveludirektiivi velvoittaa EU-maita vähentämään energiankulutustaan yhdeksän prosenttia jaksolla 2008 – 2016. Helsinki toteuttaa osaltaan tätä tavoitetta kauppa- ja teollisuusministeriön (nykyinen työ- ja elinkeinoministeriö) kanssa solmitulla energiategohokkuussopimuksella. Nykyisen sopimuksen tavoitteena on ohjeellinen yhdeksän prosentin energiansäästö jaksolla 2008 – 2016. Kaupungin energiansäästön kokonaistavoite on kiinteä 133,05 GWh:n energiamäärä, joka pyritään saavuttamaan vuoden 2016 loppuun mennessä.

Kaupunki on sitoutunut YTV-alueen ilmastostrategian toteuttamiseen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi tammikuussa 2008 energiapoliittisia linjauksia koskevan selonteon. Se sisältää linjauksia, jotka koskevat energian tuotantoa ja hankintaa, rakennusten energiankäyttöä, liikennettä, maankäyttöä ja kaupunkisuunnittelua.

Meluntorjunta

EU:n ympäristömeludirektiivin ja ympäristönsuojelulain mukaan yli 100 000 asukkaan väestökeskittymien tulee tehdä meluselvityksen ja meluntorjunnan toimintasuunnitelmat. Helsingin kaupungin meluselvityksen mukaan vuonna 2006 tieliikenteen melualueilla asui 237 500 ja raideliikenteen melualueilla 69 800 kaupunkilaista. Helsingin pinta-alasta noin kolmannes on melualueita.

Kaupunki julkaisee vuosittain erillisen ympäristöraportin, jossa eritellään kaupungin toimintojen ympäristövaikutuksia sekä ympäristötaloutta. Raportti saatetaan kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

1.2 TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

1.2.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2007 tulos muodostui ylijäämäiseksi. Tilikauden tulos on 363,0 milj. euroa. Ylijäämäksi varausten ja rahastojen muutosten jälkeen muodostui 257,8 milj. euroa. Tuloksen ylijäämäisyys johtuu pääasiassa verotuloista ja Helsingin Energian ylijäämäisestä tuloksesta.

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2007	1.1. - 31.12.2006
1 000 euroa		
Toimintatuotot	1 477 728	1 492 050
Valmistus omaan käyttöön	102 451	94 173
Toimintakulut	-3 538 333	-3 418 405
TOIMINTAKATE	-1 958 154	-1 832 182
Verotulot	2 262 334	2 093 709
Valtionosuudet	181 474	173 958
Rahoitustuotot	94 743	62 163
Rahoituskulut	-35 644	-26 952
VUOSIKATE	544 754	470 696
Poistot ja arvonalentumiset	-298 699	-296 346
Satunnaiset erät	116 973	220 984
TILIKAUDEN TULOS	363 027	395 335
Tilinpäätössiirrot	-105 232	-107 671
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	257 795	287 664

Verotuloja kertyi 123,0 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Kunnan tuloveroa kertyi 61,4 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän. Syynä talousarviota parempaan kertymään oli ennakoitua parempi työllisyyskehitys. Yhteisöveron tuottoja kertyi 46,9 milj. euroa yli talousarvion.

Ennakoitua suurempi kertymä johtui ennakoitua paremmasta taloustilanteesta ja siitä seuranneesta yritysten hyvästä tuloskehityksestä. Kiinteistövero kertyi 14,9 milj. euroa yli talousarvion, joka on seurausta verohallinnon toteuttamasta tonttien verotusarvojen tarkistuksista.

Helsingin verotulot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 8,1 prosenttia. Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien verotulot kasvoivat 7,5 prosenttia. Näissä luvuissa ovat mukana kaikki eri vuosilta vuonna 2007 saadut verotulot. Helsingin vuoden 2007 veroennakot (jouluukuun ennakot saatu tammikuussa 2008) puolestaan kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 7,9 prosenttia, Kunnan tuloveron ennakot kasvoivat 6,7 prosenttia ja osuus yhteisöveron tuotosta 19,3 prosenttia.

Vuoden 2007 kunnan tuloveroprosentti oli 17,5, yleinen kiinteistöveroprosentti 0,7 ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti 0,22. Koiraveroa perittiin 50 euroa per koira.

Vuoden 2006 verotuksen maksuunpanotilaston mukaan Helsingin kunnallisveron kasvu edelliseen vuoteen verrattuna oli 5,2 prosenttia ja yhteisöveron kasvu 9,3 prosenttia. Vastaavat luvut olivat Espoossa kunnallisveron kasvu 7,5 prosenttia ja yhteisöveron kasvu 11,5 prosenttia sekä Vantaalla kunnallisveron kasvu 5,7 prosenttia ja yhteisöveron kasvu 13,8 prosenttia. Koko maassa kunnallisverot kasvoivat 5,7 prosenttia ja yhteisövero 14,6 prosenttia.

Tuloslaskelman vertailua edelliseen vuoteen vaikeuttaa Helsingin Energian sähköverkkotoiminnan eriyttäminen erilliseen osakeyhtiöön 1.10.2006 lukien. Vuoden 2006 luvut sisältävät sähköverkkotoiminnan ajalta 1.1.- 30.9.2006. Tämän vaikutus näkyy varsinkin toimintatuottojen ja -kulujen vertailussa edelliseen vuoteen.

Toimintatuotot pienenivät yhden prosenttiyksikön edelliseen vuoteen verrattuna samaan aikaan kun toimintakulut kasvoivat 3,5 prosenttia. Toimintatuotot ilman liikelaitoksia kasvoivat 2,1 prosenttia ja toimintakulut 5,3 prosenttia.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista ($100 * \text{toimintatuotot} / (\text{toimintakulut} - \text{valmistus omaan käyttöön})$) on kehittynyt seuraavasti:

	2007	2006	2005	2004
Toimintatuotot toimintakuluista %	43	44,9	41,5	44,6

Toimintakate pieneni 126 milj. euroa ja 6,9 prosenttia. Tämä on suoraan seurausta menojen tuloja suuremmasta kasvuvauhdista.

Vuosikate 544,8 milj. euroa kattoi 294,2 milj. euron poistot ja 648,6 milj. euron investoinneista 84 prosenttia. Vuosikate on kehittynyt seuraavasti:

	2007	2006	2005	2004
Vuosikate, milj. euroa	544,8	470,7	329,3	380,9
Vuosikate % poistoista	182,4	158,8	110,8	124,6
Vuosikate, euroa/asukas	958	834	587	681

Kaupungin kokonaistalous vuosikatteella mitattuna on tasapainossa. Tilanne näyttää toiselta, jos tarkastellaan kaupungin taloutta ilman liikelaitoksia. Vuosikate ilman liikelaitoksia, 167,2 milj. euroa, kattaa poistoista 85 prosenttia ja investoinneista vain 48 prosenttia. Vuosikate ilman liikelaitoksia oli 294 euroa/asukas. Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien keskimääräinen vuosikate vuonna 2007 oli 368 euroa/asukas ja poistoista 131 prosenttia.

Satunnaiset tuotot 117,0 milj. euroa ovat pääosin pysyvien vastaavien hyödykkeiden eli käyttöomaisuuden myyntivoittoa. Vuoden 2006 huomattavan korkea vertailuarvo sisältää Helsingin Energian sähköverkkotoiminnan yhtiöittämisessä syntyneen luovutusvoiton.

Kaupungin talouden tasapaino perustuu liikelaitosten ja erityisesti Helsingin Energian hyvään tulokseen. Helsingin Energian tuloksesta on jo useampana vuonna tehty ylimääräisiä tuloutuksia, joiden turvin on pystytty rahoittamaan merkittävä osa peruspalveluista. Tämä on antanut virheellisen kuvan rahoituksen riittävydestä eikä ole enää jatkossa mahdollista energiatoiminnan kustannusten kasvaessa päästökaupan ja uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton myötä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyessään vuoden 2008 talousarvion hyväksyi myös ajatuksen, että kaupungin talouden riippuvuus Helsingin Energian ylimääräisistä tuloutuksista puretaan asteittain. Vuonna 2007 toteutettiin 150 milj. euron siirto Helsingin Energian kertyneistä ylijäämistä kaupungin edellisten vuosien ylijäämiin. Lisäksi tekninen lautakunta esitti, että vuonna 2008 siirretään Helsingin Energian ylijäämistä 200 milj. euroa, kaupungin edellisten vuosien ylijäämiin.

Liikelaitosten ylijäämät ja tuloutukset kaupungille olivat vuonna 2007 seuraavat:

1 000 euroa	Energia	Vesi	Satama	HKL	Palmia	Helteks
Peruspääoman tuotto	47 429	12 987	6 317	8 442	168	99
Perustamislainan korko	24 064	15 514	677	1 485	-	-
Perustamislainan lyhennys	19 274	7 325	1 880	1 988	-	-
Tilikauden ylijäämä	217 564	2 861	0	0	3 276	12

Kaupungin sisäiset tuloutukset eliminoituvat ulkoisen kirjanpidon tuloslaskelmassa, taseessa ja rahoituslaskelmassa, mutta vaikuttavat lukuihin, kun kaupungin taloutta tarkastellaan ilman kunnallisia liikelaitoksia. Tilikauden 363 milj. euron tuloksesta siirrettiin rahastoihin 74,9 milj. euroa, joista merkittävin siirto oli Kamppi – Töölönlahti – rahastoon 47,0 milj. euroa. Rahastoista tuloutettiin 18,1 milj. euroa. Lisäksi investointivarausten muutos pienensi tulosta 48,4 milj. euroa, joten tilikauden ylijäämäksi muodostui 257,8 milj. euroa.

1.2.2 Toiminnan rahoitus

RAHOITUSLASKELMA, 1 000 euroa	1.1. - 31.12.2007	1.1. - 31.12.2006
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	544 754	470 696
Satunnaiset erät	116 973	220 984
Tulorahoituksen korjauserät	-140 576	-235 322
	521 151	456 358
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-648 596	-566 363
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 612	5 689
Pysyvien vastaavien luovutustulot	123 854	507 731
	-515 130	-52 943
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	6 020	403 415
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-66 030	-247 161
Antolainasaamisten vähennykset	21 096	25 451
	-44 934	-221 710
Lainankannan muutokset		

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	130 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-93 881	-58 931
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 100	-29
	37 219	-58 960
Oman pääoman muutokset	-150	8 222
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	11 433	-12 390
Vaihto-omaisuuden muutos	-7 942	12 156
Saamisten muutos	-9 429	-24 289
Korottomien velkojen muutos	60 267	43 157
	54 329	18 634
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	46 464	-253 815
RAHAVAROJEN MUUTOS	52 484	149 601
Rahavarat 31.12.	780 553	728 069
Rahavarat 1.1.	-728 069	-578 468
	52 484	149 601

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 6,0 milj. euroa ylijäämäinen ja rahoituksen rahavirta 46,5 milj. euroa ylijäämäinen. Näin rahavarojen muutokseksi muodostui 52,5 milj. euron lisäys. Investointien rahavirta poikkeaa huomattavasti vuodesta 2006, koska vuoden 2006 pysyvien vastaavien luovutustuloissa on Helsingin Energian sähköverkkotoiminnan yhtiöittämisestä johtuva luovutusvoitto, 136,0 milj. euroa.

Tilikauden investoinnit ilman liikelaitoksia kohdistuivat seuraavasti: kiinteän omaisuuden hankinta 108,2 milj. euroa, talonrakennus 84,6 milj. euroa, katujen, liikenneväylien ja ratojen rakentaminen 72,8 milj. euroa, väestönsuojien rakentaminen 1,2 milj. euroa, puistorakentaminen 9,0 milj. euroa, liikuntapaikat 9,6 milj. euroa, Korkeasaaren investoinnit 1,4 milj. euroa, irtaimen omaisuuden hankinta 41,4 milj. euroa, Tukkkutorin investoinnit 1,1 milj. euroa, osakkeiden hankinta 11,2 milj. euroa ja lähiörahaston varoilla rahoitettavat investoinnit 8,7 milj. euroa.

Liikelaitosten investoinnit olivat: Helsingin Energia 54,0 milj. euroa, Helsingin Vesi 35,8 milj. euroa, Helsingin Satama 170,9 milj. euroa, liikennelaitos 35,7 milj. euroa, Palvelukeskus 1,4 milj. euroa ja Tekstiilipalvelu 1,2 milj. euroa.

Uusia antolainoja myönnettiin 44,9 milj. euroa enemmän kuin vanhoja lyhennettiin. Lainakannan muutoksiin sisältyy Helsingin Satamalle Vuosaaren sataman rakentamiseen otettu 130 milj. euron laina. Ottolainoja lyhennettiin 93,9 milj. euroa.

Rahoituslaskelman tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti:

	2007	2006	2005	2004
Investointien tulorahoitus, %	85,3	84,0	80,2	77,7
Pääomamenojen tulorahoitus, %	70,0	55,9	63	52,8
Lainanhoitokate	4,5	5,8	4,4	2,2
Kassan riittävyys	67	63	57	65

Investointien tulorahoitus-tunnusluku ($100 \times \text{vuosikate} / \text{investointien omahankintameno}$) kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Vuonna 2007 noin 14,7 prosenttia investoinneista rahoitettiin omaisuuden myynnillä tai lainalla. Pääomamenojen tulorahoitus osoittaa vuosikatteen prosenttiosuuden investointien omahankintamenojen, antolainojen nettolisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä. Tunnusluvun arvot osoittavat, että kaupungin vuosikate ei riitä pääomamenojen rahoittamiseen.

Lainanhoitokate [(vuosikate + korkokulut)/korkokulut + lainanlyhennykset] kertoo tulo-rahoituksen riittävyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Kaupungin lainanhoitokyky on pysynyt hyvänä. Kassan riittävyys -tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa kaupungin rahavaroilla. Kaupungin maksuvalmius on pysynyt hyvällä tasolla.

1.3 RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

TASE, VASTAAVAA	2007	2006	VASTATTAVAA	2007	2006
	1 000 e	1 000 e		1 000 e	1 000 e
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	2 972 406	2 972 406
Aineettomat oikeudet	36 804	37 391	Arvonkorotusrahasto	1 831 715	1 834 987
Muut pitkävaikutteiset menot	32 515	39 033	Muut omat rahastot	516 243	459 384
Ennakkomaksut	334	250	Muu oma pääoma	729 031	729 031
			Edellisten tilikausien ylijäämä	1 041 776	754 262
			Tilikauden ylijäämä	257 795	287 664
	69 654	76 675		7 348 966	7 037 734
1 000 euroa	2007	2006		2007	2006
Aineelliset hyödykkeet			POISTOERO JA VAPAA-		
Maa- ja vesialueet	2 665 355	2 584 151	EHTOISET VARAUKSET		
Rakennukset	1 392 847	1 410 140	Poistoero	111 248	111 287
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 712 020	1 662 085	Vapaaehtoiset varaukset	387 114	338 701
Koneet ja kalusto	200 464	200 648			
Muut aineelliset hyödykkeet	9 374	8 951			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	583 383	389 146			
	6 563 442	6 255 122		498 362	449 988
Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET		
Osakkeet ja osuudet	797 305	788 414	Eläkevaraukset	302 145	319 620
Joukkovelkakirjalainasaamiset	279 179	225 100	Muut pakolliset varaukset	21 683	47 752
Muut lainasaamiset	741 768	750 912			
	1 818 252	1 764 427		323 828	367 372
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	384 244	391 648	Valtion toimeksiannot	384 506	391 936
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	3 989	3 848	Lahjoitusrahastojen pääomat	3 989	3 848
Muut toimeksiantojen varat	259 858	249 462	Muut toimeksiantojen pääomat	258 351	236 495
	648 091	644 957		646 846	632 278
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Vaihto-omaisuus			Pitkäaikainen		
Aineet ja tarvikkeet	69 624	64 125	Joukkovelkakirjalainat	20 000	20 000
Keskeneräiset tuotteet	3 237	794	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	637 724	566 442
	72 861	64 919	Lainat julkisyhteisöiltä	2	125
Pitkäaikaiset saamiset			Ostovelat	12	8
Lainasaamiset	62	62			

Muut saamiset	3 631	4 386	Liittymismaksut ja muut velat	12 792	8 725
	3 694	4 449		670 530	595 301
Lyhytaikaiset saamiset			Lyhytaikainen		
Myyntisaamiset	92 002	84 022	Joukkovelkakirjalainat	0	35 000
Lainasaamiset	949	1 190	Lainat rahoituslaitoksilta	58 719	58 719
Muut saamiset	58 122	50 912	Lainat julkisyhteisöiltä	1 223	162
Siirtosaamiset	104 672	109 438	Saadut ennakot	8 928	12 893
			Ostovelat	175 663	162 113
			Muut velat	88 443	81 229
			Siirtovelat	390 786	351 390
	255 745	245 561		723 762	701 505
Saamiset yhteensä	259 439	250 010	Vieras pääoma yhteensä	1 394 292	1 296 806
Rahoitusarvopaperit					
Sijoitukset					
rahamarkkinainstrumentteihin	550 061	719 025			
Rahat ja pankkisaamiset	230 492	9 044			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 212 292	9 784 178	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	10 212 292	9 784 178

Taseen loppusumma on kasvanut 428,1 milj. euroa. Vastaavaa puolella suurin lisäys on ennakkomaksuissa ja keskeneräisissä hankinnoissa 194,2 milj. euroa. Lisäys johtuu Vuosaaren sataman keskeneräisistä investoinneista. Uudet maanhankinnat ovat lisänneet maa- ja vesialueiden tasearvoa 81,2 milj. euroa. Vastattavaa puolella suurimmat lisäykset ovat tilikauden ylijäämästä johtuen omassa pääomassa sekä Helsingin Sataman lainanotosta johtuen vieraassa pääomassa.

Rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit tase-ryhmien välinen muutos edelliseen vuoteen johtuu uusista sopimuksista, joiden mukaan konsernitilille saadaan markkinakorkoa.

Taseen tunnusluvut, jotka koskevat omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta ovat kehittyneet seuraavasti:

Taseen tunnusluvut	2007	2006	2005	2004
Omavaraisuusaste, %	76,9	76,6	75,7	74,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	35,3	34,1	38,3	39,6
Velkaantumisaste, %	-0,9	-0,7	-0,9	2,0
Lainakanta, 31.12, milj. euroa	718	680	739	796
Lainat, euroa/asukas	1 263	1 205	1 318	1 424
Lainasaamiset, 31.12, milj. euroa	1 021	976	754	699

Omavaraisuusaste $[(100 * (\text{oma pääoma} + \text{poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / \text{koko pääoma} - \text{saadut ennakot})]$ mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta.

Suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku $[(100 * (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot})]$ kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi

tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella.

Velkaantumisaste tunnusluku $[(100 * (\text{korollinen vieras pääoma} - (\text{rahoitusarvopaperit} + \text{rahat ja pankkisaamiset}) / \text{oma pääoma})]$ kuvaa korollisten velkojen ja oman pääoman keskinäisen suhteen. Kun tunnusluvun arvo < 1 , sitä voidaan pitää hyvänä.

1.4 KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	Milj. e	%	MENOT	Milj. e	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	1 478	34,3	Toimintakulut	3 538	82,1
Verotulot	2 262	52,5	Valmistus omaan käyttöön	-102	-2,3
Valtionosuudet	181	4,2	Korkokulut	35	0,8
Korkotuotot	75	1,7	Muut rahoituskulut	1	-
Muut rahoitustuotot	19	0,5	Satunnaiset kulut	-	-
Satunnaiset tuotot	117	2,7	Tulo-rahoituksen korjaukset		
Tulo-rahoituksen korjaukset			Pakollisten varausten muutos	26	0,6
Pysyvien vastaavien luovutustulot	-111	-2,5			
TULOT	Milj. e	%	MENOT	Milj. e	%
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	10	0,2	Investointimenot	649	15,1
Pysyvien vastaavien myyntituotot	124	2,9			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	21	0,5	Antolainasaamisten lisäykset	66	1,5
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	130	3,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	94	2,2
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	4 307	100,0	Kokonaismenot yhteensä	4 307	100,0

1.5 KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

1.5.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 118:sta tytäryhteisöstä 115 kpl. Helsingin Leijona, Helsinki Abroad Ltd Oy ja Posivire Oy eivät laatineet tilinpäätöstään vielä vuodelta 2007. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikkien 5 kuntayhtymän, joissa kaupunki on jäsenenä sekä 9 säätiön, joissa kaupungilla on määräysvalta, tilinpäätökset. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty myös 3 yhteisyhteisön ja 41:n osakkuusyhteisön tilinpäätökset. Yhdistelemättä jäi 12 osakkuusyhteisön tilinpäätökset, koska tietoja ei saatu.

Yksityiskohtainen luettelo konsernitilinpäätökseen yhdistellyistä ja yhdistelemättä jätetyistä yhteisöistä ja säätiöistä on konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

1.5.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Helsingin kaupunkikonserniin kuuluvat ne yhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla on määräysvaltaa.

Kaupunkikonserniin kuuluu 118 tytäryhtiötä ja 9 tytär-säätiötä. Näiden konserniohjausvastuu on jaettu toimialoittain kaupunginjohtajan ja apulaiskaupunginjohtajien kesken.

Kaupunki emoyhteisönä vastaa kaupungin kehityksen ohjaamisesta sekä kaupungin järjestämien palvelujen määrittelystä. Konserniin kuuluvia yhtiöitä ja säätiöitä käytetään täydentämään kaupungin palvelutuotantoa ja hoitamaan konsernin muita tehtäviä.

Konserniohjauksen nykyinen toimintamalli on ollut käytössä vuodesta 2004 alkaen. Konsernin johdon muodostavat:

- kaupunginvaltuusto
- kaupunginhallitus
- kaupunginjohtaja
- apulaiskaupunginjohtajat

Konsernin johdon tehtävistä on säädetty kuntalaissa ja määrätty kaupunginhallituksen johtosäännössä.

Kaupunginvaltuusto

- päättää konsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista
- päättää merkittävistä ja taloudellisesti laajakantoisista kaupungin hallinnon järjestämisen periaatteista
- hyväksyy tilinpäätöksen, joka sisältää konsernitaseen liitteineen.

Kaupunginhallitus

- johtaa konsernia
- valvoo, että konsernin tytäryhteisöt toimivat kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja niiden toimintapolitiikat ovat kaupungin päämäärien mukaiset.

Kaupunginjohtajisto

- seuraa konserniin kuuluvien yksiköiden toimintaa
- huolehtii konsernin johtamisen ja hallinnon yhtenäisyydestä
- arvioi konsernirakenteen kehittämistarpeita.

Kaupunginjohtaja

- huolehtii konsernin toiminnan ja talouden yleissuunnittelusta
- seuraa konsernin toimivuutta ja tekee ehdotuksia konsernirakenteen kehittämisestä
- huolehtii kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa.

Apulaiskaupunginjohtaja toimialallaan

- huolehtii kaupungin edun valvomisesta niissä yhteisöissä ja säätiöissä, joissa kaupungilla on määräysvaltaa.

Kuntalain 23 pykälän mukaan kunnanhallitus tai johtosäännössä määrätty muu viranomainen antaa tarvittaessa ohjeita henkilöille, jotka edustavat kuntaa eri yhteisöissä, laitoksissa ja säätiöissä. Konsernissa ohjeita voivat antaa kaupunginhallitus taloudellisesti merkittävässä tai periaatteellisesti laajakantoisissa asioissa ja muutoin kaupunginjohtaja tai omalla toimialallaan asianomainen apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkia edustavien henkilöiden on toimittava kaupunginvaltuuston konsernille asettamien tavoitteiden mukaisesti. Tytäryhteisöjen hallinnossa toimivien on noudatettava konsernin johdon antamia ohjeita. Kaupunginhallitus seuraa tytäryhteisöjen toimintaa ja tuloksellisuutta määräajoin laadittavien seurantaraporttien pohjalta ja arvioi tarvittaessa toiminnan tarvetta ja yksikön asemaa konserniorganisaatiossa.

Konserniohjausta kehitetään seuraavien kaupunginhallituksen 30.10.2006 päättämien kehittämislinjausten mukaisesti:

- konserniohjausta tehostetaan tavoitteena tytäryhteisöjen toiminnan tehokkuuden ja tuottavuuden parantaminen sekä johtamis- ja hallintokäytäntöjen yhtenäistäminen
- kaupunginhallituksen asemaa omistajaohjauksessa vahvistetaan ensi vaiheessa selvittämällä kaupunginhallituksen konsernijaoston perustamiseen liittyvät kysymykset, ja että
- kaupunkikonsernin kokonaistaloudellista tarkastelua laajennetaan liittämällä konsernitilinpäätökseen tilivuodesta 2007 alkaen konsernitaseen lisäksi myös muut tilinpäätöksen mukaiset laskelmat ja tiedot

Kaupunkikonsernin riskienhallinnan kehittäminen on eräs konserniohjauksen kehittämisen painopisteistä. Lähtökohtana on se, että kunkin konserniyhteisön hallitus vastaa yhteisönsä riskienhallintapolitiikasta, riskienhallintasuunnitelman laatimisesta ja valvonnasta. Toimitusjohtaja vastaa siitä, että riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty. Riskienhallinnan tulee olla integroitu osaksi konserniyhteisön omia päivittäisiä toimintaprosesseja ja päätöksentekoa.

Konsernijohto seuraa normaalin toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä säännöllisin välein laadittujen osavuosisaksausten ja seurantaraporttien avulla konserniyhteisöjen riskitilannetta. Potentiaaliset riskitekijät liittyvät pääasiassa yhteisön toiminnallisiin häiriöihin sekä merkittäviin omaisuusvahinkoihin. Yhteisöt ovat kattaneet riskit omin vakuutuksin. Kunkin konserniyhteisön toiminnan odotetaan jatkuvan vakaana seuraavana tilikautena.

1.5.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kaupunginhallitus määritteli 17.9.2007 kaupungin tytär - ja osakkuusyhteisöjä koskevat omistajapoliittiset linjaukset. Linjaukset määriteltiin yhteisöittäin koskien niiden omissuunnitelmia, kehittämissuunnitelmia ja tavoitteita.

Vuonna 2007 perustettiin seuraavat tytäryhtiöt: Helsingin Leijona Oy, Helsinki Abroad Ltd Oy, Töölönlahden pysäköinti Oy ja PosiVire Oy. Kaupunki hankki omistukseensa Helsinki Region Marketing Oy:n koko osakekannan. Osakkuusyhtiöistä toimintansa aloittivat Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy ja Länsi - Metro Oy.

Kertomusvuonna aloitettiin ns. konsernipankkitoiminta, jolloin kaupungille ja tytäryhteisöille kilpailutettiin yhteinen konsernitili ja siihen liittyvät pankkipalvelut. Kilpailun voitti Sampo Pankki. Tytäryhteisöt ovat liittyneet konsernitilijärjestelmään, mikä mahdollistaa niille veloitusettomat maksuliikenteen palvelut ja omille varoilleen aiempaa paremman talletuskoron.

1.5.4 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Voimassa olevien säädösten mukaan kunnat laativat vain konsernitaseen. Uusien määräysten mukainen ensimmäinen täydellinen konsernitilinpäätös on laadittava vuodelta 2008. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukainen täydellinen konsernitilinpäätös voidaan kuitenkin laatia jo vuodelta 2007. Kaupunki on laatinut vuodelta 2007 myös konsernituloslaskelman ja rahoituslaskelman. Näistä ei ole esitettävissä vertailutietoja vuodelta 2006.

KONSERNITULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2007
1 000 euroa	
Toimintatuotot	1 997 255
Toimintakulut	-3 712 108
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	13 413
Toimintakate	-1 701 440
Verotulot	2 262 334

Valtionosuudet	181 474
Rahoitustuotot	68 983
Rahoituskulut	-113 876
Vuosikate	697 475
Poistot ja arvonalentumiset	-425 498
Satunnaiset erät	116 138
Tilikauden tulos	388 115
Tilinpäätössiirrot	-127 670
Vähemmistöosuudet	639
Tilikauden ylijäämä	261 084
Konsernituloslaskelman tunnusluvut	
Vuosikate/Poistot, %	165,7
Vuosikate, euroa/asukas	1 227
Asukasmäärä	568 400

Konsernituloslaskelma kertoo kaupunkikonsernin tuloksen muodostumisen suhteessa konsernin ulkopuolisiin yksiköihin. Kaupunkikonsernin sisäiset tuotot ja kulut on vähennetty.

Konsernin rahoituslaskelma

Konsernin rahoituslaskelma on laadittu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston rahoituslaskelmakaavaa karkeammalla tasolla. Rahoituslaskelman laatimisessa on käytetty hyväksi vain tuloslaskelmasta ja taseesta saatavia tietoja. Tästä johtuen konsernin rahoituslaskelman tunnuslukuja ei voida esittää.

Helsingin kaupunkikonsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	1.1. - 31.12.2007
1 000 euroa	
TOIMINNAN RAHAVIRTA	
Vuosikate	697 475
Satunnaiset erät	116 138
Tulorahoituksen korjauserät	-39 602
	774 011
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-841 246
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-67 235
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	
Antolainauksen muutokset	-52 162
Lainakannan muutokset	145 577
Oman pääoman muutokset	-150
Muut maksuvalmiuden muutokset	18 465
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	111 730
RAHAVAROJEN MUUTOS	44 495
Rahavarat 31.12.	995 503
Rahavarat 1.1.	-951 008
	44 495

Helsingin kaupunkikonsernin konsernitase

VASTAAVAA	2007	2006	VASTATTAVAA	2007	2006
	1 000 e	1 000 e		1 000 e	1 000 e
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	2 972 406	2 977 946
Aineettomat oikeudet	42 693	43 078	Kuntayhtymän opon lisäys	0	18 280
Muut pitkävaikutteiset menot	63 953	69 318	Arvonkorotusrahassto	1 838 053	1 839 453
Ennakkomaksut	2 093	922	Muut omat rahastot	1 454 528	663 534
			Muu oma pääoma	729 031	729 031
			Edellisten tilikausien ylijäämä	748 280	384 800
			Tilikauden ylijäämä	261 084	299 446
	108 739	113 318		7 274 351	6 912 490
Aineelliset hyödykkeet			VÄHEMMISTÖOSUUDET	44 199	53 633
Maa- ja vesialueet	2 715 675	2 632 625			
Rakennukset	4 129 517	3 987 866			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 772 708	1 702 364			
Koneet ja kalusto	530 204	512 966			
Muut aineelliset hyödykkeet	35 891	37 156			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	727 155	622 531			
	9 911 150	9 495 508		44 199	53 633
1 000 euroa	2007	2006		2007	2006
SIOITUKSET			VARAUKSET		
Osakkeet ja osuudet	153 038	134 140	Poistoero	158 857	142 646
Muut osakkeet ja osuudet	321 401	306 728	Vapaaehtoiset varaukset	453 542	543 665
Joukkovelkakirjalainasaamiset	279 179	225 100	Pakolliset varaukset	350 904	394 109
Saamiset	179 591	180 801			
	933 209	846 769		963 303	1 080 420
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	306 573	281 263	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	649 659	634 708
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Vaihto-omaisuus	83 115	71 704	Pitkäaikaiset, korollinen	2 753 864	2 571 479
Saamiset			Pitkäaikaiset, koroton	26 455	16 608
Pitkäaikaiset saamiset	18 608	21 863	Lyhytaikaiset, korollinen	127 365	164 173
Lyhytaikaiset saamiset	293 318	256 975	Lyhytaikaiset, koroton	811 019	747 543
	311 926	278 838		3 718 703	3 499 803
Rahoitusarvopaperit	578 590	789 259			
Rahat ja pankkisaamiset	416 913	161 749			
	12 650	12 038		12 650	12 038
VASTAAVAA YHTEENSÄ	215	408	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	215	408

Konsernitaseen tunnusluvut

	2007	2007
Omavaraisuusaste, %	62,5	Konsernin lainakanta, 1 000 euroa
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	83,3	Konsernin lainakanta, euroa/asukas
Velkaantumisaste, %	25,9	Konsernin lainasaamiset, 1 000 euroa
Kertynyt ylijäämä, euroa/asukas	1 776	Konsernin lainasaamiset, euroa/asukas

1.6 TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tulos ennen varausten ja rahastojen muutoksia on 363 027 081,73 euroa. Tulokseen sisältyvät myös kaupungin liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä käsiteltyjen rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Helsingin Energian ylijäämä, 217 563 608,88 euroa siirretään teknisen lautakunnan esityksen mukaisesti Helsingin Energian taseen omaan pääomaan.
- Helsingin Veden tilikauden ylijäämä, 2 861 047,88 euroa, siirretään teknisen lautakunnan esityksen mukaisesti Helsingin Veden taseen omaan pääomaan.
- Helsingin Sataman tilikauden yli-/alijäämä on 0,00 euroa.
- Liikennelaitoksen tilikauden yli-/alijäämä on 0,00 euroa.
- Helsingin Tekstiilipalvelun tilikauden ylijäämä 11 642,65 euroa, siirretään liikepalvelulautakunnan esityksen mukaisesti Helsingin Tekstiilipalvelun taseen omaan pääomaan.
- Helsingin kaupungin Palvelukeskuksen (Palmia) tilikauden ylijäämä 3 276 242,71 euroa, siirretään liikepalvelulautakunnan esityksen mukaisesti Palvelukeskuksen (Palmia) taseen omaan pääomaan.
- Asuntolainarahaston ylijäämä 1 504 174 euroa, asuntotuotantorahaston ylijäämä 22 733 795 euroa, urheilu- ja ulkoilurahaston ylijäämä 884 618 euroa, vakuutusrahaston ylijäämä 2 178 043 euroa ja innovaatorahaston alijäämä -3 575 968 euroa siirretään rahastojen sääntöjen mukaan niiden rahastopääomiin.

Kaupunginhallitus esittää lisäksi, että muun toiminnan tilikauden tulos käsitellään seuraavasti:

- Kamppi-Töölönlahti- alueen investointirahastosta tuloutetaan rahaston sääntöjen mukaisesti Kamppi-Töölönlahti- alueen investointimenoja vastaava määrä 5 204 928 euroa. Kamppi Töölönlahti- alueen investointirahastoon siirretään Kamppi Töölönlahti- alueen maan myynneistä kertyneet tulot 46 961 007 euroa.
- Lähiörahastosta tuloutetaan toteutunutta käyttöä vastaava määrä 8 651 109,84 euroa.
- Asuntotuotantorahastoon siirretään asuntotuotantotoimikunnan esityksestä asuntotuotantotoimiston tilikauden tuloksesta 29 000 euroa.
- Kallion virastotalon investointivarauksesta syntynyttä poistoerovarausta tuloutetaan 840 939,63 euroa.
- Muun toiminnan tilikauden ylijäämä varaus- ja rahastokirjausten jälkeen, 34 082 483 euroa, ehdotetaan kirjattavaksi kaupungin omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämiin.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 KÄYTTÖTALOUDEN TOTEUTUMINEN

Käyttötalousosan määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen on pääluokittain seuraava:

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot					
Kaupunginjohtajan toimiala	30 133	0	30 133	31 396	1 263
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	474 001	0	474 001	490 425	16 424
Sivistys- ja henkilöstötoimi	56 092	0	56 092	62 271	6 179

Rakennus- ja ympäristötoimi	227 776	0	227 776	253 543	25 767
Sosiaali- ja terveystoimi	236 322	0	236 322	239 952	3 630
Tulot yhteensä	1 024 324	0	1 024 324	1 077 587	53 263
Menot					
Kaupunginjohtajan toimiala	-147 936	14 043	-133 893	-116 590	17 303
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	-170 756	-358	-171 114	-166 268	4 846
Sivistys- ja henkilöstötoimi	-781 570	-1 543	-783 113	-781 833	1 280
Rakennus- ja ympäristötoimi	-345 354	-450	-345 804	-366 069	-20 265
Sosiaali- ja terveystoimi	-1 913 983	-12 710	-1 926 693	-1 958 129	-31 436
Menot yhteensä	-3 359 599	-1 018	-3 360 617	-3 388 889	-28 272
Toimintakate	-2 335 275	-1 018	-2 336 293	-2 311 303	24 990
Poistot	-195 101	0	-195 101	-197 766	-2 665
Tilikauden tulos	-2 530 376	-1 018	-2 531 394	-2 509 069	22 325

Talousarvion toimintatuloja kertyi 53,3 milj. euroa enemmän kun talousarviossa. Suurimmat ylitulot 16,4 milj. euroa syntyivät kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimessa sekä rakennus- ja ympäristötoimessa 25,8 milj. euroa.

Toimintamenot ylittyivät kokonaisuudessaan 28,3 milj. euroa. Suurimmat menoylitykset olivat sosiaali- ja terveystoimessa 31,4 milj. euroa ja rakennus- ja ympäristötoimessa 20,3 milj. euroa. Suurin menosäästö 17,3 milj. euroa syntyi kaupunginjohtajan toimialalla.

Toimintakate oli lähes 25,0 milj. euroa talousarviota parempi.

1 KAUPUNGINJOHTAJAN TOIMIALA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	30 133	0	30 133	31 396	1 263
Menot	-147 936	14 043	-133 893	-116 590	17 303
Toimintakate	-117 803	14 043	-103 760	-85 194	18 566
Poistot	-2 791	0	-2 791	-7 197	-4 406
Tilikauden tulos	-120 594	14 043	-106 551	-92 391	14 160

1 01 Vaalit, keskusvaalilautakunnan käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	750	0	750	794	44
Menot	-1 474	0	-1 474	-1 124	350
Toimintakate	-724	0	-724	-330	394
Tilikauden tulos	-724	0	-724	-330	394

Vuonna 2007 järjestettiin eduskuntavaalit. Menoista säästy 0,4 milj. euroa. Tulot, jotka ovat valtiolta saatua korvausta, toteutuivat hieman talousarviota suurempina.

1 02 Kaupunginvaltuusto, hallintokeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-1 294	0	-1 294	-1 229	65
Toimintakate	-1 294	0	-1 294	-1 229	65
Tilikauden tulos	-1 294	0	-1 294	-1 229	65

Kaupunginvaltuuston menot koostuvat pääasiassa valtuutettujen palkkioista ja huoneistomenoista. Palkkiot säilyivät edellisen vuoden tasolla. Määrärahaan sisältyi uuden kunnallislain mahdollistama valtuustoryhmien toiminnan tukemiseen tarkoitettu 85 000 euron määräraha, josta käytettiin 59 565 euroa. Edellä mainitusta määrarahasta siirtyy Kaupunginvaltuuston 30.1.2008 päätöksellä 25 000 euron määräraha ylitysoikeutena käytettäväksi vuonna 2008 vuodelta 2007 laskuttamattomia tukia varten.

1 03 Tarkastuslautakunta ja –virasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	4	0	4	4	0
Menot	-1 976	0	-1 976	-1 833	143
Toimintakate	-1 972	0	-1 972	-1 829	143
Poistot	-8	0	-8	-7	1
Tilikauden tulos	-1 980	0	-1 980	-1 836	144
Tunnusluvut					
Henkilötyöpäivät	4 400	0	4 400	3 938	-462
Kustannukset/työpäivä, euroa *)	378	0	378	399	-21
Resurssit					
Henkilöstön määrä	21	0	21	20	-1

*) Sisältyvät muut paitsi JHTT-tilintarkastajan ja tarkastuslautakunnan aiheuttamat kustannukset

Toimintakate oli 143 000 euroa parempi kuin talousarviossa. Menosäästöjä syntyi lähinnä palvelujen sekä aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoista.

Sitova toiminnallinen tavoite toteutuivat seuraavasti:

- **Tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus valmistuvat 30.4.2007 mennessä.** Tavoite toteutui.

JHTT-tilintarkastajalta ostopalveluna hankittujen tarkastuspäivien määrä oli sopimuksen mukaisesti 600, joista kolmen liikelaitoksen itse maksamia tarkastuspäivä oli yhteensä 97.

JHTT-palvelujen osuus tarkastustoimen menoista oli 10,97 prosenttia.

1 04 Kaupunginhallitus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-9 011	-1 210	-10 221	-7 983	2 238
Toimintakate	-9 011	-1 210	-10 221	-7 983	2 238
Tilikauden tulos	-9 011	-1 210	-10 221	-7 983	2 238

1 04 01 Kaupunginhallitus, hallintokeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-3 044	-10	-3 054	-3 047	7
Toimintakate	-3 044	-10	-3 054	-3 047	7
Tilikauden tulos	-3 044	-10	-3 054	-3 047	7

Kaupunginhallituksen menot muodostuvat pääasiassa kaupunginhallituksen jäsenten palkkioista, kaupunginjohtajien palkoista ja huoneistomenoista. Menot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina.

1 04 02 Käyttövarat, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
-------------	-------------	--------------	----------	------------	-----------

Menot	-5 967	-1 200	-7 167	-4 936	2 231
Toimintakate	-5 967	-1 200	-7 167	-4 936	2 231
Tilikauden tulos	-5 967	-1 200	-7 167	-4 936	2 231

Määrärahaa käytettiin virkamatkoihin 0,1 milj. euroa, edustusmenoihin 0,6 milj. euroa, komiteain ja toimikuntien menoihin 0,1 milj. euroa, kaupungin yleisilmeeseen ja turvallisuuteen 1,4 milj. euroa, elinkeinopolitiikan kehittämiseen 0,4 milj. euroa, kaupungin elävöittämiseen 0,5 milj. euroa sekä yleisiin käyttövaroihin 1,7 milj. euroa.

Kaupungin yleisilmeeseen ja turvallisuuteen varatuista määrärahoista kohdistettiin Eurovision laulukilpailuihin liittyviin menoihin 0,7 milj. euroa. Suurimmat yleisiin käyttövaroihin sisältyvät kohteet olivat Greater Helsinki Vision -kilpailu 0,5 milj. euroa ja pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelma 0,1 milj. euroa.

Määrärahasta jäi käyttämättä 2,2 milj. euroa. Useita projektiluonteisia hankkeita (Greater Helsinki Vision -kilpailu, kemikaaliviraston vuokranvälitys, kunta- ja palvelurakennemuudistushanke) ei saatu päätökseen vuoden 2007 aikana ja siten määrärahoja on siirretty käytettäväksi vuodelle 2008. Monet kaupungin yleisilmeeseen ja turvallisuuteen liittyvistä hankkeista pääsivät käynnistymään täydellä laajuudellaan vasta loppuvuodesta ja niiden eteenpäin vienti on siirtynyt vuoteen 2008.

1 11 Hallintokeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	2 124	0	2 124	2 477	353
Menot	-17 241	-156	-17 397	-16 724	674
Toimintakate	-15 117	-156	-15 273	-14 247	1 027
Poistot	-323	0	-323	-291	32
Tilikauden tulos	-15 440	-156	-15 596	-14 538	1 058

Hallintokeskuksen määrärahoista säästy yhteensä 0,7 milj. euroa. Tästä osa aiheutui kaupungintalokortteleiden elävöittämiseen liittyvien menojen siirtymisestä vuodelle 2008. Määrärahasta siirrettiin 0,3 milj. euroa käytettäväksi vuonna 2008 elävöittämisestä aiheutuvien sisäisten tilaratkaisujen sekä tilapäisten tilojen vuokraamisesta aiheutuviin kustannuksiin. Muuten hallintokeskuksen toiminnassa syntyi menosäästöjä henkilöstömenoissa sekä palvelujen ostoissa.

Hallintokeskuksen tulokertymän poikkeamat johtuvat seuraavista syistä:

- Holhoustoimen edunvalvontatoimistossa kertyi tuloja arvioitua enemmän. Päämiesten lukumäärä ja toiminnan maksutuottojen kokonaismäärä ovat kasvaneet arvioitua nopeammin.
- Oikeuspalveluissa kertyi myyntituloja sekä muita tuloja arvioitua enemmän. Tulokertymä sisältää kaupunkikonserniin kuuluville yhtiöille annetuista oikeudellisista palveluista saatuja maksuja, joita ei ollut budjetoitu.

Sitova toiminnallinen tavoite toteutuivat seuraavasti:

- **60 prosenttia kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätettäväksi tulevista asioista käsitellään enintään 100 kalenteripäivässä.** Tavoite toteutui ja 70 prosenttia kaupunginvaltuuston ja -hallituksen päätettäväksi tulevista asioista käsiteltiin enintään 100 kalenteripäivässä.

1 13 Talous- ja suunnittelukeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	22 844	0	22 844	23 279	435
Menot	-37 579	-266	-37 845	-36 960	885
Toimintakate	-14 735	-266	-15 001	-13 681	1 320

Poistot	-945	0	-945	-1 164	-219
Tilikauden tulos	-15 680	-266	-15 946	-14 845	1 101

1 13 01 Talous- ja suunnittelukeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	183	0	183	246	63
Menot	-15 207	50	-15 157	-14 021	1 136
Toimintakate	-15 024	50	-14 974	-13 775	1 199
Poistot	-100	0	-100	-384	-284
Tilikauden tulos	-15 124	50	-15 074	-14 159	915

Talous- ja suunnittelukeskuksen (ilman taloushallintopalvelua) menomäärärahasta säästyi noin 1,1 milj. euroa, kun otetaan huomioon määrärahasta investointeihin siirretty 50 000 euroa. Määrärahoissa oli varauduttu satamalta vapautuvien alueiden toteutuksen koordinoinnista aiheutuviin kustannuksiin (0,9 milj. euroa). Projektihenkilöstön hakuprosessi ja tilajärjestelyt jatkuivat osin vuoden 2008 puolelle.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Pääkaupunkiseudun elinkeino- ja innovaatiostrategioita toteutetaan tavoitteiden mukaisesti.** Tavoite toteutui.
- **Helsinki osallistuu osaamiskeskusten kehittämiseen niin, että seudun avaintoimialojen yrittäjien kasvun edellytyksiä lisätään.** Tavoite toteutui.

1 13 02 Taloushallintopalvelu

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	22 661	0	22 661	23 033	372
Menot	-22 372	-316	-22 688	-22 939	-251
Toimintakate	289	-316	-27	94	121
Poistot	-845	0	-845	-780	65
Tilikauden tulos	-556	-316	-872	-686	186

Taloushallintopalvelun toimintakate toteutui 0,1 milj. euroa talousarviota parempana. Toimintakatteen paraneminen johtui erityisesti ennustettua suuremmista myyntituloista.

Vuosi oli taloushallintopalvelun neljäs toimintavuosi ja ensimmäinen kokonainen vuosi yhteisissä toimitiloissa Meritalossa. Taloushallintopalvelua perustettaessa asetetut tavoitteet tietojärjestelmien ja toimintatapojen yhtenäistämistä sekä prosessien sähköistämistä ovat pääosin toteutuneet. Näiden toimien seurauksena taloushallintopalvelujen kustannukset ovat lähteneet reaalisesti laskuun.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Taloushallintopalvelun prosesseja kehitetään ottamalla käyttöön sähköinen tilausjärjestelmä, sähköinen arkistointijärjestelmä sekä verkkolaskutus- ja matkanhallintajärjestelmät vuoden 2007 aikana.** Tavoitteet toteutuivat.

1 14 Keskitetyt maksettavat menot

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	3 000	0	3 000	2 327	-673
Menot	-42 850	15 675	-27 175	-16 411	10 764
Toimintakate	-39 850	15 675	-24 175	-14 084	10 091
Tilikauden tulos	-39 850	15 675	-24 175	-14 084	10 091

1 14 02 Ryhmähenkivakuutus ja matkavakuutus, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-850	0	-850	-732	118
Toimintakate	-850	0	-850	-732	118
Tilikauden tulos	-850	0	-850	-732	118

Määrärahaa maksettiin ryhmähenkivakuutusta vastaavan Kuntien Eläkevakuutuksen hoitaman taloudellisen tuen maksut sekä virka- ja luottamusmiesten matkavakuutuksen maksut.

1 14 03 Menovaraus, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-23 000	15 675	-7 325	0	7 325
Toimintakate	-23 000	15 675	-7 325	0	7 325
Tilikauden tulos	-23 000	15 675	-7 325	0	7 325

Määrärahaa myönnettiin virastoille kaupunginhallituksen 26.11.2007 ja 7.1.2008 tekemillä päätöksillä kunta-alan syksyn 2007 palkkaratkaisusta seuraaviin palkankorotuksiin yhteensä 15,7 milj. euron suuruiset määrärahat. Kyseisestä määrärahaa jäi käyttämättä 7,3 milj. euroa.

1 14 04 Jaksotetut henkilöstömenot ja matalapalkkatuki, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	3 000	0	3 000	2 327	-673
Menot	-19 000	0	-19 000	-15 679	3 321
Toimintakate	-16 000	0	-16 000	-13 352	2 648
Tilikauden tulos	-16 000	0	-16 000	-13 352	2 648

Määrärahaa kirjattiin hallintokuntien (lukuun ottamatta liikelaitoksia) lomapalkkojen ja niihin liittyvien henkilösivukulujen jaksotuksen muutos, joka jäi 3,3 milj. euroa arvioitua pienemmäksi. Tuloihin kirjattu 2,3 milj. euroa on kaupungin valtiolta saama matalapalkkatuki muille hallintokunnille kuin liikelaitoksille. Liikelaitosten matalapalkkatuki kirjattiin niiden tuloksi.

1 27 Kunnallisverotus, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-14 575	0	-14 575	-13 338	1 237
Toimintakate	-14 575	0	-14 575	-13 338	1 237
Tilikauden tulos	-14 575	0	-14 575	-13 338	1 237

Menoihin kirjattiin valtion veloittamat verohallintolain mukaiset verotuksen toteuttamisesta aiheutuneet kustannukset. Kustannukset alenivat 2,6 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Määrärahaa säästyi 1,2 milj. euroa.

1 39 Muu yleishallinto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	1 411	0	1 411	2 514	1 103
Menot	-21 936	0	-21 936	-20 989	947

Toimintakate	-20 525	0	-20 525	-18 475	2 050
Poistot	-1 515	0	-1 515	-5 734	-4 219
Tilikauden tulos	-22 040	0	-22 040	-24 208	-2 168

1 39 01 Kaupungin historia, tietokeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-167	0	-167	-105	62
Toimintakate	-167	0	-167	-105	62
Tilikauden tulos	-167	0	-167	-105	62

Määrärahaa käytettiin Helsingin sotien jälkeisen historian ja Helsingin vanhemman historian kirjoittamiseen.

1 39 02 Osuudet ja korvaukset, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-4 775	0	-4 775	-4 929	-154
Toimintakate	-4 775	0	-4 775	-4 929	-154
Tilikauden tulos	-4 775	0	-4 775	-4 929	-154

Määrärahaa maksettiin osuuksia YTV:lle 2,6 milj. euroa ja Uudenmaan liitolle 2,2 milj. euroa. Uudenmaan liiton osuuteen sisältyy myös Culminatium Oy:lle maksettava osuus. Lisäksi maksettiin palvelumaksua Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy:lle noin 0,1 milj. euroa.

1 39 03 Keskitetty atk-toiminta, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-5 878	0	-5 878	-5 786	92
Toimintakate	-5 878	0	-5 878	-5 786	92
Poistot	-1 500	0	-1 500	-1 264	236
Tilikauden tulos	-7 378	0	-7 378	-7 050	328

Talousarviomäärärahaa 5,9 milj. euroa säästyi noin 0,1 milj. euroa. Myönnettyä 1 milj. euron suuruista ylitysoikeutta ei käytetty. Keskeisiä määrärahaa maksettavia palveluja olivat tietoliikenne- ja työasemaverkon, asian- ja dokumentinhallintajärjestelmän, sähköpostijärjestelmän, internet- ja intranet - palvelujen, hankintajärjestelmän sekä raportointijärjestelmän ylläpito ja kehittäminen.

1 39 04 Tutkimus- ja kehittämistoiminta, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-187	0	-187	-106	81
Toimintakate	-187	0	-187	-106	81
Tilikauden tulos	-187	0	-187	-106	81

Määrärahaa käytettiin laatupalkintoihin noin 20 000 euroa, tiedepalkintoon 10 000 euroa ja tutkimusapurahoihin 76 000 euroa. Laatupalkintoihin varatuista määrärahoista jäi käyttämättä noin 81 000 euroa, sillä virastojen itsearviointiprosessin kehittämistyö siirtyi pääosiltaan vuosille 2008 - 2009.

1 39 05 Yhteisöjen tukeminen, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-5 131	0	-5 131	-4 626	505
Toimintakate	-5 131	0	-5 131	-4 626	505
Tilikauden tulos	-5 131	0	-5 131	-4 626	505

Määrärahaa maksettiin avustusta mm. Finland Convention Bureau ry:lle, Oy Gardenia- Helsinki Ab:lle, Y-Säätiölle, Finlandia-talo Oy:lle ja Pääkaupunkiseudun Markkinointi Oy:lle.

1 39 06 Jäsenmaksut, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-2 400	0	-2 400	-2 385	15
Toimintakate	-2 400	0	-2 400	-2 385	15
Tilikauden tulos	-2 400	0	-2 400	-2 385	15

Suurimmat yksittäiset jäsenmaksut maksettiin Suomen Kuntaliitolle 1,4 milj. euroa, Kunnalliselle Työmarkkinalaitokselle 0,4 milj. euroa ja Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:lle 0,3 milj. euroa.

1 39 14 Työllisyyden hoitaminen, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	300	0	300	279	-21
Menot	-695	0	-695	-591	104
Toimintakate	-395	0	-395	-312	83
Tilikauden tulos	-395	0	-395	-312	83

Talousarviokohdan määrärahoja käytettiin NYP-yrityspalvelun toimintaan. Yrityshautomo-projektiin käytettiin lähes 0,4 milj. euroa ja projektiin liittyviä valtion tukia maksettiin 50 prosenttia eli noin 0,2 milj. euroa. Urban II yhteisöaloiteprojektiin liittyvä Itä-Helsingin yrityspisteen Myllypurossa sijaitseva toimintayksikkö lakkautettiin vuoden 2007 keväällä ja yksikön toiminta liitettiin osaksi NYP-yrityspalvelun toimintaa. Näistä toiminnan siirtymisestä johtuen syntyi säästöjä noin 0,1 milj. euroa, jotka kohdentuivat henkilöstö- ja vuokramenoihin.

1 39 15 Yleishallinnon muut menot ja tulot, kaupunginjohtajan käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	1 111	0	1 111	2 235	1 124
Menot	-2 703	0	-2 703	-2 461	242
Toimintakate	-1 592	0	-1 592	-226	1 366
Poistot	-15	0	-15	-4 469	-4 454
Tilikauden tulos	-1 607	0	-1 607	-4 695	-3 088

URBAN-yhteisöaloiteprojektiin käytettiin 1,4 milj. euroa, muihin EU-projekteihin 0,7 milj. euroa ja ostopalveluihin ADC:ltä (Art and Design City Helsinki Oy) 0,3 milj. euroa. Määrärahaa säästyi 0,2 milj. euroa. Tuloihin on kirjattu URBAN-yhteisöaloiteprojektiin ja muihin EU-projekteihin saatuja tukia. Ylituloa syntyi 1,1 milj. euroa.

KUNNAN LIKELAITOKSET

HELSINGIN ENERGIA

1 000 euroa	Talousarvio 2007	Toteutunut 2007	Poikkeama 2007
Liikevaihto	611 499	622 170	10 671

Liikelyijäämä	232 486	257 121	24 635
Tilikauden yli-/alijäämä	173 746	217 564	43 818
Kassavarojen muutos	107 824	19 264	-88 560
Perustamislainan korko (10 %)	22 403	22 403	0
Peruspääoman tuotto (10 %)	47 429	47 429	0
Perustamislainan lyhennys	8 409	8 409	0
Yhteensä	78 241	78 241	0
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	10 864	10 864	0
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko	1 426	1 662	236
Tunnusluvut			
Liikevaihdon muutos, %	-8	2	10
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	487	500	13
Liikelyijäämä, % liikevaihdosta	38	42	4
Sijoitetun pääoman tuotto vähintään, %	16	20	4
Omavaraisuusaste, %	79	78	-1
Tuottavuus (2005=100)	129	133	4

Helsingin Energia toimii kunnallisena liikelaitoksena sähkön vähittäismarkkinoilla maanlaajuisesti sekä tukkumarkkinoilla Pohjoismaissa. Helsingin Energian toimintamalli perustuu sähkömarkkinalain, maakaasumarkkinalain ja kilpailurajoituslain säätelyihin eriytettyihin liike- palvelutoimintoihin. Liiketoiminnan keskeisiä lähtökohtia ovat kilpailukykyisyys, toimintavarmuus ja ympäristötietoisuus.

Toimintamallin ovat muodostaneet liiketoiminnot: HelenSähkö, HelenLämpö, HelenTrading, HelenEngineering, HelenVoima, HelenService ja erilliset liiketoimintayksiköt: HelenKiinteistöt, HelenUlkovalaistus, HelenLämpöratkaisut, HelenJäähdytys ja HelenTunnelit. Palvelutoimintoja ovat Asiakaspalvelu ja viestintä sekä Konsernipalvelut, erillisyyksikkönä toimii ICT-palvelut.

Tilinpäätöksen vertailuvuoden 2006 luvut sisältävät Helsingin Energian sähköverkkotoiminnan ajalta 1.1.– 30.9.2006. Helsingin Energian sähköverkkotoiminta eriytettiin 1.10.2006 Helen Sähköverkko Oy:öön. Sähkön myyntimäärä oli 3 820 GWh, noin 4 prosenttia edellisvuotta pienempi. Sähkön tukkumyynnin määrä 4 205 GWh laski 6 prosenttia edellisvuodesta. Kokonaismyyntimäärä oli 8 025 GWh.

Kaukolämmön myynti jakelualueelle oli 6 396 GWh, noin 3 prosenttia edellisvuotta ja noin 9 prosenttia normaalivuotta alempi. Kaukojäähdytyksen myynti oli 37 GWh. Sähkönmyyntituotot olivat 357,7 milj. euroa, mikä oli 7 milj. euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Lämmönmyynnistä saatiin tuottoja 224,4 milj. euroa, lisäystä edelliseen vuoteen 4,9 milj. euroa. Tuloja kasvattivat kohonneiden polttoainehintojen vaikutus lämpötariffeihin. Liikevaihdon muita tuottoja kertyi 9,1 miljoona euroa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Toimintavuoden liikevaihto oli 622,2 milj. euroa. Kasvua edellisen vuoden liikevaihtoon ilman sähköverkkotoiminnan tuloja oli 9 milj. euroa.

Liiketoiminnan muihin tuottoihin, 34,4 milj. euroa, sisältyy 7,4 milj. euron luovutusvoitto sekä 10,4 milj. euroa päästöoikeuksien kaupan tuloja. Päästökauppa heikentää oleellisesti sähkön erillistuotannon kannattavuutta. Päästökaupan tulot korvaavat osittain tästä aiheutuvaa sähkön myynnin pienentymistä.

Kulut ilman suunnitelman mukaisia poistoja olivat 358,8 milj. euroa. Polttoainekulut alenivat edellisvuodesta 20,3 milj. euroa, sähkön ostoa lisäsi puolestaan Estlink merikaapeliyhteyden käyttöönotto. Suvilahden alueen rakennusten vastikkeeton luovutus kiinteistölautakunnan hallintaan on kirjattu 2,5 milj. euron luovutustappiona liiketoiminnan muihin kuluihin. Valmistusta omaan käyttöön oli 2,8 milj. euroa ja suunnitelman mukaiset poistot olivat 43,4 milj. euroa.

Liikevoitto oli 257,1 milj. euroa ja sen osuus liikevaihdosta oli 42 prosenttia. Tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 262,5 milj. euroa.

Vuoden 2007 investointien lisäys oli 48,4 milj. euroa (edellisvuonna 71,4 milj. euroa). Ennakkomaksujen lisäys oli 2,5 milj. euroa. Kaukolämmön investoinnit olivat 32,3 milj. euroa (40,9 milj. euroa), kaukojäähdytyksen investoinnit 5,2 milj. euroa (12,3 milj. euroa), voimalaitosinvestoinnit 2,7 milj. euroa (4,4 milj. euroa) ja ulkovalaistuksen investoinnit 5,2 milj. euroa (4,2 milj. euroa).

Tulorahoitusta kertyi 300 milj. euroa (290 milj. euroa). Pitkäaikaisten lainojen korot kaupungille, korvaus peruspääomalle sekä erillinen voittovarojen tasesiirto olivat yhteensä 222 milj. euroa (172 milj. euroa). Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 19,3 milj. euroa.

Sitovat tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Sitovana tavoitteena oli pääoman tuotto vähintään 16 prosenttia.** Tavoite toteutui ja sijoitetun pääoman tuotto prosentti oli 20 laskettuna tilikauden keskimääräiselle sijoitetulle pääomalle.
- **Sitovana tavoitteena oli yleisillä alueilla suoritettavien kaivutöiden toteuttaminen lupahdoissa edellytetyjen tavoiteaikojen puitteissa.** Tavoite ei täysin toteutunut.

HELSINGIN VESI

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
1 000 euroa	2007	2007	2007
Liikevaihto	96 254	98 998	2 744
Liikeylijäämä/alijäämä	35 091	39 322	4 231
Tilikauden yli-/alijäämä	2 938	2 861	-77
Varsinaisen toiminnan kassavirta	26 460	31 431	4 971
Investointien kassavirta	-27 170	-32 989	-5 819
Rahoitustoiminnan kassavirta	-2 810	-834	1 976
Toimintapääoman muutos	-3 520	-2 392	1 128
Perustamislainan korko (8 %)	15 514	15 514	0
Peruspääoman tuotto (9 %)	12 987	12 987	0
Perustamislainan lyhennys	7 325	7 325	0
Yhteensä	35 826	35 826	0
Tunnusluvut	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Liikevaihdon muutos, %	-0,2	-1,2	-1,0
Likeylijäämä, % liikevaihdosta	36,5	39,7	3,2
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	309	312	3
Sijoitetun pääoman tuotto, %	8,5	9,6	1,1

Omavaraisuusaste, %	54	53	-1
Tuottavuusindeksi (2004=100)	105	118	13
Vedenmyynti yhteensä, milj. m ³	71,3	71,2	-0,1
Helsinkiin	42,3	42,8	0,5
Muilla kunnilla	29,0	28,4	-0,6
Käsiteltävä jätemäärä, milj. m ³	97,0	103,4	6,4
Helsingistä	74,0	78,1	4,1
Muilta kunnilta	23,0	25,3	2,3

Vesijohtovettä myytiin Helsinkiin yhteensä 42,8 milj. m³, mikä oli 1,4 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2006. Veden myynti Espoolle ja Vantaalle laski 9,0 prosenttia ja oli yhteensä 28,4 milj. m³.

Naapurikaupunkien osuus Helsingin kokonaisvedenmyynnistä oli 39,9 prosenttia. Vantaan vesijohtovedestä 90 prosenttia ja Espoon vesijohtovedestä miltei 70 prosenttia tulee Helsingistä.

Helsingissä veden tariffirakenne perustuu perus- ja käyttömaksun yhdistelmään. Vuoden 2005 alusta taksarakennetta uudistettiin siirtymällä kerrosalapohjaiseen perusmaksuun. Tariffit pysyivät muuttumattomina vuonna 2007. Vedenkäyttömaksu ilman arvonlisäveroa oli 0,61 euroa/m³, jäteveden käyttömaksu 1,00 euroa /m³ ja perusmaksu keskimäärin 0,039 euroa/m² kuukaudessa. Vesitaksoja korotettiin vuoden 2006 alussa, jolloin korotus merkitsi helsinkiläisille asiakkaille keskimäärin 4,7 prosentin lisäystä vesimaksuihin.

Helsingin Veden liikevaihto vuonna 2007 oli 99,0 milj. euroa (edellisvuonna 100,2 milj. euroa). Vesi- ja jätevesimaksutulojen osuus oli 90,3 milj. euroa (91,2 prosenttia), muun varsinaisen toiminnan osuus 2,3 milj. euroa (2,3 prosenttia) ja oheistoimintojen osuus 6,4 milj. euroa (6,5 prosenttia). Muu varsinainen toiminta koostuu komposituotteiden myynnistä ja sprinklerimaksuista.

Helsingin kaupunki on Helsingin Veden omistajana määritellyt vuotuiset tuloutustavoitteet, jotka koostuvat liikelaitoksen perustamislainan korosta ja lyhennyksistä sekä korvauksesta peruspääomasta.

Vuoden 2007 liikeylijäämäksi muodostui 39,3 milj. euroa, joka oli 39,7 prosenttia liikevaihdosta. Edellisvuoteen verrattuna liikeylijäämä laski 2,8 milj. eurolla. Liikeylijäämän lasku selittyy sekä piententyneellä liikevaihdolla että lisääntyneillä kustannuksilla ja poistoilla, joita kompensoi suurempi valmistus omaan käyttöön.

Tilinpäätöksessä tehtiin kaksi uutta investointivarausta, jotka molemmat ovat summaltaan 5,0 milj. euroa. Toinen varaus kohdistetaan Jätkäsaaren uuden alueverkoston rakentamista varten ja toinen on tehty Etu- ja Taka-Töölön vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksia varten.

Investointien määrä ennen naapurikuntaosuuksien vähentämistä oli vuonna 2007 yhteensä 35,8 milj. euroa, mikä on merkittävä tasonkorotus edellisiin vuosiin verrattuna. Investoinnit ovat kasvaneet erityisesti verkoston saneerauksissa ja vedenpuhdistuksen korjaushankkeissa. Omavaraisuusaste kasvoi tilikauden alun 51,8 prosentista tilikauden lopun 53,2 prosenttiin. Sijoitetun pääoman tuotto oli 9,6 prosenttia ja koko pääoman tuotto 9,1 prosenttia.

Helsingin Vedelle asetetut sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Kuormitustekijä	TA 2007	2 007	2006	2005
Veden puhdistus				

Orgaaninen kokonaishiili TOC, mg/l	< 1,8	1,5	1,6	1,5
Vedenjakelu				
Jakelukatkos keskimäärin, min/as/a	< 18	11	12	10
Jätevedenpuhdistus				
Mereen johdettava kokonaiskuorma				
Kokonaisfosfori P kok, t/a	< 30	20	24	24
Kokonaistyyppi N kok, t/a	< 500	512	470	480

- Tuloutustavoitteet olivat vuonna 2007 yhteensä 35,8 milj. euroa ja ne saavutettiin kaikilta osin. Korvaus peruspääomasta oli 13,0 milj. euroa, perustamislainan korko 15,5 milj. euroa sekä lainan lyhennys 7,3 milj. euroa. Peruspääomalle maksetun korvauksen suuruus oli 9 prosenttia ja perustamislainan korko 8 prosenttia. Perustamislainan määrä oli vuodenlopussa 186,6 milj. euroa ja samansuuruisena pysyvän peruspääoman 144,3 milj. euroa.
- Sitovana tavoitteena oli yleisillä alueilla suoritettavien kaivutöiden toteuttaminen lupahdoissa edellytettyjen tavoiteaikataulujen puitteissa. Tavoite ei toteutunut.

HELSINGIN SATAMA

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
1 000 euroa	2007	2007	2007
Liikevaihto	80 206	95 003	14 797
Liikeylijäämä/alijäämä	27 545	41 889	14 344
Tilikauden yli-/alijäämä	0	0	0
Varsinaisen toiminnan kassavirta	31 398	45 426	14 028
Investointien kassavirta	-136 000	-168 634	-32 634
Rahoitustoiminnan kassavirta	93 127	128 541	35 414
Toimintapääoman muutos	-11 475	5 333	16 808
Perustamislainan korko (9 %)	677	677	0
Peruspääoman tuotto (10,5 %)	6 317	6 317	0
Perustamislainan lyhennys	1 880	1 880	0
Yhteensä	8 874	8 874	0
Tunnusluvut			
Liikevaihdon muutos, %	2,3	16,1	13,8
Liikeylijäämä, % liikevaihdosta	34,3	44,1	9,8
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	297	335	38
Sijoitetun pääoman tuotto, %	7,7	11,0	3,3
Omavaraisuusaste, %	70	67	-3
Asiakastyytyväisyyden taso, mittaamisen TUTKA-järjestelmällä	8,55	8,37	-0,18
Tuottavuus (2004=100)	98	112	14
Suoritettavoitteet	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Kokonaistavaraliikenne, 1 000 t	11 350	13 388	2 038

Yksiköitytavaraliikenne, 1000 t	10 350	11 885	1 535
Bulkkিতavaraliikenne, 1000 t	800	1 189	389
Rannikkoliikenne, 1 000 t	200	314	114
Matkustajaliikenne, 1 000 matkustajaa	8 600	8 512	-88
Saapuneet alukset, 1 000 nt	86 000	89 740	3 740

Helsingin Sataman tavaraliikenne kehittyi tilinpäätösvuonna erittäin myönteisesti. Säännöllisen matkustajaliikenteen volyymi jatkui edellisen vuoden tasolla.

Yksiköidyn tavaraliikenteen määrä kasvoi 16 prosenttia edellisvuodesta ja kohosi 11,9 milj. tonniin, mikä on kaikkien aikojen ennätys. Helsingin satama palvelee 98 prosenttisesti Suomen elinkeinoelämän kuljetustarpeita. Venäjälle suuntautuvien transitokuljetusten määrä on 2 prosenttia sataman yksiköidyn tavaraliikenteen määrästä.

Bulkkিতavaraliikenne koostui öljytuotteiden kuljetuksista ja kivihiilen tuonnista. Rannikkoteitse satamaan tuotiin myös hiekkaa ja rakennusaineita. Bulkkিতavaraliikenteen määrä oli kaikkiaan 1,5 milj. tonnia.

Säännöllinen matkustajaliikenne eli linjaliikenne jatkui vilkkaana. Helsingin sataman matkustajamäärä oli 8,5 milj. matkustajaa, kuten edellisnäkin vuonna. Kansainvälisen risteilyliikenteen aluksilla matkanneiden määrä oli 260 000 matkustajaa. Alusliikenne jatkui vilkkaana ja aluskäyntejä oli kaikkiaan 11 538. Alusten keskimääräinen koko kasvoi. Alusliikenteen nettovetoisuus yhteensä oli 89,7 milj. nettotonnia.

Toimintavuoden liikevaihto oli 95,0 milj. euroa, joka on 13,2 milj. euroa eli 16,1 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Liikevaihtoa kasvattivat pääasiassa tavara- ja alusliikenteen kasvusta johtuvat maksutulujen lisäykset ja sivutoiminnan laskutustöiden kasvu. Varsinaiset kulut yhteensä olivat 42,4 milj. euroa. Ne kasvoivat edellisvuodesta 2,0 milj. euroa. Kasvu johtuu pääasiassa palvelujen ostojen kasvusta sivutoiminnan laskutusta vastaavasti. Korkokuluja lisäsivät Vuosaaren sataman rakentamista varten otettujen lainojen korot.

Liikelylijäämä oli 41,9 milj. euroa joka on 10,8 milj. euroa edellisvuotta suurempi. Liikelylijäämä oli 44,1 prosenttia liikevaihdosta. Ylijäämä ennen varauksia oli 33,0 milj. euroa, joka on kirjattu kokonaisuudessaan vapaaehtoiseen varauksiin Vuosaaren sataman rakentamista varten, joten tilikauden tulos on nollatulot.

Investoinnit yhteensä olivat 168,6 milj. euroa, josta Vuosaaren sataman investoinnit olivat 149,4 milj. euroa ja nykyisten satamosien investoinnit 19,2 milj. euroa. Vuosaaren sataman ja sen liikenneyhteyksien rakentaminen edistyivät aikataulun mukaisesti. Nykyisten satamosien merkittäviä investointeja olivat mm. Länsisataman uusi ajoramppi lauttapaikka LJ6:lle, Länsiterminaalin uusi maihinnousurakennus matkustaja- ja maihinnoususiltoineen, Katajanokan K8 terminaalin laajennus- ja muutostyöt sekä Halkolaiturin täydellinen peruskorjaus.

Vuosaaren sataman investointien vuoksi tulo-rahoitus ei yksin riittänyt vuoden 2007 toimintojen ja investointien rahoittamiseen. Rahalaitoksilta otettiin lainoja yhteensä 130,0 milj. euroa.

Sitovat tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Vuoden 2007 talousarvion kolmesta tulostavoitteesta yksi jäi saavuttamatta:** Asiakastyytyväisyyden (TUTKA-järjestelmä) taso jäi 8,37:ään. **Tavoite oli vähintään 8,55**, josta jäätettiin 2,1 prosenttia.

2 KAUPUNKISUUNNITTELU- JA KIINTEISTÖTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	474 001	0	474 001	490 425	16 424
Menot	-170 756	-358	-171 114	-166 268	4 846
Toimintakate	303 245	-358	302 887	324 157	21 269
Poistot	-86 730	0	-86 730	-91 135	-4 405
Tilikauden tulos	216 515	-358	216 157	233 021	16 864
Tuottotavoite	-228 000	0	-228 000	-228 000	0
Tilikauden jäämä	-11 485	-358	-11 843	5 021	16 864

2 11 Kaupunkisuunnittelulautakunta ja –virasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	312	0	312	991	679
Menot	-21 023	-280	-21 303	-23 307	-2 004
Toimintakate	-20 711	-280	-20 991	-22 315	-1 324
Poistot	-566	0	-566	-617	-51
Tilikauden tulos	-21 277	-280	-21 557	-22 932	-1 375
Tunnusluvut					
Osayleiskaavat, kpl	6	0	6	6	0
Muut yleispiirteiset suunnitelmat, kpl	32	0	32	25	-7
Asemakaavaehdotukset, kpl	70	0	70	87	17
Muut suunnitelmat, kpl	10	0	10	9	-1
Maankäyttöön ja rakentamiseen liittyvät suunnittelulausunnot, kpl	330	0	330	337	7
Selvitykset ja tutkimukset, kpl	10	0	10	6	-4
Teknialoudelliset ja ympäristö- tekniset suunnitelmat, kpl	110	0	110	110	0
Tietopalvelu (kartta, luettelot), kpl	40	0	40	28	-12
Suuret liikennesuunnitelmat ja tutkimukset, kpl	35	0	35	20	-15
Liikennesuunnitelmat, kpl	35	0	35	29	-6
Liikennesuunnittelupäällikön suunnittelupäätökset, kpl	200	0	200	199	-1
Liikennelausunnot, kpl	30	0	30	45	15
Liikennevalot ja -telematiikka, toteuttamiskohteet, kpl	130	0	130	133	3
Liikennevalot ja -telematiikka, ylläpitokohteet, kpl	473	0	473	482	9
Tuottavuus (2004=100)	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Koko virasto	102	107	105	103	100

Kaupunkisuunnitteluvirastolle oli talousarviossa varattu käyttömeneihin 21,0 milj. euroa. Kaupunginhallitus myönsi virastolle 280 000 euron ylitysoikeuden henkilöstökulujen kattamiseen. Virastolla oli käytettävissä yhteensä 21,3 milj. euroa. Lisäksi kaupunginvaltuusto myönsi virastolle 1,5 milj. euron ylitysoikeuden asiantuntijapalveluihin (sisältää lähiöprojektin ylitysoikeuden 51 000 euroa) ja 2,1 milj. euron ylitysoikeuden

Länsimetron suunnitteluun. Lähiöprojektille varatuista lähes 0,5 milj. euron määrärahoista käytettiin 0,4 milj. euroa ja Länsimetron suunnitteluun varatuista määrärahoista käytettiin 1,7 milj. euroa. Viraston toimintatuotot olivat 1,0 milj. euroa. Tulojen ylitys johtui suurimmaksi osaksi Länsimetron valtionavustuksesta 0,5 milj. euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Helsingin maankäytön kehityskuva käsitellään kaupunkisuunnittelulautakunnassa vuonna 2007.** Tavoite ei toteutunut. Kehityskuvan käsittely oli ajoitettu joulukuulle 2007. Viraston sisäisen periaatteellisen käsittelyn viedessä arvioitua hieman pidemmän ajan kaupunkisuunnittelulautakunnan käsittely siirtyi kuukaudella tammikuulle 2008.
- **Virasto luo asemakaavalliset edellytykset asunto-ohjelman mukaiselle asuntotuotannolle kaavoittamalla uutta asuntokerrosalaa vähintään 315 000 kem² vuonna 2007.** Tavoite toteutui. Asuntotuotantokaavoja toteutui 558 000 kem² vuonna 2007.
- **Turvataan elinkeinoelämän toimivuus laatimalla riittävästi toimitilakaavoja kaupunkirakenteellisesti ja saavutettavuuden kannalta hyvälle paikoille.** Tavoite toteutui. Toimitiloja varten kaavoitettiin tonttimaata 277 000 km² vuonna 2007. Toimitilakaavojen määrä riippuu yritysten ja maanomistajien hankkeista. Kaupunkirakenteelliset vaikutukset sisältyvät kaavan toteuttamisen ympäristövaikutusten arviointiin.
- **Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliikenteessä keskustaan on > 71 prosenttia.** Tavoite ei toteutunut. Syksyn kuljetusosuus oli 70,4 prosenttia eli lähes sama kuin vuonna 2006. Joukkoliikenteen matkustajamäärä kyllä kasvoi 0,5 prosenttia, mutta myös henkilöautomatkustajien määrä kasvoi noin 0,5 prosenttia.
- **Liikenneonnettomuuksissa loukkaantuneiden ja kuolleiden kokonaismäärän vähenemistrendi on vähintään 2 prosenttia vuodessa.** Tavoite toteutuu. Vuoden 2007 tiedot saadaan analysoiduksi vasta touko-kesäkuussa 2008.
- **Joukkoliikenteen kuljetusosuus poikittaisliikenteessä vuorokausitasolla on > 12,4 prosenttia (12 prosenttia vuonna 2005).** Tavoite ei toteutunut. Syksyn 2007 kuljetusosuus oli 10,8 prosenttia eli 0,5 prosenttiyksikköä pienempi kuin edellisenä vuonna. Henkilöautomatkustajien määrä nousi 1,9 prosenttia ja joukkoliikennematkustajien määrä laski 2,9 prosenttia.

2 21 Kiinteistölautakunta ja -virasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	456 543	0	456 543	473 807	17 264
Menot	-131 939	0	-131 939	-127 839	4 100
Toimintakate	324 604	0	324 604	345 967	21 363
Poistot	-85 869	0	-85 869	-90 287	-4 418
Tilikauden tulos	238 735	0	238 735	255 680	16 945
Tuottotavoite	-228 000	0	-228 000	-228 000	0
Tilikauden jäämä	10 735	0	10 735	27 680	16 945
Sitovat toiminnalliset tavoitteet					
Ulkoiset maanvuokratulot vähintään, milj. e	113	0	113	118	5
Puupaaluperustusten pohjavesitilanne säilyy turvallisena, yli 0,4 milj. euron vahinkoja, lkm	0	0	0	0	0
Kaupunkimittauksen viiden keskeisen palvelun toimitusaika, pv	20	0	20	16	-4

Toimitilojen vajaakäyttöaste enintään, %	3,0	0,0	3,0	0,8	-2,2
Laina-, avustus- ja asumisoikeushakemusten käsittelyaika, pv	3,0	0,0	3,0	2,2	-0,8
Keskeiset suoritteet	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Maanomaisuuden hoito					
Maaomaisuus Helsingissä, ha	12 895	0	12 895	12 995	100
Maaomaisuus muissa kunnissa, ha	7 500	0	7 500	7 221	-279
Maa- ja vesiomaisuuden kirjanpitoarvo, milj. euroa	2 434	0	2 434	2 666	232
Kiinteistö- ja paikkatiedot					
Rekisteröityjä kiinteistöjä ja rasitteita, kpl	780	0	780	678	-102
Myytyjä karttoja, kpl	46 500	0	46 500	28 627	-17 873
Uudisrakennusmittauksia, kpl	775	0	775	645	-130
Toimitilat; rakennusomaisuus					
Tiloja vuokrauksessa, 1 000 m ²	2 360	0	2 360	2 456	96
Tiloja ylläpidossa, 1 000 m ²	1 655	0	1 655	1 675	20
Asuminen					
Arava- ja korkotukivuokra-asunnot, kpl	49 425	0	49 425	49 325	-100
Väilitetyt vuokra-asunnot, päätökset, kpl	3 600	0	3 600	3 953	353
Viraston keskeisten tulojen kehitys	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Maanvuokrat (ulkoiset), milj. euroa	113	118	113	110	108
Maanvuokrat (sisäiset), milj. euroa	47	48	47	47	47
Tilavuokrat (ulkoiset), milj. euroa	42	43	41	37	36
Tilavuokrat (sisäiset), milj. euroa	242	244	239	208	190
Tuottavuus ilman tilakeskusta (2004=100)	101	100	102	98	100

Kiinteistöviraston talousarvion tulot ylittyivät 3,8 prosenttia (17,3 milj. euroa). Toimintamenot alittivat talousarvion 3,1 prosenttia (4,1 milj. euroa). Toimintakate ylittyi näin ollen 6,6 prosenttia (21,4 milj. euroa).

Kiinteistöviraston tuottavuustavoitteeksi on asetettu tuottavuuden nousu 1,5 prosenttia vuoteen 2006 verrattuna. Tuottavuustavoitetta ei saavutettu. Tuottavuus vuoteen 2006 verrattuna laski 1,5 prosenttia. Tuottavuuden lasku johtui siitä, että suoritelmäärät laskivat 1,5 prosenttia ja kustannukset säilyivät edellisen vuoden tasolla. Kiinteistöviraston suoritelmäärät vaihtelevat vuosittain. Kun vuosivaihtelu poistetaan käyttämällä laskennassa kolmen viimeisen vuoden keskiarvoa, tuottavuus on vuoden 2006 tasolla.

2 21 01

Kiinteistövirasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	169 014	0	169 014	184 394	15 380
Menot	-18 452	0	-18 452	-17 182	1 270
Toimintakate	150 562	0	150 562	167 211	16 649

Poistot	-859	0	-859	-653	206
Tilikauden tulos	149 703	0	149 703	166 559	16 856
Tuottotavoite	-132 000	0	-132 000	-132 000	0
Tilikauden jäämä	17 703	0	17 703	34 559	16 856

Helsingin kaupungin yhteisstrategioiden hyvinvointi- ja palvelut strategian toteuttamiseksi kiinteistövirasto on kehittänyt kaikkia sähköisiä palveluitaan monipuolisemmiksi, helppo-käyttöisemmiksi ja tietoturvautuisemmiksi. Kiinteistövirasto on osallistunut paikkatietopohjaisten kansalais-palautejärjestelmän pilotin ja kaupungin toimipisterekkisterin suunnitteluun ja toteutukseen. Asunnonvälityksen ja erilaisten asumiseen liittyvien tukihakemusten sähköinen asiointi on laajentunut.

Toimintatuloja saatiin 15,4 milj. euroa (9,1 prosenttia) talousarviota enemmän. Toimintamenot alittivat talousarvion 1,3 milj. euroa (6,9 prosenttia). Maanvuokratulot olivat 165,8 miljoonaa euroa. Talousarvioon nähden maanvuokratuloja saatiin 5,7 milj. euroa (3,6 prosenttia) enemmän. Maankäyttösopimuksista saatiin tuloja 12,6 milj. euroa kun talousarviossa oli arvioitu saatavan 3,7 milj. euroa.

Kertomusvuonna valmisteltiin uusien projektialueiden – Kalasataman ja satamalta vapautuvien keskusta-alueiden - tontinluovutus- ja toteuttamisperiaatteita yhteistyössä keskeisten kumppaneiden kanssa.

Helsingin alueelta luovutettiin asuntotonttien rakennusoikeutta 116 000 kerrosneliometriä (194 000 kem² vuonna 2006). Tästä määrästä 72 prosenttia luovutettiin vuokraamalla ja loput myymällä. Tonttien myymiseksi järjestettiin kaksi tarjouskilpailua; kerrostalotonteista Arabianrannassa ja pientalotonteista Marjaniemessä.

Maahankintaan käytettiin 48,6 milj. euroa. Siitä suorien ostojen osuus oli 35,6 milj. euroa. Pääkohteena olivat Malminkartanosta ja Hakuninmaalta etuostolla ostetut noin 58 hehtaarin suuruiset alueet 30,6 milj. eurolla.

Helsingissä on käynnissä useita vaativia esirakentamishankkeita, joissa kiinteistövirasto on asiantuntijana mukana suunnittelijana, työn valvojana sekä tarvittavien kiinteistötietojen tuottajana. Näitä kohteita ovat muun muassa Arabianrannan eteläosa, Fallpakka, Kivikon teollisuusalue ja Viikki-Latokartanon alue, Keskustan maanalainen huoltoväylä, Finlandia-puiston suunnittelu, Ormuspellon kaava-alue, Munkkisaari – Vanhakirkkopuisto yhteiskäyttötunnelin toteutus, Meilahti – Tilkka – Käpylä yhteiskäyttötunneli, Länsimetro, satamalta vapautuvien alueiden selvitykset sekä pohjatutkimustarpeet merialueilla (Lauttasaarensalmi ja Kruunuvuorenselkä).

Kiinteistövirasto seurasi pohjavettä ja maaperän liikkeitä ennaltaehkäisten mahdolliset sortumavaarat ja varmistaen pohjarakenteiden kestävyden.

Kiinteistö- ja paikkatiedot

Matkailu- ja kiinteistökartat painettiin. Esimerkiksi tulvariskien ennakointiin tarkoitettu ranta-alueiden korkeusvyöhykekartta toimitettiin usean hallintokunnan käyttöön. Korkeustietojen ajantasaistamiseksi varten suoritettiin syksyllä kaupungin itäisten alueiden laserkeilaus.

Rakennusvirastolle toteutettiin kaupungin kattava väärävärikuvaus mm. puuston kuntoarvioinnissa käytettäväksi. Kesällä tarkastettiin ja mitattiin kaupungin geodeettisen runkoverkko.

Kolmiulotteisen kiinteistömuodostuksen tarpeellisuutta selvittämään asetettu valtakunnallinen työryhmä sai työnsä päätökseen ja päätyi esittämään varsinaisen lainvalmistelun käynnistämistä.

Kiinteistövirastossa on valmisteltu ja osittain toteutettu sääntökirjojen sähköinen arkistointi.

Asuntoasiat

Sosiaaliviraston ja terveystalviraston työsuhteasuntojen välitys siirtyi kiinteistöviraston tehtäväksi. Helsingin kaupungin vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen välitystehtävien siirtoon on myös valmiudet. Asuntojen sähköinen haku laajeni, niin että hakemuksista 91 prosenttia tuli sähköisesti.

Hitas-järjestelmän jälleenmyyntihintojen sääntelyjärjestelmän kehittämisen pohjaksi virasto tilasi VTT:llä tutkimuksen, jonka pohjalta kehitystyötä jatketaan seuraavana vuonna.

Kaupungin omistamien aravavuokra-asuntojen vuokrat pysyivät kilpailukykyisinä. Asukastyytyväisyys säilyi tehdyn asukastyytyväisyyskyselyn mukaan hyvänä. Kiinteistöjä korjattiin suunnitelmien mukaisesti.

2 21 03 Tilakeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	287 529	0	287 529	289 413	1 884
Menot	-112 637	0	-112 637	-109 807	2 830
Toimintakate	174 892	0	174 892	179 606	4 714
Poistot	-85 010	0	-85 010	-89 634	-4 624
Tilikauden tulos	89 882	0	89 882	89 972	90
Tuottotavoite	-96 000	0	-96 000	-96 000	0
Tilikauden jäämä	-6 118	0	-6 118	-6 028	90

Sitova toimintakate tavoite ylitettiin 2,7 prosentilla. Positiiviseen toimintakate kehitykseen vaikutti erityisesti menokehityksen pysyminen asetetulla tasolla sekä tulojen toteutuminen hieman ennakoitua paremmin.

Tilakeskus huolehtii kaupungin omistamien toimitilojen vuokrauksesta hallintokunnille ja kaupungin ulkopuolisille tahoille. Tilakeskus huolehtii myös toimitilojen hoidosta ja kunnossapidosta, tilojen hankinnasta, kaupungin omasta käytöstä vapautuvien toimitilojen uudelleenkäytöstä. Tilakeskus seuraa kaupungin tilakustannusten, tilojen käytön tehokkuuden, kiinteistöjen arvon ja korjausvastuiden kehittymistä.

Keskeisiä kehittämiskohteita olivat keskustakorttelien jatkojalostaminen ja tilakeskuksen vastuulle tulevien satama-alueiden ja hallintokunnilta vapautuvien tilojen kehittäminen markkinakelpoisiksi. Tilojen vajaakäyttöaste oli 0,8 prosenttia, tavoitteen ollessa alle 3 prosenttia. Hankepalveluissa on jatkettu 2006 aloitettua toimintaprosessien yhdenmukaistamista. Rakennuttamisen tilaamiskäytäntöjä vakiinnutettiin ja pitkän aikavälin investointiohjelman ohjelmointia kehitettiin.

Kiinteistöpalveluissa Pakki-huoltokirjan sisältöä täydennettiin mm. kohteitten huoltosuunnitelmia tekemällä. Lisäksi tilojen käyttäjiä otettiin erityisesti Pakkiin sisältyvän palvelupyynnöksen käyttäjiksi. Pitkän aikavälin korjausohjelma koottiin korjaustarvearvioiden pohjalta. Yksittäisten esien tulevien korjaustarpeiden käsittelymenettelyt luotiin.

2 21 05 Avustukset asuintalojen hissien rakentamiseen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-850	0	-850	-850	0
Toimintakate	-850	0	-850	-850	0
Tilikauden tulos	-850	0	-850	-850	0

Valmistuneiden hissien määrä oli 68. Määräraha käytettiin kokonaan.

2 22 Asuntotuotantotoimisto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	11 700	0	11 700	8 992	-2 708
Menot	-10 647	0	-10 647	-7 910	2 737
Toimintakate	1 053	0	1 053	1 082	29
Poistot	-45	0	-45	-21	24
Tilikauden tulos	1 008	0	1 008	1 061	53
	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Toiminnan laajuus					
Käynnistyvä uudistuotanto, asuntoja	948	0	948	365	-583
Käynnistyvä peruskorjaus, asuntoja	774	0	774	942	168
Teknillinen tarkastus, asuntoja, kpl	17 200	0	17 200	18 900	1 700
Resurssit					
Henkilöstön määrä	54	0	54	49	-5
Tuottavuus	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Tuottavuus (2004=100)	93	76	107	110	100

Asuntotuotantotoimisto muuttui vuoden 2006 alussa nettobudjetoiduksi yksiköksi, jolla on sitova toimintakatetavoite. Vuonna 2007 asuntotuotantotoimiston toimintakatetavoite oli 1,1 milj. euroa. Vuoden 2007 toteutunut toimintakate oli 1,1 milj. euroa, mikä oli 29 000 euroa enemmän kuin talousarviossa asetettu tavoite. Tuloksen toimintakatetavoitteen ylittävä osa 29 000 euroa siirrettiin asuntotuotantotoimikunnan esityksestä asuntotuotantorahastoon.

Asuntotuotantotoimiston tulot olivat 9 milj. euroa, joista pääosa, 8,7 milj. euroa, kertyi rakennuttajapalkkioista. Tulot olivat 0,2 milj. euroa pienemmät kuin vuonna 2006 ja 2,7 milj. euroa pienemmät kuin talousarvio. Toimiston käyttömenot olivat 7,9 milj. euroa, mikä oli 0,3 milj. enemmän kuin edellisenä vuonna ja 2,7 milj. euroa vähemmän kuin talousarvio. Jo toista vuotta peräkkäin siirtyi merkittävä osa uudishankkeiden käynnistymisestä myöhemmin toteutettavaksi, jolloin hankekohtaiset kustannukset pienenevät talousarvioon nähden.

Rakentamisen riskien rahoittamiseen myönnettiin vuonna 2007 asuntotuotantorahastosta 0,6 milj. euroa, mikä on saman verran kuin vuonna 2006.

Kaupungin omassa asuntotuotannossa valmistui yhteensä 807 asuntoa, joista vuokra-asuntoja 453, asumisoikeusasuntoja 158, hitas-omistusasuntoja 110 ja sääntelemättömiä omistusasuntoja 86. Yhteensä 601 asuntoa peruskorjattiin.

Asuntotuotantotoimiston alkaneen uustuotannon arvo oli noin 85 milj. euroa ja alkaneiden peruskorjausten arvo noin 64,3 milj. euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Toimisto sitoutuu rakennuttamaan asuntotuotantotoimikunnalle varattujen rakentamiskelpoisten tonttien puitteissa asunto-ohjelman määräämän kaupungin oman asuntotuotannon.** Asunto-ohjelman mukaisesta 1 130 uuden asunnon vuotuisesta tuotantotavoitteesta jäätin ennakoidusti, pääasiassa rakentamiskelpoisten, valmiiden tonttien vähyyden vuoksi. Asuntotuotantotoimistolla oli v. 2007 tuotanto-ohjelmaa varten käytettävissä rakentamiskelpoisia tontteja 781 asunnon verran. Ennakoitua korkeampien urakkatarjoustensa vuoksi

osan hankkeista hintahyväksyntä sekä aloitus siirtyivät seuraavalle vuodelle. Kaikkiaan käynnistyi 365 asunnon rakentaminen eli toiminnallinen tavoite ei toteutunut uudistuotannossa.

- **Toimisto rakennuttaa kiinteistöyhtiöiden tilaamat peruskorjaukset, joille saadaan rahoitus.** Asuntotuotantotoimikunnan hyväksymä peruskorjauksen tuotanto-ohjelma vuodelle 2007 sisälsi 925 asuntoa. Vuoden 2007 aikana käynnistyi 942 asunnon peruskorjaus, joten peruskorjauksessa toiminnallinen tavoite toteutui.

2 31 Rakennusvalvonta

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	5 446	0	5 446	6 635	1 189
Menot	-7 147	-78	-7 225	-7 212	12
Toimintakate	-1 701	-78	-1 779	-578	1 201
Poistot	-250	0	-250	-210	40
Tilikauden tulos	-1 951	-78	-2 029	-788	1 241
Suoritettavat					
Lupapäätökset, kpl	2 900	-300	2 600	2 738	138
Erytyssuunnitelmat, kpl	40 000	-5 000	35 000	37 036	2 036
Katselmukset, kpl	19 000	-2 000	17 000	17 694	694
Uudisrakentamisen määrä, milj. m ³	3,5	0	3,5	5,2	1,7
Resurssit					
Henkilöstön määrä	113	0	113	119	6
Tilat, m ²	3 368	0	3 368	3 368	0
Lupien (80 %) käsittelyaika, kk	1,4	0	1,4	0,9	-0,5
Henkilötyövuosia	103	0	103	104	1
Tuottavuus (2004=100) *)					
	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Kokonaistuotos	100	108	96	99	100
Työntuottavuus	98	105	94	99	100
Tuloksellisuus	103	108	99	104	100
Vaikuttavuus	101	103	101	101	100

*) Lähiöarkkitehdit eivät ole mukana

Sitova toiminnallinen tavoite:

- **Saapuneista lupahakemuksista vähintään 80 prosenttia käsitellään 6 viikossa (= 1,4 kk).**
Tavoite toteutui ja 80 prosenttia saapuneista lupahakemuksista käsiteltiin 4 viikossa (= 0,9 kk).

Toimintamenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 0,4 milj. euroa (5,5 prosenttia) ja toimintatulot 0,7 milj. euroa (13,0 prosenttia).

Uusien rakennusten lupahakemukset nousivat historiallisesti ensimmäisen kerran yli 6 miljoonan kuutiometrin. Myönnettyjen lupien kuutiot olivat 5,2 miljoonaa, mikä jäi hiukan alle vuoden 1989 ennätysvuodesta.

Kasvu painottui teollisuus- ja varastorakentamiseen. Vuosaaren satamaan haetut ja myönnetyt rakennusluvut käsittivät lukuisia oloissamme suuria logistiikka-, varastointi- ja satamatoimintoihin tukeutuvia rakennuksia. Asuinkerrostalopuolella laskua tuli yllättävänkin paljon: myönnettyihin rakennuslupiin sisältyi asuntoja 16 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Tämä oli takaisku tilanteessa, jossa Helsinki on pyrkinyt lisäämään uusien

asuntojen aikaansaamista. Asuinkerrostalorakentamisen pudotusta kompensoi hiukan pientalorakentamisen vilkastuminen. Yhden ja kahden asunnon pientaloihin sisältyi 39 prosenttia enemmän asuntoja kuin v. 2006.

Virastossa käynnistettiin mikrofilmatun piirustusaineiston skannausprojekti. Koko piirustusarkiston arvioidaan olevan digitaalisessa muodossa vuoden 2010 loppuun mennessä. Sähköinen piirustusarkisto mahdollistaa asteittaisen siirtymisen kohti sähköistä asiointia. Jo nyt vastaavien työnjohtajien hakemukset, joihin ei liity piirustusaineistoa, käsitellään sähköisesti. Sähköisen asioinnin -projekti kasvatti viraston käyttömenoja, lähinnä määräaikaisten henkilöstölisäyksen tai asiantuntijapalvelusten oston vuoksi sekä investointimenoja järjestelmien ja laitteiden hankinnassa. Viraston tiedotusta on lisätty Rakentamisen Ruusu -kirjan julkaisua 2008 varten. Konsulttipalveluja käytettiin erityisesti tulokellisuuslaskennan uudistamiseen ja tulospalkkiojärjestelmän arvioimiseen.

3 SIVISTYS- JA HENKILÖSTÖTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	56 092	0	56 092	62 271	6 179
Menot	-781 570	-1 543	-783 113	-781 833	1 280
Toimintakate	-725 478	-1 543	-727 021	-719 562	7 459
Poistot	-29 243	0	-29 243	-27 812	1 431
Tilikauden tulos	-754 721	-1 543	-756 264	-747 374	8 890

3 02 Opetusvirasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	11 352	0	11 352	13 348	1 996
Menot	-449 602	0	-449 602	-441 686	7 916
Toimintakate	-438 250	0	-438 250	-428 338	9 912
Poistot	-15 390	0	-15 390	-13 976	1 414
Tilikauden tulos	-453 640	0	-453 640	-442 314	11 326
Nettokustannukset, euroa/oppilas					
Suomenkielinen peruskoulu	7 451,1	0,0	7 451,1	7 499,7	-48,6
Valtion rahoitusperuste	5 102,3	0,0	5 102,3	5 149,0	-46,8
Lukio	5 993,7	0,0	5 993,7	5 909,8	83,9
Valtion rahoitusperuste	4 628,7	0,0	4 628,7	4 682,0	-53,3
Aikuislukio	4 488,0	0,0	4 488,0	6 645,7	-2 157,7
Valtion rahoitusperuste	2 777,2	0,0	2 777,2	2 809,2	-32,0
Ruotsinkielinen peruskoulu	7 928,1	0,0	7 928,1	8 041,4	-113,3
Valtion rahoitusperuste	5 721,0	0,0	5 721,0	5 657,4	63,6
Lukio	6 800,1	0,0	6 800,1	6 483,3	316,8
Valtion rahoitusperuste	4 628,7	0,0	4 628,7	4 682,0	-53,3
Aikuislukio	6 239,9	0,0	6 239,9	7 051,2	-811,3
Valtion rahoitusperuste	2 777,2	0,0	2 777,2	2 809,2	-32,0
Ammatilliset oppilaitokset	9 820,3	0,0	9 820,3	9 141,2	679,1
Valtion rahoitusperuste	7 688,6	0,0	7 688,6	7 684,3	4,3
Palvelualueiden oppilaitos	9 791,3	0,0	9 791,3	8 933,0	858,3
Valtion rahoitusperuste	7 448,2	0,0	7 448,2	7 432,1	16,0
Sosiaali- ja terveystieteiden oppilaitos	9 080,0	0,0	9 080,0	7 988,1	1 091,9

Valtion rahoitusperuste	6 973,9	0,0	6 973,9	6 988,7	-14,8
Tekniikan alan oppilaitos	10 227,2	0,0	10 227,2	9 877,6	349,6
Valtion rahoitusperuste	8 180,2	0,0	8 180,2	8 192,7	-12,5
Oppisopimuskoulutus	3 699,7	0,0	3 699,7	3 520,5	179,2
Valtion rahoitusperuste	4 583,2	0,0	4 583,2	4 552,4	30,8

Tuloja kertyi talousarviossa ennakoitua enemmän lähinnä ammatillisen oppilaitosmuotoisen koulutuksen ulkoisessa liiketoiminnassa, ESR -hankkeiden tuloissa, avustuksissa, opiskelijatyötoiminnan tuloissa sekä henkilökunnan ruokailumaksuissa, yhteensä 1,4 milj. euroa. Lisäksi keskitettyihin kiinteistöpalveluihin budjetoidut koulutilojen ilta- ja vapaa-ajankäytön tulot ylittivät talousarvion noin 0,5 milj. eurolla.

Menoja kertyi noin 7,9 milj. euroa eli vajaat kaksi prosenttia talousarviossa ennakoitua vähemmän. Valtuuston asettamien oppilaskohtaisten enimmäiskustannustavoitteiden vuoksi määrärahoja tuli jättää käyttämättä, koska oppilas- ja opiskelijamäärät jäivät talousarvionmitoituksesta noin kahdella prosentilla.

Opetustoimen sitovina tavoitteina olivat oppilaskohtaiset enimmäismenot seuraavasti:

- **suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus 6 876 euroa/oppilas**, toteutunut 7 017 euroa/oppilas
- **ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus 7 329 euroa/oppilas**, toteutunut 7 372 euroa/oppilas
- **ammatillinen koulutus 9 503 euroa/opiskelija (varsinainen toiminta, netto)**, toteutunut 8 842 euroa/oppilas
- **oppisopimuskoulutus 3 540 euroa/opiskelija (netto)**, toteutunut 3 371 euroa

Ruotsinkielisen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen ylitys johtui siitä, että henkilöstömenot ja siten myös euroa/oppilas-tavoite budjetoitiin talousarvion laatimishajonnan mukaisesti vuoden 2006 palkkatasolla. Suomenkielisessä perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa yksikkökustannuksia nosti lisäksi talousarviossa ennakoitua alhaisempi valtionosuuteen oikeuttavien opiskelijoiden määrä. Suomenkielisen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen 141 euron ylityksestä 117 euroa johtuu henkilöstömenoylityksistä ja loput 24 euroa talousarviossa ennakoitua pienemmästä opiskelijamäärästä.

3 02 01 Hallinto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	20	0	20	18	-2
Menot	-11 449	0	-11 449	-10 812	637
Toimintakate	-11 429	0	-11 429	-10 794	635
Poistot	-974	0	-974	-89	885
Tilikauden tulos	-12 403	0	-12 403	-10 883	1 520

Hallinnon menojen 0,6 milj. euron säästöstä 0,5 milj. euroa kertyi palvelujen ostoihin varatuissa määrärahoissa.

3 02 02 Suomenkielinen perusopetus ja lukiokoulutus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	3 729	0	3 729	3 795	66

Menot	-308 292	-500	-308 792	-307 944	848
Toimintakate	-304 563	-500	-305 063	-304 149	914
Poistot	-6 136	0	-6 136	-2 978	3 158
Tilikauden tulos	-310 699	-500	-311 199	-307 126	4 073
Oppilasmäärät koulumuodoittain					
Esiopetus	232	0	232	187	-45
Sairaalaopetus	210	0	210	179	-31
Maahanmuuttajien valmistavan opetukset	325	0	325	254	-71
Peruskoulupalvelut	35 312	0	35 312	35 173	-139
1 - 6 luokat	24 937	0	24 937	25 006	69
7 - 10 luokat	10 375	0	10 375	10 167	-208
Perusopetuksen varsinaiset opiskelijat	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Kaikki opiskelijat	36 079	0	36 079	35 793	-286
Ilman sairaalaopetusta	35 869	0	35 869	35 614	-255
Lukiopalvelut	7 323	0	7 323	7 212	-111
Aikuislukiopalvelut	2 381	0	2 381	1 914	-467
Varsinaiset opiskelijat	1 308	0	1 308	810	-498
Aineopiskelijat	1 072	0	1 072	1 104	32
Kurssiosallistumiset	27 465	0	27 465	24 086	-3 379
Lukiokoulutuksen oppilaat	9 703	0	9 703	8 022	-1 681
Varsinaiset opiskelijat	8 631	0	8 631	7 212	-1 419
Aineopiskelijat	1 072	0	1 072	810	-262
Perusopetus ja lukiokoulutus yhteensä					
Varsinaiset opiskelijat	44 710	0	44 710	43 815	-895
Ilman sairaalakoulua	44 500	0	44 500	43 636	-864
Aineopiskelijat	1 072	0	1 072	1 104	32
Oppilaskohtaiset bruttomenot ovat enintään, euroa/oppilas *)	6 876	0	6 876	7 017	-141

^{*)} oppilasmäärään ei lasketa sairaalakoulujen oppilaita.

Tuottavuus (2004=100)	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Esi- ja perusopetus	93	95	97	99	100
Lukiokoulutus	97	98	100	101	100
Aikuislukiokoulutus	122	80	96	107	100
Kokonaistuottavuus	95	95	98	99	100

Palkat ja henkilöstösivukulut ylittyivät talousarvioon verrattuna noin 3,6 milj. eurolla. Henkilöstömenojen ylitys johtui pääasiassa siitä, että kaupunginhallituksen hyväksymien talousarvion laatimishojeden mukaisesti palkat budjetoitiin talousarvioon vuoden 2006 palkkatasolla ja henkilöstösivukulut olivat

talousarviossa ennakoitua suuremmat. Henkilöstösivukulujen ylitystä katettiin 0,5 milj. eurolla siirtämällä määrärahoja muusta toiminnasta suomenkieliseen perusopetukseen ja lukiokoulutukseen.

Aine- ja tarvikehankintoihin varattuja määrärahoja jäi käyttämättä noin 2,1 milj. euroa. Säästö johtui talousarviossa ennakoitua pienemmästä oppilasmäärästä ja mm. ennakoitua pienemmistä energiamenoista. Lisäksi säästöjä kertyi vuokramäärärahoissa noin 2,7 milj. euroa johtuen pääasiassa siitä, että perusparannuksista aiheutuvat vuokrien korotukset olivat talousarviossa arvioitua pienempiä. Kokonaisuutena määrärahoja jäi suomenkielisessä perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa käyttämättä noin 0,8 milj. euroa eli 0,3 prosenttia.

Muut kuin sitovat tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Perusopetuslainmukaisessa iltapäivätoiminnassa noudatettiin tavoitteen mukaisesti samoja, kaupungin toimintasuunnitelmassa määritellyjä laatukriteereitä sekä opetusviraston itse ylläpitämässä että avustamassa toiminnassa.
- Kansallisten kokeiden oppimistulokset perusopetuksessa olivat matematiikassa vähintään kansallista keskitasoa. Ympäristö- ja luonnontiedon tehtäviä oppilaat osasivat hieman heikommin kuin vertailuaineiston oppilaat. Ero oli kuitenkin hyvin pieni.
- Oppimaan oppimistutkimus toteutettiin suunnitellusta poiketen viidessä Itä-Helsingin peruskoulussa tapaustutkimuksena. Tutkimuksesta ei tämän vuoksi saatu vertailutietoa, jonka avulla voitaisiin arvioida ovatko oppimistulokset parantuneet verrattuna edellisiin tutkimuksiin. Tuloksista ei kuitenkaan noussut esiin merkittävämpiä ongelmia.
- Tavoitteena oli, että vähintään 99,5 prosentilla peruskoulun 9. luokan käyneistä on jatko-opintokelpoisuus. Tavoitetta ei saavutettu prosentoin ollessa 98,7.
- Hallintokuntien välistä yhteistyötä, toimintojen rajapintoja ja yhteistyömuotoja selkiytettiin tavoitteen mukaisesti peruskoulujen oppilashuollossa mm. rakentamalla opetus- ja sosiaaliviraston sekä terveyskeskuksen välille pysyviä yhteistyörakenteita.
- Vieraskielisiä koulutuspalveluja kehitettiin perusopetuksessa kysyntää vastaavaksi yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa vuonna 2006 valmistuneen selvityksen mukaisesti. Selvitys toimenpide-ehdotuksineen hyväksyttiin kesällä 2007 pks-kaupunkien opetuslautakunnissa ja kaupunginhallituksissa ja sen toteuttaminen käynnistettiin.
- Ylioppilaskirjoituksissa hyväksytyjen kokelaiden arvosanojen pistemäärien keskiarvo oli tavoitteen mukaisesti vähintään maan keskitasossa ylittäen sen jonkin verran.
- Keskeyttäneiden (ml. koulun vaihdot) opiskelijoiden osuus koko opiskelijamäärästä suomenkielisissä lukioissa lukuvuonna 2006 – 2007 oli 4,6 prosenttia. Tavoitteena oli enintään neljä prosenttia.
- Lukion vuonna 2004 aloittaneista 83 prosenttia suoritti lukion vuonna 2007. Näin ollen tavoite 80 prosenttia saavutettiin.
- Kelpoisten opettajien osuus ja psykologien ja kuraattorien tutkintotaso kehittyivät tavoitteiden mukaisesti, mutta kaikilta osin asetettuja tavoitetasoja ei saavutettu. Päätoimisista opettajista sijaiset mukaan lukien opettajan kelpoisuus oli lukuvuonna 2007–2008 peruskouluissa 85 prosentilla (tavoite vähintään 87 prosentilla) ja lukioissa 98 prosentilla (94 prosenttia) opettajista. Päätoimisista psykologeista kaikilla oli tavoitteen mukaisesti laillistetun psykologin kelpoisuus. Päätoimisista koulukuraattoreista 61 prosentilla (80 prosenttia) oli tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.
- Kaikkien suomenkielisten peruskoulujen ympäristötoiminta ei vastannut vuoden lopussa ympäristökartoituksen kriteeritasoa yksi. Tavoite saavutettiin 65 prosentissa kouluista.

3 02 03 Ruotsinkielinen perusopetus ja lukiokoulutus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	732	0	732	705	-27
Menot	-33 449	-300	-33 749	-33 585	164
Toimintakate	-32 717	-300	-33 017	-32 880	137
Poistot	-648	0	-648	-342	306
Tilikauden tulos	-33 365	-300	-33 665	-33 222	443
Oppilasmäärät					
Esiopetus	98	0	98	110	12
Peruskoulupalvelut	3 178	0	3 178	3 180	2
1 - 6 luokat	2 012	0	2 012	2 009	-3
7 - 10 luokat	1 167	0	1 167	1 171	4
Perusopetuksen varsinaiset opiskelijat	3 276	0	3 276	3 290	14
Lukiopalvelut	1 134	0	1 134	1 147	13
	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Aikuislukiopalvelut	144	0	144	163	19
Varsinaiset opiskelijat	114	0	114	90	-24
Aineopiskelijat	30	0	30	73	43
Kurssiosallistumiset	1 135	0	1 135	1 547	412
Lukiokoulutuksen oppilaat	1 278	0	1 278	1 310	32
Varsinaiset opiskelijat	1 249	0	1 249	1 237	-12
Aineopiskelijat	30	0	30	73	43
Perusopetus ja lukiokoulutus yhteensä					
Varsinaiset opiskelijat	4 524	0	4 524	4 527	3
Aineopiskelijat	30	0	30	73	43
Bruttomenot enintään, euroa/oppilas	7 329	0	7 329	7 372	-43
Tuottavuus (2004=100)					
	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Esi- ja perusopetus	90	86	89	100	100
Lukiokoulutus	88	89	89	98	100
Aikuislukiokoulutus	81	86	111	101	100
Kokonaistuottavuus	90	87	90	100	100

Määrärahoja jäi käyttämättä vajaat 0,2 milj. euroa eli 0,5 prosenttia, kun otetaan huomioon muusta toiminnasta henkilöstömenojen katteeksi siirretty 0,3 miljoonaa euroa. Henkilöstömenot ylittivät talousarvion noin 0,5 milj. eurolla. Vuokramenoissa syntyi säästöjä kaikkiaan vajaat 0,6 milj. euroa samoista syistä kuin suomenkielisessä perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa.

Muut kuin sitovat tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Perusopetuslainmukaisessa iltapäivätoiminnassa noudatettiin tavoitteen mukaisesti samoja, kaupungin toimintasuunnitelmassa määriteltyjä laatuksiteereitä sekä opetusviraston itse ylläpitämässä että avustamassa toiminnassa.
- Kansallisten kokeiden oppimistulokset perusopetuksessa olivat matematiikassa vähintään kansallista keskitasoa. Ympäristö- ja luonnontiedon tehtäviä oppilaat osasivat hieman heikommin kuin vertailuaineiston oppilaat. Ero oli kuitenkin hyvin pieni.
- Tavoitteena oli, että vähintään 99,5 prosentilla peruskoulun 9. luokan käyneistä on jatko-opintokelpoisuus. Tavoitetta ei saavutettu prosentoin ollessa 98,5.
- Hallintokuntien välistä yhteistyötä, toimintojen rajapintoja ja yhteistyömuotoja selkiytettiin tavoitteen mukaisesti peruskoulujen oppilashuollossa mm. rakentamalla opetus- ja sosiaaliviraston sekä terveyskeskuksen välille pysyviä yhteistyörakenteita.
- Vieraskielisiä koulutuspalveluja kehitettiin perusopetuksessa kysyntää vastaavaksi yhteistyössä pääkaupunkiseudun muiden kuntien kanssa vuonna 2006 valmistuneen selvityksen mukaisesti. Selvitys toisen asteen vieraskielisten koulutuspalvelujen kehittämistarpeista pääkaupunkiseudulla valmistuu kevään 2008 aikana.
- Ylioppilaskirjoituksissa hyväksytyjen kokeilaiden arvosanojen pistemäärien keskiarvo oli tavoitteen mukaisesti vähintään maan keskitasossa ylittäen sen jonkin verran.
- Keskeyttäneiden (ml. koulun vaihdot) opiskelijoiden osuus koko opiskelijamäärästä ruotsinkielisissä lukioissa lukuvuonna 2006 – 2007 oli 2,3 prosenttia. Tavoitteena oli enintään kolme prosenttia.
- Lukion vuonna 2004 aloittaneista 87 prosenttia suoritti lukion vuonna 2007. Näin ollen tavoite 85 prosenttia saavutettiin.
- Kelpoisten opettajien osuus ja psykologien ja kuraattorien tutkintotaso kehittyivät pääosin tavoitteiden mukaisesti, mutta kaikilta osin asetettuja tavoitetasoja ei saavutettu. Päätoimisista opettajista sijaiset mukaan lukien opettajan kelpoisuus oli lukuvuonna 2007 – 2008 ruotsinkielisissä peruskouluissa 66 prosentilla (tavoite vähintään 68 prosentilla) ja lukioissa 87 prosentilla (91 prosentilla) opettajista. Päätoimisista psykologeista kaikilla oli tavoitteen mukaisesti laillistetun psykologin kelpoisuus. Päätoimisista koulukuraattoreista 20 prosentilla (60 prosentilla) oli tehtävään soveltuva ylempi korkeakoulututkinto.

3 02 04 Ammatillinen koulutus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	3 751	0	3 751	5 162	1 411
Menot	-72 248	0	-72 248	-68 576	3 672
Toimintakate	-68 497	0	-68 497	-63 413	5 084
Poistot	-5 652	0	-5 652	-3 558	2 094
Tilikauden tulos	-74 149	0	-74 149	-66 971	7 178
Oppilasmäärät					
Valtionosuuteen oikeuttava koulutus	5 900	0	5 900	5 977	77
Tekniikan alan oppilaitos	2 955	0	2 955	2 911	-44
Tekniikan ala	2 691	0	2 691	2 665	-26
Kulttuuriala	264	0	264	246	-18
Sosiaali- ja terveystalouden oppilaitos	1 570	0	1 570	1 593	23
Sosiaali- ja terveystalouden oppilaitos	1 570	0	1 570	1 593	23

Palvelualan oppilaitos	1 375	0	1 375	1 473	98
Tekniikan ala	392	0	392	426	34
Ravitsemis- ja talousala	416	0	416	427	11
Sosiaali- ja terveysala	567	0	567	620	53
Valtionosuuteen oikeuttava ammatillinen lisäkoulutus, opiskelijatyövuodet	110	0	110	101	-9
Muu ammatillinen koulutus	167	0	167	352	185
Tekniikan alan oppilaitos	48	0	48	147	99
Sosiaali- ja terveysalan oppilaitos	85	0	85	122	37
Palvelualan oppilaitos	34	0	34	82	48
Nettomenot ammatillisissa oppilaitoksissa ovat enintään, euroa/oppilas	9 503	0	9 503	8 842	661

Tuottavuus (2004=100)	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Kokonaistuottavuus	90	101	103	105	100
Oppisopimuskoulutus	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Palvelut/ kpl					
Peruskoulutus	1 440	0	1 440	1 277	-163
Opiskelijat	1 400	0	1 400	1 263	-137
Yrittäjät	40	0	40	14	-26
Ammattitutkintoon johtava koulutus	1 790	0	1 790	1 625	-165
Opiskelijat	1 665	0	1 665	1 558	-107
Yrittäjät	125	0	125	67	-58
Muu ammatillinen lisäkoulutus	70	0	70	31	-39
Opiskelijat	70	0	70	27	-43
Yrittäjät	0	0	0	4	4
Oppisopimuksia yhteensä	3 300	0	3 300	2 933	-367
Nettomenot oppisopimuskoulutuksessa ovat enintään, euroa/oppilas	3 540	0	3 540	3 371	169

Menot toteutuivat noin 3,7 milj. euroa eli 5,1 prosenttia pienempinä kuin talousarviossa ennakoitiin. Säästö muodostui palveluiden ostoista ja johtui pääasiassa siitä, että oppisopimusten määrä toteutui pienempänä kuin talousarviossa ennakoitiin.

Muut kuin sitovat tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Ammatillisen koulutuksen vuonna 2004 aloittaneista opiskelijoista 49 prosenttia (tavoite vähintään 60 prosenttia) suoritti tutkinnon vuonna 2007.
- Keskeyttäneiden opiskelijoiden osuus koko opiskelijamäärästä on ammatillisissa oppilaitoksissa lukuvuonna 2006 - 2007 oli 18 prosenttia (enintään 17 prosenttia).
- Oppisopimuskoulutuksen tutkintotavoitteisessa koulutuksessa vuonna 2006 päättäneistä opiskelijoista suoritti vuoden 2007 loppuun mennessä näyttötutkinnon ammatillisen peruskoulutuksen osalta 74 prosenttia (vähintään 75 prosenttia) ja ammatillisen lisäkoulutuksen osalta 75 prosenttia (70 prosenttia).

- Vuoden aikana voimassa olleista oppisopimuksista purettiin 6,4 prosenttia (7 prosenttia).
- Vuonna 2007 oppisopimuskoulutuksen päättäneistä työhallinnon palkkatuella olevista opiskelijoista työllistyi tai lähti jatko-opiskeluun 84 prosenttia (80 prosenttia).
- Selvitys toisen asteen vieraskielisten koulutuspalvelujen kehittämistarpeista pääkaupunkiseudulla valmistuu kevään 2008 aikana.
- Kelpoisten opettajien osuus kasvoi tavoitteen mukaisesti ollen 88 prosenttia lukuvuonna 2007–2008 (87 prosenttia).

3 02 08 Keskitetyt tietotekniikka- ja kiinteistöpalvelut

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	3 080	0	3 080	3 562	482
Menot	-13 823	0	-13 823	-13 079	744
Toimintakate	-10 743	0	-10 743	-9 517	1 226
Poistot	-1 712	0	-1 712	-6 961	-5 249
Tilikauden tulos	-12 455	0	-12 455	-16 478	-4 023

Yhteensä noin 0,7 milj. euron säästöistä 0,6 milj. euroa syntyi tietotekniikkapalveluissa. Tästä noin puolet kertyi henkilöstömenoista ja puolet palvelujen ostoissa. Henkilöstömenosäästöt johtuivat lähinnä siitä, että osa vakansseista oli osan vuotta täyttämättä. Palveluihin varattuja määrärahoja jäi käyttämättä johtuen mm. internetpalvelujen sopimushintojen laskusta ja keskushallinnon vastuulle siirtyneistä menoeristä. Kiinteistöpalveluissa jäi käyttämättä kunnossapitoon varattuja määrärahoja.

Kaikkia kaupungin kouluja ja oppilaitoksia koskeneen tavoitteen mukaisesti verkko-oppimisen käyttöönottoprojektiin osallistui 75 prosenttia kouluista ja oppilaitoksista vuoden 2007 loppuun mennessä. Käyttöönottoprojekti on tarkoitus saattaa loppuun vuonna 2008 siten, että verkko-oppimisen järjestelmä on käytössä kaikissa kouluissa ja oppilaitoksissa

3 02 11 Muut toiminta

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-8 075	800	-7 275	-5 511	1 764
Toimintakate	-8 075	800	-7 275	-5 511	1 764
Tilikauden tulos	-8 075	800	-7 275	-5 511	1 764
Yksityisten sopimuskoulujen peruskoulupalvelut					
Oppilasvuosia, kaikki oppilaat	5 356	0	5 356	5 485	129
Oppilasvuosia, helsinkiläiset oppilaat	4 995	0	4 995	5 064	69
Yksityisten sopimuskoulujen lukiopalvelut					
Oppilasvuosia, kaikki oppilaat	3 875	0	3 875	3 973	98
Oppilasvuosia, helsinkiläiset oppilaat	3 352	0	3 352	3 386	34
Oppilasvuosia, kaikki yhteensä	9 231	0	9 231	9 458	227
Oppilasvuosia, helsinkiläiset oppilaat	8 347	0	8 347	8 450	103

Määrärahoja jäi käyttämättä noin 2,6 milj. euroa, josta 0,8 milj. euroa siirrettiin kattamaan suomen- ja ruotsinkielisen perusopetuksen ja lukiokoulutuksen ennakoituja henkilöstömenoylityksiä. Säästöistä puolet kertyi sopimuskoulujen korvauksissa ja puolet iltapäivätoiminnan avustuksissa. Sopimuskoulujen korvauksia pienensi talousarviossa ennakoitua suurempi valtionosuuden yksikköhinnan korotus. Iltapäivätoiminnan säästö oli kirjanpitol tekninen.

Avustusten maksatusaikataulua rytmitettiin uudelleen siten, että avustukset kirjautuvat tarkemmin sille kalenterivuodelle, jonka kuluessa ne käytetään. Näin ollen vuoden lopun määrärahoihin varattuja avustuksia maksetaan vasta seuraavan vuoden alussa.

Muut kuin sitovat tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Perusopetuslainmukaisessa iltapäivätoiminnassa noudatettiin tavoitteen mukaisesti samoja, kaupungin toimintasuunnitelmassa määriteltyjä laatuksiteereitä sekä opetusviraston itse ylläpitämässä että avustamassa toiminnassa.
- Kaupungin ja yksityisten koulujen ylläpitäjien väliset vuonna 1999 käyttöön otetut sopimukset uudistettiin tavoitteen mukaisesti. Kaupunginvaltuusto hyväksyi uudistetut sopimukset joulukuussa 2007. Sopimuskoulujen rahoituksessa sovelletaan kaupungin peruskoulujen rahoitusperiaatteita ja otetaan huomioon erityisopetuksen ja oppilashuollon järjestäminen samoin periaattein kuin kaupungin peruskouluissa.

3 02 13 Työllisyyden hoitaminen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	40	0	40	105	65
Menot	-2 266	0	-2 266	-2 178	88
Toimintakate	-2 226	0	-2 226	-2 074	152
Poistot	-268	0	-268	-49	219
Tilikauden tulos	-2 494	0	-2 494	-2 122	372

Palkka- ja henkilösivukulut ylittivät talousarvion noin 30 000 eurolla Etelä-Suomen lääninhallituksen hankkeen projektityöntekijöiden palkkakustannusten vuoksi. Lääninhallituksen hankerahoitus puolestaan nosti tuloja noin 60 000 euroa yli talousarvion. Kokonaisuutena määrärahoja jäi käyttämättä tässä talousarviokohdassa vajaat 0,1 milj. euroa.

Pajajakson loppuun suorittaneista on sijoittunut työhön, koulutukseen tai toiseen työhallinnon toimenpiteeseen pajajakson päättymisestä seuraavaan oppilaitosten tilastopäivään mennessä 69 prosenttia. Tavoitteena oli 54 prosenttia.

3 03 Ammattikorkeakoulu

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	4 620	0	4 620	4 677	57
Menot	-66 151	-275	-66 426	-65 556	870
Toimintakate	-61 531	-275	-61 806	-60 879	927
Poistot	-2 814	0	-2 814	-2 600	214
Tilikauden tulos	-64 345	-275	-64 620	-63 479	1 141
Tunnusluvut					
Opiskelijamäärä	7 775	0	7 775	7 815	40

Bruttomenot, euroa/opiskelija	8 508	0	8 508	8 389	119
Toimintakate, euroa/opiskelija	-7 914	0	-7 914	-8 123	-209
Toimintakate-tilavuokrat, euroa/opiskelija	-6 687	0	-6 687	-6 891	-204
Toimintakate- sis. tilavuokrat, euroa/opiskelija	-6 919	0	-6 919	-7 109	-190
Toimintakate ilman tilavuokria + irtaimen investoinnit	-7 015	0	-7 015	-7 192	-177
Rahoituslain mukainen yksikköhinta	6 603	0	6 603	6 574	29
Ammattikorkeakoulun koulutustarjonta					
Koulutusala, aloituspaikat					
Kulttuuriala	200	0	200	200	0
Tekninen ja liikenteen ala	750	0	750	760	10
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	780	0	780	780	0
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	30	0	30	30	0
Kaikki yhteensä	1 760	0	1 760	1 770	10
Rahoitukseen oikeuttava opiskelijat	7 775	0	7 775	7 815	40
Nuoret	6 635	0	6 635	6 675	40
Aikuiset	1 140	0	1 140	1 140	0
	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Kulttuuriala	970	0	970	970	0
Nuoret	800	0	800	800	0
Aikuiset	170	0	170	170	0
Tekninen ja liikenteen ala	3 400	0	3 400	3 440	40
Nuoret	3 000	0	3 000	3 040	40
Aikuiset	400	0	400	400	0
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	3 280	0	3 280	3 280	0
Nuoret	2 730	0	2 730	2 730	0
Aikuiset	550	0	550	550	0
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	125	0	125	125	0
Nuoret	105	0	105	105	0
Aikuiset	20	0	20	20	0
Suoritetut tutkinnot yhteensä	1 420	0	1 420	1 345	-75
Nuoret	1 110	0	1 110	1 086	-24
Aikuiset	310	0	310	259	-51
Kulttuuriala	190	0	190	175	-15
Nuoret	145	0	145	128	-17
Aikuiset	45	0	45	47	2
Tekninen ja liikenteen ala	450	0	450	395	-55
Nuoret	380	0	380	331	-49

Aikuiset	70	0	70	64	-6
Sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala	740	0	740	742	2
Nuoret	565	0	565	607	42
Aikuiset	175	0	175	135	-40
Matkailu-, ravitsemis- ja talousala	40	0	40	33	-7
Nuoret	20	0	20	20	0
Aikuiset	20	0	20	13	-7
Tuottavuus (2004=100)	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Kokonaistuottavuus	91	93	93	96	100

Toimintatulot toteutuivat hieman suunniteltua suurempina. Tulolajien osalta suurimmat poikkeamat talousarvioon ovat tukien- ja avustusten nousu hankerahoituksen lisääntyessä, muut tulolajit puolestaan pienenivät, mikä johtui koulutusohjelmien palvelu- ja teknologiatoinnin volyymin laskusta erityisesti työtoiminnassa.

Kokonaismenoista säästy 0,9 milj. euroa. Ammattikorkeakoulun palkkausmenot henkilösivukuluineen ylittivät noin 0,2 milj. euroa, vaikka ammattikorkeakoululle siirrettiin keskitetystä palkkavarauksesta 0,3 milj. euroa palkankorotusten vaikutuksiin. Vastaavasti säästöt syntyivät palvelujen ostoihin ja tarvikkeisiin varatuista määrärahoista. Metropolia Ammattikorkeakoulun käynnistämisen valmistelu- ja suunnittelutyöhön varatut määrärahat toteutuivat ennustettua pienempinä.

Ympäristön ja kestävä kehityksen näkökulma on otettu huomioon opetuksessa läpäisyperiaatteella eri koulutusohjelmissa. Stadia on kouluttanut eri toimipisteisiinsä eko-tukihenkilöitä, joiden tehtävänä on mm. lisätä ohjeistuksella ja koulutuksella muun henkilöstön ympäristötietoisuutta. Myös ekologisen jalanjäljen pienentämiseen on pyritty liittämällä asia koulutusohjelmien sisältöihin sekä saattaa vuosittain laadittavan ympäristöraportin tulokset entistä tehokkaammin henkilöstön ja opiskelijoiden tietoisuuteen. Hankintatoiminnassa on entistä tehokkaammin liitetty hankintaprosessiin ympäristökriteerit sekä käytöstä poistuvan omaisuuden kierrättämistä on tehostettu.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Opiskelijoiden keskeyttämisaste on enintään 9 prosenttia.** Tavoite toteutui ja keskeyttämisaste oli yhdeksän prosenttia. Koulutusaloittain keskeyttämisasteet toteutuivat seuraavasti: tekniikan- ja liikenteen alalla 12,5 prosenttia, sosiaali- ja terveysalalla 6,6 prosenttia, matkailu- ravitsemis- ja talousalalla 12,3 prosenttia sekä kulttuurialalla 6,0 prosenttia.
- **Stadia on kolmen vetovoimaisimman ammattikorkeakoulun joukossa.** Stadia oli kolmanneksi vetovoimaisin ammattikorkeakoulu. Vuonna 2007 alkaneen nuorten koulutuksen yhteishaussa oli Stadiassa keskimäärin 4,58 ensisijaista hakijaa aloituspaikkaa kohden. Vastaava valtakunnallinen vetovoimaluku oli 2,96.

Toimintaa ohjaavat muut tavoitteet

- Suoritettujen tutkintojen määrä vuonna 2007 on vähintään 1 420. Tavoitetta ei saavutettu. Toteuma oli 1 345. Suoritettujen tutkintojen määrätavoite toteutuikin sosiaali- ja terveysalalla. Eniten tavoitteesta jäi tekniikan ja liikenteen ala.
- Tutkimustoiminnan henkilötyövuodet päätoimisten opettajien määrästä ovat vähintään 10 prosenttia. Tavoite ylitettiin ja toteuma oli 13 prosenttia.
- Tutkimus- ja kehittämistoiminnan kokonaismenojen osuus menoista ilman pääomavuokria on vähintään 6 prosenttia. Tavoitteesta jäätiin hieman ja toteuma oli 5 prosenttia.

Ammattikorkeakoulu on kehittänyt ja ohjeistanut tutkimus- ja kehitystyön seuranta järjestelmäänsä vuonna 2007. Seurantaan on laadittu erillinen ohjeistus, jonka tavoitteena oli saada luotettava tieto tilastoiduksi. Ohjeistuksen sisäistämiseksi on ensimmäisenä pilottivuonna ollut puutteellisuksia. Sen arvioidaan vaikuttaneen toteumalukuihin ja siihen, ettei tavoitteisiin ole kustannuksissa päästy.

Uutta alkavaa rakennusalan työnjohdon koulutusta varten opetusministeriön myöntämät aloituspaikat (40) puuttuivat talousarvioesityksestä. Ne muuttivat laskennallista opiskelijamäärää sekä opiskelijaa kohden laskettuja euromääräisiä tavoitteita. Kokonaisrahoituksen kasvusta huolimatta yksikköhintaa alensi rakennusalan työnjohdon koulutuksen keskimääräistä alhaisempi keskihinta.

3 11 Suomenkielinen työväenopisto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	1 482	0	1 482	1 705	223
Menot	-11 881	-141	-12 022	-12 048	-26
Toimintakate	-10 399	-141	-10 540	-10 343	197
Poistot	-69	0	-69	-58	11
Tilikauden tulos	-10 468	-141	-10 609	-10 401	208
Määrälliset tavoitteet					
Opetustunnit	97 900	0	97 900	99 464	1 564
Kurssilaiset, ilmoittautuneet opiskelijat	71 000	0	71 000	71 188	188
Suoritetavoitteet					
Opiskelutunnit, säännölliset opiskelijat	1 320 000	0	1 320 000	1 318 932	-1 068
Tuottavuus (2004=100)	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Opiskelutunnit, säännölliset opiskelijat	95	97	98	93	100

Opetusministeriö on myöntänyt erilaisia tukia ja avustuksia työväenopiston opetustoimintaan. Kurssimaksutuloja on saatu budjetoitua enemmän.

Ylitysoikeus on myönnetty ylimääräisillä tuilla ja avustuksilla rahoitettua toimintaa varten. Opetustuntien tavoitetta suuremmasta toteutumisesta johtuva palkkamenojen ylitys on katettu palvelujen ostoista säästyneillä varoilla. Sopimuskorotuksiin ja kielilisen maksamiseen saatiin lisämääräraha keskitetystä varauksesta.

3 12 Ruotsinkielinen työväenopisto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	347	0	347	439	92
Menot	-2 564	0	-2 564	-2 497	67
Toimintakate	-2 217	0	-2 217	-2 058	159
Poistot	-30	0	-30	-29	1
Tilikauden tulos	-2 247	0	-2 247	-2 088	159
Määrälliset tavoitteet					
Ilmoittautuneet opiskelijat	16 000	0	16 000	19 104	3 104
Opetustunnit	20 600	0	20 600	21 939	1 339
Suoritetavoitteet					
Opiskelijat	15 500	0	15 500	16 713	1 213
Toteutuneet opetustunnit	20 600	0	20 600	21 939	1 339

Tuottavuus (2004=100)	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Opiskelijatunnit	116	96	88	85	100

Ruotsinkielisen työväenopisto järjesti 21 939 luentotilaisuutta, mikä ylittää sitovaksi tavoitteeksi asetetun 20 600 luennon määrän 1 339 luennolla. Työväenopiston kursseille osallistui 16 713 henkilöä, mikä on 1 402 henkilöä enemmän kuin vuonna 2006.

3 15 Kaupunginkirjasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	2 661	0	2 661	3 018	357
Menot	-30 967	-347	-31 314	-31 634	-320
Toimintakate	-28 306	-347	-28 653	-28 616	37
Poistot	-1 520	0	-1 520	-1 403	117
Tilikauden tulos	-29 826	-347	-30 173	-30 019	154
Suoritemäärä					
Lainat, 1 000 kpl	10 000	0	10 000	9 602	-398
Käynnit yhteensä, 1 000	12 000	0	12 000	12 825	825
Asiakaskäynnit, 1 000 kerta	6 300	0	6 300	6 389	89
Verkkokäynnit, 1 000 kerta	5 700	0	5 700	6 436	736
	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Toiminnan laajuus					
Aukiolotunnit	87 000	0	87 000	89 345	2 345
Lainat/aukiolotunti	118	0	118	107	-11
Käynnit/aukiolotunti	141	0	141	144	3
Käynnit/henkilötyövuosi	25 532	0	25 532	27 286	1 754
Aukiolotunnit/ 1 000 asiakas	152	0	152	157	5
Lainat/henkilötyövuosi	21 277	0	21 277	20 429	-848
Henkilötyövuodet/ 1 000 asiakas	0,84	0,00	0,84	0,83	-0,01
Tuotannon tekijämäärä					
Kirjastot, kpl	36	0	36	36	0
Palvelupisteet	1	0	1	1	0
Kirjastoautot, kpl	2	0	2	2	0
Laitoskirjastot, kpl	11	0	11	11	0
Henkilötyövuosi	470	0	470	470	0
Tilat, m ² (31.12.)	37 065	0	37 065	36 993	-72
Kokoelma, 1 000 kpl	2 000	0	2 000	1 916	-84
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/laina, euroa	3,10	0,00	3,10	3,29	-0,19
Menot/käynnit, euroa	2,52	0,00	2,52	2,47	0,05
Menot/asukas, euroa	55,25	0,00	55,25	55,66	-0,41
Tulot/laina, euroa	0,27	0,00	0,27	0,31	0,04

Tulot/asukas, euroa	4,75	0,00	4,75	5,31	0,56
Toimintakate/laina, euroa	-2,83	0,00	-2,83	-2,98	-0,15
Toimintakate/asukas, euroa	-50,51	0,00	-50,51	-50,35	0,16
Aineistomenot/laina, euroa	0,25	0,00	0,25	0,26	-0,01
Aineistomenot/asukas, euroa	4,50	0,00	4,50	4,46	0,04
Lainat/kokoelma	5,0	0,00	5,0	5,0	0,0
Kokoelma/asukas	3,6	0,00	3,6	3,4	-0,2

Tuottavuus	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Indeksi (2004=100)	100	97	98	98	100

Määrärahalisäykset: henkilöstömenovarauksen käyttäminen 336 000 euroa, (kaupunginhallituksessa 26.11.2007) ja ylitysoikeus 634 000 euroa, (kaupunginvaltuustossa 12.12.2007). Jälkimmäisestä ylityksestä 575 000 euroa liittyy ulkopuolisilla varoilla rahoitettuun toimintaan (sekä tulo- että menopuoli) ja 59 000 euroa keskustakirjaston toteuttamismahdollisuuksia selvittämään nimetyn selvitysmiehen palkkion maksamiseen. Lisäksi menovarauksesta, kaupunginhallituksen käytettäväksi 11 000 euroa kielitaidon huomioon ottamiseksi palkkauksessa, (kaupunginjohtajan päätös 19.12.2007).

Tulot ylittyivät alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 357 000 eurolla, mikä pääosin johtuu tukien ja avustusten ennakoitua suuremmasta kertymästä. Ulkopuolisin varoin rahoitettuun toimintaan on kaupunginvaltuuston vahvistamassa talousarviossa osoitettu 415 000 euroa. Lisäksi on varattu ko. tarkoitukseen 1 000 euroa kohtaan Muut tuotot. Ulkopuolista rahoitusta kirjattiin yhteensä 865 237. Erotus on 449 237 euroa.

Myönnetystä ylitysoikeudesta (634 000 euroa) on käytetty vain noin puolet. Käyttömenot alittivat korotetun (mukana myös ylitysoikeus) talousarvion 314 214 eurolla. Osa määrärahoista jätettiin käyttämättä kattamaan anotun ja toteutuneen ulkopuolisen rahoituksen erotusta. Myös henkilöstösivukuluista on pystytty säästämään.

Käyttötulot kasvoivat vuoteen 2006 verrattuna 141 060 euroa, 4,9 prosenttia. Käyttömenojen kasvu oli 1 854 091 euroa, 6,2 prosenttia.

Kaupunginkirjaston omavaraisuusaste vuonna 2007 oli 9,5 prosenttia (9,7 prosenttia vuonna 2006).

Tuottavuus pieneni 3 prosenttia perusvuodesta 2004 vuoteen 2007, mutta jäi lähes samalle tasolle kuin vuonna 2006.

3 16 Kaupungin taidemuseo

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	540	0	540	806	266
Menot	-5 668	0	-5 668	-5 687	-19
Toimintakate	-5 128	0	-5 128	-4 881	247
Poistot	-370	0	-370	-275	95
Tilikauden tulos	-5 498	0	-5 498	-5 156	342
Taidemuseo, kävijämäärä					
Meilahti	30 000	0	30 000	30 063	63

Tennispalatsi	90 000	0	90 000	140 557	50 557
Kluuvin galleria, kävijämäärä	10 000	0	10 000	10 688	688
Näyttelyt, kpl	25	0	25	27	2

Näyttelyiden kävijämäärät ylittivät ja siten myös tulotavoite ylitettiin. Kaikkien tulojen toteutuma on 149,2 prosenttia. Tulot ovat pääosin pääsylippituloja, näyttelyluettelotuloja ja Athos-näyttelyn tuotteiden myynnistä kertyneitä tuloja.

Käyttömenot ovat toteutuneet 100,3 prosenttia. Tulojen lisäys kattoi menojen ylityksen. Ylitys koostui pääasiassa myyntituotteiden hankinnoista sekä Athos-näyttelyn taide-esineiden palautuskustannuksista.

Toimintakate, joka on kaupunginvaltuuston nähden sitova erä, on ylijäämäinen. Toimintakate ylittui toteuman ollessa 95,2 prosenttia.

Sitova toiminnallinen tavoite:

- **Taidemuseon sitova tavoite on näyttelyiden määrä, yhteensä 25.** Sitova tavoite 25 näyttelyä ylittyi, toteuma oli 27 näyttelyä.

Muut toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Kävijätavoite Tennispalatsissa vuonna 2007 on 90 000 kävijää, Meilahdessa 30 000 kävijää ja Kluuvin galleriassa 10 000 kävijää, eli yhteensä 130 000 kävijää. Kävijätavoite 130 000 ylittyi yli 50 000 kävijällä. Kävijöitä oli yhteensä 181 308. Vuonna 2006 avattu Athos-näyttely ylitti odotukset ja näyttelyn kävi katsomassa vielä vuoden 2007 tammikuussa yli 20 000 kävijää. Lisäksi kesällä järjestetyt Oi maamme-näyttely ja Duane Hanson-näyttely yllättivät suurilla kävijämäärillään, kävijöitä oli yli 60 000.

3 17 Kulttuuritoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	1 181	0	1 181	1 567	386
Menot	-35 420	-72	-35 492	-35 632	-140
Toimintakate	-34 239	-72	-34 311	-34 065	246
Poistot	-215	0	-215	-153	62
Tilikauden tulos	-34 454	-72	-34 526	-34 218	308
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/asukas, euroa	62,75	0,00	62,75	57,34	5,41
Tulot/asukas, euroa	2,01	0,00	2,01	2,76	0,75
Toimintakate/asukas, euroa	-60,74	0,00	-60,74	-54,58	6,16

3 17 01 Kulttuuriasiainkeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	702	0	702	991	289
Menot	-11 035	-64	-11 099	-11 270	-171
Toimintakate	-10 333	-64	-10 397	-10 279	118
Poistot	-192	0	-192	-139	53
Tilikauden tulos	-10 525	-64	-10 589	-10 418	171
Suoritetiedot					

Lasten ja nuorten taidekasvatuskurssit	965	0	965	997	32
Oppilasmäärä yhteensä	9 350	0	9 350	9 214	-136
Opetustuntien määrä yhteensä	14 000	0	14 000	11 982	-2 018
Kulttuuri- ja taidetilaisuudet	2 000	0	2 000	2 052	52
Omat tilaisuudet, kpl	750	0	750	871	121
Yhteistyötilaisuudet	500	0	500	453	-47
Ulkopuolisten järj. tilaisuudet, kpl	750	0	750	728	-22
Artist in Residence, vuokraukset, kpl	250	0	250	106	-144
Taiteilija-ateljeerilojen vuokraukset, kpl	30	0	30	32	2
Näyttelypäivät yhteensä, keskimäärin	210	0	210	236	26
Alueellisten kulttuurikeskusten salien käyttöpäivät, keskimäärin	170	0	170	138	-32
Kävijöitä yhteensä	490 000	0	490 000	488 670	-1 330
Tilaisuudet, kpl	310 000	0	310 000	279 069	-30 931
Näyttelyt, kpl	180 000	0	180 000	209 601	29 601
Käsiteltyjä avustuksia, kpl	800	0	800	823	23
Myönnettyjä avustuksia, kpl	380	0	380	442	62
Tuottavuus	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Tuottavuus (2004=100)	100	87	88	96	100

Kaupunginhallitus on 26.11.2007 myöntänyt lisämäärärahaa kunta-alan sopimuksesta aiheutuviin palkkoihin ja henkilösivumenoihin 64 000 euroa. Lisäksi kaupunginvaltuusto myönsi 12.12.2007 menoihin 268 000 euron ylitysoikeuden. Ylitys johtuu toteutetuista ulkopuolisista projekteista, joihin saatu rahoitus on kirjattu tulopuolelle.

Kulttuuriasiainkeskuksen tulojen tavoite ylitettiin 288 863 euroa. Ylitys johtuu edellä mainituista erillisprojekteista sekä ennakoitua suuremmista myyntituloista.

3 17 02 Savoy-yksikkö

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	479	0	479	576	97
Menot	-1 265	-8	-1 273	-1 307	-34
Toimintakate	-786	-8	-794	-731	63
Poistot	-23	0	-23	-14	9
Tilikauden tulos	-809	-8	-817	-745	72
Suoritetiedot					
Kulttuuri- ja taidetilaisuudet, kpl	300	0	300	419	119
Omat tilaisuudet	150	0	150	173	23
Yhteistyötilaisuudet	10	0	10	56	46
Ulkopuolisten järj. tilaisuudet, kpl	140	0	140	190	50
Näyttelypäivät yhteensä, keskimäärin	140	0	140	0	-140

Savoyn teatterisalin käyttöpäivät	180	0	180	241	61
Savoyn teatterisalin kävijät	70 000	0	70 000	76 563	6 563
Tuottavuus	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Tuottavuus (2004=100)	100	121	137	128	100

Kaupunginhallitus on 26.11.2007 myöntänyt lisämäärärahaa kunta-alan sopimuksesta aiheutuviin palkkoihin ja henkilösivumenoihin 8 000 euroa. Toimintakate ylitettiin 54 800 euroa, lisämäärärahan jälkeen 62 800 euroa.

3 17 03 Yhteisöjen tukeminen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-9 109	0	-9 109	-9 096	13
Toimintakate	-9 109	0	-9 109	-9 096	13
Tilikauden tulos	-9 109	0	-9 109	-9 096	13

Määrärahaa jäi käyttämättä 13 153 euroa. Säästö johtuu peruutetuista produktiona tai projekteista, joiden ensi-ilta on siirtynyt vuoden 2008 puolelle sekä Käpylän musiikkiopiston kannatusyhdistys ry:n korkoihin ja lainanlyhennyksiin varatusta määrärahasta, jota jäi käyttämättä 2 702 euroa.

3 17 04 Avustukset teatterilain piiriin kuuluville ammattiteattereille

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-10 911	0	-10 911	-10 911	0
Toimintakate	-10 911	0	-10 911	-10 911	0
Tilikauden tulos	-10 911	0	-10 911	-10 911	0

3 17 05 Avustus Suomen Kansallisoopperan Säätiölle, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-3 100	0	-3 100	-3 048	52
Toimintakate	-3 100	0	-3 100	-3 048	52
Tilikauden tulos	-3 100	0	-3 100	-3 048	52

3 18 Kaupunginmuseo

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	252	0	252	288	36
Menot	-6 510	0	-6 510	-6 161	349
Toimintakate	-6 258	0	-6 258	-5 873	385
Poistot	-300	0	-300	-228	72
Tilikauden tulos	-6 558	0	-6 558	-6 101	457
Suoritetavoitteet					
Aukiolotuntien määrä/vuosi	11 000	0	11 000	11 495	495
Tutkimustoimintojen lukumäärä	12 000	0	12 000	31 316	19 316
Asiantuntijapalvelujen lukumäärä	9 000	0	9 000	10 084	1 084
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/asukas, euroa	11,62	0,0	11,62	10,72	0,90
Toiminnan laajuustiedot					

Asiakkaiden lukumäärä	115 000	0	115 000	123 654	8 654
Resurssit					
Henkilöstön määrä	68	0	68	68	0
Tuottavuus	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Tuottavuus (2004=100)	100	101	151	120	100

Tulojen 14,3 prosentin nousu johtui ennakoitua suuremmista myyntituloista ja maksaneiden kävijöiden määrän kasvusta. Menosäästöä syntyi mm. vuokratuloissa, kun Raitioliikennemuseon sisällön ja toiminnan uudistaminen ja siihen liittyvät vuokraa korottavat parannustyöt siirtyivät vuodelle 2008.

Tutkimustoimintojen lukumäärän lisäys tunnusluvuissa syntyi luetteloitujen tallenteiden kasvusta.

3 19 Orkesteritoiminta

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	980	0	980	903	-77
Menot	-9 978	-74	-10 052	-8 945	1 107
Toimintakate	-8 998	-74	-9 072	-8 043	1 029
Poistot	-42	0	-42	-27	15
Tilikauden tulos	-9 040	-74	-9 114	-8 069	1 045

Vuonna 2007 orkesteri esitti yhteensä 87 konserttia; 71 kotimaassa ja 16 ulkomailla. Kokonaisuudessaan konserttien määrä oli 13 konserttia suurempi kuin talousarviossa mainittu suoritelmäärä. Orkesterin sitovana tavoitteena oli esittää 42 sinfoniakonserttia. Tavoite ylittyi neljällä konsertilla. Orkesterin konserteissa kävi yhteensä 100 122 kuulijaa. Koululais- ja muut erityisryhmät yli kuntarajojen käyttivät aktiivisesti mahdollisuutta käydä maksutta orkesterin julkisissa kenraaliharjoituksissa ja konserteissa.

Finlandia-talossa järjestettyjen maksullisten konserttien täyttöaste oli 81 prosenttia ja tuottavuus 104.

Konserttitoiminnan tulot olivat noin 903 000 euroa eli 77 000 euroa budjetoitua vähemmän. Ulkomailla soitettujen konserttien määrä vähensi kotimaasta saatuja tuloja ja vaikka palkkiot ulkomaisista konserteista olivat ennätyskelliset 160 700 euroa, ei budjettia saavutettu. Talousarvion mukaan ulkomaan matkat ovat nettobudjetoituja.

Orkesterin menot alittuivat selvästi. Säästöä kertyi kaikilta talousarvion tileiltä. Menomäärärahoja oli varattu 9 978 000 euroa ja menojen toteutuma oli vain 8 945 000 euroa.

3 19 01 Kaupunginorkesteri

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	760	0	760	742	-18
Menot	-9 598	-74	-9 672	-8 638	1 034
Toimintakate	-8 838	-74	-8 912	-7 896	1 016
Poistot	-42	0	-42	-27	15
Tilikauden tulos	-8 880	-74	-8 954	-7 922	1 032
Tunnusluvut					
Sinfoniakonsertit	42	0	42	46	4
Viihdekonsertit	4	0	4	6	2
Kummilapsikonsertit	6	0	6	6	0
Muut konsertit	2	0	2	3	1
Tilaukskonsertit	2	0	2	1	-1

Ulkomaiset konsertit	15	0	15	16	1
Kamarimusiikkikonsertit	3	0	3	9	6
Yhteensä	74	0	74	87	13
Täyttöaste	83,4	0,0	83,4	80,9	-2,5
Tuottavuus	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Tuottavuus (2004=100)	111	104	103	103	100

Talousarviokohdan tulobudjetti oli 760 000 euroa. Tuloja kertyi 742 000 euroa, 18 000 euroa budjetoitua vähemmän. Suurimmat poikkeamat olivat pääsylipputulot - sekä korvaukset muilta -tilien jääminen alle budjetoidun yhteensä 113 000 euroa. Omien maksullisten, Helsingissä järjestettävien konserttien määrä oli ulkomaisten konserttien takia normaalia pienempi. Vastaavasti myös tulokertymä, erityisesti pääsylipputulot olivat pienemmät. Muut tuotot ylittyivät hyvien radiointi-, rojaliti- ja tilaussoittotuottojen johdosta yhteensä 82 700 eurolla.

Talousarviokohdan menoihin oli vuodelle 2007 varattu 9 598 000 euroa, lisäksi palkankorotuksiin ja niiden sivukuluihin 74 000 euroa. Orkesteri käytti 8 638 000 euroa. Säästöä kertyi 1 034 000 euroa. Säästöjä syntyi erityisesti palkat ja palkkiot tililtä yhteensä 195 600 euroa. Pitkäaikaisia avustajia tarvittiin edellisvuotta vähemmän, lisäksi konserttipalkkioissa, kapellimestareiden ja solistien palkkiosopimuksissa onnistuttiin pitämään maltillinen linja ja säästöä kertyi 82 800 euroa.

Säästöä syntyi myös asiantuntijapalveluissa yhteensä 386 100 euroa. Musiikkitalon toimintavarustushankkeisiin oli vuodelle 2007 varattu 530 000 euroa ja tästä summasta käytettiin vain 106 500 euroa. Finlandia-talon vuokrissa säästettiin 94 700 euroa. Käyttö oli paljon ennakoitua vähäisempää mm. ulkomaanmatkojen vuoksi.

Sitova toiminnallinen tavoite:

- **Sitovana toiminnallisena tavoitteena oli, että sinfoniakonsertit järjestetään 42 kpl.** Tavoite saavutettiin, toteuma oli 46 kpl.

3 19 02 Käyttövarat, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	220	0	220	161	-59
Menot	-380	0	-380	-308	72
Toimintakate	-160	0	-160	-147	13
Tilikauden tulos	-160	0	-160	-147	13

Konserttimatkat toteutuivat lähes budjetoidulla tavalla. Budjetin mukaan nettomenoja sai olla korkeintaan 160 000 euroa, toteutuma oli 147 600 euroa, alitus oli 12 400 euroa.

3 21 Korkeasaaren eläintarha

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	1 694	0	1 694	2 195	501
Menot	-5 521	-51	-5 572	-5 747	-175
Toimintakate	-3 827	-51	-3 878	-3 552	326
Poistot	-1 010	0	-1 010	-855	155
Tilikauden tulos	-4 837	-51	-4 888	-4 407	481
Suoritetavoitteet					

Kävijämäärä	570 000	0	570 000	510 963	-59 037
Aukiolotuntien määrä, tuntia/vuosi	2 600	0	2 600	2 793	193
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/asukas, euroa	9,73	0,0	9,73	10,25	-0,52
Toiminnan laajuustiedot					
Lajimäärä	170	0	170	155	-15
Tuottavuus	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Tuottavuus (2004=100)	99	84	93	94	100

Korkeasaaren eläintarhalle vuosi 2007 oli toinen nettobudjetoituna yksikkönä. Eläintarhan menoista kävijämaksut sekä ravintoloiden, kioskien ja kaupan vuokrat kattavat lähes 40 prosenttia. Jotta tulotaso voidaan säilyttää, on tärkeää, että kävijämäärät säilyvät, hinnoittelu on oikea, tapahtumat kiinnostavia ja eläintarhan opetuksellista sanomaa tuodaan esiin perinteisen valistuksen lisäksi elämyksellisyyttä painottavilla keinoilla. Asiakkaiden viihtyvyyden lisäämiseen tähtää syksyllä aloitettu ravintola Pukin peruskorjaus, joka valmistuu vuoden 2008 keväällä.

Tulot olivat budjetoitua 501 000 euroa suuremmat ja menot ylittyivät 175 000 eurolla, joten toimintakate parani 326 000 eurolla. Toimintakatteen paraneminen aikaisti eräitä rakennusten korjaushankkeita, ulkokalusteiden hankintoja ja työturvallisuuteen liittyviä hankintoja.

Korkeasaaren seurattavana suoritettavaksi oli kävijämäärä 570 000, toteuma oli 510 963. Kävijämäärään vaikuttaa ratkaisevasti sää. Kävijämäärät olivat vuosina 2003 – 2007 seuraavat:

	2007	2006	2005	2004	2003
Kävijämäärät (2003 – 2007)	510 963	521 671	483 202	547 087	469 059

Korkeasaaren sitova toiminnallinen tavoite toteutui seuraavasti:

- **Korkeasaaren eläintarhan sitovana tavoitteena on 2 600 aukiolotuntia/ vuosi.** Aukiolotunteja oli kaikkiaan 2 793.

3 31 Nuorisotoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	1 489	0	1 489	1 482	-7
Menot	-24 199	-257	-24 456	-24 273	183
Toimintakate	-22 710	-257	-22 967	-22 791	176
Poistot	-700	0	-700	-225	475
Tilikauden tulos	-23 410	-257	-23 667	-23 016	651
Laajuus/taloudellisuus					
Nuorisotiloja, m ²	42 701	0	42 701	42 182	-519
Nuorisotiloja, m ² /7-18-v. (64 381 hlö)	0,65	0,00	0,65	0,65	0,00
Käyntikertoja, 1 000 kpl	1 110	0	1 110	1 121	11
Toimintakate/käyntikerta, euroa	-20,46	0,00	-20,46	-20,33	0,13
Maahanmuuttajien osuus, %	13	0	13	13	0
Jäsenkorttien lukumäärä	12 000	0	12 000	8 372	-3 628

Yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa

tavoitetut nuoret	25 000	0	25 000	18 642	-6 358
Suunnitelmallisesti tuetut nuoret	500	0	500	975	475
Leiripäivät nuorisotalojen suorittamina	14 000	0	14 000	12 511	-1 489
Retkipäivät nuorisotalojen suorittamina	7 000	0	7 000	5 480	-1 520

Nuorisoasiainkeskuksen tulot toteutuivat 99,5 prosenttisesti ja olivat lähes 1,5 milj. euroa. Erityisesti tukia ja avustuksia saatiin runsaasti, yli 300 000 euroa enemmän kuin oli budjetoitu. Tukia ja avustuksia saatiin erityisesti verkossa tapahtuvan nuorisotyön kehittämiseen, nuorten osallistumiseen ja nuorisotyön arviointimallin kehittämiseen.

Nuorisoasiainkeskukselle myönnettiin ylitysoikeutta toimintamenoihin yhteensä 170 000 euroa perusteena toimintaa varten saadut tuet ja avustukset.

Talousarvion tulopuolelle sisältyneen ulkopuolisin varoin rahoitetun toiminnan tavoite vuodelle 2007 oli 700 000 euroa, josta toteutui 83 prosenttia eli lähes 580 000 euroa. Tämä oli viisi prosenttia enemmän kuin vuonna 2006.

Nuorisoasiainkeskuksen toimintamenoista toteutui 99,2 prosenttia. Menot olivat 24,3 milj. euroa. Yhteisöjen tukemiseen oli varattu 1 025 000 euroa, josta jäi käyttämättä 4 900 euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Nuorisoasiainkeskuksen sitovat suoritettavat tavoitteet vuonna 2007 olivat käyntikerrat (1 110 000), yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa tavoitetut nuoret (25 000) ja suunnitelmallisesti tuetut nuoret (500).** Käyntikerrat nuorisotiloissa ja muualla järjestetyssä toiminnassa on volyymiltaan suurin, yli miljoona käyntiä vuodessa. Käyntikertatavoite saavutettiin ja ylitettiin. Vuoden 2007 toteuma oli 1 121 137 kävijää eli 101 prosenttia.

Yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa tavoitetut nuoret – tunnusluku oli toinen uusi, toista vuotta käytössä olevista sitovista tavoitteista, jotka ovat yhteiset pääkaupunkiseudun nuorisotoimien kanssa. Toinen uusi tavoite oli suunnitelmallisesti tuetut nuoret. Yksilöllisesti ja ryhmätoiminnassa tavoitettujen nuorten kohdalla vuonna 2007 tavoitteesta jäätin 6 358 nuorta eli 25,4 prosenttia. Toteuma oli 18 642 nuorta eli 74,6 prosenttia. Toisaalta taas suunnitelmallisesti tuettujen nuorten kohdalla tavoite 500 nuorta ylittyi lähes kaksinkertaisesti ja toteuma siinä oli 975 nuorta.

3 41 Liikuntatoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	10 197	0	10 197	11 673	1 476
Menot	-66 367	-331	-66 698	-65 819	879
Toimintakate	-56 170	-331	-56 501	-54 146	2 355
Poistot	-6 500	0	-6 500	-7 664	-1 164
Tilikauden tulos	-62 670	-331	-63 001	-61 810	1 191
Suoritettavat tavoitteet, 1 000 kpl					
Laitostoiminnan käyntikerrat	3 275	0	3 275	3 577	302
Ulkokenttätoiminnan käyntikerrat	3 920	0	3 920	3 515	-405
Uimarantatoiminnan käyntikerrat	812	0	812	858	46
Liikuntaohjaajien käyntikerrat	430	0	430	423	-7
Leirinnän yöpymisvuorokaudet	88	0	88	90	2
Venesatamien venepaikat, kpl	11 350	0	11 350	11 955	605
Kalastusluvat, kpl	10 500	0	10 500	8 085	-2 415

Menot/asukas, euroa	117,66	0,00	117,66	115,82	1,84
Tulot/asukas, euroa	18,08	0,00	18,08	20,54	2,46
Toimintakate/asukas, euroa	-99,05	0,00	-99,05	-95,58	3,47

Tuottavuus (2004=100)	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Käyntikertaa kohti	103	101	104	101	100
Aukiolotuntia kohti	102	93	97	97	100

Kaupunginhallitus päätti 26.11.2007 myöntää kunta-alan sopimuksista aiheutuviin lisämenoihin määrärahoja seuraavasti: a) Liikuntatoimi, liikuntavirasto yhteensä 300 000 euroa, b) Liikuntatoimi, merellinen osasto yhteensä 31 000 euroa

Liikuntatoimessa tulot ylitettiin talousarvioon verrattuna lähes 1,5 milj. eurolla ja menot alitettiin lähes 0,9 milj. eurolla, jolloin liikuntatoimen toimintakate oli lähes 2,4 milj. euroa talousarviota parempi.

3 41 01 Liikuntavirasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	6 848	0	6 848	7 690	842
Menot	-60 285	-300	-60 585	-59 352	1 233
Toimintakate	-53 437	-300	-53 737	-51 662	2 075
Poistot	-4 710	0	-4 710	-5 590	-880
Tilikauden tulos	-58 147	-300	-58 447	-57 252	1 195

Tulot ylittivät talousarviotavoitteen, mikä johtui pääsylipputulosten ja vuokratulojen kasvusta. Menot alitettiin. Säästöä kertyi muissa menolajeissa paitsi aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Ohjattua eläkeläis- ja erityisliikuntaa, jota liikuntaseurat eivät järjestä, tarjotaan yhteensä 380 tuntia viikossa. Toteuma oli 382 tuntia viikossa.
- Ulkoiluteitä ylläpidetään Helsingissä 163 kilometriä ja kuntoratoja 50 kilometriä ja hiihtolatupohjia 180 kilometriä. Toteutumat olivat 165 kilometriä, 50 kilometriä ja 180 kilometriä.
- Ulkoilualueita hoidetaan muissa kunnissa 3 850 hehtaaria. Toteuma oli 3 882 hehtaaria.
- Venepaikkoja tarjotaan yhdessä venekerhojen kanssa vähintään 11 350. Toteuma oli 11 955.

3 41 02 Merellinen osasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	3 349	0	3 349	3 984	635
Menot	-6 082	-31	-6 113	-6 467	-354
Toimintakate	-2 733	-31	-2 764	-2 483	281
Poistot	-1 790	0	-1 790	-2 074	-284
Tilikauden tulos	-4 523	-31	-4 554	-4 557	-3

Tulot ylittivät talousarvion ja ylitys johtui pääasiassa venepaikkamaksujen kasvusta ja Rastilan leirintäalueen tulojen positiivisesta kehityksestä. Menot ylittivät myös talousarvion, mutta tästä huolimatta sitova toimintakate saavutettiin.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Kehitetään ja valvotaan kalataloutta Helsingin 14 600 hehtaarin ja muiden kuntien 3 000 hehtaarin vesialueilla. Kalanpoikasia istutetaan kalatalousmaksun puitteissa, siikaa 100 000 - 200 000 kpl ja meritaimenia 50 000 kpl. Kaikki tavoitteet toteutuivat.

3 52 Henkilöstökeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	6 981	0	6 981	7 512	531
Menot	-48 695	120	-48 575	-58 356	-9 781
Toimintakate	-41 714	120	-41 594	-50 844	-9 250
Poistot	-153	0	-153	-165	-12
Tilikauden tulos	-41 867	120	-41 747	-51 009	-9 262

Vuosi 2007 oli kaupunginvaltuuston vuosille 2006 - 2008 hyväksymän henkilöstöstrategian toimenpiteiden toteuttamisen ja uusien menettelytapojen kehittämisen vuosi. Henkilöstöstrategiassa on neljä osa-alueita: 1. henkilöstön saatavuus ja liikkuvuus, 2. osaaminen, 3. palkitseminen, 4. osallistuminen. Henkilöstöstrategiaa toteutetaan toimenpideohjelmalla, jossa on kaiken kaikkiaan 40 toimenpidekohtaa.

3 52 01 Henkilöstöpolitiikka

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	50	0	50	107	57
Menot	-4 253	120	-4 133	-3 303	830
Toimintakate	-4 203	120	-4 083	-3 196	887
Poistot	-133	0	-133	-165	-32
Tilikauden tulos	-4 336	120	-4 216	-3 361	855

Henkilöstöpolitiikkaosaston tehtäviä ovat mm. henkilöstöpolitiikan valmistelu, keskitetty työnantajatoiminta, yhteistoimintajärjestelmän kehittäminen, kaupungin työnantajakuva ja sen kehittäminen, henkilöstötiedottaminen sekä henkilöstökeskuksen tukipalvelutoiminnat.

Palkkoja korotettiin 1.9.2007 lukien vuosina 2003 – 2007 voimassa olleen Kunnallisen palkkauksen kehittämisohjelman mukaisella viimeisellä paikallisella järjestelyerällä, jonka suuruus oli 0,5 prosenttia suurimmilla sopimusaloilla. Kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen soveltamisalalla otettiin käyttöön tehtävän vaativuuden arviointijärjestelmä, jonka toteuttamiseen käytettiin 0,5 prosentin järjestelyvara jo 1.3.2007 alkaen.

Kunta-alan uudet virka- ja työehtosopimukset tulivat voimaan 1.10.2007. Palkkoja tarkistettiin samasta ajankohdasta lukien 3,4 prosentin yleiskorotuksella. Tehy ry:n jäseniä koskeva ns. Tehy-pöytäkirja tuli voimaan 19.11.2007 osana työtaistelu-uhan sovintoratkaisua.

Vuoden aikana solmittiin 4 paikallista sopimusta pääsopijajärjestöjen paikallisyhdistysten ja vastaavien kanssa.

Henkilöstökeskus antoi noin 80 palkkauksen tarkistamista tai tehtävänimikkeen muutosta koskevaa lausuntoa sekä vastasi 52:een kaupunginvaltuutettujen tekemään kysymykseen tai aloitteeseen.

Henkilöstökeskus huolehti pääkaupunkiseudun yhteistyöhankkeiden seurantaryhmän puheenjohtajuudesta ja sihteerintehtävistä. Lisäksi valmisteltiin periaatteet yhteistoiminnallisista menettelyistä PKS-alueen yhteishankkeissa.

3 52 02 Kehittämispalvelut

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	2 289	0	2 289	3 168	879
Menot	-2 269	0	-2 269	-3 120	-851
Toimintakate	20	0	20	48	28
Poistot	-20	0	-20	0	20
Tilikauden tulos	0	0	0	48	48

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Sitovana toiminnallisena tavoitteena oli toimintakate 20 000 euroa.** Tavoite toteutui ja tilikauden tulos oli 48 150 euroa.
- **Toisena sitovana tavoitteena oli asiakastyytyväisyys,** mikä toteutui tavoitteen mukaisesti 3,9:nä (asteikolla 1 - 5).

Vuoden aikana aloitettiin uusia esimiesvalmennuksia. Näistä merkittävimmät olivat keskijohdolle tarkoitettu ohjelma, jonka aloitti reilut 200 henkilöä. Lähiesimiesten Treenivalmennus toteutettiin 120 lähiesimiehelle. Lisäksi aloitettiin kaksi uutta valmennusohjelmaa tulevia esimiestarpeita varten.

3 52 03 Työllisyyden hoitaminen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	4 500	0	4 500	4 108	-392
Menot	-19 916	0	-19 916	-18 965	951
Toimintakate	-15 416	0	-15 416	-14 857	559
Tilikauden tulos	-15 416	0	-15 416	-14 857	559

Työllisyyden hoidolle asetetut tavoitteet saavutettiin, mutta rahaa jäi käyttämättä palkkatuettuun työhön budjetoidusta määrärahasta 950 891 euroa, 4,8 prosenttia. Rahaa jäi käyttämättä, koska osa työllistetyistä keskeytti työllistämiskäytön. Myös oppisopimuskoulutuksessa oli keskeyttäneitä tavanomaista enemmän. Työvoimatoimiston rahatilanteen vuoksi keskeyttäneiden tilalle ei voitu palkata aikaisempien vuosien tapaan uusia henkilöitä. Lisäksi Tulevaisuus-tiski -hankkeen nuoret sijoituivat koulutukseen tai työhön, eikä työllistämiseen varattua määrärahaa tarvittu.

Toimintavuoden työllistämistavoite oli ottaa palkkatuettuun työhön vähintään 435 työtöntä helsinkiläistä. Vuoden aikana palkkatuetussa työssä aloitti 495 henkilöä. Alle 25 -vuotiaita yhteiskuntatakuun piiriin kuuluvia nuoria aloitti työharjoittelussa 42. Vuoden kuluessa 106 henkilön työsuhdetta jatkettiin 1 - 6 kuukautta.

Työnhakuvalmennuksia järjestettiin viisi ja valmennuksiin osallistui 91 henkilöä. Kolmelletoista ruokahuollon tehtävissä toimiville työttömälle tai työttömyysuhan alaisille henkilöille järjestettiin hygieniaosaamiskoulutusta.

Helsinki-lisää myönnettiin yrityksille, yhdistyksille ja säätiöille 300 - 600 euroa/kk pitkäaikaistyöttömän työllistämiseksi. Tukea myönnettiin 164 yhdistykselle ja säätiölle 503 henkilön palkkauskustannuksiin ja 86 yritykselle 187 henkilön palkkauskustannuksiin.

Helsingin kaupungin vuoden 2007 työllisyysmäärärahoista tuettiin kahtatoista työttömien yhdistystä tai yhteisöä 0,3 milj. eurolla. Avustus oli tarkoitettu toimintamenoihin, työttömien koulutukseen, tilavuokriin ja muihin työllisyyttä edistäviin hankekustannuksiin.

Henkilöstökeskus järjesti vuonna 2007 yhteistyössä virastojen ja liikelaitosten sekä työvoimahallinnon kanssa 10 uutta rekrytointikoulutusta. Aloitettujen rekrytointikoulutusten kesto vaihtelee 2 kuukaudesta

(vartijakoulutus) 1,5 vuoteen (maahanmuuttajasairaanhoitajien pätevyyskoulutus). Koulutuksen aloitti vuoden 2007 aikana 194 opiskelijaa.

Oppisopimuskoulutuksessa oli työllistämistuella vuoden 2007 aikana yhteensä 384 opiskelijaa, joista viime vuoden aikana aloitti 148 uutta opiskelijaa. Suurimmat opiskelijaryhmät aloittaneista ammattialoittain olivat lähihoitajat, palveluvastaavat, suurtalouskokit ja kirjastovirkailijat.

3 52 04 Maahanmuuttopolitiikka

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-300	0	-300	-265	35
Toimintakate	-300	0	-300	-265	35
Tilikauden tulos	-300	0	-300	-265	35

Maahanmuutto-osaston tehtäviin kuuluu työperäistä maahanmuuttoa, maahanmuuttajien kotoutumista sekä yhdenvertaisuutta edistävien kaupungin palvelujen ohjaus, kehittäminen ja linjaaminen yhteistyössä eri hallintokuntien kanssa. Osasto tekee yhteistyötä myös valtion, pääkaupunkiseudun kuntien, lähialueiden ja järjestöjen kanssa.

Vuosi 2007 oli maahanmuutto-osaston ensimmäinen toimintavuosi. Kevät 2007 kului osaston toiminnan aloitukseen liittyvään tiedotukseen, toiminnan suunnitteluun sekä maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden neuvottelukunnan ja maahanmuutto- ja kotoutumisasioiden yhteistyöryhmän asettamiseen ja toiminnan aloittamiseen. Toimielimet asetettiin keväällä 2007. Neuvottelukunta piti yhteensä neljä kokousta ja yhteistyöryhmä kolme kokousta.

3 52 05 Henkilöstön liikkuvuuden ja työyhteisöjen tukeminen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	65	0	65	44	-21
Menot	-4 905	0	-4 905	-2 455	2 450
Toimintakate	-4 840	0	-4 840	-2 411	2 429
Tilikauden tulos	-4 840	0	-4 840	-2 411	2 429

Vuoden 2007 lopussa henkilöstökeskuksen työvoimapanon oli 20 henkilöä. Lisäksi oman työn loppumisen vuoksi uudelleensijoitettavana oli 9 henkilöä, joiden palkkakustannukset henkilöstökeskus maksaa virastoille vuonna 2008, ellei vakituista työpaikkaa tai muuta pysyvää ratkaisua löydy. Vuoden aikana pysyvä työpaikka löytyi 10 henkilölle, lisäksi 5 henkilöä siirtyi kokoaikaiselle eläkkeelle. HKL-Bussiliikenteen ja Suomen Turistiauto Oy:n yhdistämisen yhteydessä perustetussa Kaara-projektissa oli vuoden lopussa vielä 16 henkilöä.

Terveydellisistä syistä uudelleensijoitettavana olevista henkilöistä pysyvä ratkaisu löytyi 31 henkilölle. Näistä 13 sijoittui vakituiseen työpaikkaan ja 18 henkilöä sai kokoaikaisen eläkkeen. Uusia uudelleensijoitusesityksiä tuli vuoden aikana 30.

Työkyvyn ja kuntoutuksen selvitys tehtiin 63 henkilölle. Selvitysten jälkeen 27 henkilöä palasi työhön, aloitti työkokeilun tai koulutuksen. Työkyvyttömyyseläkkeille siirtyi 9 henkilöä. Kuntoutustoimet olivat kesken 24 henkilöllä.

Vuoden 2007 aikana toteutettiin kaupungin työperäisen maahanmuuton pilottihanke. Syyskuussa 2007 aloitti Palmiolla oppisopimuksella opintonsa 27 henkilöä. Näihin opintoihin valmentavaa koulutusta järjestettiin kevään 2007 aikana Pietarissa kuuden viikonlopun aikana yhteensä 18 päivää. Valmentavaan koulutuksen osallistui 29 ns. paluumuuttojonossa olevaa inkerinsuomalaista.

3 52 06 Henkilöstöpolitiikan tukeminen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	77	0	77	86	9
Menot	-4 390	0	-4 390	-3 887	503
Toimintakate	-4 313	0	-4 313	-3 801	512
Tilikauden tulos	-4 313	0	-4 313	-3 801	512

Määrärahaa käytettiin kuntoremonttitoiminnan tukemiseen, jaksamisen tukipakettiin, elintärkeät elämäntavat -ohjelmaan ja elämänhallintaohjelmaan. Määrärahaan kuuluivat työhyvinvointikyselyjen toteuttamisen sekä tasa-arvo- ja aloitetoiminnan kulut.

Vuoden aikana siirryttiin samaan rekrytointijärjestelmään Espoon ja Vantaan kanssa. Määrärahalta toteutettiin myös kesätyöprojekti, jossa tarjottiin noin 700 kesätyöpaikkaa 16 -17-vuotiaille nuorille.

Yhteistoiminnan menoihin kuuluivat paikallisjärjestöjen puheenjohtajille ja kaupungin työsuojeluvaltuutetuille maksetut korvaukset sekä muita yhteistoiminnan ylläpitämiseen kuuluvia kuluja kaupungin sisällä ja PKS-yhteistössä.

Henkilöstöpalveluina tarjottiin keskitetysti järjestettyä henkilöstöliikuntaa, alennuksia uinti- ja teatterilipuista, tukea henkilöstökerhoille sekä virkistysmahdollisuuksia Kalliorannassa, Isossa Iiluodossa ja Röykässä. Työhyvinvointiohjelmalla toteutettiin virastoissa ja liikelaitoksissa lukuisia työhyvinvointihankkeita.

3 52 07 Henkilöstöstrategian toteuttaminen, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-5 000	0	-5 000	-4 010	990
Toimintakate	-5 000	0	-5 000	-4 010	990
Tilikauden tulos	-5 000	0	-5 000	-4 010	990

Kaupunginvaltuusto myönsi 5 miljoonan euron määrärahan vuosille 2006 - 2008 hyväksytyyn henkilöstöstrategian toteuttamiseen.

Määrärahaa käytettiin henkilöstön saatavuutta ja liikkuvuutta tukeviin hankkeisiin, kuten rekrytoinnin tukemiseen ja henkilöstösuunnittelun parantamiseen, tehtävä- ja urakiertosuunnitelmien ja työnantajakuvan kehittämiseen, yliopisto- ja korkeakouluopiskelijoiden harjoittelumahdollisuuksien ja työperäisen maahanmuuton tukemiseen, työhyvienvoinnin johtamiseen ja suunnattujen kuntoremonttien rahoittamiseen sekä PKS-työvoimaryhmän toimenpiteiden toteuttamiseen.

Osaamisen kehittämisen alueella määrärahaa käytettiin esimiestyön kehittämiseen, ammatilliseen täydennyskoulutukseen, työpaikkakouluttajien valmentamiseen, laatutyön tukemiseen ja kansainväliseen henkilövaihtoon.

Palkitsemiseen käytettiin kannustuslisää ja innovaatiopalkkioita. Lisäksi määrärahaa käytettiin palkitsemisjärjestelmien kehittämiseen sekä osallistumisen, henkilöstöliikunnan ja kulttuuriharrastusten tukemiseen.

3 52 09 Eläkkeet

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-4 862	0	-4 862	-21 140	-16 278
Toimintakate	-4 862	0	-4 862	-21 140	-16 278

Tilikauden tulos	-4 862	0	-4 862	-21 140	-16 278
------------------	--------	---	--------	---------	---------

Määräraha on varattu kaupungin oman eläkejärjestelmän mukaisiin menoihin sekä niihin eläkemenoihin, joita ei voida kohdistaa millekään hallintokunnalle. Menoja vähentää lakisääteisen eläkevastuuvakuutuksen purkaminen.

3 52 10 Työsuhdematkalippu

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-2 800	0	-2 800	-1 211	1 589
Toimintakate	-2 800	0	-2 800	-1 211	1 589
Tilikauden tulos	-2 800	0	-2 800	-1 211	1 589

Määrärahalla tuettiin henkilöstön työsuhdematkalippuja. Työsuhdematkalippuetus myönnettiin hakemusten perusteella 11 672 henkilölle. Työmatkaseteleitä lähetettiin 78 008 kpl eli keskimäärin seitsemän seteliä henkilöä kohden (vuonna 2007 maksimi oli yhdeksän seteliä henkilöä kohden).

3 53 Työterveyskeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	11 854	0	11 854	12 351	497
Menot	-12 161	-115	-12 276	-12 293	-17
Toimintakate	-307	-115	-422	58	480
Poistot	-107	0	-107	-107	0
Tilikauden tulos	-414	-115	-529	-49	480
Omatoiminta; työterveyslääkäri					
Käynnit, lyhyt	43 500	0	43 500	36 567	-6 933
Käynnit, pitkä	9 200	0	9 200	12 796	3 596
Käynnin korvaava puh. palvelu	35 000	0	35 000	42 975	7 975
Työterveyshoitaja					
Käynnit	30 000	0	30 000	29 634	-366
Käynnin korvaava puh. palvelu	45 000	0	45 000	59 444	14 444
Fysioterapia					
Neuvonta ja ohjaus	1 000	0	1 000	867	-133
Ryhmäohjaukset	200	0	200	99	-101
Työergonomia, tunteja	5 000	0	5 000	3 758	-1 242
Psykologit					
Esimies- ja työyhteisö, tunteja	4 000	0	4 000	2 892	-1 108
Konsultaatiot, tunteja	2 000	0	2 000	2 053	53
Työterveyslääkärit ja -hoitajat					
Työolosuhdetoiminta tunteina	10 000	0	10 000	8 852	-1 148

Tuottavuus (2004=100)	TA 2007	2007	2006	2005	2004
-----------------------	----------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Tuottavuus	107	113	113	106	100
------------	-----	-----	-----	-----	-----

Toteutuneet tulot (12 351 483 euroa) olivat 497 483 euroa budjetoitua suuremmat. Eron syy on edelliseltä vuodelta tuloutettu, saamia suurempi Kela-korvaus.

Toteutuneet menot (12 293 322 euroa, sisältää budjetin ulkopuolinen palkankorotus 115 000 euroa) olivat 17 322 euroa budjetoituja menoja (lisättyinä budjetin ulkopuolisella talousarviomuutoksella 115 000 euroa palkankorotuksiin) suuremmat. Menoeron syy on loppuvuodesta tapahtuneet muutot huonetilojen vapauttamiseksi vastaanottotoimintaan.

Tilikauden tulos (- 48 882 euroa) on 365 117 euroa budjetoitua parempi. Eron syy on arvioitua suurempi Kela-korvaus.

Sitova toiminnallinen tavoite:

- **Sitovana toiminnallisena tavoitteena oli akuuttipalvelujen osalta taata hoitotarpeen arvio ja hoitoon ohjaus kolmen arkipäivän kuluessa.** Tavoite toteutui.

3 55 Tietokeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	462	0	462	307	-155
Menot	-5 886	0	-5 886	-5 499	387
Toimintakate	-5 424	0	-5 424	-5 191	233
Poistot	-23	0	-23	-48	-25
Tilikauden tulos	-5 447	0	-5 447	-5 239	208
Tunnusluvut					
Julkaisut, myös verkkojulkaisut, kpl	65	0	65	72	7
Arkiston tutkijakäynnit, kpl	1 600	0	1 600	1 685	85
Laajat tietopalvelutehtävät, kpl	1 130	0	1 130	1 583	453
Luennot, koulutus- ja konsulttipalvelut, kpl	1 400	0	1 400	1 405	5
Näyttelyt, messut, kpl	4	0	4	4	0
Tuottavuus (2004=100)					
	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Kokonaistuottavuus	103	108	105	104	100

Tietokeskus laati useita tilastoja, tutkimuksia ja erillisselvityksiä sekä antoi konsultointia ja tietopalvelua mm. väestön hyvinvoinnista, syrjäytymisestä, osaamisesta ja koulutuksesta, Helsingin ja seudun yritystoiminnasta ja kilpailukyvyistä sekä asuntokannan ja -tuotannon ominaisuuksista ja rakenteesta. Monipuolinen tietotarjonta kaupungin intranetissä Helissä ja avoimessa internetissä oli myös kysyttyä ja käytettyä. Tietokeskuksen asiakkaita palveltiin uudella sähköisellä uutiskirjeellä. Vuonna 2006 avatussa seutuportaalissa www.helsinginseutu.fi välitettiin myös kunta- ja seututietoa. Useampia kansainvälisiä vertailevia hankkeita oli vireillä.

Vuoden 2007 erityisiä tuotteita ovat uusi tutkimusohjelma; Helsinki tutkii 2007 – 2009, Helsingin tilastollisen vuosikirjan 100-vuotisjuhlanumero, uusi Kuutoskaupunkien laaja tilastovertailu, kaupunginvaltuuston arviointiseminaariin 5 - 6.2.2007 laadittu toimintaympäristöanalyysi Helsinki – tila ja kehitys, Pääkaupunkiseudun väestö- ja palvelutarveanalyysi 2015 ja 2025 sekä Pääkaupunkiseudun kaupunkiohjelman 2005 - 2007 loppuunsaattaminen. Kaupunginarkiston painopisteitä olivat sähköisen arkistonmuodostuksen, sähköisen arkistoinnin ja asiakirjahallinnon tuen antaminen hallintokunnille.

4 RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	227 776	0	227 776	253 543	25 767
Menot	-345 354	-450	-345 804	-366 069	-20 265
Toimintakate	-117 578	-450	-118 028	-112 525	5 503
Poistot	-53 065	0	-53 065	-55 264	-2 199
Tilikauden tulos	-170 643	-450	-171 093	-167 790	3 303
Tuottotavoite	-740	0	-740	-876	-136
Tilikauden jäämä	-171 383	-450	-171 833	-168 666	3 167

4 05 Helsingin kaupungin tukkutori

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	3 577	0	3 577	3 674	97
Menot	-2 699	0	-2 699	-2 627	72
Toimintakate	878	0	878	1 047	169
Poistot	-538	0	-538	-571	-33
Tilikauden tulos	340	0	340	476	136
Tuottotavoite	-340	0	-340	-476	-136
Tilikauden jäämä	0	0	0	0	0
Suoritettavat					
Asiakastyytyväisyys (1 - 5)	3,0	0,0	3,0	3,2	0,2
Tehokkuus/taloudellisuus					
Toimitilojen käyttöaste vähintään, %	86	0	86	86	0
Vuokratut tilat, 1 000 m ²	20,5	0,0	20,5	20,2	-0,3
Resurssit					
Henkilöstön määrä	22	0	22	22	0
Tuottavuus	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Tuottavuus (2004=100)	105	108	94	96	100

Helsingin Tukktorin toimintavuosi 2007 oli taloudellisesti suunniteltua selvästi parempi. Tulot olivat budjetoitua suuremmat johtuen hyvästä talous- ja vuokraustilanteesta. Remonteista johtuvat arvioidut tulonmenetykset siirtyivät osin vuodelle 2008. Lisäksi aikaisemmin luottotappioksi kirjattuihin saamisiin kirjattiin suorituksia 27 000 euroa.

Tiukka menokuuri säilyi vuoden loppuun asti kustannusten noususta huolimatta, joten menot pysyivät suunniteltuina.

Sitovat tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Tuottavuustavoitteen ylitystä edesauttoi hyvä tulokertymä.

4 08 Hankintakeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	8 921	0	8 921	9 292	371
Menot	-9 569	0	-9 569	-9 594	-25
Toimintakate	-648	0	-648	-302	346
Poistot	-47	0	-47	-44	3
Tilikauden tulos	-695	0	-695	-346	349

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Suoritettavat					
Kilpailuttaminen, tuoterivit, 1 000 kpl	25	0	25	41	16
Logistiikkakeskus, tuoterivit, 1 000 kpl	210	0	210	239	29
Digipaino, painotetut sivut A4, milj. kpl	19 000	0	19 000	15 544	-3 456
Postikeskus, käsitellyt lähetykset, 1 000 kpl	2 400	0	2 400	2 037	-363
Resurssit					
Henkilöstön määrä	77	0	77	77	0
Tuottavuus					
	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Tuottavuus (2004=100)	99	103	99	103	100

Hankintakeskuksen tulot olivat 9,3 milj. euroa ja menot 9,6 milj. euroa ja toimintakate -0,3 milj. euroa, mikä oli 0,3 milj. euroa parempi kuin talousarvion tavoite. Talousarviota parempi tulos johtui pääosin logistiikkakeskuksen myynnin lisäyksestä.

Hankintakeskuksen johdolla ja yhteistyössä taloushallintopalvelun kanssa otettiin käyttöön sähköinen ostotilausten käsittelyjärjestelmä (Kosti), jonka tavoitteena on tehostaa ostotilausten käsittelyä ja tuottaa tarkempaa tietoa kaupungin hankinnoista niiden kehittämisen pohjaksi. Vuoden 2007 aikana Kosti-tilauksia tehtiin noin 45 000 kpl ja käyttäjiä järjestelmässä oli vuoden lopussa noin 5 000.

Hankintakeskus kilpailutti 86 hankintaa, joiden arvo oli 113 milj. euroa. Logistiikkakeskus toimitti kaupungin yksiköille erilaisia yhteishankintatuotteita 5,9 milj. euron arvosta.

Hankintakeskuksen toimintaa järjestettiin uudelleen. Kaupungintalon monistamo siirrettiin hallintokeskuksen alaisuuteen ja Kallion virastotalon digipainon toiminta lakkautettiin. Lisäksi hankintakeskuksen hoitamat kaupungin sisäiset postipalvelut siirrettiin Itella Oy:n hoidettavaksi. Muutokset toteutuivat vuoden 2008 alussa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Hankintakeskuksen sitovana toiminnallisena tavoitteena vuodelle 2007 on hankintatoimen tehokkuuden mittaajajärjestelmän kehittäminen.** Hankinnasta maksuun -prosessin mittaamista varten suunniteltiin 10 mittaria, joiden käyttöönotto tapahtuu vuonna 2008. Kaupungin hankintojen kehittämisen ja vaikuttavuuden mittaamista varten kehitettiin hankintojen raportointi- ja analysointimalleja.

4 09 Yleisten töiden lautakunta ja rakennusvirasto

	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
1 000 euroa					
Tulot	204 122	0	204 122	228 180	24 058
Menot	-278 914	0	-278 914	-299 498	-20 584
Toimintakate	-74 792	0	-74 792	-71 318	3 474
Poistot	-50 080	0	-50 080	-51 917	-1 837
Tilikauden tulos	-124 872	0	-124 872	-123 234	1 638
Tuottotavoite	-400	0	-400	-400	0
Tilikauden jäämä	-125 272	0	-125 272	-123 634	1 638
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/asukas, euroa	498	0	498	527	-29
Toimintakate/asukas, euroa	-133	0	-133	-126	7
Tuottavuus					
	TA 2007	2007	2006	2005	2004

Tuottavuus (2004=100) 102 107 105 102 100

Rakennusviraston taloudellinen tulos oli ennakoitua parempi. Tuloja kertyi 228,2 milj. euroa, mikä oli 24 milj. euroa arvioitua enemmän. Tulot kasvoivat edellisvuodesta 19,3 milj. euroa eli 9,2 prosenttia. Menot olivat 299,5 milj. euroa, mikä on 20 milj. euroa budjetoitua enemmän. Menot kasvoivat edellisvuodesta 26,2 milj. euroa eli 9,6 prosenttia. Toimintakate oli -71,3 milj. euroa ja se oli noin 3,5 milj. arvioitua parempi. Toiminnan tulos oli -123,6 milj. euroa ja se oli 1,6 milj. euroa suunniteltua parempi.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Vuoden 2007 aikana ei katupölyn (PM10) määrä ylitä ilmanlaatuasetuksen mukaisia raja-arvoja.** Tavoite toteutui.
- **Työmatkaliikennettä palvelevat tärkeimmät kadut ja kevyen liikenteen väylät on aurattu ja liukkaudentorjunta tehty ennen klo 7.00.** Tavoite toteutui.
- **Helsingin pääkaupunkirooliin liittyvät keskeiset alueet: Esplanadinpuisto, Kauppatori ja Senaatintori pidetään edustuskunnossa.** Tavoite toteutui.
- **Kaivutöistä aiheutuvia haittoja yleisillä alueilla vähennetään nopeuttamalla työhön käytettävää aikaa.** Tavoite toteutui.
- **Töhryjen määrä on Helsingissä enintään 10 prosenttia vuoden 1998 alkukartoitukseen verrattuna.** Tavoite toteutui.
- **Rakennusvirasto laatii elinkaarikustannuslaskelman kaikista niistä talonrakennushankkeista, joiden perustamispäätöksen tekee valtuusto.** Tavoite toteutui.

4 09 01 Katu- ja viheralueiden ylläpito sekä yleishallinto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	32 872	0	32 872	32 542	-330
Menot	-91 150	0	-91 150	-89 531	1 619
Toimintakate	-58 278	0	-58 278	-56 989	1 289
Poistot	-46 295	0	-46 295	-48 181	-1 886
Tilikauden tulos	-104 573	0	-104 573	-105 171	-598
Suoritetavoitteet					
Ylläpidettävä katuala, ha	2 035	0	2 035	2 035	0
Hoitoon otettu katuala, ha	925	0	925	1 050	125
Ylläpidettävät sillat, 1 000 m ²	301	0	301	300	-1
Katujen uudelleenpäällystys, ha	45	0	45	48	3
Ylläpidettävät puistoala, ha	999	0	999	935	-64
Viheralueet Helsingissä, ha	6 040	0	6 040	6 266	226
Muut viheralueet, ha	7 381	0	7 381	6 050	-1 331
Ajoneuvojen varasto- ja lähisiirrot, kpl	12 600	0	12 600	12 851	251
Ajoneuvojen hävittämissiirrot, kpl	750	0	750	1 272	522
Talteenotetut ajoneuvot, kpl	2 000	0	2 000	1 782	-218
Pysäköintivirhemaksukehotukset, kpl	180 000	0	180 000	194 761	14 761
Pysäköintimittari- ja automaattipaikat, kpl	22 000	0	22 000	21 366	-634
Pysäköintiautomaatit, kpl	581	0	581	552	-29
Asiakaspalvelutapahtumat, kpl	130 000	0	130 000	124 501	-5 499
Maankäyttöluvat ja -sopimukset, kpl	6 450	0	6 450	6 480	30
Tehokkuus/taloudellisuus					

Menot/asukas, euroa	163	0	163	158	5
Toimintakate/asukas, euroa	-104	0	-104	-100	4

Hyvää taloudellista tulosta edesauttoivat suotuisat sääolosuhteet. Talvi oli poikkeuksellisen vähäluminen. Lunta ajettiin lumen vastaanottoaikoille noin 37 000 kuormaa. Lumitöiden vähyyden vuoksi katujen ylläpidon määrärahat riittivät hyvin. Yöpakkaset loppuivat noin kaksi viikkoa aikaisemmin, joten hiekan nostoon päästiin etuajassa ja työ saatiin valmiiksi jo huhtikuun lopussa.

Viheralueiden näkökulmasta vuosi 2007 oli poikkeuksellisen suotuisa. Kasvillisuus ei kärsinyt kuivuudesta. Nurmialueet säilyivät vihreinä ja elinvoimaisina koko kasvukauden. Nurmikoita leikattiin säännöllisesti toukokuun puolivälistä jopa marraskuulle asti.

Edullisista katujen ja puistojen hoidon urakkahinnoista sekä vähälumisesta talvesta johtuen säästyneet määrärahat käytettiin kaluste- ja varustehankintoihin, rakenteiden kunnostuksiin, leikkikenttien laitteiden uusintaan sekä lisäpäälysteisiin. Katujen ajoraitoja ja kevyen liikenteen teitä sekä puistojen jyrkkiä raitteja päälystettiin noin 1,2 milj. eurolla suunniteltua enemmän. Rakennettujen puistojen ylläpitoon käytettiin rahaa yli miljoona euroa enemmän kuin oli suunniteltu.

Puhtaanapidon laatutason nostoon katu-, tori- ja viheralueilla saatiin erillinen 700 000 euron määräraha, jolla tehostettiin puistojen puhtaanapitoa, julkisten vessojen siivousta, vesialueiden ja rantojen puhtaanapitoa sekä hankittiin roska-astioita ja syväsiiliöitä. Lisäksi toteutettiin ”Pienet asiat ovat isoja asioita” – asennekampanja, joka kannusti kaupunkilaisia puistojen vastuulliseen käyttöön. Jälkien siivouksessa onnistuttiin, päätellen kielteisen palautteen vähenemisestä.

Kaivutöiden aiheuttamien haittojen vähentämiseksi jatkettiin laajaa ja tiivistä yhteistyötä. Lautakunta hyväksyi isännöityä vahvistavan Yleisten alueiden käytön ohjaus ja hallinta-strategian ja uudet yleisten alueiden käytöstä perittävät maksut.

Rakennusvirasto kokeili uutta ajoneuvoaikoista pysäköinnin maksulaitetta ja käynnisti uuden pysäköinninvalvonnan Pasi-nimisen tietojärjestelmän kehitystyön. Pysäköinnin virhemaksujen kehotuksia annettiin 194 761 kpl, mikä on noin 5 prosenttia edellisvuotta enemmän. Maksullisia pysäköintimittari- ja automaattipaikkoja oli 21 363 kpl. Pysäköinninvalvonnan tulot olivat 19 milj. euroa.

Asiakaspalautteiden hallinnassa käytettävän asiakaspalvelusovelluksen käyttöä laajennettiin ja vakiinnutettiin sekä kehitettiin asiakaspalautteiden raportointia. Rakennusvirasto osallistuu asiakaspalvelunsa osalta käynnistyneeseen kaupungin ICT-kärkihankkeeseen ”Vuorovaikutteiset verkkopalvelut, yhtenäisen sähköisen palaute- ja osallistumisjärjestelmän luominen Helsinkiin”. Alueelliset esteettömyyssuunnitelmat valmistuivat Itäkeskuksessa ja Munkkiniemen ja Munkkivuoren alueella. Katualueita koskevat tyyppiipiirustukset valmistuivat ja otettiin käyttöön.

Ylläpidettäviä katualueita oli 2 035 hehtaaria ja puistoja 935 hehtaaria. Rakennusvirasto on ottanut hoidettavakseen kiinteistöjen vastuualueeseen kuuluvia jalkakäytäviä ja kevyen liikenteen väyliä yhteensä 1 050 hehtaaria. Puhtaanapitoa haittaavien ajoneuvojen lähisiirtoja tehtiin 10 228 kpl. Talteen otettuja hylättyjä ajoneuvoja ja pysäköinninvalvonnan siirtämiä ajoneuvoja oli 2 623 kpl. Rakennusvirasto myönsi vuoden aikana katualueille 8 895 kaivulupaa ja tilapäistä liikennejärjestelylupaa. HKR-Rakennuttajan uudisrakennus- ja peruskorjaustöitä valmistui 27 107 m².

4 09 02 HKR-Ympäristötuotanto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	107 153	0	107 153	121 545	14 392
Menot	-106 983	0	-106 983	-120 826	-13 843
Toimintakate	170	0	170	719	549
Poistot	-170	0	-170	-181	-11
Tilikauden tulos	0	0	0	538	538

Tehokkuus/taloudellisuus

Menot/asukas, euroa 191 0 191 213 -22

Pilaantuneen maan kunnostusyksikön merkittäviä työkohteita olivat mm. Myllypuron vanhan kaatopaikan, Kumpulanpuron, Teollisuuskadun, Viikinmäen ampumaradan ja Sarvastonojan kunnostus. Pilaantuneita maita vastaanotettiin 110 714 tonnia.

4 09 03 HKR-Tekniikka

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	54 624	0	54 624	64 767	10 143
Menot	-50 624	0	-50 624	-59 860	-9 236
Toimintakate	4 000	0	4 000	4 907	907
Poistot	-3 600	0	-3 600	-3 549	51
Tilikauden tulos	400	0	400	1 358	958
Tuottotavoite	-400	0	-400	-400	0
Tilikauden jäämä	0	0	0	958	958
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/asukas, euroa	90	0	90	105	-15
Toimintakate/asukas, euroa	7	0	7	9	2

HKR-Tekniikka toimii kaupungin rakennus-, auto- ja kone- sekä kuljetusalan tuotteiden ja palvelujen asiantuntijana. Sen liikevaihto kasvoi lähes 20 prosenttia edellisvuodesta, mikä johtui pääosin kaupungin kiinteistötoimen tilaajatoiminnan vakiintumisesta.

HKR-Tekniikka on pystynyt palvelemaan asiakkaitaan kohtuuhintaisesti huolimatta rakennusalan ylikysynnästä vuoden 2007 loppupuolella.

4 09 04 HKR-Rakennuttaja

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	8 043	0	8 043	7 633	-410
Menot	-8 043	0	-8 043	-7 329	714
Toimintakate	0	0	0	304	304
Tilikauden tulos	0	0	0	304	304
Suoritettavat					
Uudisrakennukset ja peruskorjaukset, m ²	33 000	0	33 000	27 107	-5 893
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/asukas, euroa	15	0	15	13	2

Tilakeskukselle tehtyjen hankkeiden volyyymi säilyi lähes ennallaan ollen noin 50 prosenttia koko tuotannosta. HKR-Rakennuttajan uudisrakennus- ja peruskorjauksia valmistui 27 107 m².

Katu- ja puisto-osaston osuus kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna merkittävästi ja on jo lähes 40 prosenttia investoinneista. Katujen ja puistojen ylläpitourakoiden rakennuttaminen laajeni myös.

Kaupungin ja valtion välinen, järjestyksessä neljäs energiatehokkuussopimus valmistui ja allekirjoitettiin syksyllä. Rakennusten Display-merkintä jatkui. Helsingin ekologisesti kestävä rakentamisen ohjelman tekeminen käynnistettiin samoin kuin energiapoliittisen ohjelman laadinta.

4 09 05

Arkkitehtuuri- ja suunnittelu

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	1 430	0	1 430	1 693	263
Menot	-2 514	0	-2 514	-2 447	67
Toimintakate	-1 084	0	-1 084	-754	330
Poistot	-15	0	-15	-5	10
Tilikauden tulos	-1 099	0	-1 099	-759	340
Suoritettavat					
Arkkitehtuuri- ja suunnittelu, kpl	200	0	200	300	100
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/asukas, euroa	4	0	4	4	0
Toimintakate/asukas, euroa	-2	0	-2	-1	1

Osastolla koottiin ja valmisteltiin 44 asemakaavalausuntoa sekä yli 20 rakennusviraston lausuntoa. Tulot kasvoivat 18 prosenttia budjetissa arvioidusta ja menoissa säästettiin 3 prosenttia.

4 09 06 Ulkovalaistus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-17 700	0	-17 700	-17 620	80
Toimintakate	-17 700	0	-17 700	-17 620	80
Tilikauden tulos	-17 700	0	-17 700	-17 620	80
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/asukas, euroa	32	0	32	31	1
Toimintakate/asukas, euroa	-32	0	-32	31	63

4 09 08 Siisti stadi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-1 100	0	-1 100	-1 100	0
Toimintakate	-1 100	0	-1 100	-1 100	0
Tilikauden tulos	-1 100	0	-1 100	-1 100	0
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/asukas, euroa	2	0	2	2	0
Toimintakate/asukas, euroa	-2	0	-2	2	4

Töhröjen määrä oli Helsingissä vuoden 2007 lopussa 8 prosenttia verrattuna vuonna 1998 kartoitettuun tasoon. Tämä oli noin 30 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006. Pääosa töhröjen määrän lisääntymisestä kohdistui tietyille alueille mm. Vallilaan, jossa talonvaltaajat töhrivät poikkeuksellisen paljon lähiympäristöään. Töhrintä on lisääntynyt vuonna 2007 muuallakin, mm. kaupungin kiinteistöihin ilmestyi uusia töhröjä vuonna 2007 yli 20 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna.

4 09 09 Kestävän kehityksen erityispalvelut

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-800	0	-800	-785	15
Toimintakate	-800	0	-800	-785	15

Tilikauden tulos	-800	0	-800	-785	15
Tehokkuus/taloudellisuus					
Menot/asukas, euroa	1	0	1	1	0
Toimintakate/asukas, euroa	-1	0	-1	1	2

4 35 Pelastustoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	9 094	0	9 094	9 965	871
Menot	-42 741	-310	-43 051	-42 328	723
Toimintakate	-33 647	-310	-33 957	-32 363	1 594
Poistot	-2 100	0	-2 100	-2 330	-230
Tilikauden tulos	-35 747	-310	-36 057	-34 693	1 364
Toiminnan laajuustiedot					
Palohälytykset	3 300	0	3 300	4 153	853
Pelastustehtävät	4 500	0	4 500	5 428	928
Ensihoito ja sairaankuljetukset	38 500	0	38 500	45 102	6 602
Yhteensä	46 300	0	46 300	54 683	8 383
Palotarkastukset yhteensä					
Erityiskohteiden yleiset	1 600	0	1 600	1 726	126
Asuinrakennukset ja muut	1 400	0	1 400	779	-621
Ylimääräiset	300	0	300	450	150
Jälkitarkastukset	200	0	200	73	-127
Erityiset tarkastukset	400	0	400	430	30
Pronto-rakennuspaloselosteet	300	0	300	270	-30
Palotutkinta	100	0	100	24	-76
Katsastukset	100	0	100	51	-49
Turvallisuuskoulutusta saaneet					
Pelastuslaitoksen käyttömenot, euro/as.	77	0	77	74	3
Kiinteistöhoitonieliöt, 1 000 m ²	284	0	284	284	0
Kiinteistöhoitokuutiot, 1 000 m ³	1 166	0	1 166	1 166	0
Resurssit					
Henkilöstön määrä	637	0	637	627	-10
Tuottavuus (2004=100)					
	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Suoriteindeksi	99,9	102,7	104,4	100,7	100,0
Kustannusindeksi	111,8	104,4	102,8	104,0	100,0
Tuottavuusindeksi	89,4	98,3	101,6	96,8	100,0

Tuloja kertyi 871 000 euroa suunniteltua enemmän ja menot toteutuivat 723 000 euroa budjetoitua pienempinä. Palo- ja pelastuslaitoksen huolto-, lämmitys- ja öljyntorjuntaan tarvittavien hankintojen menot ylittyivät, kun tehtävämäärät kasvoivat 10 prosenttia edellisestä vuodesta. Ylitykset kompensoitiin säästämällä palvelujen ostoissa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Viranomaislausunnot annetaan asetetussa määräajassa.** Viranomaislausuntoja annettiin kaikkiaan 233 ja nämä annettiin määräajassa.

- Pelastuslaitos toteuttaa kuntalaisten turvallisuuteen liittyviä palotarkastuksia 4 400 kpl. Turvallisuuskoulutusta annetaan 15 000 helsinkiläiselle. Palotarkastuksia tehtiin alle tavoitteen yhteensä 3 803 kpl. Tarkastuksissa keskityttiin erityiskohteisiin, kuten laulukilpailun Euroviisut. Turvallisuuskoulutusta annettiin 31 152 helsinkiläiselle.
- Laadullisena tavoitteena on saavuttaa 50 prosenttia I-riskialueella tapahtuvista kiireellisiksi luokitelluista palo- ja pelastustehtävistä kuudessa minuutissa (mittarina käytetään Pronto-tietokantaa). Tavoite toteutui 42 prosenttisesti. Hälytystehtävien määrä kasvoi noin 7 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Toiseksi lähimmältä pelastusasemalta jouduttiin lähtemään aiempaa useammin.
- Ensihoidon ja lääkinnällisen pelastustoimen toiminnallisena tavoitteena on toimintavalmiusajan säilyttäminen elvytyspotilaiden osalta enintään 8 minuutissa. Asetettuun tavoitteeseen ei päästy, elvytyspotilaat saavutettiin noin 10,1 minuutissa. Häätäkeskuksen toiminta aiheutti vääriä hälytyksiä, viivettä hälytyksiin lähdössä sekä ensihoidon keikkamäärien kasvua.
- Ensihoidon ja lääkinnällisen pelastustoimen toiminnallisena tavoitteena on maallikoiden havaitsemien kammiovärinäpotilaiden selviytymisprosentin pitäminen vähintään 32 prosentin tasolla. Tavoite tullaan saavuttamaan. Laskenta tehdään yhteistyössä Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin (HUS) kanssa ja tarkat luvut selviävät vuoden viiveellä.
- Väestönsuojelun johto- ja erityishenkilöstöä koulutetaan vähintään yhdessä harjoituksessa. Tavoite saavutettiin, väestönsuojeluharjoituksia pidettiin yhden kerran vuonna 2007.

4 37 Ympäristölautakunta

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	2 062	0	2 062	2 433	371
Menot	-11 431	-140	-11 571	-12 022	-451
Toimintakate	-9 369	-140	-9 509	-9 590	-81
Poistot	-300	0	-300	-403	-103
Tilikauden tulos	-9 669	-140	-9 809	-9 993	-184
Asiantuntijatoiminta					
Tutkimukset, selvitykset, ohjelmat	44	0	44	95	51
Konsultointi	900	0	900	1 081	181
Kirjalliset lausunnot	2 185	0	2 185	2 485	300
Valvonta					
Luvat ja ilmoitukset	1 320	0	1 320	1 691	371
Valvontatarkastukset ja näytteen otto	12 400	0	12 400	10 451	-1 949
Asiakaspalvelu					
Neuvonta	16 800	0	16 800	7 618	-9 182
Kuluttajaneuvonnan yhteydenotot	5 300	0	5 300	4 535	-765
Tiedotus ja valistus	211	0	211	286	75
Laboratoriopalvelut, 1 000	2 033	0	2 033	2 501	468
Tuotteet yhteensä, 1 000	2 072	0	2 072	2 529	457
Painotetut tuotteet yhteensä, 1 000	43 463	0	43 463	48 730	5 267
Tuottavuus	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Tuoteindeksi	106,4	119,3	105,2	104,1	100,0
Käyttömenoindeksi	104,9	100,1	93,0	89,0	100,0
Tuottavuusindeksi	101,4	119,1	113,0	117,0	100,0

Suurimmat poikkeamat ovat valvontatarkastusten ja näytteenoton määrässä, neuvontapalveluissa sekä laboratorion analyyseissä määrässä. Valvontatarkastukset ovat tulleet paitsi maksullisiksi, myös vaativammiksi ja laadukkaammiksi, ja niistä tehdään entistä tarkemmat raportit. Tästä johtuen tarkastuksiin käytettävä aika on lisääntynyt ja niiden määrä vastaavasti laskenut. Neuvontapalveluiden lasku on seurausta neuvontapalveluiden uudelleen organisoinnista. Virastossa keskitettiin neuvontapalvelut samalla kun kaupungin puhelinuudistus toteutettiin. Tarkastajat neuvovat nyt yhdessä pisteessä, ja neuvonnan saatavuus on parantunut, vaikkakin puhelumäärät ovat laskeneet. Laboratorion huipputulos saavutettiin siitä huolimatta, että joulukuulle ennakoitu muutto toteutettiin. Osaltaan hyvään tulokseen vaikutti myös se, että Vantaan ympäristölaboratorio siirsi jo marraskuun loppupuolella muuton aikaista toimintaansa jo Helsingin laboratorioon mikä vaikutti tehtyjen analyysien määrään kasvattavasti. Myös vuoden 2007 alkupuolella tehtiin poikkeuksellisen paljon analyyskejä.

Menomäärärahaan saatiin ylitysoikeus (Kaupunginvaltuusto 12.12.2007) virastolle lakisääteisesti tai muutoin velvoitettavana annettujen tehtävien suorittamiseksi. Vuonna 2007 valmistui mm. Helsingin kaupungin meluselvitys, Helsingin ilmansuojelun varautumissuunnitelma sekä kaupungin hulevesistrategiaan kuuluva hulevesiselvitys. Lisäksi tehtiin riskitarkastelu maakaasukäyttöisten ajoneuvojen mahdollisesta liikennöinnistä Kampin terminaaleihin.

Ympäristönsuojelulain paikallisessa toimeenpanossa valmistui ympäristölupavelvollisia ja muita toimintoja koskeva valvontasuunnitelma, jota alettiin toteuttaa. Ympäristöterveydenhuollon osalta laadittiin kemikaalilain mukainen valvontasuunnitelma, jonka mukainen valvontatyö aloitettiin myös.

Virastossa valmistauduttiin toimintavuoden aikana pääkaupunkiseudun yhteisen elintarvike-, vesi- ja ympäristönäytteiden tutkimuksiin erikoistuneen liikelaitoslaboratorion perustamiseen (MetropoliLab) 1.1.2008 lukien sekä liikelaitoksen muuttoon uusiin tiloihin Viikkiin joulukuussa 2007.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **80 prosentista elintarvikehuoneistojen hyväksymistä koskevista hakemuksista on tehty päätös 60 vuorokaudessa.** Tavoite toteutui ja päätös tehtiin keskimäärin 52 vuorokaudessa.
- **Asumisterveyteen liittyvistä toimenpidepyynnöistä 80 prosenttia ratkaistaan 10 kuukauden kuluessa asian vireille tulosta.** Tavoite toteutui ja toimenpidepyynnöt ratkaistiin keskimäärin 9,2 kuukaudessa.
- **Laboratorio tuottaa kemiallisia ja mikrobiologisia analyyskejä yhteensä 1,7 milj. euron arvosta.** Tavoite toteutui ja analyyskejä tuotettiin yhteensä 2,5 milj. euron arvosta.

KUNNAN LIKELAITOKSET

LIKENNELAITOS	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
1 000 euroa	2007	2007	2007
Liikevaihto	213 281	216 697	3 416
Liikelylijäämä/alijäämä	9 245	17 765	8 520
Tilikauden yli-/alijäämä	0	0	0
Varsinaisen toiminnan kassavirta	26 006	33 798	7 792
Investointien kassavirta	-57 520	-32 904	24 616
Rahoitustoiminnan kassavirta	19 231	9 407	-9 824
Toimintapääoman muutos	-12 283	10 301	22 584
Peruspääoman tuotto (9 %)	8 442	8 442	0

Tariffituki	-95 500	-95 500	0
Tuki (erityisalennuslippu)	-9 200	-9 200	0
Peruspääoman B korotus	-21 219	-4 895	16 324
Netto	-117 477	-101 153	16 324
Pitkäaikaisen vieraan pääoman vähennys	1 988	1 988	0
Pitkäaikaisen vieraan pääoman korko	1 215	1 485	270
	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tunnusluvut	2007	2007	2007
Liikevaihdon muutos, %	4,8	6,0	1,2
Liikelyijäämä, %	4,3	8,2	3,9
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	201	197	-4
Koko pääoman tuotto, %	2,0	4,0	2,0
Omavaraisuusaste, %	86	84	-2
Tariffituki/(tariffituki + lipputulot), %	49,1	48,4	-0,7
Matkustajakilometrikustannus, euroa	0,231	0,238	0,007
Paikkakilometrikustannus, euroa	0,038	0,039	0,001
Tuottavuus (2004=100), matkustajakilometri	101	99	-2
Helsingin sisäinen liikenne			
Matkustajakilometrit, milj. km	920,8	900,4	-20,4
Paikkakilometrit, milj. km	5 541,3	5 468,4	-72,9
Matkustajamäärä, milj.	192,9	189,7	-3,2

HKL:n sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Tilikauden tulos vähintään nolla.** Liikennelaitos saavutti tulostavoitteen. Tilikauden taloudellinen tulos oli budjetoitua parempi.
- **Matkustajakilometriä suhteessa tarjottuihin paikkakilometreihin vähintään vuoden 2006 tasolla.** Matkustajakilometriä suhteessa tarjottuihin paikkakilometreihin oli 16,4 prosenttia vuonna 2007. Vuoden 2006 toteuma oli 16,5 prosenttia, joten vuoden 2007 toteuma jää asetetusta tavoitteesta 0,1 prosenttiyksikköä. Tavoitteen toteutumatta jäämistä selittävät mm. toteutetut poikittaisen bussiliikenteen lisäykset. Poikittaisliikenteen palvelutason ja matkustajamäärien lisäämiseksi tarjontaa on tietoisesti lisätty, vaikka vaunukohtainen matkustajamäärä jää alle koko kaupungin bussiliikenteen keskiarvon. Toinen selkeä kysyntä/tarjonta-suhteen heikkenemistä selittävä tekijä on metron matkustajamäärien aleneminen. Metron tarjontaa ei ole syytä tarkistaa alaspäin, sillä metron matkustajamäärien oletetaan tulevana vuosina kasvavan.
- **Asiakastyytyväisyys sekä tuotannon ja järjestelmän laatuarvosana vähintään vuoden 2005 tasolla.** Asiakastyytyväisyys toteutui hieman huonommin kuin vuonna 2005. Yleisarvosana oli 8,11, kun tavoite eli vuoden 2005 toteuma oli 8,12. Yleisarvosana oli kuitenkin parempi kuin vuoden 2006 toteuma (8,10). Palvelutuotannon arvosana oli 8,14, kun tavoite oli 8,16. Myös palvelutuotannon arvosana oli kuitenkin parempi kuin vuoden 2006 toteuma (8,12). Palvelujärjestelmän arvosana oli 8,33 vuonna 2007, kun se oli 8,37 vuonna 2005. Vuoden 2006 toteuma oli 8,34.
- **Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliikenteessä keskustaan > 71 prosenttia (70,8 prosenttia vuonna 2005).** Joukkoliikenteen kuljetusosuus aamuliikenteessä keskustaan oli 70,4 prosenttia vuonna 2007. Tavoitteena oli, että kuljetusosuus olisi ollut yli 71 prosenttia. Vuoden 2007 toteuma oli käytännössä sama kuin vuoden 2006 toteuma. Erityisesti Töölön sektorilla matkustajamäärien

kehitys on ollut alenevaa. Osaksi kehitystä selittävät Hakamäentien ja Musiikkitalon työmaista aiheutuvat ongelmat kuten liikenteen hidastuminen ja luotettavuuden heikkeneminen.

- **Joukkoliikenteen kuljetusosuus poikittaisliikenteessä vuorokausitasolla > 12,4 prosenttia (12,0 prosenttia vuonna 2005).** Joukkoliikenteen kuljetusosuus poikittaisliikenteessä vuorokausitasolla oli 10,8 prosenttia vuonna 2007, kun tavoitteena oli yli 12,4 prosenttia. Vuoden 2006 toteuma oli 11,4 prosenttia. Poikittaisen bussiliikenteen matkustajamäärät ovat kuitenkin selvästi kasvaneet niin sisäisessä liikenteessä kuin seutulinjoilla (esim. Jokeri). Kulkumuoto-osuuden heikko kehitys johtuu henkilöautoliikenteen vielä voimakkaammasta kasvusta. Liikennelaitos on lisännyt kaupungin sisäisen poikittaisen bussiliikenteen tarjontaa vuodesta 2004 vuoteen 2008 noin 35 prosentilla. Syksyllä 2007 valmistuneen poikittaisliikenteen kehittämissuunnitelman mukaan tarjontaa lisätään ainakin seuraavan neljän vuoden ajan. Tavoitteina on mm. kokonaan uuden poikittaislinjan 56 perustaminen sekä sisäisen linjan 78 muuttaminen seudulliseksi Jokeri II -linjaksi jatkamalla linjaa Malmilta Paloheinän kautta Myyrmäkeen.

Helsingin sisäisiä matkoja tehtiin 189,7 miljoonaa eli 0,1 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006. Jos mukaan lasketaan myös seutubussilinjoilla ja VR:n lähijunaliikenteessä tehdyt Helsingin sisäiset matkat, niin sisäisiä matkoja tehtiin yhteensä 219,9 miljoonaa eli 0,6 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006. Liikennemuodoista bussiliikenteessä matkustajamäärä nousi 0,9 prosenttia, mutta metrolilikenteessä matkoja tehtiin 1,0 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Raitioliikenteessä matkustajamäärä pysyi vuoden 2006 tasolla. Seutubussiliikenteessä tehtiin matkoja 9,5 prosenttia ja lähijunaliikenteessä 1,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006. Paikkakilometrejä toteutui jonkin verran edellisvuotta enemmän.

HKL:n tilikauden liikevaihto oli 216,7 milj. euroa. Liikevaihto kasvoi 12,3 milj. euroa eli 6,0 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Liikevaihto muodostui 111,8 milj. euron lipputuloista, kaupungin maksamasta 104,7 milj. euron tariffituesta ja muista tuloista, joita oli 0,2 milj. euroa. Lipputulot kasvoivat edellisestä vuodesta 4,2 milj. euroa eli 3,9 prosenttia. Lipputulot sisältävät kertaluonteisia matkakorttimaksutuloja 0,2 milj. euroa. Lipun hintoja korotettiin keskimäärin 1,3 prosenttia 1.1.2007. Suoraa tariffitukea HKL sai 8,2 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2006.

Valmistuksena omaan käyttöön on kirjattu 4,8 milj. euroa, joka sisältää ratojen rakentamiseen ja kunnossapitoon liittyviä töitä sekä tarvikkeita 3,6 milj. eurolla. Vanhojen raitio- ja metrovanujen peruskorjauksista kirjattiin valmistusta omaan käyttöön yhteensä 0,7 milj. euroa.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 15,6 milj. euroa, joista suurimmat yksittäiset tuotot olivat vuokrat 5,2 milj. euroa ja mainostulot 1,9 milj. euroa. Kulut ennen liikeyljäämää olivat 219,3 milj. euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen oli 11,3 milj. euroa eli 5,4 prosenttia.

Aineita, tarvikkeita ja tavaroita ostettiin 11,2 milj. eurolla, jossa on vähennystä 0,3 milj. euroa vuoteen 2006. Suurimmat kuluerät olivat palveluiden ostot, joihin käytettiin 127,0 (2006: 120,0) milj. euroa. Palveluiden ostoihin sisältyvät sopimusliikennöitsijöille maksetut bussiliikennöintikorvaukset 86,1 (2006: 82,0) milj. euroa. Lisäksi palvelujen ostoihin sisältyvät YTV:lle maksetut hallinto- ja liikennemenojen sekä matkakorttiprojektin korvaukset 14,5 (2006: 13,6) milj. euroa. Palveluiden ostoihin sisältyvät vielä mm. Suomenlinnan henkilö- ja tavaraliikenteestä maksetut korvaukset sekä kiinteistöjen ja laitteiden korjaus- ja kunnossapitotyöt, rakennusten puhdistus ja siivous, lipunmyyntipalkkiot sekä vartiointi.

Henkilöstökulut olivat 49,1 (2006: 45,9) milj. euroa, josta palkkojen osuus oli 36,2 (2006: 34,0) milj. euroa. HKL-konsernin henkilömäärä oli 1 096 henkilöä 31.12.2007 (31.12.2006: 1 049).

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 24,6 (2006: 23,6) milj. euroa. Liiketoiminnan muut kulut olivat 7,4 (2006: 7,1) milj. euroa.

Liikelylijäämä oli 17,8 (2006: 13,7) milj. euroa ja liiketulosprosentti 8,2 (2006: 6,7). Tulos rahoituserien jälkeen eli ylijäämä ennen varausten muutoksia oli 9,2 (2006: 4,9) milj. euroa.

Uutta investointivarausta on lisätty 10,0 milj. euroa. Uusi varaus on kohdistettu raitiolinja 9:n ja Kampin radan rakentamiseen, Kulosaaren metrosillan peruskorjaukseen sekä vanhojen metrovaunujen peruskorjauksiin ja raitioliikenteen tuotantorakennusten ja rata-ajoneuvojen investointeihin. Poistoeron ja investointivarausten muutoksien jälkeen HKL:n tulos on 0 euroa (2006: 0 euroa). Käyttötalouteen kohdistuvat valtionavut olivat 88.760,91 euroa, josta 15.482,22 euroa oli matalapalkkatukea.

HKL hankki vuonna 2007 käyttöomaisuutta 35,7 milj. eurolla, joihin saatiin rahoitustukea 2,8 milj. euroa. Näin nettoinvestoinnit olivat 32,9 milj. euroa. Suurimmat yksittäiset investointikohteet olivat raitiolinja 9 rakentaminen 3,2 milj. euroa ja Kontulan metroaseman peruskorjaus 2,8 milj. euroa. Muita suuria investointikohteita olivat metrovaunujen peruskorjaukset 3,3 milj. euroa ja raitiovaunuihin hankittavien matalalattiapalojen suunnittelu- ja ennakkomaksut 3,1 milj. euroa.

Rahoitustuesta saatiin liikenne- ja viestintäministeriöltä 20 000 euroa ja Kulosaari-seuralta 4 000 euroa. Loppu tuki eli 2 776 568 euroa saatiin kaupungin lähiö- ja innovaatorahastoista. Suurimmat avustukset kohdistuivat Kontulan metroaseman peruskorjaukseen 1,6 milj. euroa ja Malminkartanon juna-aseman peruskorjaukseen 1,0 milj. euroa.

Peruspääoma B:tä, jolla rahoitetaan joukkoliikenteen perusinvestointeja, korotettiin 4,9 milj. eurolla vuonna 2007. Liikennelaitos lyhensi lainojaan 2,0 milj. eurolla vuonna 2007.

HELSINGIN KAUPUNGIN PALVELUKESKUS (PALMIA)

1 000 euroa	Talousarvio 2007	Toteutunut 2007	Poikkeama 2007
Liikevaihto	92 340	98 953	6 613
Liikelylijäämä/alijäämä	4 168	3 181	-987
Tilikauden yli-/alijäämä	4 000	3 276	-724
Varsinaisen toiminnan kassavirta	4 905	4 145	-760
Investointien kassavirta	-1 500	-1 435	65
Rahoitustoiminnan kassavirta	0	606	606
Toimintapääoman muutos	3 405	3 316	-89
Peruspääoman tuotto (8 %)	168	168	0
Tunnusluvut			
Liikevaihdon muutos, %	2,3	7,2	4,9
Henkilöstön määrä, 31.12.	2 000	2 250	250
Asiakastyytyväisyys vähintään (1 - 5)	3,5	3,5	0,0
Investoinnit liikevaihdosta, %	1,6	1,5	-0,2
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	46,8	44,0	-2,8
Jalostusarvo/henkilö, 1 000 euroa	30,0	27,7	-2,3
Tuottavuus (2004=100)	110	114	4
Käyttökate, %	5,4	4,0	-1,4
Liikelylijäämä, % liikevaihdosta	4,5	3,3	-1,2
Koko pääoman tuotto, %	19,3	13,0	-6,3
Omavaraisuusaste, %	50	51	1
Catering-palvelut			

Catering-tehtaan ruokapalvelut, 1 000 kg	2 320	2 305	-15
Ravintola- ja lounaspalvelut, 1 000 suoritetta	1 300	1 625	325
Hoitoalan ruokapalvelut, 1 000 ateriala	3 350	4 269	919
Oppilasateriat, 1 000 kpl	8 500	7 784	-716
Henkilöstöateriat, 1 000 kpl	410	398	-12
Siivouspalvelut			
Siivottava pinta-ala, 1 000 m ²	1 000	1 080	80
	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Kiinteistönhuoltopalvelut			
Hoidettavat kiinteistöt, 1 000 m ³	4 930	4 905	-25
Hoidettavat piha-alueet, 1 000 m ²	1 200	1 300	100
Iltavalvontatunnit, 1 000 tuntia	80,0	74,8	-5,2
Hälytysvalvontakiinteistöt, 1 000 m ³	5 000	4 805	-195

Helsingin kaupungin palvelukeskuksen (Palmian) kaksi sitovaa toiminnallista tavoitetta vuodelle 2007 toteutuivat seuraavasti:

- **Sitovana tavoitteena olivat peruspääoman tuotto 8 prosenttia eli 168 000 euroa.** Peruspääoman suuruus oli noin 2,1 milj. euroa, josta maksettiin peruspääoman tuottoa kaupungille 168 000 euroa (noin 8 prosenttia) suunnitelman mukaisesti.
- **Asiakastytyväisyydessä tavoitteena oli vähintään 3,5 (asteikolla 1 - 5).** Tavoite saavutettiin. Tehostamisesta huolimatta asiakastytyväisyystulokset eivät heikentyneet edellisvuodesta. Vuoden 2007 mittauksen tulos oli 3,5.

Palvelukeskuksen kokonaistuotot olivat 101,3 milj. euroa, henkilöstömäärä vuoden lopussa oli 2 250 henkilöä. Liikevaihto ylitti talousarvion lähes 6,6 miljoonaa euroa. Liiketoiminnan kulut ylittivät talousarvion tavoitteen 8,8 miljoonaa euroa.

Liikelylijäämäksi muodostui 3,3 miljoonaa euroa, mikä on talousarvion tavoitetta lähes 1 miljoonaa euroa heikompi. Talousarvion liikelylijäämätavoitetta (4,0 milj. euroa) ei saavutettu. Syynä oli laulukilpailu Euroviisusta, palkankorotuksista ja palkkaratkaisuun sisältyneestä ns. joulurahasta aiheutuneet ennakoitua suuremmat kustannukset.

Palvelukeskuksen toimintaan liittyy kaksi kaupungin täysin omistamaa yhtiötä: Kiinteistö Oy Pakkalantie 30 ja Työmaahuolto Oy. Kiinteistöyhtiö omistaa ja hallitsee Vantaalla sijaitsevaa ruokatehdaskiinteistöä, jossa palvelukeskuksen catering-yksikkö on vuokralaisena ja Työmaahuolto Oy hoitaa kiinteistön, koneiden ja laitteiden huollon ja korjaukset.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 22.5.2005 tukipalvelujen kilpailuttamisesta. Kilpailuttaminen koski vuonna 2006 noin 1/8 kouluja ja oppilaitoksia sisältäen siivous- ja ruokapalveluja. Vuonna 2006 kilpailutettava kokonaisuus oli noin 4,2 milj. euroa vuositasolla. Palvelukeskus menestyi kilpailutetuissa kohteissa erinomaisesti, sillä se voitti ruokapalveluissa kolme viidestä ryhmästä ja siivouspalveluissa neljä viidestä ryhmästä. Kilpailutettujen koulujen vaikutus heijastui talouteen koko vuoden 2007 ajan. Vuonna 2007 terveyskeskus kilpailutti Suursuon sairaalan ruokahuollon. Palmia voitti kilpailun.

HELSINGIN TEKSTIILIPALVELU

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
1 000 euroa	2007	2007	2007

Liikevaihto	5 624	5 963	339
Liikelylijäämä/alijäämä	64	25	-39
Tilikauden yli-/alijäämä	1	12	11
Varsinaisen toiminnan kassavirta	555	590	35
Investointien kassavirta	-760	-1 177	-417
Toimintapääoman muutos	-205	-587	-382
Peruspääoman tuotto (8 %)	99	99	0
	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
Tunnusluvut			
Liikevaihdon muutos, %	1,3	6,4	5,1
Liikelylijäämä, % liikevaihdosta	1,1	0,4	-0,7
Liikevaihto/henkilö, 1 000 euroa	58,6	57,3	-1,3
Koko pääoman tuotto, %	1,9	1,8	-0,1
Omavaraisuusaste, %	83	81	-2
Henkilöstö keskimäärin	96	104	8
Tuottavuus (2004=100)	104	100	-4
Tekstiilien pesu, 1 000 kg	2 545	2 596	51
Laskutus, 1 000 kpl	8 785	8 781	-4
Höyryn myynti, GWh	1 900	2 051	151

Toimintavuoden liikevaihto oli 5,96 milj. euroa eli 6,4 prosenttia edellisvuotta (5,61 milj. euroa) suurempi ilman liiketoiminnan muita tuottoja ja valmistusta omaan käyttöön. Muut tuotot olivat vuokratuottoja, joita kertyi 0,02 milj. euroa (0,02 milj. euroa v. 2006) ja toiminta-avustuksena saatu matalapalkkatuki 0,03 milj. euroa (0,03 milj. euroa). Höyryn myyntitulo kasvoi 5,5 prosenttia johtuen kysynnän kasvusta ja polttoöljyn hinnan noususta. Varsinaiset kulut olivat 5,39 milj. euroa (5,19 milj. euroa), lisäyksen ollessa 3,8 prosenttia. Henkilöstökulut olivat 3,19 milj. euroa eli 5,4 prosenttia edellisvuotta (3,03 milj. euroa) suuremmat.

Liikelylijäämä oli 24 824 euroa (talousarviossa 64 000 euroa). Investointivaraus purettiin, perusteena pesulinjastohankinta. Varauksen purkamisen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 11 642 euroa.

Käyttötalouden osalta yhteiskäytössä olevien tekstiilien hankintaan käytettiin 0,50 milj. euroa (0,41 milj. euroa v. 2006). Summasta noin 41 prosenttia kului ostoihin sosiaaliviraston tekstiilityökeskuksesta (v. 2006 n. 36 prosenttia). Tuotantoaineisiin ja tarvikkeisiin, mukaan lukien tekstiilihankinnat, käytettiin 1,23 milj. euroa eli 1,5 prosenttia edellisvuotista enemmän (1,21 milj. euroa). Palveluostot olivat 0,88 milj. euroa (0,86 milj. euroa v. 2006) eli 2,6 prosenttia edellisvuotta suuremmat. Investointimäärärahoilla hankittiin pitkäkestoisia asiakaskohtaisia suojavaatteita yhteensä 0,24 milj. eurolla, mistä kohdentui noin 18 prosenttia sosiaaliviraston tekstiilityökeskukseen.

Tilikauden alijäämä oli ennen satunnaiseriä 538 euroa (alijäämä 16 957 euroa v. 2006). Koko pääoman tuotto prosentiksi muodostui 1,8 prosenttia (1,6 prosenttia) laskettuna tilikauden sijoitetun pääoman keskiarvon mukaan.

Talousarvion tärkeimmät strategiset tavoitteet olivat kustannustehokkuuden parantaminen ja asiakaslähtöisyyden kehittäminen. Kustannustehokkuudessa talousarviotavoitetta ei saavutettu. Tuottavuuden indeksiluku (suoritteet/deflatoidut toimintakulut + poistot) oli 100,2, kun tavoiteluku oli 104,0. Tuottavuustavoitetta ei saavutettu, koska palkkojen sopimuskorotukset, kuljetuspalvelujen ja sähkön siirtohinnan nosto lisäsivät tuotantokustannuksia ennakoitua enemmän. Niin ikään uusi pääpesulinjasto saatiin tuotantokäyttöön vasta lokakuussa eli noin puoli vuotta suunniteltua myöhemmin.

- **Talousarvion sitovana toiminnallisena tavoitteena oli pisteluvun 3,5 saavuttaminen asiakastyytyväisyyskyselyssä, peruspääoman tuoton tuloutus ja VTT:n valkopesun laadun valvonnan vaatimusten täyttäminen.** Sitovat tavoitteet saavutettiin. Asiakastyytyväisyyden pistearvo 3,5 (arvoasteikko 1 - 5) oli ensimmäistä kertaa talousarvion sitova tavoite. Kaikkien vastausten keskiarvo oli 4,1 (4,0 vuonna 2006).
- **Tekstiilipalvelun pesulaboratorio on tarkastanut säännöllisesti pesuprosessin toimintaa, joka on täyttänyt VTT:n asettamat ja erillistarkastuksissa kontrolloimat laatuksiteerit.**

Helsingin Tekstiilipalvelun ja sen keskeisten asiakkaiden edustajista koostuva tekstiilihuollon yhteistyöryhmä kokoontui kaksi kertaa ja teki ehdotuksia tekstiilihuollon edelleen kehittämiseksi.

5 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	236 322	0	236 322	239 952	3 630
Menot	-1 913 983	-12 710	-1 926 693	-1 958 129	-31 436
Toimintakate	-1 677 661	-12 710	-1 690 371	-1 718 177	-27 806
Poistot	-23 272	0	-23 272	-16 358	6 914
Tilikauden tulos	-1 700 933	-12 710	-1 713 643	-1 734 535	-20 892

5 11 Sosiaalitoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	164 803	0	164 803	170 092	5 289
Menot	-945 702	-6 679	-952 381	-977 413	-25 032
Toimintakate	-780 899	-6 679	-787 578	-807 321	-19 743
Poistot	-12 472	0	-12 472	-9 155	3 317
Tilikauden tulos	-793 371	-6 679	-800 050	-816 477	-16 427

Tuottavuus (2004=100)	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Palvelutuotannon tuottavuus	95	96	98	97	100

Sosiaalitoimen talousarviossa 2007 menoihin on varattu määrärahaa 952,4 milj. euroa, kun 0,5 milj. euron siirto terveyskeskukseen (Kaupunginvaltuusto 9.5.2007) sekä keskitetystä palkkavarauksesta virastolle osoitetut määrärahat on huomioitu (Kaupunginhallitus 7.1.2008). Sosiaalitoimen menojen toteuma vuodelta 2007 oli 977,4 milj. euroa, joten sosiaalivirasto ylitti käytössään olevat määrärahat 25,0 milj. euroa. Viraston tulot ylittyivät 5,3 milj. euroa ja toimintakate oli 19,7 milj. euroa talousarviota heikompi.

Menolajeittain tarkasteltuna suurin ylitys on asiakaspalvelujen ostoissa, yhteensä 17,0 milj. euroa. Henkilöstömenot ylittyivät 3,2 milj. euroa ja muiden palvelujen ostot 8,2 milj. euroa, avustukset 2,8 milj. euroa ja vuokrat 1,8 milj. euroa talousarvioon nähden. Muista menoista säästyti 8,7 milj. euroa.

5 11 01 Sosiaalivirasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	160 747	0	160 747	164 880	4 133
Menot	-929 691	-6 679	-936 370	-961 701	-25 331
Toimintakate	-768 944	-6 679	-775 623	-796 821	-21 198
Poistot	-12 454	0	-12 454	-9 134	3 320
Tilikauden tulos	-781 398	-6 679	-788 077	-805 956	-17 879

Lasten päivähoito

Hoidossa olevat alle kouluikäiset lapset	19 490	0	19 490	20 040	550
Omissa päiväkodeissa	16 551	0	16 551	17 234	683
Ostopalvelupäiväkodeissa	1 212	0	1 212	1 216	4
Perhepäivähoidossa	1 727	0	1 727	1 590	-137
Lasten kotihoidon tuki, lapset	7 975	0	7 975	7 902	-73
Yksityisen hoidon tuki, lapset	1 487	0	1 487	1 400	-87
Alle kouluikäisten kerhot, lapset	200	0	200	396	196
Koululaisten kerhopaikat, lapset	210	0	210	411	201
	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Lapsia %, 1 - 6-vuotiaista					
Päivähoidossa, %	64,9	0,0	64,9	64,0	-0,9
Kotihoidon tuen piirissä, %	26,6	0,0	26,6	25,2	-1,4
Yksityisen hoidon tuen piirissä, %	5,0	0,0	5,0	4,5	-0,5
Yhteensä, %	96,5	0,0	96,5	93,7	-2,8
Lastensuojelu					
Sosiaalityö					
Asiakkaat, lkm	7 750	0	7 750	7 725	-25
Asumispalvelut					
Paikat, kpl	215	0	215	225	10
Perhehoito					
Paikat (mukana ammatilliset), kpl	693	0	693	714	21
Ammatillinen perhekotihoito, osto	80	0	80	85	5
Laitoshuolto					
Paikat, omat, kpl	418	0	418	440	22
Paikat, osto, kpl	439	0	439	492	53
Muut perheiden palvelut					
Perheneuvolat, asiakkaat	7 090	0	7 090	6 823	-267
Kodinhuoltoapu					
Kotitaloudet, lkm	1 375	0	1 375	1 084	-291
Käynnit, lkm	24 000	0	24 000	22 319	-1 681
Elatustuki					
Lapset, lkm	13 850	0	13 850	13 033	-817
Vammaispalvelu					
Asumispalvelut					
Paikat, omat, kpl	28	0	28	27	-1
Paikat, osto, kpl	262	0	262	253	-9
Vammaispalvelulain mukainen kuljetustuki					
Saajat, lkm	10 289	0	10 289	10 797	508
Matkat, lkm	608 458	0	608 458	538 519	-69 939
Omaishoidon tuki					
Saajat, lkm	719	0	719	791	72
Kehitysvammahuolto					

Asumispalvelut					
Paikat, omat, kpl	337	0	337	341	4
Paikat, osto, kpl	269	0	269	264	-5
Laitoshuolto					
Paikat, omat, kpl	188	0	188	188	0
Paikat, osto, kpl	154	0	154	145	-9
Omaishoidon tuki					
Saajat, lkm	459	0	459	481	22
Päihdehuolto	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Polikliininen päihdehuolto					
Asiakaskäynnit, omat, kpl	63 000	0	63 000	53 282	-9 718
Asiakaskäynnit, osto, kpl	13 000	0	13 000	19 501	6 501
Korvaus- ja ylläpitohoito					
Asiakaskäynnit, omat, kpl	22 000	0	22 000	33 871	11 871
Asiakaskäynnit, osto, kpl	22 000	0	22 000	35 343	13 343
Asumispalvelut					
Paikat, omat, kpl	81	0	81	81	0
Paikat, osto, kpl	189	0	189	162	-27
Laitoshuolto					
Paikat, omat, kpl	185	0	185	183	-2
Paikat, osto, kpl	65	0	65	44	-21
Varsinainen toimeentulotuki					
Taloudet, lkm	35 200	0	35 200	33 198	-2 002
Henkilöt, lkm	51 660	0	51 660	48 249	-3 411
Muu sosiaalihuolto					
Asunnottomien asumispalvelupaikat	2 890	0	2 890	3 136	246
Mielenterveyskuntoutujien					
asumispalvelu, kpl	1 308	0	1 308	1 503	195
Shl-kuljetuspalvelut, saajat	1 684	0	1 684	2 463	779
Vanhusten palvelut					
Palveluasuminen					
Paikat, omat, kpl	1 476	0	1 476	1 334	-142
Paikat, osto, kpl	886	0	886	948	62
Laitoshuolto					
Paikat, omat, kpl	1 046	0	1 046	1 083	37
Paikat, osto, kpl	1 292	0	1 292	1 319	27
Omaishoidon tuki					
Saajat 65+ v, lkm	1 775	0	1 775	1 856	81

Lasten päivähoiton menot olivat 3,2 milj. euroa enemmän kuin käytettävissä oleva määräraha. Ylitys koostuu palkkamenoista. Omissa päiväkodeissa oli hoidossa 683 lasta enemmän kuin talousarviossa arvioitiin.

Päivähoidon tulot ylittyivät 2,5 milj. euroa.

Lapsiperheiden palvelujen määrärahojen käyttö oli yhteensä 7,0 milj. euroa käytettävissä olevia määrärahoja suurempi. Ylitys koostui asiakaspalvelujen ostoista, sijaishuollon tarve oli talousarviossa arvioitua suurempi. Laitoshuollon ja perhehoidon paikkoja on 101 enemmän kuin talousarviossa arvioitiin. Kustannusten nousu taittui vuoden jälkipuoliskolla.

Aikuisten palveluiden ylitys käytettävissä oleviin määrärahoihin nähden oli 9,5 milj. euroa. Ylityksestä 2,9 milj. euroa koostuu hoitoketjuprojektin aiheuttamista kustannuksista. Myös avustuksiin varatut määrärahat ylittyivät noin 4 milj. euroa. Toimeentulotuessa asiakasmäärän väheneminen ei ole riittänyt kattamaan asiakkaiden tulottomuudesta aiheutuvaa kokonaismenojen kasvua. Vaikka asiakasmäärä on pienentynyt, on asiakkuuden kesto pidentynyt ja asiakaskohtainen toimeentulotuen määrä kasvanut. Moni asiakas ei saa lainsäädäntömuutoksen takia enää työmarkkinatukea. Muu ylitys koostui pääasiassa muiden palvelujen ostoista 1,6 milj. euroa, erityisesti vammaisten palvelujen tulkkipalveluista, päivätoiminnan ryhmäkuljetuksista ja kuljetuspalveluista.

Vanhuspalveluiden ylitys oli 5,5 milj. euroa. Ylityksestä 2,9 milj. euroa koostui asiakaspalvelujen ostoista ja 2,0 milj. euroa muiden palvelujen ostoista. Hoitoketjuprojektin tavoitteiden vuoksi asiakasmäärää ei ole voitu vähentää sosiaaliviraston käytettävissä olevien määrärahojen edellyttämälle tasolle. Vanhusten palvelujen tulot ylittyivät n. 2,5 milj. euroa.

Hallinto- ja kehittämiskeskuksen osuus käytettävissä olevien määrärahojen ylityksestä on 0,2 milj. euroa. Ylitys aiheutuu kehittämishankkeista, joita varten on saatu menoja vastaavat tulot. Tulot ylittyivät avustuksista ja vuokratuotoista johtuen 4,1 milj. euroa.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

Lasten päivähoito

- **Yksityisen hoidon tuen piirissä on vuoden lopussa 5 prosenttia alle kouluikäisistä lapsista.** Yksityisen hoidon tuen piirissä oli vuoden lopussa 4,5 prosenttia alle kouluikäisistä lapsista.

Lapsiperheiden palvelut

- **2/3:lle kaikista uusista lastensuojelun asiakkaista tehdään palvelutarpeen arviointi lapsen näkökulmasta kolmen kuukauden kuluessa ensimmäisestä yhteydenotosta tai ilmoituksesta.** 46 prosentille kaikista uusista lastensuojelun asiakkaista tehtiin palvelutarpeen arviointi lapsen näkökulmasta kolmen kuukauden kuluessa ensimmäisestä yhteydenotosta tai ilmoituksesta.

Aikuisten palvelut

- **Käynnistetään eläke-edellytysten selvittely 750 henkilölle.** Käynnistettiin eläke-edellytysten selvittely 785 henkilölle.

Vanhusten palvelut

- **Asiakkaat sijoitetaan sijoituskriteereiden mukaisille paikoille. Palveluasumiseen sijoitetaan asiakkaita niin, että enintään 20 prosentilla sijoitetuista on Rava-indeksiluku alle 2,5. Vanhainkoteihin sijoitetuista asiakkaista enintään 5 prosentilla on Rava-indeksiluku alle 3,2.** Palveluasumiseen sijoitetuista asiakkaista 18 prosentilla oli Rava-indeksiluku alle 2,5. Vanhainkoteihin sijoitetuista asiakkaista noin 20 prosentilla oli Rava-indeksiluku alle 3,2.

Yksityisen hoidon tuen käyttö on lisääntynyt vuoden aikana 4,3 prosentista 4,5 prosenttiin alle kouluikäisistä lapsista. Tavoitteen saavuttamista vaikeutti se, että ostopalveluiden kilpailuttamisen yhteydessä muutama aiemmin yksityisen hoidon tuella toimiva päiväkotisiirryi ostopalvelujen piiriin. Tavoitteeseen pyrittiin asiakasohjauksen avulla. Vanhemmille tiedotettiin yksityisen hoidon tuen mahdollisuudesta. Elokuussa 2007 korotettiin yksityisen hoidon tukea, mikä on lisännyt tuen käyttöä. Uusille rakentuville asuinalueille haetaan yksityisiä palveluntuottajia toimijoiksi päivähoitoon palvelutarpeen kattamiseksi.

Uusista lastensuojelun asiakkaista 46 prosentille tehtiin palvelutarpeen arviointi lapsen näkökulmasta kolmen kuukauden kuluessa ensimmäisestä yhteydenotosta tai ilmoituksesta. Palvelutarpeen arviointien osuus on kasvanut, mutta tavoitteeseen ei vielä tänä vuonna päästy. Sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuus on osaltaan hidastanut tavoitteeseen pääsyä.

Vanhusten palvelujen sijoituskriteerien mukaisesta tavoitteesta joustettiin hoitoketjun sujuvuuden turvaamiseksi.

Sosiaaliviraston muut kuin sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin suunnitellusti. Seuraavat muut kuin sitovat tavoitteet poikkeavat oleellisesti talousarviosta:

Lapsiperheiden palvelut:

Alkuarvion jälkeen tehdään kaikille tukitoimia tarvitseville huoltosuunnitelma yhdessä lapsen, nuoren ja hänen perheensä kanssa kuuden kuukauden kuluessa asiakkuuden alkamisesta. Huoltosuunnitelma oli tehty kuuden kuukauden kuluessa 42 prosentille 0-8-vuotiaista. Sosiaalityöntekijöiden vaihtuvuus on osaltaan hidastanut tavoitteeseen pääsyä.

Aikuisten palvelut:

Toimeentulotuen asiakkuuden kesto aktiiviväestön (15 - 64 -vuotiaat) osalta alenee 3 prosenttia verrattuna vuoden 2006 tasoon. Vuoden 2007 kehitys oli päinvastainen kuin tavoite, asiakkuuden kesto kasvoi 3 prosenttia. Keskeisin syy on asiakasrakenteessa tapahtunut muutos. Uusien lyhytaikaisten asiakkaiden määrä laskee edelleen, mikä nostaa keskimääräistä asiakkuuden kestoja vaikka poistumaa on myös pitkäaikaisasiakkaissa. Lisäksi työmarkkinatukilain (vuoden 2006) soveltamisen seurauksena aikaisempaa suurempi osa yli 500 päivää työttömänä olleista asiakkaista putoaa aktivointitoimenpiteistä kieltäytymisen vuoksi pelkän toimeentulotuen varaan. Tämä nostaa osaltaan asiakkuuden keskimääräistä kestoja.

Vanhusten palvelut:

Päivätoiminnan kävijämäärä kasvaa ja päivätoiminnan paikkojen keskimääräinen käyttöaste on 95 prosenttia. Kävijämäärä kasvoi ja paikkojen käyttöaste parantui vuoden kuluessa, mutta tavoite jäi saavuttamatta. Vuonna 2007 keskimääräinen käyttöaste oli 82,2 prosenttia.

5 11 05 Työllisyyden hoitaminen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	4 056	0	4 056	5 212	1 156
Menot	-16 011	0	-16 011	-15 712	299
Toimintakate	-11 955	0	-11 955	-10 500	1 455
Poistot	-18	0	-18	-21	-3
Tilikauden tulos	-11 973	0	-11 973	-10 521	1 452

Helsingin kaupungin työllisyyden hoidon uusien linjausten ja toimintamallin muutoksesta johtuen työllisyyden hoidon tulosbudjetti alittui.

Sitovat toiminnalliset tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- **Kuntouttavaa työtoimintaa järjestetään 400 henkilölle.** Kuntouttavaa työtoimintaa järjestettiin 819 henkilölle.
- **Palkkatuetun työn piirissä on 600 henkilöä ja työharjoittelussa/ työelämänvalmennuksessa 400 henkilöä.** Palkkatuetun työn piirissä oli 756 henkilöä ja työharjoittelussa/ työelämänvalmennuksessa 391 henkilöä.

Duuri on verkostotyyppinen organisaatio, jonka uuden toiminnan palvelutuotteiden luominen, toimintaa koskevan seurantatiedon organisointi, prosessien ja palveluketjujen luominen ja kehittäminen monien eri toimijoiden kanssa on vienyt aikansa. Nyt palveluketjut ovat sujuvoituneet. Duurin asiakasmäärän kasvaessa myös kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärät ja päivät lisääntyvät.

Työharjoitteluun/työelämävalmennukseen ohjaamisvastuu on työvoimahallinnolla, ja sosiaalivirasto järjestää harjoittelupaikat. Harjoittelupaikan ovat saaneet kaikki sosiaalivirastoon ohjatut. Etenkin perheellisiä henkilöitä on ohjattu ensisijaisesti palkkatuetuun työhön.

5 21 Terveyskeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	71 519	0	71 519	69 860	-1 659
Menot	-945 181	-6 031	-951 212	-954 652	-3 440
Toimintakate	-873 662	-6 031	-879 693	-884 792	-5 099
Poistot	-10 800	0	-10 800	-7 202	3 598
Tilikauden tulos	-884 462	-6 031	-890 493	-891 994	-1 501
Terveyskeskustoiminta (tuhansina)					
Terveysneuvontakäynti	230	0	230	236	6
Lääkärin vastaanottokäynti	725	0	725	680	-45
Terveyshoitajan ja sairaanhoitajan vastaanottokäynti	480	0	480	453	-27
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto	215	0	215	207	-8
Kotihoitokäynti	1 450	0	1 450	1 670	220
Hammashuoltokäynti (oma + osto)	500	0	500	421	-79
Poliklinikka-vastaanottokäynti	60	0	60	61	1
Sisätautien päivystyspoliklinikkakäynti	17	0	17	16	-1
Terveyskeskuspäivystys (aikuiset, lapset)	110	0	110	120	10
Akuuttihoitopäivät	320	0	320	308	-12
Pitkäaikaishoitopäivät	446	0	446	445	-1
Psykiatrian avohoitokäynnit	167	0	167	159	-8
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivä	95	0	95	99	4
Psykiatrian avohoitopäivät	85	0	85	78	-7
HUS-kuntayhtymä (tuhansina)					
Somaattiset avohoitokäynnit	450	0	450	439	-11
DRG-tuotteet	150	0	150	180	30
Psykiatrian avohoitokäynnit	70	0	70	87	17
Psykiatrian hoitopäivät	95	0	95	97	2
Terveydenhuollon laatutavoitteet					
Perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arviointi, vrk	3	0	3	3	0
Varsinaisen akuuttihoitohoidon pituus enintään, pv	26	0	26	25	-1
Pitkäaikaishoidossa olevien yli 75-vuotiaiden osuus yli 75-vuotiaista, %	2,5	0	3	2,4	0
Kiireettömään hammashoittoon pääsy,	6	0	6	6	0

kk

Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun erikoissairaanhoidon pääsy, kk

	6	0	6	6	0
Tuottavuus	TA 2007	2007	2006	2005	2004
Tuottavuus (2004=100)	98,5	95,2	96,9	97,2	100,0

Helsingin terveydenhuollon menot ilman poistoja olivat yhteensä 954,7 milj. euroa, joka on noin 29.9 milj. euroa (3,2 prosenttia) edellisvuotta enemmän. Talousarvio toteutui hyvin lähelle suunniteltua. Talousarvio ylittyi 3,4 milj. eurolla (0,3 prosenttia). Terveyskeskustoiminnan talousarviokohta alittui 2,1 milj. eurolla ja HUS - kuntayhtymän talousarviokohta ylittyi 5,5 milj. eurolla. Ulkopuolisten asiakaspalvelujen ostojen osuus, mukaan lukien HUS - kuntayhtymä, oli yhteensä 45,6 prosenttia terveystalouden menoista vuonna 2007.

Tuloja kertyi 69,9 milj. euroa, mikä alitti talousarvion 1,7 milj. eurolla. Merkittävimmät tuloerät olivat myyntitulot 17,2 milj. euroa, maksutulot 42,2 milj. euroa sekä vuokratulot 9,2 milj. euroa. Maksutuloihin katettiin noin 7,8 prosenttia terveystalouden oman toiminnan menoista. Tulot nousivat edellisvuoteen nähden 3,1 milj. eurolla, mikä selittyi lähinnä myyntitulojen kasvulla.

Helsingin terveydenhuollon kustannukset olivat 1 653 euroa asukasta kohden. Asukaskohtaiset kustannukset nousivat edellisvuodesta 23 euroa (1,4 prosenttia). Terveystalouden tuottavuus laski lievästi, tosin eri vuosien tuottavuuslukuja vertailtaessa tulee ottaa huomioon, että tuottavuusindeksi ei täysin kuvaa palvelujen sisällöissä tapahtuneita muutoksia.

Sitovien tavoitteiden osalta perusterveydenhuollon ensiarvion pääsy 3 vrk:ssa sekä perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun erikoissairaanhoidon pääsy 6 kk:ssa sekä kiireettömään hammashoittoon pääsy 6 kk:ssa toteutuivat tavoitteiden mukaisesti. Tämän tavoitteen yhteydessä kiireettömään hammashoittoon pääsillä tarkoitetaan sitä aikaa, joka kuluu ensimmäisestä yhteydenotosta hammaslääkärin vastaanotolle pääsyyn. **Varsinaisen akuuttihoitojakson pituuden osalta tavoite oli 26 päivää ja toteuma 25,3 päivää, joten myös se tavoite toteutui.**

Pitkäaikaissairaansijojen määrän tavoite suhteessa yli 75-vuotiaisiin oli 2,5 prosenttia, toteutunut taso oli 2,43 prosenttia, mikä oli tavoitteiden mukaista.

5 21 01 Terveystalouden toiminta

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	71 519	0	71 519	69 860	-1 659
Menot	-536 139	-6 031	-542 170	-540 087	2 083
Toimintakate	-464 620	-6 031	-470 651	-470 227	424
Poistot	-10 800	0	-10 800	-7 202	3 598
Tilikauden tulos	-475 420	-6 031	-481 451	-477 430	4 021

5 21 02 Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-409 042	0	-409 042	-414 565	-5 523
Toimintakate	-409 042	0	-409 042	-414 565	-5 523
Tilikauden tulos	-409 042	0	-409 042	-414 565	-5 523

5 22 Käyttövarat, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-23 100	0	-23 100	-26 064	-2 964
Toimintakate	-23 100	0	-23 100	-26 064	-2 964
Tilikauden tulos	-23 100	0	-23 100	-26 064	-2 964

Terveyskeskuksen käyttöön osoitetut määrärahat 2,3 milj. euroa käytettiin hoitoketjujen toimivuuden parantamiseen. Sosiaaliviraston käyttöön on osoitettu yhteensä 20,8 milj. euroa Kaupunginhallituksen käyttövaroja. Määrärahasta pääosa, 17,6 milj. euroa, on varattu työmarkkinatuesta aiheutuviin kustannuksiin ja loput on kohdennettu hoitoketjuprojektille seuraavasti: 2,2 milj. euroa asiakaspalvelujen ostojen lisäkapasiteetin hankintaan ja 1,0 milj. euroa ostopalvelupaikkojen muuttamiseen dementia-aikeiksi.

Sosiaaliviraston käyttöön osoitettujen määrärahojen toteuma oli 23,8 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuus ylittyi 3,0 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto on 30.1.2008 myöntänyt ylitysoikeuden 4,4 milj. euroa.

2.2 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

2.2.1 Talousarvion mukainen tuloslaskelma

Talousarvion mukaisen tuloslaskelman toimintatuloihin ja -menoihin eivät sisälly Helsingin liikelaitosten Helsingin Energian, Helsingin Veden, Helsingin Sataman, liikennelaitoksen, Helsingin palvelukeskuksen eikä Helsingin Tekstiilipalvelut toimintatulot ja toimintamenot, joten se on vertailukelpoinen liiketoimintansa yhtiöittäneiden kuntien tuloslaskelmien kanssa.

Tuloslaskelmaan eivät myöskään sisälly itsenäisinä taseyksikköinä toimivien asuntolainarahaston, asuntotuotantorahaston, urheilu- ja ulkoilulaitosrahaston eikä vakuutusrahaston tulot ja menot. Sen sijaan korkotuloihin sisältyvät liikelaitosten kaupungille maksamat korot, rahoitustuloihin liikelaitosten kaupungille maksamat tuotot peruspääomalle ja avustusmenoihin kaupungin liikennelaitokselle maksama tariffituki. Talousarvion mukaisen tuloslaskelman toimintatuloihin ja -menoihin sisältyvät myös kaupungin sisäiset tulot ja menot.

Toimintatulot ylittyivät talousarvioon verrattuna 43,1 milj. euroa. Toimintatulot kasvoivat 2,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Ylituloja syntyi kaikilla toimialoilla, euromääräisesti suurimmat tuloylitykset olivat kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimessa 16,4 milj. euroa sekä rakennus- ja ympäristötoimessa 25,8 milj. euroa.

Myyntitulot ylittyivät 2,8 milj. eurolla sivistys- ja henkilöstötoimessa. Maksutuloja kertyi talousarviota enemmän sosiaali- ja terveystoimessa 7,7 milj. euroa ja kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimessa 1,6 milj. euroa. Tukien ja avustusten ylitulo syntyi pääosin sivistys- ja henkilöstötoimessa, 3,1 milj. euroa. Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimessa vuokratulot ylittyivät 6,7 milj. eurolla ja muut tulot 9,6 milj. eurolla.

Toimintamenot ylittivät talousarvion 29,3 milj. eurolla. Toimintamenot kasvoivat 5,3 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Suurimmat menoilykset olivat palvelujen ostoissa 56,9 milj. euroa ja muissa henkilöstömenoissa 17,1 milj. euroa. Palvelujen ostojen menoilytys syntyi lähinnä sosiaali- ja terveystoimessa 44,1 milj. euroa. Muiden henkilöstömenojen ylitys syntyi sivistys- ja henkilöstötoimessa. Ylityksen syy oli se, että eläkevastuu väheni arvioitua vähemmän. Menosäästöä syntyi muissa menoissa 43,4 milj. euroa, palkoissa 4,8 milj. euroa ja vuokrissa 3,8 milj. euroa. Muiden menojen menosäästö syntyi pääosin sosiaali- ja terveystoimessa 20,0 milj. euroa.

Toimintakate muodostui lähes 24,0 milj. euroa talousarviota suuremmaksi.

Verotuloissa syntyi 123,0 milj. euron ylitulo. Kunnan tulovero ylittyi 61,4 milj. euroa ja yhteisöveron tuotto 46,9 milj. euroa.

Valtionosuudet, jotka sisältävät myös verotulotasauksen, toteutuivat lähes talousarvion mukaisina.

Rahoitustuloissa syntyi 33,7 milj. euron ylitulo ja rahoitusmenoissa 9,9 milj. euron menosäästö.

Toteutunut vuosikate 167,2 milj. euroa ylitti talousarvion 170,2 milj. eurolla. Vuosikate kattoi poistoista 84,5 prosenttia.

Poistot ylittivät talousarvion 2,7 milj. eurolla. Satunnaisia tuloja kertyi 97,0 milj. euroa, lähinnä maan myyntituloista, jotka ylittivät talousarvion 34,5 milj. eurolla.

Talousarvion mukainen tilikauden tulos muodostui 66,4 milj. euroksi. Poikkeama talousarvioon oli 186,6 milj. euroa. Tilikauden jäämä oli 34,1 milj. euroa, joka oli 160,7 milj. euroa talousarviota suurempi.

Talousarvion mukaisen tuloslaskelman jälkeen on esitetty virastojen ja liikelaitosten yhdistetty tuloslaskelma, joka osoittaa koko kaupungin tuloslaskelman toteutumisen talousarvioon verrattuna. Laskelmassa on eliminoitu kaupungin sisäiset erät.

TALOUSARVION MUKAINEN TULOSLASKELMA 31.12.2007

1 000 euroa

	Toteutunut 2006	Talousarvio 2007	Toteutunut 2007	Poikkeama 2007	TA- muutos 2007
TOIMINTATULOT					
Myyntitulot	200 693	199 837	213 838	14 001	0
Maksutulot	141 102	136 183	145 707	9 524	0
Tuet ja avustukset	72 713	62 394	66 928	4 534	0
Vuokratulot	506 507	511 873	520 436	8 563	0
Muut tulot	45 120	32 752	39 201	6 449	0
	966 135	943 039	986 110	43 071	0
Valmistus omaan käyttöön	82 171	81 285	91 476	10 191	0
	1 048 306	1 024 324	1 077 586	53 262	0
TOIMINTAMENOT					
Palkat	-962 833	-1 009 237	-1 004 486	4 751	-5 533
Muut henkilöstömenot	-348 758	-366 193	-383 330	-17 137	-28 279
Palvelujen ostot	-1 125 567	-1 134 409	-1 191 302	-56 893	-40 797
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-135 760	-138 654	-142 920	-4 266	-232
Avustukset	-354 147	-367 370	-370 288	-2 918	-6 400
Vuokrat	-377 702	-391 990	-388 194	3 796	-177
Muut menot	-13 855	-58 036	-14 659	43 377	-1 267
	-3 318 622	-3 465 889	-3 495 179	-29 290	-82 685
TOIMINTAKATE	-2 270 316	-2 441 565	-2 417 593	23 972	-82 685
Verot ja valtionosuudet					
Verotulot	2 093 709	2 139 300	2 262 334	123 034	0
Valtionosuudet	173 958	182 000	181 474	-526	0
	2 267 667	2 321 300	2 443 808	122 508	0
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	83 527	72 422	103 620	31 198	0
Muut rahoitustulot	80 681	80 391	82 922	2 531	0
Korkomenot	-31 379	-34 140	-44 833	-10 693	0
Muut rahoitusmenot	-576	-1 500	-755	745	-13 000
	132 253	117 173	140 954	23 781	-13 000
VUOSIKATE	129 604	-3 092	167 169	170 261	-95 685
Poistot ja satunnaiset erät					
Poistot	-186 350	-195 101	-197 766	-2 665	0
Satunnaiset tulot	106 635	77 923	97 014	19 091	0
Satunnaiset menot	-1 635	0	-42	-42	0
	-81 350	-117 178	-100 794	16 384	0
TILIKAUDEN TULOS	48 254	-120 270	66 375	186 645	-95 685
Varausten/rahastojen					

muutos

Poistoeron muutos	841	0	841	841	0
Rahastojen lisäys	-2 681	-28 500	-46 990	-18 490	0
Rahastojen vähennys	10 311	22 190	13 856	-8 334	0
	<u>8 471</u>	<u>-6 310</u>	<u>-32 293</u>	<u>-25 983</u>	<u>0</u>

**TILIKAUDEN YLI-
/ALIJÄÄMÄ**

	56 725	-126 580	34 082	160 662	-95 685
--	---------------	-----------------	---------------	----------------	----------------

VIRASTOJEN JA LIKELAITOSTEN YHDISTETTY TULOSLASKELMA, 31.12.2007 *)

1 000 euroa	Toteutunut	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama	TA-muutos
	2006	2007	2007	2007	2007
TOIMINTATULOT					
Myyntitulot	975 288	906 784	946 381	39 597	0
Maksutulot	139 862	135 423	145 270	9 847	0
Tuet ja avustukset	72 568	60 959	66 623	5 664	0
Vuokratulot	226 709	227 741	235 388	7 647	0
Muut tulot	62 490	56 011	68 794	12 783	0
	<u>1 476 916</u>	<u>1 386 918</u>	<u>1 462 456</u>	<u>75 538</u>	<u>0</u>
Valmistus omaan käyttöön	94 173	90 619	102 451	11 832	0
	<u>1 571 089</u>	<u>1 477 537</u>	<u>1 564 907</u>	<u>87 370</u>	<u>0</u>
TOIMINTAMENOT					
Palkat	-1 111 739	-1 157 640	-1 159 048	-1 408	-5 533
Muut henkilöstömenot	-396 146	-415 543	-434 125	-18 582	-28 279
Palvelujen ostot	-1 084 701	-1 094 411	-1 144 383	-49 972	-40 797
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-396 086	-404 517	-385 190	19 327	-232
Avustukset	-256 615	-261 251	-264 151	-2 900	-6 400
Vuokrat	-102 786	-114 860	-107 134	7 726	-177
Muut menot	-54 820	-57 227	-27 213	30 014	-1 267
	<u>-3 402 893</u>	<u>-3 505 449</u>	<u>-3 521 244</u>	<u>-15 795</u>	<u>-82 685</u>
TOIMINTAKATE	-1 831 804	-2 027 912	-1 956 337	71 575	-82 685
Verot ja valtionosuudet					
Verotulot	2 093 709	2 139 300	2 262 334	123 034	0
Valtionosuudet	173 958	182 000	181 474	-526	0
	<u>2 267 666</u>	<u>2 321 300</u>	<u>2 443 808</u>	<u>122 508</u>	<u>0</u>
Rahoitustulot ja -menot					
Korkotulot	43 003	37 281	70 977	33 696	0
Muut rahoitustulot	15 415	8 554	19 242	10 688	0
Korkomenot	-26 348	-35 980	-35 900	80	0
Muut rahoitusmenot	-604	-1 500	-761	739	-13 000
	<u>31 466</u>	<u>8 355</u>	<u>53 558</u>	<u>45 203</u>	<u>-13 000</u>
VUOSIKATE	467 328	301 743	541 029	239 286	-95 685
Poistot ja satunnaiset erät					
Poistot	-296 346	-298 463	-298 699	-236	0
Satunnaiset erät	240 984	77 923	96 973	19 050	0
	<u>-55 362</u>	<u>-220 540</u>	<u>-201 726</u>	<u>18 814</u>	<u>0</u>

TILIKAUDEN TULOS	411 966	81 203	339 303	258 100	-95 685
Varausten/rahastojen muutos					
Poistoeron muutos	2 277	3 304	39	-3 265	0
Varausten muutos	-134 209	-23 798	-48 413	-24 615	0
Rahastojen lisäys	-2 681	-28 500	-46 990	-18 490	0
Rahastojen vähennys	10 311	22 190	13 856	-8 334	0
	<u>-124 302</u>	<u>-26 804</u>	<u>-81 508</u>	<u>-54 704</u>	<u>0</u>
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	287 664	54 399	257 795	203 396	-95 685

⁹⁾ Virastojen ja laitosten sekä liikelaitosten yhdistetty talousarvion mukainen tuloslaskelma ilman itsenäisinä taseyksiköinä toimivia rahastoja.

2.2.2 Tuloslaskelmaosan tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuminen

7 TULOSLASKELMAOSA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	2 496 303	0	2 496 303	2 645 047	148 744
Menot	-170 430	0	-170 430	-198 868	-28 438
Netto	2 325 873	0	2 325 873	2 446 180	120 307

7 01 Toiminnan rahoitus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	2 321 300	0	2 321 300	2 443 808	122 508

7 01 01 Verotulot

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot					
Kunnan tulovero	1 800 000	0	1 800 000	1 861 376	61 376
Osuus yhteisöveron tuotosta	215 000	0	215 000	261 898	46 898
Kiinteistövero	123 500	0	123 500	138 396	14 896
Koiravero	800	0	800	665	-135
Tulot yhteensä	2 139 300	0	2 139 300	2 262 334	123 034

Vuoden 2007 tuloveroprosentti oli 17,5. Prosentti on pysynyt samana vuodesta 2003 lukien. Tuloveroa kertyi 61,4 milj. euroa yli talousarvion. Kunnan tuloveron vuonna 2007 maksettujen tilitysten tuotto oli 6,5 prosenttia (113,5 milj. euroa) suurempi kuin vuonna 2006. Vuoden 2007 ennakot kasvoivat vuoteen 2006 verrattuna tammi - marraskuun tilitysten mukaan 6,7 prosenttia.

Kaupungin yhteisöveron tuotto oli 261,9 milj. euroa eli 46,9 milj. euroa yli talousarvion. Yhteisöveron vuonna 2007 maksetut tilitykset kasvoivat edellisestä vuodesta 17,6 prosenttia (39,2 milj. euroa).

Yleinen kiinteistöveroprosentti oli 0,7 ja vakituisten asuinrakennusten 0,22. Kiinteistöveroa kertyi 138,4 milj. euroa eli noin 14,9 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Talousarviota suurempi kertymä on seurausta verohallinnon toteuttamista tonttien verotusarvojen tarkistuksista.

Koiraveroa kertyi 0,7 milj. euroa, hieman alle talousarvion (50 euroa/ koira).

7 01 03 Valtionosuudet

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
-------------	-------------	--------------	----------	------------	-----------

Tulot	182 000	0	182 000	181 474	-526
-------	---------	---	---------	---------	------

Vuoden 2007 laskennallinen valtionosuuksien määrä oli 435,8 milj. euroa. Kun tästä vähennetään verotulotasaus 253,3 milj. euroa, jäivät vuoden 2007 valtionosuudet 182,5 milj. euroon. Valtionosuuksien kertymää pienentää vuonna 2007 tehty opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 2006 valtionosuuksien oikaisu 1,0 milj. eurolla.

Valtionosuudet koostuivat verotulotasausten jälkeen seuraavasti: Yleinen valtionosuus -11,9 milj. euroa, sosiaali- ja terveydenhoidon valtionosuus 228,9 milj. euroa sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus -35,5 milj. euroa.

7 02 Rahoitus- ja sijoitustoiminta

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	152 813	0	152 813	186 542	33 729
Menot	-141 930	0	-141 930	-151 878	-9 948
Netto	10 883	0	10 883	34 665	23 782

7 02 01 Korot, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot					
Asuntorakennustoiminnan tukemiseen					
myönnettyjen antolainojen korot	11 156	0	11 156	14 103	2 947
Muiden antolainojen korot	2 795	0	2 795	3 688	893
Rakennusaikaisen luoton korot	0	0	0	961	961
Muut korot	17 200	0	17 200	43 129	25 929
Hgin Energian lainojen korot	23 829	0	23 829	24 064	235
Hgin Veden lainojen korot	15 514	0	15 514	15 514	0
Hgin Sataman lainojen korot	677	0	677	677	0
Liikennelaitoksen lainojen korot	1 251	0	1 251	1 485	234
Tulot yhteensä	72 422	0	72 422	103 620	31 198
Menot					
Ottolainojen korot	-29 140	0	-29 140	-27 766	1 374
Tilapäisluoton korot	-5 000	0	-5 000	-17 066	-12 066
Menot yhteensä	-34 140	0	-34 140	-44 833	-10 693
Netto	38 282	0	38 282	58 788	20 506

Vuoden aikana tapahtunut korkotason poikkeuksellisen suuri nousu, noin yksi prosenttiyksikkö, sekä liikelaitosten hyvä likviditeetti vaikuttivat siihen, että korkotuloja kertyi huomattavasti budjetoitua enemmän.

7 02 02 Muu rahoitus, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot					
Muut rahoitustulot	500	0	500	299	-201
Osingot	200	0	200	2 932	2 732
Tulot yhteensä	700	0	700	3 231	2 531
Menot					
Verotilityskorotukset	-1 000	0	-1 000	-736	264

Muut rahoitusmenot	-500	0	-500	-19	481
Menot yhteensä	-1 500	0	-1 500	-755	745
Netto	-800	0	-800	2 476	3 276

Muissa rahoitustuloissa syntyi 2,5 milj. euron ylitulo. Ylititys johtuu pääosin Elisa Oyj:n maksamista osingoista. Muissa rahoitusmenoissa syntyi 0,7 milj. euron säästö.

7 02 03 Tuet erälle hallintokunnille, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Liikennelaitoksen tariffituki	-95 500	0	-95 500	-95 500	0
Tuki erityisalennuslippujen aiheuttamaan tulomenetykseen	-9 200	0	-9 200	-9 200	0
Hankintakeskukselle maksettava tuki	-1 540	0	-1 540	-1 540	0
Helsingin kaupungin palvelukeskukselle maksettava tuki	-50	0	-50	-50	0
Menot yhteensä	-106 290	0	-106 290	-106 290	0

Kaupungin tuet erälle hallintokunnille toteutuivat talousarvion mukaisina.

7 02 04 Peruspääomien tuotot

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot					
Hgin Energian peruspääoman tuotto	47 429	0	47 429	47 429	0
Hgin Veden peruspääoman tuotto	12 987	0	12 987	12 987	0
Hgin Sataman peruspääoman tuotto	6 317	0	6 317	6 317	0
HKL:n peruspääoman tuotto	8 442	0	8 442	8 442	0
Helsingin Tekstiilipalvelun peruspääoman tuotto	99	0	99	99	0
HUS-peruspääoman tuotto	4 249	0	4 249	4 249	0
Helsingin kaupungin palvelukeskuksen peruspääoman tuotto	168	0	168	168	0
Tulot yhteensä	79 691	0	79 691	79 691	0

Peruspääoman tuloutukset liikelaitoksilta ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriltä (HUS) toteutuivat talousarvion mukaisina.

7 03 Rahastointi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	22 190	0	22 190	13 856	-8 334
Menot	-28 500	0	-28 500	-46 990	-18 490
Netto	-6 310	0	-6 310	-33 134	-26 824

7 03 06 Kamppi-Töölönlahtirahassto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	12 190	0	12 190	5 205	-6 985
Menot	-28 500	0	-28 500	-46 961	-18 461
Netto	-16 310	0	-16 310	-41 756	-25 446

Kamppi-Töölönlahti alueen investointirahastoon siirrettiin alueen myyntituloja lähes 47,0 milj. euroa. Rahastosta käytettiin alueen investointeihin 5,2 milj. euroa.

7 03 07

Asuntotuotantorahasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	0	0	0	-29	-29

Asuntotuotantorahastoon siirretään ATT:n tuloksesta asuntotuotantotoimikunnan esityksestä 29 000 euroa.

7 03 09 Lähiörahasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	10 000	0	10 000	8 651	-1 349

Lähiörahastosta purettiin rahaston käyttöä vastaava osuus noin 8,7 milj. euroa.

7 05 Poistoero

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	0	0	0	841	841

Poistoerovarauksesta purettiin 0,8 milj. euroa. Poistoerovaraus on syntynyt Kallion virastotalon peruskorjausta varten tehdystä investointivaruudesta.

2.3 INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

Investointiosan menot olivat 349,6 milj. euroa. Kun talousarvioon myönnetyt ylitysoikeudet otetaan huomioon, investointiosan toteutumisprosentti oli 73,7 prosenttia. Investointiosan menot kasvoivat 111,8 milj. euroa eli lähes 47,0 prosenttia vuodesta 2006.

Investointiosan tuloksi oli arvioitu 77,9 milj. euroa. Tuloja kertyi 119,9 milj. euroa eli 42,0 milj. euroa talousarviota enemmän. Investointiosan tulot olivat 1,6 milj. euroa eli 1,4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2006.

Liikelaitosten bruttoinvestoinnit olivat 299,0 milj. euroa, joten kokonaisinvestoinnit olivat 648,6 milj. euroa.

8 INVESTOINTIOSA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	77 923	0	77 923	119 964	42 041
Menot	-318 985	1 018	-317 967	-349 644	-31 677
Netto	-241 062	1 018	-240 044	-229 680	10 364

8 01 Kiinteä omaisuus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	77 500	0	77 500	112 058	34 558
Menot	-38 020	0	-38 020	-108 184	-70 164
Netto	39 480	0	39 480	3 873	-35 607

8 01 52 Kiinteän omaisuuden myynti

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
-------------	-------------	--------------	----------	------------	-----------

Tulot	49 000	0	49 000	65 097	16 097
-------	--------	---	--------	--------	--------

Talousarvion myyntitavoite oli 49 milj. euroa. Myyntituloja kertyi kaikkiaan 65,1 milj. euroa. Vaihdoissa ja muissa aluejärjestelyissä luovutettujen alueiden osuus tuotoista oli 2,3 milj. euroa, kassaan tulleen rahan osuus oli 62,8 milj. euroa. Merkittävimmät myyntikohteet olivat Salmisaaressa (42,5 milj. euroa).

8 01 54 Kamppi-Töölönlahti-alueen tonttien myynti

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	28 500	0	28 500	46 961	18 461

Talousarvion myyntitulotavoite oli 28,5 milj. euroa. Tuloja kertyi kaikkiaan 47 milj. euroa. Kaavoituskorvausten osuus tuotoista oli 10,8 milj. euroa, kassaan tulleen rahan osuus oli 36,2 milj. euroa. Myynnit kohdistuivat Leppäsuon asuntoalueeseen.

8 01 01 Kiinteistöjen ostot ja lunastukset, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-2 000	0	-2 000	-46 783	-44 783

Määräraha oli talousarviossa 2,0 milj. euroa. Talousarviokohtaan myönnettiin ylitysoikeutta 44,8 milj. euroa. Menot olivat 46,8 milj. euroa. Siitä suorien ostojen osuus oli 34,4 milj. euroa ja kaavoituskorvausten osuus 12,4 milj. euroa. Etuostolla hankittiin alueita Malminkartanosta ja Hakuninmaalta 30,6 milj. eurolla. Kamppi-Töölönlahti-alueen maapoliittisen periaatesopimuksen mukaan valtio luovutti vaihtona 10,8 milj. euron arvosta maa-alueita.

8 01 02 Esirakentaminen, täyttötöyt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Uutelan kanava	-1 600	0	-1 600	-740	860
Arabianrannan esirakentaminen	-11 090	-900	-11 990	-15 722	-3 732
Viikki-Latokartanon esirakentaminen	-1 000	0	-1 000	-960	40
Töölönlahden esirakentaminen	-600	0	-600	0	600
Muu esirakentaminen	-4 000	-1 200	-5 200	-5 209	-9
Alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet	-5 400	1 200	-4 200	-27 032	-22 832
Malmin ampurata-alueen kunnostus	-450	0	-450	-375	75
Vuosaaren sataman yritysalue	-3 680	0	-3 680	-4 842	-1 162
Jätkäsaaren maaperän kunnostus	-400	0	-400	0	400
Viikinmäen maaperän kunnostus	-4 000	0	-4 000	-3 327	673
Sörnäistenrannan maaperän kunnostus	-1 300	900	-400	0	400
Menot yhteensä	-33 520	0	-33 520	-58 207	-24 687

Määrärahojen käyttö oli yhteensä 58,2 milj. euroa, josta esirakentamiseen ja maaperän puhdistamiseen käytettiin noin 39 milj. euroa. Alueiden käyttöönoton edellyttämät selvitykset ja toimenpiteet -kohdasta mainittakoon Ruskeasuon bussivarikon kehittämishanke 18,2 milj. euroa ja täydennysrakentamiskorvaukset 1,1 milj. euroa.

Esirakentamishankkeista suurin kohde oli Arabianranta, jossa esirakentamiseen ja maaperän puhdistamiseen käytettiin yhteensä 15,7 milj. euroa. Muita kohteita olivat mm. Viikinmäen entisen ampumaradan

maaperän puhdistaminen (3,3 milj. euroa), Kivikon teollisuusalueen esirakentaminen (2,8 milj. euroa), Viikinrannan kaapelitunneli (2,6 milj. euroa), Fallpakan esirakentaminen (1,8 milj. euroa) sekä Salmisaaren uuden toimitila-alueen esirakentaminen (1,3 milj. euroa).

8 01 03 Kiinteistöjen hankinta, rakentamiskelpoiseksi saattaminen sekä kaavoituskorvaukset, Klk:n käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Pienehköjen kiinteistöjen ostot ja lunastukset sekä kaavoituskorvaukset	-1 250	0	-1 250	-1 810	-560
Tonttien rakentamiskelpoiseksi saattaminen	-1 250	0	-1 250	-1 385	-135
Menot yhteensä	-2 500	0	-2 500	-3 194	-694

Maanhankintaan käytettiin ylitysoikeuksin 1,8 milj. euroa. Maan puhdistamiseen ja pienempiin johtosiirtoihin käytettiin ylitysoikeuksin 1,4 milj. euroa.

8 02 Talonrakennus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-103 970	0	-103 970	-84 565	19 405

Talonrakennuksen investointeihin oli vuonna 2007 käytettävissä yhteensä 135,4 milj. euroa, kun talousarviossa varattuihin määrärahoihin (noin 104,0 milj. euroa) lisätään vuodelta 2006 siirtyneitä investointimäärärahoja 31,4 milj. euroa. Määrärahojen käyttö oli vuonna 2007 yhteensä 84,6 milj. euroa eli 62,7 prosenttia.

Tilakeskus on parantanut investointimäärärahan käyttöä. Vuonna 2006 toteutui noin 61,4 milj. euroa. Vuonna 2007 määrärahasta toteutui 83,8 milj. euroa. Tavoitteeseen pyrittiin tehostamalla yhteistyötä kaupungin sisäisten kumppaneiden sekä yksityisen sektorin kanssa. Hankkeiden toteutuman neljännesvuosiennusteiden tarkkuutta kehitetään edelleen. Lisäksi luotiin menetelmä toteutusaikataulujen seurantaan ja tarkentamiseen.

8 02 01 Sosiaalitoimen rakennukset, kiinteistölautakunnan käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Kustaankartano	-1 780	-50	-1 830	-1 812	18
Päiväkoti- ja leikkipuistorakennukset	-4 240	-3 200	-7 440	-2 755	4 685
Päiväkoti- ja leikkipuistorakennusten perusparannukset	-7 640	2 050	-5 590	-3 957	1 633
Muut sosiaalitoimen peruskorjaukset	-4 600	1 200	-3 400	-6 410	-3 010
Muut sosiaalitoimen hankkeet	-740	0	-740	-1 885	-1 145
Menot yhteensä	-19 000	0	-19 000	-16 818	2 182

Sosiaalitoimessa uusien päiväkotien ja leikkipuistorakennusten toteutukseen oli varattu noin 7,4 milj. euroa, josta käytettiin 2,8 milj. euroa mm. lasten päiväkotien Inkiväärin ja Vikkerin rakentaminen aloitettiin ja päiväkoti Gunnel Nymaninkatu 5 ja leikkipuisto Mäkitorppa valmistuivat. Lasten päiväkoti Ilomäen toteutus siirtyi alkavaksi vuoden 2008 kevääseen.

Päiväkotien ja leikkipuistojen peruskorjaukseen oli varattu 5,6 milj. euroa, josta käytettiin noin 4,0 milj. euroa. Peruskorjaus aloitettiin mm. seuraavissa päiväkodeissa: Lokki, Kannel ja Staffan Gula Villan.

Kustaankartanossa määrärahat käytettiin G-talon peruskorjauksen loppuunsaattamiseen ja pienehköihin osastoremontteihin.

Muihin sosiaalitoimen peruskorjauksiin ja -hankkeisiin käytettiin yhteensä noin 8,3 milj. euroa. Hyvösen lastenkodin peruskorjaus, Haagan nuorisokodin ja Naulakallion osasto Honkalan peruskorjaukset valmistuivat.

Yhteensä sosiaalitoimen hankkeisiin käytettiin noin 16,8 milj. euroa

8 02 02 Terveyskeskuksen rakennukset, kiinteistölautakunnan käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Koskelan sairaala	-400	0	-400	-93	307
Malmin sairaala	0	0	0	-793	-793
Kivelän sairaala	0	0	0	-194	-194
Laakson sairaala	-4 500	0	-4 500	-4 705	-205
Yhteispäivystys	-8 300	0	-8 300	-4 940	3 360
Myllypuron terveysasema	-100	0	-100	-97	3
Terveyskeskuksen rakennusten					
perusparannukset	-1500	-1400	-2900	-2 900	0
Terveyskeskuksen rakennusten suunnittelu	-200	0	-200	-156	44
Terveyskeskuksen vapautuvien					
tilojen muutostyöt	0	0	0	-479	-479
Terveysasemaverkon kehittäminen	-1 000	1 400	400	-2 680	-3 080
Menot yhteensä	-16 000	0	-16 000	-17 037	-1 037

Terveystoimen rakennusten peruskorjauksiin oli varattu 2,9 milj. euroa, joka käytettiin kokonaan mm. Haagan, Malmin ja Vironniemen terveysasemien korjauksiin. Laakson sairaalan rakennus 4 itäosan ja rakennus 2 infektio-osaston korjauksiin käytettiin 4,7 milj. euroa.

Määrärahaa oli varattu 8,3 milj. euroa Meilahden Läntisen yhteispäivystyksen uudisrakennuksen toteutusvaiheen alkamiseen. Määrärahaa käytettiin vain 4,9 milj. euroa. Lisäksi käynnistettiin Malmin Itäisen yhteispäivystyksen ja Myllypuron uuden terveysaseman suunnittelu.

Yhteensä terveydenhuollon hankkeisiin käytettiin noin 17,0 milj. euroa.

8 02 03 Muut tilakeskuksen hankkeet, kiinteistölautakunnan käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Finlandia-talon perusparannukset	-1 500	-250	-1 750	-1 383	367
Toukolan tukikohta	-850	-270	-1 120	-961	159
Oulunkylän tukikohta	-400	0	-400	-239	161
Taluttatien tukikohta	-200	0	-200	-91	109
Muut rakennustoimen rakennukset	-400	-330	-730	-702	28

Hakamäenkuja	-1 100	-360	-1 460	-1 452	8
Kasarmikatu 21	-300	-125	-425	-394	31
Kestävän kehityksen investoinnit	-940	0	-940	-449	491
Viheralueiden rakennukset	-100	-28	-128	-17	111
Rakennustoimen rakennusten suunnittelu	-250	90	-160	-65	95
Kulttuuri- ja palvelualan toimiala	-200	-145	-345	-342	3
Sosiaali- ja terveysalan toimiala, perusparannukset	-500	145	-355	-142	213
Tekniikan ja liikenteen toimiala, perusparannukset	-250	0	-250	-122	128
Ammattikorkeakoulurakennusten pienet peruskorjaukset ja suunnittelu	-1 500	0	-1 500	-658	842
Suomenkielisen työväenopiston peruskorjaukset	-700	0	-700	-240	460
Ruotsinkielisen työväenopiston peruskorjaukset	-150	0	-150	-29	121
Pääkirjaston muutostyö	0	-20	-20	-28	-8
Käpylän kirjasto	-50	0	-50	-30	20
Kirjastojen perusparannukset ja suunnittelu	-300	20	-280	-298	-18
Kaupungin taidemuseon peruskorjaukset	-180	0	-180	-56	124
Kulttuuritoimen rakennusten peruskorjaukset	-400	0	-400	-102	298
Kaupunginmuseon rakennusten peruskorjaukset	-700	0	-700	-33	667
Kokoelma- ja konservointikeskus	-150	0	-150	0	150
Viikin nuorisotilat	-100	0	-100	-20	80
Nuorisotoimen rakennusten peruskorjaukset ja suunnittelu	-350	0	-350	-296	54
Muut nuorisotoimen hankkeet	-120	0	-120	-469	-349
1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden huviloiden perusparannus	-500	0	-500	-271	229
Kauppahallit ja torit	-400	0	-400	0	400
Seurasaaren ravintola	-50	0	-50	-50	0
Töölön virastotalo	-200	-50	-250	-250	0
Virastotalo Hietaniemenkatu 19	-400	0	-400	0	400
Kanneltalo	-1 600	0	-1 600	-184	1 416
Kiseleffin/Sunnin talot	-200	0	-200	-1	199
Ensi linja 1	-2 500	0	-2 500	-2 994	-494
Vanhan linja-autoaseman aukio, piippu	0	0	0	-3	-3
Hietaniemenkatu 5 B	-2 000	0	-2 000	-575	1 425
Kiinteistötoimen rakennusten tekniset peruskorjaukset	-3 500	1 273	-2 227	-1 713	514
Muut kiinteistötoimen hankkeet	-7 200	50	-7 150	-6 260	890

Menot yhteensä	-30 240	0	-30 240	-20 921	9 319
-----------------------	----------------	----------	----------------	---------	-------

Finlandia-talon perusparannuksiin varatusta rahasta toteutui noin 1,4 milj. euroa. Rakennustoimen tukikohta- ja muihin rakennuksiin toteutui noin 3,8 milj. euroa. Ammattikorkeakoulu Stadian määrärahaa toteutui 1,3 milj. euroa. Kirjaston hankkeisiin kului varattu 350 000 euron määräraha. Henkilökeskuksen toimitilan Ensi linja 1:n peruskorjaus valmistui. Hankkeeseen kului noin 3 milj. euroa. Asunnottomien palvelukeskuksen Hietaniemenkatu 5 b:n julkisivun korjaustyöt alkoivat. Kiinteistötoimen muiden rakennusten teknisiin peruskorjauksiin kului 1,7 milj. euroa ja toiminnallisiin muutoksiin kului noin 6,3 milj. euroa.

Yhteensä muihin tilakeskuksen hankkeisiin käytettiin 20,9 milj. euroa

8 02 04 Opetusviraston rakennukset, kiinteistölautakunnan käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Viikinmäen korttelikoulu	-340	0	-340	0	340
Hiidenkiven peruskoulu	0	0	0	-52	-52
Arabianrannan peruskoulu	-4 100	0	-4 100	-1 672	2 428
Sinivuokon peruskoulu	-240	0	-240	0	240
Sandels	-1 400	0	-1 400	-1 242	158
Korttelitalo Kanava	-300	0	-300	0	300
Latokartanon peruskoulu	-7 050	0	-7 050	-528	6 522
Helsingin tekniikan alan oppilaitos, perusparannukset	-3 480	-350	-3 830	-998	2 832
Opetustoimen rakennusten perusparannukset	-21 070	350	-20 720	-24 500	-3 780
Opetustoimen rakennusten suunnittelu	-200	0	-200	-76	124
Menot yhteensä	-38 180	0	-38 180	-29 069	9 111

Opetustoimen uudisrakennuksiin varatusta määrärahaa toteutui yhteensä vain 3,5 milj. euroa. Kulttuuritalo Sandels valmistui ja Latokartanon peruskoulun rakentamisvaihe alkaa 2008 alussa.

Rakennusten peruskorjauksiin käytettiin yhteensä 24,5 milj. euroa. Merkittävimmät peruskorjaushankkeet olivat Kannelmäen peruskoulun (entinen Etelä-Kaarelan yläaste) toteutussuunnittelu sekä Ala-Malmin peruskoulun vaiheet 2 - 4 sekä Högstadien Lönkanin rakentamisen alkaminen. Ammatillisten oppilaitosten perusparannuksiin käytettiin noin 1,0 milj. euroa.

Yhteensä opetustoimen hankkeisiin käytettiin noin 29,1 milj. euroa.

8 02 05 Pelastustoimen rakennukset, pelastuslautakunnan käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Pelastustoimen rakennusten perusparannukset	-300	0	-300	-368	-68
Mellukylän konttitalo	-250	0	-250	-24	226
Menot yhteensä	-550	0	-550	-392	158

8 02 07 Ympäristölaboratorion muutostyöt

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
-------------	-------------	--------------	----------	------------	-----------

Menot	0	0	0	-330	-330
-------	---	---	---	------	------

MetropoliLab-nimisen liikelaitoksen muutto uusiin tiloihin Viikkiin vaati toiminnan edellyttämiä muutoksia. Kustannukset ovat tilojen kiinteisiin rakenteisiin liittyviä muutostöitä.

8 03 Kadut, liikenneväylät ja radat

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-70 540	0	-70 540	-72 832	-2 292

Katurakentamiseen oli käytettävissä yhteensä 80,7 milj. euroa. Määrärahoja käytettiin yhteensä 72,8 milj. euroa eli 90,2 prosenttia.

8 03 08 Uudisrakentaminen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Eteläinen suurpiiri	-2 410	174	-2 236	-1 739	497
Läntinen suurpiiri	-900	-589	-1 489	-1 489	0
Keskinen suurpiiri	-3 240	500	-2 740	-2 410	330
Pohjoinen suurpiiri	-630	290	-340	-340	0
Koillinen suurpiiri	-7 020	-90	-7 110	-7 110	0
Kaakkoinen suurpiiri	-1 300	659	-641	-641	0
Itäinen suurpiiri	-9 970	-1 217	-11 187	-12 541	-1 354
Melusteet	-1 000	115	-885	-885	0
Ranta-alueiden kunnostus	-1 630	686	-944	-944	0
Vuotie	0	-857	-857	-957	-100
Länsisatamakadun silta	-500	328	-172	-172	0
Menot yhteensä	-28 600	0	-28 600	-29 228	-628

Katuja rakennettiin etenkin projektialueilla Salmisaaressa, Arabianrannassa, Viikki-Latokartanossa ja Vuosaaren satama- ja työpaikka-alueella. Kamppi-Töölönlahti -alueen katurakennuksen pääpaino oli Kampin raitiotien katutöissä ja Paasikivenaukiolla.

Meluntorjuntainvestointina on rakennettu Kustaa Vaasan tien meluste Koskelassa. Rantarakentamisen pääkohde oli Sarvastonkaaren tulvasuojelujärjestely.

8 03 09 Perusparantaminen ja liikennejärjestelyt

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Katujen peruskorjaukset	-3 500	147	-3 353	-3 379	-26
Siltojen peruskorjaus	-2 000	-378	-2 378	-2 378	0
Päällysteiden uusiminen	-4 200	-3	-4 203	-4 200	3
Liikennejärjestelyt	-2 000	-749	-2 749	-2 749	0
Kevyen liikenteen väylät	-1 950	0	-1 950	-1 548	402
Liikennevalot	-500	189	-311	-311	0
Raitiolinja 9, katutyöt	-3 500	140	-3 360	-2 854	506
Itäväylä	-900	881	-19	-19	0

Teollisuuskatu	-1 250	-228	-1 478	-2 428	-950
Menot yhteensä	-19 800	0	-19 800	-19 865	-65

Katujen ja siltojen peruskorjaukset ja uudelleen päällystäminen toteutettiin pääosin suunnitellun laajuksena. Katujen peruskorjauskohteita olivat mm. Mikonkatu, Sarvastonkaari ja Viikingintie-Uiskontie. Siltojen peruskorjaus kohdistui Hakamäentien siltojen saneeraukseen. Raitiotie 9:n katutyöt ja Teollisuuskadun parantaminen etenivät pääosin suunnitellussa aikataulussa.

Suurimmat liikennejärjestelyt olivat kiertoliittymät Oulunkyläntiellä ja Käskynhaltijantiellä sekä Laivasillankadun ja Runonlaulajantien risteys-, jalankulku- ja kaistajärjestelyt.

Kevyen liikenteen järjestelyjen investoinnit eivät toteutuneet täysimääräisesti, koska Huopalahdentien alikulkutunnelin rakentaminen viivästy suunnitellusta.

Katujen ja liikenneväylien suunnitteluhankkeet etenivät suunnitellulla tavalla. Merkittäviä suunnittelukohteita ovat olleet projektialueiden kadut sekä Keskuskadun ja Simonkadun saneeraus.

Uudelleen päällystykseen käytettiin 4,2 milj. euroa. Hiljaisella asfaltilla päällystettiin Tapaninvainiontietä noin 800 metrin osuus.

8 03 10 Yhteishankkeet Tiehallinnon kanssa

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Kehä I ja Itäväylä, tiesuunnitelma 1996	-3 050	592	-2 458	-1 592	866
Hakamäentie	-8 250	0	-8 250	-11 678	-3 428
Lahdenväylä	-3 750	-592	-4 342	-4 392	-50
Hämeenlinnanväylä, Kaarela	0	0	0	-65	-65
Menot yhteensä	-15 050	0	-15 050	-17 727	-2 677

Tiehallinnon yhteishankkeet toteutuivat hyvin. Kehä I:n ja Itäväylän melusteiden rakentaminen ja joukkoliikenteen pysäkki- ja joukkoliikennejärjestelyt kärsivät Tiehallinnon riittämättömästä rahoituksesta.

8 03 12 Kamppi-Töölönlahti-alue, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Kamppi-Töölönlahti-alueen kadut	-1 540	790	-750	-750	0
Kampin terminaali	-50	0	-50	0	50
Kampin keskuksen katu- ja raitiotiejärjestelyt	-2 500	-790	-3 290	-2 907	383
Menot yhteensä	-4 090	0	-4 090	-3 657	433

8 03 13 Muut kadunpidon investoinnit

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Täytemaan vastaanottopaikat	-1 000	95	-905	-286	619
Lumenvastaanottopaikat ja hiekkasiilot	-1 600	-70	-1 670	-1 570	100
Yleiset käymälät	-400	-25	-425	-500	-75

Menot yhteensä	-3 000	0	-3 000	-2 356	644
-----------------------	---------------	----------	---------------	--------	-----

8 05 Väestönsuojat

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	100	0	100	42	-58
Menot	-3 360	0	-3 360	-1 174	2 186
Netto	-3 260	0	-3 260	-1 132	2 128

8 05 53 Väestönsuojakorvaukset

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	100	0	100	42	-58

8 05 08 Väestönsuojat

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Kauppakartanonkatu	-2 000	0	-2 000	-65	1 935
Perusparannukset	-1 360	0	-1 360	-1 109	251
Menot yhteensä	-3 360	0	-3 360	-1 174	2 186

8 06 Puistorakentaminen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-10 810	0	-10 810	-9 006	1 804

Puistorakentamiseen oli käytettävissä ylitysoikeus 0,4 milj. euroa huomioon otettuna yhteensä 11,2 milj. euroa, josta käytettiin 9 milj. euroa.

8 06 08 Uudet puistot ja puistojen peruskorjaukset

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-9 560	0	-9 560	-8 409	1 151

Puistorakentamisen pääpaino oli puistojen peruskorjauksessa. Keskeisiä uudisrakennushankkeita olivat Lehtovuorenpuisto, Kaj Frankinkadun puistokaista, Maaherranpuisto, Karpiselänpuisto ja Lill-Kalvikinpuisto. Puistojen peruskorjauskohteita olivat Kolmikulmanpuisto, Hevosenenkäpuisto ja Patterimäki Länsi-Helsingissä sekä Kulosaaren rantapuisto ja Vanhanväylänpuisto Itä-Helsingissä.

Puistorakentamisen määrärahoilla toteutettiin lisäksi suuri joukko päiväkotien leikkipuistoja (leikkipuisto Seppä, Torpparinmäki, Iso-Antti), pienempiä puistojen saneeraus-, täydennysistutus ja järjestelytöitä sekä siirtolapuutarhojen ja palsta-alueiden parannustöitä.

8 06 11 Kamppi-Töölönlahti-alueen puistot, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-500	0	-500	-448	52

8 06 13 Eirantanta

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-750	0	-750	-149	601

8 07 Liikuntapaikat

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-12 900	0	-12 900	-9 622	3 278

8 07 08 Liikuntapaikkojen suunnittelu, rakentaminen ja perusparannukset

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Urheilulaitokset ja -kentät	-6 750	2 507	-4 243	-2 496	1 747
Ulkoilualueiden ja -puistojen rakennustyöt	-400	-337	-737	-632	105
Ulkoilutiet ja kuntoradat	-400	0	-400	-249	151
Liikuntapaikkojen perusparannukset	-4 650	-1 255	-5 905	-4 652	1 253
Venesatamat	-200	-605	-805	-880	-75
Suunnittelu	-300	-160	-460	-319	141
Menot yhteensä	-12 700	150	-12 550	-9 228	3 322

Talousarviossa olleesta 12,9 milj. euron määrärahasta jäi käyttämättä 3,3 milj. euroa. Suurimmat toteuttamatta jääneet kohteet olivat Myllypuron harjoitushalli kaavavalituksen tähden ja Jakomäen uimahallin peruskorjaus kouluverkkoselvityksen vuoksi. Latokartanon liikuntahallin rakentaminen on viivästynyt hankkeen muututtua väestönsuojahankkeesta maanpäälliseksi hankkeeksi.

8 07 09 Rastilan leirintäalue

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-200	-150	-350	-393	-43

8 08 08 Korkeasaaren rakennusten ja tarhojen suunnittelu, rakentaminen ja perusparannukset Ytlk:n käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-1 500	0	-1 500	-1 440	60

8 09 Irraimen omaisuuden perushankinta

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	323	0	323	409	86
Menot	-45 018	-182	-45 200	-41 368	3 832
Netto	-44 695	-182	-44 877	-40 959	3 918

8 09 02 Talous- ja suunnittelukeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Talous- ja suunnittelukeskus	-80	-50	-130	-175	-45
Keskitetty atk-toiminta	-2 107	0	-2 107	-1 779	328
Taloushallintopalvelu	-290	0	-290	-446	-156
Menot yhteensä	-2 477	-50	-2 527	-2 401	126

Taloushallintopalvelussa määrärahaa käytettiin uusien tietojärjestelmien suunnitteluun, hankintaan ja käyttöönottoon.

8 09 04 Hallintokeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-462	0	-462	-403	59

8 09 06 Pelastustoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot					
Pelastustoimi	223	0	223	329	106
Menot					
Paloautot	-1 872	-210	-2 082	-1 990	92
Ensihoitoautot	-150	-35	-185	-437	-252
Muut hankinnat	-1 500	245	-1 255	-1 238	17
Öljyntorjuntakalusto	-321	0	-321	-101	220
Menot yhteensä	-3 843	0	-3 843	-3 766	77
Netto	-3 620	0	-3 620	-3 437	183

8 09 07 Ympäristökeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-312	0	-312	-545	-233

MetropoliLab-liikelaitoksen muutto uusiin tiloihin Viikkiin vaati toiminnan edellyttämiä muutoksia. Myönnetty ylitysoikeus 0,3 milj. euroa huomioon otettuna määrärahaa jäi käyttämättä, sillä kaikkea ohjelmistokehitystä ei pystytty tekemään suunnitellulla tavalla, koska ympäristölaboratorion tietojärjestelmän kehittäminen vei arvioitua enemmän henkilöresursseja.

8 09 11 Hankintakeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-100	0	-100	-70	30

8 09 12 Rakennusvirasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Työkoneiden ja autojen hankinta	-2 800	0	-2 800	-2 613	187
Muut hankinnat	-900	0	-900	-791	109
Menot yhteensä	-3 700	0	-3 700	-3 404	296

8 09 14 Opetusvirasto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot					
Opetusvirasto	0	0	0	40	40
Menot					
Hallinto	-250	0	-250	-198	52
Suomenkieliset koulut	-2 593	0	-2 593	-3 014	-421

Ruotsinkieliset koulut	-650	0	-650	-317	333
Tietotekniikkapalvelut ja kehittäminen	-5 100	0	-5 100	-5 087	13
Ammatilliset oppilaitokset	-3 200	0	-3 200	-2 719	481
Työllisyyden hoitaminen	-160	0	-160	-20	140
Menot yhteensä	-11 953	0	-11 953	-11 355	598
Netto	-11 953	0	-11 953	-11 315	638

8 09 15 Ammattikorkeakoulu

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot					
Ammattikorkeakoulu	100	0	100	41	-59
Menot					
Ammattikorkeakoulu	-2 350	0	-2 350	-2 348	2
Maksullinen palvelutoiminta	-100	0	-100	-42	58
Menot yhteensä	-2 450	0	-2 450	-2 389	61
Netto	-2 350	0	-2 350	-2 348	2

8 09 17 Suomenkielinen työväenopisto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-84	0	-84	-79	5

8 09 18 Ruotsinkielinen työväenopisto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-50	0	-50	-48	2

8 09 19 Kirjastotoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-1 250	0	-1 250	-1 153	97

Määrärahaa käytettiin tietotekniikkahankintoihin, kirjastojen palvelualueiden uudistamiseen, itsepalvelua edistäviin lajitteleviin palautusautomaatteihin (Töölö ja Vuosaari) ja kirjastojen perustamishankintoihin (Pohjois-Haaga). Lisäksi parannettiin työtilojen ergonomiaa, torjuttiin kuluneisuutta ja hankittiin kirjaston kotipalvelua varten uusi auto. Myös kirjastojen turvallisuutta edistettiin.

8 09 20 Kulttuuritoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-290	0	-290	-327	-37

Määrärahaa käytettiin uuden toiminnanohjausjärjestelmän hankinnan käynnistämiseen. Lisäksi uusittiin atk-laitteita, puhelimia sekä näyttämötekniisiä laitteita ja kalusteita.

8 09 21 Kaupunginmuseo

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-218	0	-218	-200	18

8 09 22 Kaupungin taidemuseo

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Taidemuseon kokoelmien uushankinta	-220	0	-220	-217	3
Julkisten taideteosten hankinta	-170	0	-170	-121	49
Muut hankinnat	-200	0	-200	-169	31
Menot yhteensä	-590	0	-590	-507	83

Määrärahalta hankittiin julkisia teoksia, joita valmistui Ilmalantorille Pasilaan, Pasuunapuistoon Kannelmäkeen, Maaherranpuistoon Viikkiin ja Rekipellonpuistoon Vesalaan. Lisäksi yksi teos sijoitettiin Stoaan pysäköintipaikalle Itäkeskukseen.

8 09 23 Korkeasaaren eläintarha

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-51	0	-51	-50	1

Suurimpia hankintoja olivat henkilöauton uusiminen, radiopuhelinhankinnat, ulkokalusteet ja videovalvontalaitteisto.

8 09 24 Nuorisotoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-200	0	-200	-239	-39

8 09 25 Liikuntatoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Liikuntatoimi	-600	0	-600	-450	150
Merellinen osasto	-180	0	-180	-130	50
Menot yhteensä	-780	0	-780	-580	200

8 09 26 Kaupunginorkesteri

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-50	-12	-62	-58	4

Määräraha käytettiin lähinnä hankkimalla kontrabassoryhmälle hyvä viisikielinen kontrabasso.

8 09 27 Henkilöstökeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Henkilöstökeskus	-471	-120	-591	-533	58
Kehittämispalvelut	-109	0	-109	-107	2
Menot yhteensä	-580	-120	-700	-640	60

8 09 28 Työterveyskeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-34	0	-34	-48	-14

8 09 29 Tietokeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-32	0	-32	-142	-110

8 09 30 Sosiaalitoimi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Atk-hankinnat	-6 230	600	-5 630	-3 523	2 107
Muut hankinnat	-1 300	-600	-1 900	-2 126	-226
Menot yhteensä	-7 530	0	-7 530	-5 650	1 880

Määrärahoja jäi käyttämättä keskeneräisten ja viivästyneiden kehittämishankkeiden ja atk-hankintojen takia.

8 09 31 Terveystieteiden tutkimuskeskus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Atk-hankinnat	-3 600	0	-3 600	-3 737	-137
Muut hankinnat	-2 500	0	-2 500	-2 011	489
Menot yhteensä	-6 100	0	-6 100	-5 749	351

Muutamien atk-hankkeiden aikataulut siirtyivät seuraavalle vuodelle, joten osa tarkoitukseen varattuja määrärahoista jäi käyttämättä.

8 09 35 Kaavoitus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot					
Atk-laitteet	-300	0	-300	-263	37
Autot	-42	0	-42	-39	3
Muu kalusto	-180	0	-180	-123	57
Menot yhteensä	-522	0	-522	-425	97

8 09 36 Kiinteistöt

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-950	0	-950	-831	119

Määrärahaa käytettiin atk-ohjelmistoihin, atk-laitteisiin, mittaus- ja kuljetuskalustoon sekä monitoimikairauskoneeseen. Kimara-hanke on siirtynyt pääosin toteutettavaksi kirjanpitojärjestelmän uudistamisen yhteydessä.

8 09 37 Rakennusvalvonta

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-350	0	-350	-298	52

8 09 38

Asuntotuotantotoimisto

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-60	0	-60	-10	50

8 18 Helsingin kaupungin tukkutori

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
-------------	-------------	--------------	----------	------------	-----------

Menot	-520	0	-520	-1 085	-565
-------	------	---	------	--------	------

8 18 08 Peruskorjaukset ja suunnittelu

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-500	0	-500	-1 073	-573

8 18 12 Kalustohankinnat

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-20	0	-20	-12	8

8 21 Kuntayhtymät, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-135	0	-135	-118	17

8 21 11 Kärkulla samkommun

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-135	0	-135	-118	17

8 22 Arvopaperit, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-20 212	0	-20 212	-11 170	9 042

8 22 06 Töölönlahden pysäköintilaitos

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-7 000	0	-7 000	-1 100	5 900

Pysäköintilaitoksen suunnitteluun käytettiin 1,1 milj. euroa. Hankesuunnitelma hyväksyttiin huhtikuussa 2007. Rakennuslupavaiheessa vaaditut lisäselvitykset viivästyttivät lupakäsittelyä ja hankkeen käynnistymistä.

8 22 07 Musiikkitalo

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-6 197	0	-6 197	-2 900	3 297

Musiikkitaloon oli käytettävissä 6,2 milj. euroa, josta käytettiin 2,9 milj. euroa. Musiikkitalon rakentaminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Rakennusalan kuumentuneesta markkinatilanteesta johtuen ei ole pystytty tekemään koko hanketta koskevia urakkasopimuksia, vaan rakentaminen on edennyt osaurakoina, joista on saatu kustannuspuutteen mukaisia hintoja.

8 22 09 HITAS-osakkeiden ostaminen, kiinteistölautakunnan käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-1 000	0	-1 000	-790	210

Vuonna 2007 ostettiin kuuden Hitas-osakehuoneiston hallintaan oikeuttavat osakkeet sekä rahoitettiin kolmea huoneisto-ostoa edelliseltä vuodelta.

8 22 12 Asuntotuototoimikunnan kohteiden osakepääoma

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-505	0	-505	0	505

8 22 14 Pakkahuutokaupoista lunastettavat asunto-

osakkeet

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-210	0	-210	0	210

8 22 19 Muut kohteet

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-5 000	0	-5 000	-6 082	-1 082

8 22 21 Helsingin uusi jalkapalloareena Oy:n osakkeiden merkitseminen

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-300	0	-300	-299	1

8 29 Muu pääomatalous

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	0	0	0	7 455	7 455
Menot	-12 000	1 200	-10 800	-9 080	1 720
Netto	-12 000	1 200	-10 800	-1 624	9 176

8 29 51 Valtionosuudet ja avustukset

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	0	0	0	1 255	1 255

8 29 52 Muut pääomatulot

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	0	0	0	6 200	6 200

8 29 03 Lähiörahastosta rahoitettavat hankkeet, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-10 000	0	-10 000	-8 651	1 349

Kaupunginhallitus myönsi 28.5.2007 hallintokunnille 9,4 milj. euroa käytettäväksi yhteensä 34 hankkeeseen. Lisäksi hallintokunnilla oli käytettävissään v. 2006 käyttämättä jääneet määrärahat, yhteensä 6,7 milj. euroa.

Lähiörahastokohteisiin käytettiin 8,7 milj. euroa. Merkittäviä kohteita olivat mm. Kontulan metroaseman peruskorjaus, osarahoitus 1 627 000 euroa, Malminkartanon aseman peruskorjaus, 988 000 euroa, Ratsaspuiston rakentaminen, 828 000 euroa, Kannelmäen katujen kunnostus, 727 000 euroa ja vanhusten kuntouttamis- ja toimintakykyhankkeet, 518 000 euroa.

8 29 04 Kehittämishankkeet, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-2 000	1 200	-800	-429	371

2.4 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

2.4.1 Talousarvion mukainen rahoituslaskelma

Talousarvion mukaisesta rahoituslaskelmasta puuttuvat kunnallisten liikelaitosten ja itsenäisinä taseyksikköinä toimivien rahastojen rahavirrat. Se sisältää talousarvion tavoin myös kaupungin sisäiset erät.

Edellä mainittujen syiden vuoksi talousarvion mukainen rahoituslaskelma poikkeaa ulkoisen kirjanpidon mukaisesta rahoituslaskelmasta.

RAHOITUSLASKELMA

	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
	1 000 e	1 000 e	1 000 e
TOIMINNAN RAHAVIRTA			
Vuosikate	-3 091	167 169	170 260
Satunnaiset erät	77 600	96 972	19 372
Tulorahoituksen korjausevät	-40 000	-114 446	-74 446
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investointimenot	-318 985	-349 644	-30 659
Rahoitusosuudet investointimenoihin	323	1 707	1 384
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	118 258	118 258
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-284 153	-79 984	204 169
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-6 586	-7 220	-634
Antolainasaamisten vähennykset	43 052	42 108	-944
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	93 880	0	-93 880
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-93 880	-93 881	-1
Rahoituksen rahavirta	36 466	-58 993	-95 459
Peruspääoman sijoitus liikennelaitoksen peruspääomaan	-21 219	-4 895	16 324
Pääoman siirto Energian pääomasta	0	150 000	150 000
TOIMINTAPÄÄOMAN MUUTOS	-268 906	6 128	275 034

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta -79,9 milj. euroa oli 204,2 milj. euroa talousarviota suurempi. Ero syntyi varsinaisen toiminnan rahavirran erosta 115,2 milj. euroa ja investointien rahavirran erosta 89,0 milj. euroa.

Rahoitustoiminnan rahavirran poikkeama talousarvioon verrattuna oli -95,5 milj. euroa. Ero johtui siitä, ettei talousarvioon merkittyä lainanottoa toteutettu.

Talousarvion mukaisen rahoituslaskelman toimintapääoman muutos oli -143,9 milj. euroa, mikä on 125,0 milj. euroa pienempi kuin talousarviossa ennakoitiin. Suuri poikkeama talousarvioon verrattuna johtui 150 milj. euron pääoman siirrosta Helsingin Energian edellisten tilikausien ylijäämästä kaupungin edellisten tilikausien ylijäämään sekä ennakoitua suuremmasta vuosikatteesta ja pysyvien vastaavien myyntituloista.

VIRASTOJEN JA LIKELAITOSTEN YHDISTETTY RAHOITUSLASKELMA, 31.12.2007

1 000 euroa	Talousarvio	Toteutunut	Poikkeama
TOIMINNAN RAHAVIRTA			

Vuosikate	301 743	541 029	239 286
Satunnaiset erät	77 600	96 972	19 372
Tulorahoituksen korjaukset	-40 000	-119 292	-79 292
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investointimenot	-625 503	-648 596	-23 093
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 046	9 612	6 566
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	123 854	123 854
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-283 114	3 579	286 693
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-6 586	-61 223	-54 637
Antolainasaamisten vähennykset	12 586	11 620	-966
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	185 880	130 000	-55 880
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-93 880	-93 881	-1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	1 100	1 100
Liittymismaksujen muutos	4 515	0	-4 515
Oman pääoman muutokset	0	-179	-179
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	102 515	-12 563	-115 078
Muut maksuvalmiuden muutokset	-4 268	54 586	58 854
TOIMINNAN PÄÄOMAN MUUTOS	-184 867	45 602	230 469

2.4.2 Rahoitusosan tuloarvioiden ja määrärahojen toteutuminen

9 RAHOITUSOSA

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	136 932	0	136 932	42 108	-94 824
Menot	-121 685	0	-121 685	-105 996	15 689
Netto	15 247	0	15 247	-63 889	-79 136

9 01 Pitkävaikutteinen rahoitus

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	136 932	0	136 932	42 108	-94 824
Menot	-121 685	0	-121 685	-105 996	15 689
Netto	15 247	0	15 247	-63 889	-79 136

9 01 01 Antolainat asuntotuotantoon, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	7 800	0	7 800	8 074	274

9 01 02 Muu antolainaus, Khn käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
-------------	-------------	--------------	----------	------------	-----------

Tulot					
Vuokra-asuntotuottajien oman pääoman osuutta varten myönnettyjen lainojen lyhennykset	106	0	106	101	-5
Muiden antolainojen lyhennykset	4 200	0	4 200	2 672	-1528
Helsingin Energian lainojen lyhennykset	19 273	0	19 273	19 274	1
Helsingin Veden lainojen lyhennykset	7 325	0	7 325	7 325	0
Helsingin Sataman lainojen lyhennykset	1 880	0	1 880	1 880	0
Liikennelaitoksen lainojen lyhennykset	1 988	0	1 988	1 988	0
Sosiaalisen luototuksen lainojen lyhennykset	480	0	480	794	314
Tulot yhteensä	35 252	0	35 252	34 033	-1 219
Menot					
Lainojen myöntäminen kouluille	-4 204	0	-4 204	-4579	-375
Sosiaaliin tarkoituksiin myönnettyjä lainoja varten	-1 230	0	-1 230	0	1 230
Lainoja kaupunginorkesterin soittajille soitinhankintoja varten	-40	0	-40	-40	0
Laina Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy:lle	0	0	0	-437	-437
Laina Hgin Tiedepuiston Yrityshautomo Oy:lle	0	0	0	-469	-469
Laina S-Asunnot Oy:lle	-32	0	-32	-716	-684
Sosiaalisen luototuksen lainojen myöntämiseen, sosiaalilautakunnan käytettäväksi	-1 080	0	-1 080	-980	100
Menot yhteensä	-6 586	0	-6 586	-7 220	-634
Netto	28 666	0	28 666	26 813	-1 853

Antolainojen lyhennykset toteutuivat pääosin talousarvion mukaisina. Muiden antolainojen lyhennyksiä oli 1,5 milj. vähemmän ja sosiaalisen luototuksen lainojen lyhennyksiä 0,3 milj. enemmän kuin talousarviossa. Uusia antolainoja myönnettiin yhteensä noin 0,6 milj. euroa enemmän kuin talousarviossa. Kouluille lainoja myönnettiin 0,4 milj. euroa ja Laina S-Asunnot Oy:lle 0,7 milj. euroa budjetoitua enemmän. Uusia lainansaajia olivat Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy 0,4 milj. euroa ja Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomo Oy 0,5 milj. euroa. Sosiaaliin tarkoituksiin tarkoitettuja lainoja ei myönnetty lainkaan. Sosiaalilautakunnan käytettäväksi varattuja sosiaalisen luototuksen lainoja myönnettiin 980 000 euroa (100 000 euroa budjetoitua vähemmän).

9 01 03 Ottolainat ja niiden lyhennykset, kaupunginjohtajan käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Tulot	93 880	0	93 880	0	-93 880
Menot	-93 880	0	-93 880	-93 881	-1
Netto	0	0	0	-93 881	-93 881

Lainoja lyhennettiin suunnitellun mukaisesti. Uutta lainaa ei tarvittu.

9 01 06 Liikennelaitoksen peruspääoman korotus, talous- ja suunnittelukeskuksen käytettäväksi

1 000 euroa	Talousarvio	TA-muutokset	Yhteensä	Toteutunut	Poikkeama
Menot	-21 219	0	-21 219	-4 895	16 324

Liikennelaitoksen peruspääoman korotukseen käytettiin 4,9 milj. euroa.

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 HELSINGIN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA

	31.12.2007	31.12.2006
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	946 381 352,55	975 288 240,35
Maksutuotot	145 270 968,39	139 861 719,53
Tuet ja avustukset	66 622 972,11	72 568 037,61
Vuokratuotot	250 657 528,79	241 842 431,81
Muut toimintatuotot	68 795 477,18	62 490 268,76
	<u>1 477 728 299,02</u>	<u>1 492 050 698,06</u>
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	102 451 066,00	94 173 065,13
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 159 652 278,26	-1 111 934 169,75
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-346 369 712,00	-312 977 365,15
Muut henkilösivukulut	-87 972 765,28	-83 235 203,77
Palvelujen ostot	-1 146 168 378,66	-1 086 018 312,58
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-385 377 039,33	-396 146 220,93
Avustukset	-265 518 099,92	-257 506 187,48
Vuokratulot	-120 059 884,93	-115 732 507,96
Muut toimintakulut	-27 214 812,51	-54 855 491,36
	<u>-3 538 332 970,89</u>	<u>-3 418 405 458,98</u>
TOIMINTAKATE	-1 958 153 605,87	-1 832 181 695,79
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	2 262 334 159,00	2 093 708 602,07
Valtionosuudet	181 473 809,00	173 958 217,00
	<u>2 443 807 968,00</u>	<u>2 267 666 819,07</u>
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	75 423 375,55	46 617 940,49
Muut rahoitustuotot	19 319 594,70	15 545 384,86
Korkokulut	-34 882 258,26	-26 347 547,87
Muut rahoituskulut	-761 352,17	-604 450,41
	<u>59 099 359,82</u>	<u>35 211 327,07</u>
VUOSIKATE	544 753 721,95	470 696 450,35
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-294 247 568,53	-296 345 710,27
Arvonalentumiset	-4 451 604,11	0,00
	<u>-298 699 172,64</u>	<u>-296 345 710,27</u>
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	117 014 170,50	242 619 313,09
Satunnaiset kulut	-41 638,08	-21 635 416,32
	<u>116 972 532,42</u>	<u>220 983 896,77</u>
TILIKAUDEN TULOS	363 027 081,73	395 334 636,85
Varausten ja rahastojen muutos		
Poistoeron muutos	39 334,53	2 276 977,39
Varausten muutos	-48 412 758,78	-134 209 099,44
Rahastojen muutos	-56 858 632,31	24 261 471,52
	<u>-105 232 056,56</u>	<u>-107 670 650,53</u>
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	257 795 025,17	287 663 986,32

3.2 RAHOITUSLASKELMA

HELSINGIN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.

2007

2006

TOIMINNAN RAHAVIRTA

Vuosikate	544 753 722	470 696 450
Satunnaiset erät	116 972 533	220 983 897
Tulorahoituksen korjauserät	-140 575 577	-235 321 833
	<u>521 150 678</u>	<u>456 358 514</u>

INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Investointimenot	-648 596 073	-566 363 420
Rahoitusosuudet investointimenoihin	9 611 595	5 688 912
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	123 854 009	507 731 453
	<u>-515 130 469</u>	<u>-52 943 055</u>

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

6 020 209

403 415 459

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset	-66 030 021	-247 161 683
Antolainasaamisten vähennykset	21 095 547	25 451 437
	<u>-44 934 474</u>	<u>-221 710 246</u>

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	130 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-93 880 858	-58 930 560
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 100 000	-29 441
	<u>37 219 142</u>	<u>-58 960 001</u>

Oman pääoman muutokset

-150 067

8 221 805

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	11 433 427	-12 389 615
Vaihto-omaisuuden muutos	-7 942 125	12 155 580
Saamisten muutos	-9 429 270	-24 289 074
Korottomien velkojen muutos	60 266 855	43 156 839
	<u>54 328 887</u>	<u>18 633 730</u>

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

46 463 488

-253 814 712

RAHAVAROJEN MUUTOS

52 483 697

149 600 747

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	780 552 632	728 068 935
Rahavarat 1.1.	-728 068 935	-578 468 188
	<u>52 483 697</u>	<u>149 600 747</u>

3.3 TASE

HELSINGIN KAUPUNGIN TASE VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT

	31.12.2007	31.12.2006
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	36 804 438,19	37 391 449,56
Muut pitkävaikutteiset menot	32 515 452,11	39 033 233,53
Ennakkomaksut	334 289,26	250 061,73
	69 654 179,56	76 674 744,82
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 665 355 463,38	2 584 151 371,19
Rakennukset	1 392 847 462,43	1 410 139 804,19
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 712 019 553,92	1 662 084 639,37
Koneet ja kalusto	200 463 545,04	200 648 361,36
Muut aineelliset hyödykkeet	9 373 821,46	8 951 394,28
Ennakkomaksut ja keskener hankinnat	583 382 605,26	389 146 476,87
	6 563 442 451,49	6 255 122 047,26
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	797 305 074,13	788 414 421,28
Joukkovelkakirjalainasaamiset	279 178 742,00	225 100 247,00
Muut lainasaamiset	741 767 991,54	750 912 012,69
	1 818 251 807,67	1 764 426 680,97
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	384 244 367,60	391 648 062,24
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	3 989 499,60	3 847 553,84
Muut toimeksiantojen varat	259 857 572,08	249 461 753,79
	648 091 439,28	644 957 369,87
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	69 624 006,41	64 125 287,24
Keskeneräiset tuotteet	3 236 992,73	793 586,64
	72 860 999,14	64 918 873,88
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	62 229,53	62 229,53
Muut saamiset	3 631 287,23	4 386 417,87
	3 693 516,76	4 448 647,40
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	92 001 768,38	84 021 553,66
Lainasaamiset	949 489,29	1 189 540,08
Muut saamiset	58 121 758,21	50 911 649,00
Siirtosaamiset	104 672 332,36	109 438 204,65
	255 745 348,24	245 560 947,39
Saamiset yhteensä	259 438 865,00	250 009 594,79
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitus rahamarkkinainstrumentteihin	550 060 824,08	719 024 952,92
	550 060 824,08	719 024 952,92
Rahat ja pankkisaamiset	230 491 807,93	9 043 981,65
VASTAAVAA YHTEENSÄ	10 212 292 374,15	9 784 178 246,16

HELSINGIN KAUPUNGIN TASE**VASTATTAVAA****31.12.2007****31.12.2006****OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	2 972 406 573,75	2 972 406 573,75
Arvonkorotusrahasto	1 831 714 638,58	1 834 986 875,58
Muut omat rahastot	516 243 058,02	459 384 425,71
Muu oma pääoma	729 030 699,71	729 030 699,71
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 041 775 725,05	754 261 806,05
Tilikauden yli-/alijäämä	257 795 025,17	287 663 986,32
	<u>7 348 965 720,28</u>	<u>7 037 734 367,12</u>

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Poistoero	111 247 869,95	111 287 204,48
Vapaaehtoiset varaukset	387 113 767,76	338 701 008,98
	<u>498 361 637,71</u>	<u>449 988 213,46</u>

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	302 145 000,00	319 620 013,00
Muut pakolliset varaukset	21 682 632,94	47 751 764,13
	<u>323 827 632,94</u>	<u>367 371 777,13</u>

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	384 505 569,06	391 935 798,14
Lahjoitusrahastojen pääomat	3 989 499,60	3 847 553,84
Muut toimeksiantojen pääomat	258 350 510,80	236 494 730,38
	<u>646 845 579,46</u>	<u>632 278 082,36</u>

VIERAS PÄÄOMA**Pitkäaikainen**

Joukkovelkakirjalainat	20 000 000,00	20 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	637 723 532,69	566 442 441,89
Lainat julkisyhteisöiltä	2 377,98	125 243,94
Ostovelat	12 234,16	8 235,00
Liittymismaksut ja muut velat	12 791 700,22	8 724 893,39
	<u>670 529 845,05</u>	<u>595 300 814,22</u>

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat	0,00	35 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	58 718 909,20	58 718 909,20
Lainat julkisyhteisöiltä	1 222 865,96	161 948,59
Saadut ennakot	8 927 804,79	12 892 587,94
Ostovelat	175 662 563,01	162 112 796,32
Muut velat	88 443 359,08	81 228 797,20
Siirtovelat	390 786 456,67	351 389 952,62
	<u>723 761 958,71</u>	<u>701 504 991,87</u>

Vieras pääoma yhteensä**1 394 291 803,76****1 296 805 806,09****VASTATTAVAA YHTEENSÄ****10 212 292 374,15****9 784 178 246,16**

3.4 KONSERNILASKELMAT

3.4.1 HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 euroa	31.12.2007
TOIMINTATUOTOT	1 997 255
	<u>1 997 255</u>
TOIMINTAKULUT	-3 712 108
	<u>-3 712 108</u>
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	13 413
TOIMINTAKATE	-1 701 440
Verot ja valtionosuudet	
Verotulot	2 262 334
Valtionosuudet	181 474
	<u>2 443 808</u>
Rahoitustuotot ja -kulut	
Korkotuotot	58 039
Muut rahoitustuotot	10 945
Korkokulut	-108 691
Muut rahoituskulut	-5 186
	<u>-44 893</u>
VUOSIKATE	697 475
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-421 046
Arvonalentumiset	-4 452
	<u>-425 498</u>
Satunnaiset erät	116 138
	<u>116 138</u>
TILIKAUDEN TULOS	388 115
Tilinpäätössiirrot	-127 670
Vähemmistöosuus	639
	<u>-127 031</u>
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	<u>261 084</u>

3.4.2 RAHOITUSLASKELMA

HELSINGIN KAUPUNKIKONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1 000 euroa	1.1. - 31.12.2007
TOIMINNAN RAHAVIRTA	
Vuosikate	697 475
Satunnaiset erät	116 138
Tulorahoituksen korjauserät	-39 602
	<u>774 011</u>
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-841 246
	<u>-841 246</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-67 235
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	
Antolainauksen muutokset	-52 162
Lainakannan muutokset	145 577
Oman pääoman muutokset	-150
Muut maksuvalmiuden muutokset	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-10 359
Vaihto-omaisuuden muutos	-11 411
Saamisten muutos	-33 088
Korottomien velkojen muutos	73 323
	<u>18 465</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	111 730
RAHAVAROJEN MUUTOS	44 495
Rahavarojen muutos	
Rahavarat 31.12.	995 503
Rahavarat 1.1.	-951 008
	<u>44 495</u>

3.4.3 HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITASE

VASTAAVAA	31.12.2007	31.12.2006
	1 000 e	1 000 e
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	42 693	43 078
Muut pitkävaikutteiset menot	63 953	69 318
Ennakkomaksut	2 093	922
	<u>108 739</u>	<u>113 318</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	2 715 675	2 632 625
Rakennukset	4 129 517	3 987 866
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 772 708	1 702 364
Koneet ja kalusto	530 204	512 966
Muut aineelliset hyödykkeet	35 891	37 156
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	727 155	622 531
	<u>9 911 150</u>	<u>9 495 508</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosakkeet ja -osuudet	153 038	134 140
Muut osakkeet ja osuudet	321 401	306 728
Joukkovelkakirjalainasaamiset	279 179	225 100
Muut lainasaamiset	177 758	179 675
Muut saamiset	1 833	1 126
	<u>933 209</u>	<u>846 769</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	<u>306 573</u>	<u>281 263</u>
	306 573	281 263
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	<u>83 115</u>	<u>71 704</u>
	83 115	71 704
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	18 608	21 863
Lyhytaikaiset saamiset	293 318	256 975
	<u>311 926</u>	<u>278 838</u>
Rahoitusomaisuusarvopaperit	<u>578 590</u>	<u>789 259</u>
	578 590	789 259
Rahat ja pankkisaamiset	<u>416 913</u>	<u>161 749</u>
	416 913	161 749
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>12 650 215</u></u>	<u><u>12 038 408</u></u>

HELSINGIN KAUPUNGIN KONSERNITASE

VASTATTAVAA	31.12.2007	31.12.2006
	1 000 e	1 000 e
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 972 406	2 977 946
Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä	0	18 280
Arvonkorotusrahasto	1 838 053	1 839 453
Muut omat rahastot	725 497	663 534
Muu oma pääoma	729 031	729 031
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	748 280	384 800
Tilikauden ylijäämä	261 084	299 446
	<u>7 274 351</u>	<u>6 912 490</u>
VÄHEMMISTÖOSUUS	44 199	53 633
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	158 857	142 646
Vapaaehtoiset varaukset	453 542	401 019
	<u>612 399</u>	<u>543 665</u>
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	304 177	321 759
Muut pakolliset varaukset	46 727	72 350
	<u>350 904</u>	<u>394 109</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	649 659	634 708
	<u>649 659</u>	<u>634 708</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	2 753 864	2 571 479
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	26 455	16 608
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	127 365	164 173
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	811 019	747 543
	<u>3 718 703</u>	<u>3 499 803</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 650 215	12 038 408
	<u>12 650 215</u>	<u>12 038 408</u>

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyviin vastaaviin on merkitty maa-alueita lukuun ottamatta taseeseen hankintameno suunittelman mukaisilla poistoilla ja investointeihin saaduilla rahoitusosuuksilla vähennettynä.

Kaupungin omaisuus arvostettiin uudelleen 1.1.1997 kaupungin siirtyessä uuteen kirjanpitokäytäntöön. Ennen vuotta 1985 hankittujen rakennusten ja rakennelmien hankintamenoa käytettiin kirjanpitoarvoa 31.12.1984 vähennettynä sen jälkeisillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Vastaavasti ennen vuotta 1974 hankitun maaomaisuuden hankintamenoa käytettiin kirjanpitoarvoa 31.12.1973. Maa-alueille suoritettiin tuolloin myös arvonorotus. Maaomaisuuden laskennallisesta käyvästä jälleenhankinta-arvosta 60 prosenttia jaettiin arvojen suhteessa hankintahintaan. Laskennallisesti uudet arvot saatiin jakamalla kaupunki kolmeen hinta-alueeseen ja alueiden sisällä edelleen käyttötarkoituksen mukaan.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoituksiin merkityt osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemmaan markkinahintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen Fifo-periaatteen mukaisesti hankintameno tai sitä alemman jälleenhankintameno tai todennäköisen myyntihinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alemmaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alemmaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Sähköjohdannaiskaupan tarkoitus on suojata tulevaisuudessa markkinahintaan tapahtuvia sähkön ostoja ja myyntejä. Valuuttajohdonnaissilla suojataan dollarimääräisiä hiilihankintoja. Päästökauppajohdonnaisten käyttötarkoitus perustuu toteutuneen ja ennustetun päästömäärän sekä alkujaossa myönnettujen päästöoikeuksien mukaiseen kaupankäyntitarpeeseen.

Johdannaisten markkina-arvot perustuvat tilinpäätöshetken markkinahintoihin. Sähköjohdannaiset ovat futuuri-, forward- ja swap-sopimuksia. Niiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan 5 vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin. Valuuttajohdannaiset ovat termiinisopimuksia. Niiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan 2 vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin. Päästökauppajohdannaiset ovat termiinisopimuksia, joiden ajallinen ulottuvuus on maksimissaan 5 vuotta tilinpäätöshetkestä eteenpäin.

Suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten arvomuutokset kirjataan tulokseen samalle jaksolle niillä suojattujen fyysisten sopimusten kanssa. Muiden kuin suojaustarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten realisoitumaton tappio on kirjattu tulosvaikutteisesti päättyneelle tilikaudelle.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelman vertailua edelliseen vuoteen vaikeuttaa Helsingin Energian sähköverkkotoiminnan eriyttäminen erilliseen osakeyhtiöön 1.10.2006 lukien. Vuoden 2006 luvut sisältävät sähköverkkotoiminnan ajalta 1.1. - 30.9.2006. Tämän vaikutus näkyy tuloslaskelman toimintatuotoissa ja

– kuluissa sekä satunnaisissa tuotoissa. Lisäksi yhtiöittäminen näkyy vuoden 2006 rahoituslaskelman pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloissa ja antolainasaamisten lisäyksissä.

Vuoden 2006 rahoituslaskelman esittämistä on korjattu lainakannan muutoserien osalta vastaamaan erien oikeaa sisältöä ja on näin vertailukelpoinen vuoden 2007 rahoituslaskelmaan.

4.1.2 Tuloslaskelma koskevat liitetiedot

	31.12.2007	31.12.2006
1. Toimintatuotot sektoreittain		
Kaupunginjohtajan toimiala	8 484 064	10 872 015
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	192 623 266	188 492 675
Sivistys- ja henkilöstötoimi	48 133 542	46 823 088
Rakennus- ja ympäristötoimi	45 557 933	45 472 236
Sosiaali- ja terveystoimi	234 578 143	235 898 224
Liikelaitokset	933 079 316	949 357 724
Rahastot	15 272 035	15 134 736
	<u>1 477 728</u>	<u>1 492 050</u>
	299	698
2. Verotulojen erittely		
Kunnan tulovero	1 861 375 598	1 747 909 304
Osuus yhteisöveron tuotosta	261 897 977	222 671 985
Kiinteistövero	138 395 731	122 411 563
Koiravero	664 853	715 750
	<u>2 262 334</u>	<u>2 093 708</u>
	159	602
3. Valtionosuuksien erittely		
Laskennalliset valtionosuudet		
Yleinen valtionosuus	-11 896 454	-9 523 972
Sosiaali- ja terveydenhuolto	228 902 672	211 420 110
Opetus- ja kulttuuritoimi	-35 532 409	-27 937 921
	<u>181 473 809</u>	<u>173 958 217</u>
Em. lukuihin sisältyvä verotuloihin perustuva tasaus	-253 253 998	-245 243 044
4. Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	77 503 071	-
Kaavoituskorvaukset	12 494 824	-
Aluevaihdot	502 544	-
Rakennusten myyntivoitot	6 272 859	-
Osakkeiden myyntivoitot	240 205	-
	<u>97 013 503</u>	<u>242 618 016</u>
Aiheettomasti kirjatun ympäristövarauksen purku	20 000 000	-
Helteks, korvaukset väärinkäytöksestä	667	1 297
	<u>117 014 170</u>	<u>242 619 313</u>

Satunnaiset kulut

Kiinteän omaisuuden myyntitappiot	41 638	1 635 416
Myllypuron ympäristövaraus	0	20 000 000
	<u>41 638</u>	<u>21 635 416</u>

5. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Poistosuunnitelma on kaupunginvaltuuston 18.9.1996 vahvistama. Poistosuunnitelmaa on tämän jälkeen muutettu kaupunginvaltuuston päätöksellä sähkö- ja kaukolämpöverkkojen, voimalaitosten sekä muiden kuljetusvälineiden ja raidekaluston osalta. Vuonna 2007 ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan. Poistosuunnitelma perustuu arvioitun taloudellisen käyttöajan mukaiseen tasapoistoon. Poistoajat ovat seuraavat:

Aineettomat oikeudet		5 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot		3 - 5 vuotta
Asuinkiinteistöyhtiöiden asuin-rakennukset	enintään	40 vuotta
Muut rakennukset ja rakennelmat		10 - 50 vuotta
Pysäköintiyhtiöiden kalliitunnelit	enintään	100 vuotta
Pysäköintiyhtiöiden maanpäälliset laitokset	enintään	60 - 70 vuotta
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		8 - 50 vuotta
Koneet ja kalusto		3 - 30 vuotta

6. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja investointien vastaavuudesta vuonna 2006 - 2010

	31.12.2007	31.12.2006
Keskimääräiset sumu-poistot	310 127 000	302 751 000
Keskimääräisten poistonalaisten investointien omahankintameno	590 304 000	478 499 000
Ero, euroa	<u>-280 177 000</u>	<u>-175 748 000</u>
Ero, %	-47	-37

Eroa selittävät tarkastelukaudelle sattuvat Helsingin Sataman Vuosaaren sataman investoinnit. Lisäksi Helsingin Energialla on vuonna 2008 huomattavat Hanasaaren energia-alueprojektiin liittyvät investoinnit.

7. Pakollisten varausten muutos

Eläkevaraus

1.1.	319 620 013	353 343 504
Vähennys	-17 475 013	-33 723 491
31.12.	<u>302 145 000</u>	<u>319 620 013</u>

Myllypuron ympäristövaraus

1.1.	26 951 764	10 084 566
Lisäys	0	20 000 000
Vähennys	-1 283 505	-3 132 802
Aiheettomasti kirjatun varauksen purku	-20 000 000	0
31.12.	<u>5 668 259</u>	<u>26 951 764</u>

Hanasaaren A-voimalaitoksen purku

1.1.	20 800 000	0
Lisäys	0	20 800 000
Lisäys	-4 785 626	0
31.12.	16 014 374	20 800 000

4.1.3 Tasetta koskevat liitetiedot

7. Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet	31.12.2007	31.12.2006
Aineettomat oikeudet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	37 391 450	39 762 014
Lisäykset tilikaudella	10 480 542	9 238 929
Rahoitusosuudet tilikaudella	-20 000	-30 832
Vähennykset tilikaudella	-19	-136 465
Siirrot erien välillä	125 077	114 732
Sumu-poistot tilikaudella	-11 172 612	-11 556 928
31.12.	36 804 438	37 391 450
Muut pitkävaikutteiset menot		
Poistamaton hankintameno 1.1.	39 033 234	39 694 106
Lisäykset tilikaudella	8 887 768	10 442 964
Rahoitusosuudet tilikaudella	-10 000	-7 939
Sumu-poistot tilikaudella	-15 395 550	-11 095 897
31.12.	32 515 452	39 033 234
Ennakkomaksut		
1.1.	250 062	115 356
Muutos tilikaudella	84 227	134 706
31.12.	334 289	250 062
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
1.1.	749 164 496	705 109 937
Lisäykset tilikaudella	106 040 137	53 994 310
Vähennykset tilikaudella	-21 563 808	-9 939 752
31.12.	833 640 825	749 164 495
Maa-alueiden arvonorotukset		
Arvo, 1.1.	1 834 986 875	1 840 003 053
Vähennykset tilikaudella	-3 272 237	-5 016 177
31.12.	1 831 714 638	1 834 986 876
Maa- ja vesialueet yhteensä, 31.12.	2 665 355 463	2 584 151 371
Rakennukset		
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 410 139 804	1 473 282 257
Lisäykset tilikaudella	89 803 855	65 315 492
Rahoitusosuudet tilikaudella	-805 498	-506 500

Vähennykset tilikaudella	-4 521 249	-27 269 608
Siirrot erien välillä	470 730	1 549 197
Sumu-poistot tilikaudella	-102 240 180	-102 231 035
31.12.	1 392 847	1 410 139
	462	804
	31.12.2007	31.12.2006
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	1 662 084 639	1 848 606 994
Lisäykset tilikaudella	170 550 804	172 589 627
Rahoitusosuudet tilikaudella	-223 661	-244 639
Vähennykset tilikaudella	-379	-233 363 923
Siirrot erien välillä	145 372	1 772 159
Sumu-poistot tilikaudella	-120 537 221	-127 275 579
31.12.	1 712 019	1 662 084
	554	639
Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	200 648 361	210 478 463
Lisäykset tilikaudella	41 187 664	35 440 353
Rahoitusosuudet tilikaudella	-315 949	-776 810
Vähennykset tilikaudella	-32 806	-2 254 555
Siirrot erien välillä	3 587 132	972 022
Sumu-poistot tilikaudella	-44 610 857	-43 211 112
31.12.	200 463 545	200 648 361
Muut aineelliset hyödykkeet		
Poistamaton hankintameno 1.1.	8 951 394	8 134 201
Lisäykset tilikaudella	713 576	955 893
Sumu-poistot tilikaudella	-291 149	-138 700
31.12.	9 373 821	8 951 394
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
1.1.	389 146 477	267 044 891
Muutos tilikaudella	194 236 128	122 101 586
31.12.	583 382 605	389 146 477
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet		
Tytäryhteisöt, 1.1.	386 379 974	297 618 128
Lisäykset tilikaudella	8 167 411	88 761 930
Vähennykset tilikaudella	-3 110 107	-84
Siirrot erien välillä	889 788	0
31.12.	392 327 066	386 379 974
Jäsenkuntayhtymäosuudet 1.1.	152 248 551	152 130 992
Lisäykset tilikaudella	117 559	117 559
Vähennykset tilikaudella	-4 451 604	0
31.12.	147 914 506	152 248 551
Osakkuus- ja muut omistusosuus-		

yhteisöt, osakkeet ja osuudet 1.1.	160 833 675	155 762 435
Lisäykset tilikaudella	3 795 653	2 316 523
Vähennykset tilikaudella	0	-122 952
Siirrot erien välillä	-908 328	2 877 669
31.12.	163 721 000	160 833 675
	31.12.2007	31.12.2006
Muut osakkeet ja osuudet		
Muut osakkeet ja osuudet 1.1.	88 952 221	91 621 679
Lisäykset tilikaudella	4 588 834	683 470
Vähennykset tilikaudella	-217 093	-475 259
Siirrot erien välillä	18 540	- 2 877 669
31.12.	93 342 502	88 952 221
Osakkeet ja osuudet yht. 1.1.	788 414 421	697 133 235
Lisäykset tilikaudella	16 669 457	91 879 483
Vähennykset tilikaudella	-7 778 804	-598 297
31.12.	797 305 074	788 414 421
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
1.1.	225 100 247	139 687 109
Lisäykset tilikaudella	104 737 540	146 739 837
Vähennykset tilikaudella	-50 659 045	-61 326 699
31.12.	279 178 742	225 100 247
Muut lainasaamiset		
Tytäryhteisöiltä	565 090 677	571 466 465
Muilta	176 677 315	179 445 547
31.12.	741 767 992	750 912 012
9. Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset osakkuus- sekä omistusyhteisyhteisöiltä		
Lainasaamiset	62 230	62 230
	62 230	62 230
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	13 746 614	8 028 353
Lainasaamiset	73 882	346 105
Muut saamiset	196 804	236 255
Siirtosaamiset	7 536 488	9 127 595
	21 553 788	17 738 308
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä		
Myyntisaamiset	922 432	624 443
Siirtosaamiset	20 434 672	36 765 252
	21 357 104	37 389 695

	Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä		
	Myyntisaamiset	324 526	231 078
	Muut siirtosaamiset	529 785	62 563
		854 311	293 641
		31.12.2007	31.12.2006
10.	Siirtosaamiset		
	Siirtyvät korot	21 446 400	15 065 470
	Saaminen HUS:lta	20 333 524	36 607 976
	Helsingin Energian tulojen jaksotus	28 133 925	19 743 078
	Muut siirtosaamiset	34 758 483	38 021 681
		104 672 332	109 438 205
11.	Rahoitusarvopaperit		
	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
	Markkina-arvo	571 595 738	729 000 000
	Kirjanpitoarvo 31.12.	550 060 824	709 077 173
	Erotus	21 534 914	19 922 827
	Muut arvopaperit		
	Markkina-arvo	0	9 947 780
	Kirjanpitoarvo 31.12.	0	9 947 780
	Erotus	0	0
12.	Oma pääoma		
	Peruspääoma		
	1.1.	2 972 406 574	2 972 406 574
	31.12.	2 972 406 574	2 972 406 574
	Muu oma pääoma		
	Arvonkorotusrahasasto		
	1.1.	1 834 986 876	1 840 003 053
	Vähennykset	-3 272 237	-5 016 177
	31.12.	1 831 714 639	1 834 986 876
	Vakuutusrahasto		
	1.1.	51 639 877	50 983 538
	Lisäykset	2 523 426	1 991 536
	Vähennykset	-345 382	-1 335 197
	31.12.	53 817 921	51 639 877
	Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto		
	1.1.	47 500 217	46 800 879
	Lisäykset	884 618	699 338
	31.12.	48 384 835	47 500 217
	Asuntolainarahasto		
	1.1.	85 061 710	83 686 486
	Lisäykset	1 504 175	1 375 224

31.12.	<u>86 565 885</u>	<u>85 061 710</u>
Kamppi-Töölönlahti-al investointirahasto		
1.1.	230 688	2 692 924
Lisäykset	46 961 007	2 490 980
Vähennykset	-5 204 929	-4 953 216
31.12.	<u>41 986 766</u>	<u>230 688</u>
	31.12.2007	31.12.2006
Asuntotuotantorahasto		
1.1.	92 999 143	110 298 947
Lisäykset	37 435 302	16 995 752
Vähennykset	-14 672 507	-34 295 556
31.12.	<u>115 761 938</u>	<u>92 999 143</u>
Polttoaineiden varmuusvarastorahasto		
1.1.	<u>52 693 277</u>	<u>52 693 277</u>
31.12.	<u>52 693 277</u>	<u>52 693 277</u>
Liittymismaksurahasto		
1.1.	0	35 412 855
Siirto edellisten tilikausien ylijäämiin	0	-35 412 855
31.12.	<u>0</u>	<u>0</u>
Lähiörahasto		
1.1.	114 313 239	119 671 053
Vähennykset	-8 651 110	-5 357 814
31.12.	<u>105 662 129</u>	<u>114 313 239</u>
Innovaatorahasto		
1.1.	14 946 275	16 818 793
Vähennykset	-3 575 968	-1 872 518
31.12.	<u>11 370 307</u>	<u>14 946 275</u>
Muut omat rahastot yhteensä		
1.1.	459 384 426	519 058 752
Lisäykset	89 308 528	23 552 830
Vähennykset	-32 449 896	-83 227 156
31.12.	<u>516 243 058</u>	<u>459 384 426</u>
Muu oma pääoma		
1.1.	<u>729 030 700</u>	<u>729 030 700</u>
31.12.	<u>729 030 700</u>	<u>729 030 700</u>
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		
1.1.	754 261 806	586 485 875
Lisäykset	287 663 986	124 141 271
Siirto liittymismaksurahastosta	0	35 412 855
Oikaisu edelliseen tilikauteen	-150 067	8 221 805
31.12.	<u>1 041 775</u>	<u>754 261 806</u>
	725	

Tilikauden yli-/alijäämä	257 795 025	287 663 986
Oma pääoma yhteensä		
1.1.	7 037 734 367	6 771 126 224
Lisäykset	347 103 553	354 851 476
Vähennykset	-35 872 200	-88 243 333
31.12.	<u>7 348 965</u>	<u>7 037 734</u>
	720	367
13. Vieras pääoma	31.12.2007	31.12.2006
Korolliset ja korottomat velat		
Korolliset velat	587 667 686	680 448 544
Korottomat velat	806 624 118	616 357 262
	<u>1 394 291 804</u>	<u>1 296 805 806</u>
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (v. 2012 ->)		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	273 047 619	331 666 667
	<u>273 047 619</u>	<u>331 666 667</u>
14. Pakolliset varaukset		
Eläkevastuuvaraus	302 145 000	319 620 013
Myllypuron ympäristövaraus	5 668 259	26 951 764
Hanasaaren A-voimalaitoksen purku	16 014 374	20 800 000
	<u>323 827 633</u>	<u>367 371 777</u>
15. Velkojen erittely		
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Liittymismaksut	738 746	587 590
	<u>738 746</u>	<u>587 590</u>
Velat omistusyhteisöille		
Liittymismaksut	181 317	0
	<u>181 317</u>	<u>0</u>
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Saadut ennakot	277 103	310 329
Ostovelat	13 103 724	10 720 985
Muut velat	6 887 182	2 769 144
Siirtovelat	78 486	70 053
	<u>20 346 495</u>	<u>13 870 511</u>
Velat jäsenkuntayhtymille		
Ostovelat	6 620 013	10 185 274
Siirtovelat	18 468 831	19 056 143
	<u>25 088 844</u>	<u>29 241 417</u>
Velat osakkuus- sekä muille yhteisöille		
Ostovelat	265 923	1 618 787
	<u>265 923</u>	<u>1 618 787</u>
16. Erittely siirtoveloista		
Lomapalkkajaksotus	261 742 137	245 946 181

Siirtyvät korot	3 691 429	4 811 749
Valtionosuuden palautus	19 603 436	15 306 197
Velka HUS:lle	18 468 831	19 049 288
Velka Kuntien Eläkevakuutukselle	27 112 812	24 277 899
Muut siirtovelat	60 167 812	41 998 639
	390 786 457	351 389 953
17. Huolettavien varat	2 040 170	2 158 136
	31.12.2007	31.12.2006
18. Elatustuen takautumissaatava		
Kunnan takautumissaatava, 1.1.	31 556 938	32 303 025
Perinnästä poistettu tilikauden aikana	3 374 105	3 314 772
Kunnan takautumissaatava, 31.12.	30 974 694	31 556 938
Kirjattu rahoitusomaisuuden muihin saamisiin	3 328 000	7 065 000
4.1.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot		
19. Vastuut ja vastuusitoumukset		
Leasingvastuiden yhteismäärä		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	3 269 288	-
Myöhemmin maksettavat	9 485 368	-
	12 754 656	7 412 609
Vastuusitoumukset		
Takaukset omasta puolesta	2 050 000	2 052 436
Takaukset samaan konserniin yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	197 522 663	188 690 099
Jäljellä oleva pääoma	69 815 528	43 697 292
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	43 904 296	56 278 088
Jäljellä oleva pääoma	30 600 408	27 094 706
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takausvastuista, 31.12.	831 840 938	716 608 928
Kunnan osuus kattamattomista vastuista, 31.12.	0	0
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta, 31.12.	1 026 334	903 071
Myönnetty nostamatta olevat antolainat		
Rahastojen antolainat		
Urheilu- ja ulkoilulaitosrahasto	5 423 000	-
Asuntolainarahasto	567 523	-
Asuntotuotantorahasto	3 078 815	-
	9 069 338	-
Muut antolainat	2 396 360	-
	11 465 698	-
Muut taloudelliset vastuut		

Sähkijohdannaiset

Sopimusten käypä arvo	18 313 258	54 210 311
josta tulouttamatta	18 313 258	54 210 311
Ostettu	7,8 TWh	8,7 TWh
Myyty	9,3 TWh	9,3 TWh

Johdannaisopimusten tulouttamatta oleva osa on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa fyysistä markkinahintaista sähkön ostoa ja myyntiä suojaessa.

31.12.2007 **31.12.2006**

Valuuttajohdannaiset

Sopimusten nimellisarvo	5 614 668	8 843 415
Sopimusten käypä arvo	-102 348	-260 060
josta tulouttamatta	-102 348	-260 060

Valuuttajohdannaisopimusten käypä arvo on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa hiilen hankintaa suojaessa.

Päästökauppajohdannaiset

Sopimusten käypä arvo	606 397	7 267 650
josta tulouttamatta	606 397	7 167 650

Päästökauppajohdannaisopimusten käypä arvo on muodostunut tulevaisuudessa ennakoituja päästöjä sekä myönnettyjen päästöoikeuksien eroa suojaessa.

Päästöoikeudet

Helsingin Energialle myönnettiin päästöoikeuksia vuosille 2005 – 2007 yhteensä 13,3 milj. tonnia/CO₂. Päästöoikeuksien jaossa vuosille 2005 – 2007 huomioitiin lämmön tarpeen kasvu. Vuoden 2007 päästöt ja päästöoikeuksien myynti olivat yhteensä 4,5 milj. tonnia/CO₂. Päästöoikeuksien kauppajärjestelmän seurannaisvaikutuksina syntyneet tulon menetykset ja lisäkulut sisältyvät tuloslaskelman eriin, eikä niitä ole eritelty. Päästöoikeudet käsitellään kirjanpidossa Kirjanpitolautakunnan lausunnon 1767/2005 nettomenettelyn mukaisesti.

Arvolisäveron palautusvastuu

Helsingin kaupungilla on palautusvastuu uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenojen arvonlisäverosta, mikäli kiinteistöjä myydään tai niiden käyttötarkoitus muuttuu vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen.

Ympäristövastuut

Helsingin kaupungin alueella arvioidaan olevan 11 milj. m³ jätteitä ja pilaantuneita maita. Näistä suurimmat ryhmät ovat entiset kaatopaikat (9 milj. m³ jätteitä), rantojen täyttömaa-alueet (1 milj. m³) ja teollisuusalueet (0,6 milj. m³). Kaupunki on maanomistaja ja pilaajana useimmissa tapauksissa velvollinen hoitamaan puhdistamisen itse.

Entisistä kaatopaikoista merkittävimmät ovat Iso Huopalahti ja Vuosaari. Näiden kunnostus on lakisääteistä, ja kaupunki on varautunut niiden kunnostukseen talousarviossa ja –suunnitelmassa 13,6 milj. euron määrärahavaruuksella. Muiden pilaantuneiksi arvioitujen kohteiden kunnostus tulee hankkeittain ajankohtaiseksi maankäytön muutoksen ja rakentamisen myötä. Näiden kohteiden päätöksenteko tapahtuu asemakaavoitusvaiheessa, jolloin selvitetään myös pilaantuneiden maiden alustava kunnostuksen tarve ja alustavat kustannukset. Lähivuosina merkittävimpiä näistä kohteista ovat Jätkäsaari, Sörnäisten ja Hermanninranta, Suvilahti sekä Kuninkaantammi (Hakuninmaa).

Kaupunki laatii vuosittain suunnitelman, jossa esitetään kiireellisimpien kunnostuskohteiden rahoitus viideksi vuodeksi eteenpäin. Suunnitelman mukaisesti vuosittain on budjetoitu 10 – 15 milj. euroa talousarviokohdalle 8 01 02 Esirakentaminen, täyttötyöt ja alueiden käyttöönoton edellyttämät toimenpiteet, Kaupunginhallituksen käytettäväksi. Määrärahaa käyttävät useimmiten kiinteistövirasto ja rakennusvirasto.

Myllypuron vanhan kaatopaikan kunnostamiseksi on tehty pakollinen varaus, samoin kuin Hanasaaren A-voimalaitoksen alueen uuteen käyttöön ottamiseen liittyvään ympäristövastuuseen. Helsingin Vesi on esittänyt tilinpäätöksensä liiteosassa 3,4 milj. euron ehdollisen ympäristövelan, joka koskee Pitkälän vedenpuhdistuslaitoksen sakka-aldaiden ja maanpäällisen öljysäiliön pilaamia maa-aineksia.

4.1.5 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

	31.12.2007	31.12.2006
20. Henkilöstön lukumäärä		
Kaupunginjohtajan toimiala	2 663	2 675
Kaupunkisuunnittelu- ja kiinteistötoimi	913	908
Sivistys- ja henkilöstötoimi	8 878	8 821
Rakennus- ja ympäristötoimi	6 086	5 830
Sosiaali- ja terveystoimi	20 083	19 800
	38 623	38 034
21. Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	1 159 652 278	1 111 934 170
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	346 369 712	312 977 365
Muut henkilösivukulut	87 972 765	83 235 204
Henkilöstökulut tuloslaskelmassa	1 593 994 755	1 508 146 739
Luontoisetujen raha-arvo	5 106 272	5 078 573
	1 599 101 027	1 513 225 312

4.2 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT 2007

4.2.1 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 115 tytäryhteisöä eli kaikki, jotka tekivät tilinpäätöksen. Tytäryhteisöistä 3 ei tehnyt vielä vuodelta 2007 tilinpäätöstä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kaupunki on jäsenenä sekä kaikki säätiöt, joissa kaupungilla on määräysvalta. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki yhteisyhteisöt sekä 41 osakkuusyhteisöä. Yhteensä 12 osakkuusyhteisöltä ei saatu tilinpäätöstietoja, joten ne jäivät yhdistelemättä. Yhdistelemättä jääneiden osakkuusyhteisöjen vaikutus konsernitilinpäätökseen ei ole olennainen.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat samoin kuin konserniyhteisöjen ja kaupungin omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä

saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olenaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmajoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen ja säätiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- ja alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kunnat ovat aikaisemmin olleet velvollisia laatimaan vain konsernitaseen. Muuttuneiden säännösten mukaan kuntien on laadittava täydellinen konsernitilinpäätös, joka sisältää konsernitaseen, - tuloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman sekä niiden liitetiedot, ensimmäisen kerran tilikaudelta 2008. Kaupunki on laatinut konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman jo tilikaudelta 2007. Vuoden 2006 vertailutietoja ei ole käytettävissä.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 e		
				Oma	Vieras	Tilikauden
				pääoma	pääoma	tulos
Tytäryhteisöt						
Auroranlinna Koy	Helsinki	100,0	100,0	13 901	45 052	11
Finlandia-talo Oy	Helsinki	100,0	100,0	1 897	831	96
Gardenia-Helsinki Oy	Helsinki	90,0	90,0	542	97	104
Hansasilta Koy	Helsinki	100,0	100,0	3 438	36	2
Helen Sähköverkko Oy	Helsinki	100,0	100,0	85 267	345 817	1 164
Helsingin Asumisoikeus Oy	Helsinki	100,0	100,0	37 534	204 205	0
Helsingin Asuntohankinta Oy	Helsinki	100,0	100,0	37 687	133 829	4 831
Helsingin Bussiliikenne Oy	Helsinki	100,0	100,0	6 494	65 584	-2 699

Helsingin Harmajankatu Asoy	Helsinki	56,6	56,6	678	800	-1
Helsingin Hermanninkulma Asoy	Helsinki	100,0	100,0	10	2 892	0
Helsingin Ice Sport Center Oy	Helsinki	0,0	99,5	1 815	2 097	1
Helsingin Kaarlenkatu 3-5 Asoy	Helsinki	100,0	100,0	3 025	20	0
Helsingin Kansanasunnot Oy	Helsinki	100,0	100,0	583	28 744	92
Helsingin Kartanonisäntä Asoy	Helsinki	95,8	95,8	252	4 721	0
Helsingin kaupungin 450- vuotistaiteilijatalosäätiö	Helsinki	100,0	100,0	2 465	5 472	0
Konserniyhteisön nimi	Koti-	Kunnan	Konsernin	Kuntakonsernin osuus, 1 000		
	paikka	omistus- osuus, %	omistus- osuus, %	e		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos
Tytäryhteisöt						
Helsingin korkotukiasunnot Koy	Helsinki	100,0	100,0	115	117 039	0
Helsingin Käenkuja 6 Asoy	Helsinki	100,0	100,0	1 211	13	-12
Helsingin Käpyläntie 1 Asoy	Helsinki	99,2	99,2	138	12 075	0
Helsingin Laajasuontie 32 Asoy	Helsinki	100,0	100,0	1 123	16	-12
Helsingin Leijona Oy	Helsinki	100,0	100,0	1 000	*	*
Helsingin Liikuntahallit Oy	Helsinki	0,0	100,0	406	2 334	2
Helsingin Matkailu Oy	Helsinki	100,0	100,0	45	127	0
Helsingin Nattastenpolku Asoy	Helsinki	98,9	98,9	64	4 351	0
Helsingin Palveluasunnot Koy	Helsinki	100,0	100,0	7 177	66 766	127
Helsingin Seniorisäätiö	Helsinki	100,0	100,0	6 290	19 173	-36
Helsingin seudun kesäyliopistosäätiö	Helsinki	100,0	100,0	647	159	113
Helsingin Sähkötalo Koy	Helsinki	100,0	100,0	22 061	42 419	-1
Helsingin teatterisäätiö	Helsinki	100,0	100,0	1 720	4 422	548
Helsingin Tennispalatsi Koy	Helsinki	100,0	100,0	9 922	6 432	0
Helsingin Tiedepuiston Yrityshautomot Oy	Helsinki	52,2	52,2	1 972	12 425	-486
Helsingin Toimitilat Koy	Helsinki	100,0	100,0	47 196	25 457	0
Helsingin Uusi Jalkapalloareena Oy	Helsinki	80,5	80,5	6 860	3 297	-1
Helsingin V Yhteiskoulun Talo Oy	Helsinki	100,0	100,0	4 459	1	0
Helsingin Vanha Viertotie 22 Asoy	Helsinki	0,0	100,0	614	2 403	0

Helsingin Varustuksentie 1 Asoy	Helsinki	98,7	98,7	105	6 497	0
Helsingin Vellamonkatu 29 Asoy	Helsinki	97,9	97,9	126	4 711	0
Helsingin Väylä Oy	Helsinki	100,0	100,0	-911	37 320	-996
Helsinki Abroad Ltd Oy	Helsinki	100,0	100,0	106	*	*
Helsinki Region Marketing Oy	Helsinki	100,0	100,0	-28	160	-96
Helsinki-instituutin säätiö	Helsinki	100,0	100,0	134	0	2
Herttoniemen Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	100,0	19 567	74	-227
Helsinki-viikon säätiö	Helsinki	100,0	100,0	241	522	-10

Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Kuntakonsernin osuus, 1 000		
				e		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos

Tytäryhteisöt

Hämeentien Pysäköinti Oy	Helsinki	100,0	100,0	2 118	24	-63
Intiankatu 31 Koy	Helsinki	75,6	75,6	180	51	3
Itä-Pasilan Pysäköinti Oy	Helsinki	31,1	42,5	1 412	67	32
Jakomäen Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	361	103 525	-16
Jääkenttäsäätiö	Helsinki	100,0	100,0	2 239	3 879	474
Kaapelitalo Koy	Helsinki	100,0	100,0	14 402	1 228	2
Kaisaniemen Metrohalli Koy	Helsinki	58,9	58,9	13 727	1 375	111
Kallahden Pysäköinti I Oy	Helsinki	58,0	80,3	1 776	2	-11
Kampin Palvelutalo Koy	Helsinki	84,0	84,0	13 422	16	4
Kannelmäen Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	698	72 841	1
Kantakaupungin Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	1 386	57 992	-1
Kaupinparkki Koy	Helsinki	68,9	68,9	646	2	0
Kivikon Pysäköinti I Oy	Helsinki	0,1	56,6	2 714	2	-35
Kivikon Pysäköinti II Oy	Helsinki	0,4	52,6	1 628	58	-30
Kontulan Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	589	106 589	15
Kontulan Palvelutalo Oy	Helsinki	62,1	76,2	242	809	182
Kumpulän Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	4 237	87 573	0
Käpylän Terveystalo Koy	Helsinki	54,5	54,5	2 012	89	-1
Laajasalon Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	230	58 593	1

Laivalahdentori Koy	Helsinki	0,0	88,8	839	5 054	0
Lasipalatsin Mediakeskus Oy	Helsinki	100,0	100,0	398	164	15
Lindhearst Asoy	Sipoo	100,0	100,0	606	199	4
Malmin Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	1 400	102 990	-7
Malmin Liiketalo Oy	Helsinki	56,4	56,4	2 696	16	-28
Malminkartanon Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	285	84 476	-5
Mankala Oy	Iitti	100,0	100,0	71 715	59 226	0
Maunulan Asunnot Koy	Helsinki	100,0	100,0	1 776	87 666	-2
Malmin Pysäköintitalo Oy	Helsinki	44,6	64,1	2 173	245	-61

Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 e		
				Oma	Vieras	Tilikauden
				pääoma	pääoma	tulos

Tytäryhteisöt

Merimiehenkatu 12 Asoy	Helsinki	55,4	55,4	64	10	0
Mikonmäen Lastentalo Oy	Helsinki	100,0	100,0	71	2	0
Mitox Oy	Helsinki	100,0	100,0	1 688	1 558	127
Mosaikkitorin Pysäköintilaitos Koy	Helsinki	88,3	94,4	4 477	9	-92
Myllypuron Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	4 701	33 930	0
Mäkelänrinteen Uintikeskus Oy	Helsinki	66,7	66,7	622	3 446	-70
Oulunkylän Sairaskotisäätiö	Helsinki	100,0	100,0	1 209	2 765	401
Paciuksenkadun Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	53,0	1 228	42	0
Paciuksenkatu 4 Asoy	Helsinki	78,4	86,2	982	783	0
Pakkalantie 30 Koy	Helsinki	100,0	100,0	6 090	103	-158
Paloheinän Palvelukeskus Koy	Helsinki	28,5	76,6	1 639	41	-1
Palvelukeskus Albatross Oy	Helsinki	70,1	70,1	9 156	459	-1
Parmaajanpuisto Koy	Helsinki	100,0	100,0	2 031	1 045	-38
Pihlajiston Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	413	127 907	-18
Pikku-Huopalahden Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	2 029	120 044	0
Pohjois-Haagan Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	1 580	73 488	0
Posivire Oy	Helsinki	100,0	100,0	150	*	*
Puistolankankitalo Koy	Helsinki	58,2	58,2	1 576	43	7

Puotilan Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	795	83 996	2
Päiväkoti Jollas Koy	Helsinki	100,0	100,0	304	97	27
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	Helsinki	51,3	64,2	368	175	40
Rastilankallion Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	75,2	3 342	3	-31
Roihuvuoren Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	2 419	84 636	211
Ruskeapuisto Koy	Helsinki	55,8	55,8	1 929	1 453	0
Ruskeasuon Varikkokiinteistö Oy	Helsinki	67,1	100,0	28 337	735	14
Sepeteuksentie 35 Koy	Helsinki	55,6	55,6	43	0	0
Rastilankallion päiväkoti Koy	Helsinki	66,0	100,0	1 661	2	0

Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 e		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos

Tytäryhteisöt

Seure Henkilöstöpalvelut Oy	Helsinki	60,0	60,0	1 928	3 952	25
Siilitien Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	528	38 166	6
Stadion-säätiö	Helsinki	100,0	100,0	2 305	4 032	132
Suomen Energia-Urakointi Oy	Helsinki	60,4	60,4	2 998	3 710	1 117
Suursuonkuja 4 Koy	Helsinki	100,0	100,0	81	293	0
Suutarilan Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	298	67 626	-3
Svenska Handelsläroverket Fastighets Ab	Helsinki	100,0	100,0	1 638	1	0
Säterintie 12 autopaikat Koy	Helsinki	0,0	70,9	4	0	2
Säterintie 2 Koy	Helsinki	22,0	64,7	2 183	3	-10
Torpparinmäen korttelitalo Koy	Helsinki	82,8	82,8	1 829	8	-20
Työmaahuolto Oy	Helsinki	100,0	100,0	413	75	13
Töölönlahden Pysäköinti Oy	Helsinki	100,0	100,0	1 198	673	-2
Urheiluhallit Oy	Helsinki	51,3	51,3	1 761	4 519	-389
Vallilan Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	3 787	62 070	-146
Vesalan Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	440	95 193	30
Viikin viher- ja ympäristötietokeskus Koy	Helsinki	91,3	91,3	6 676	19	-243

Viikinmäen Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	100,0	5 128	6	-72
Virvatulentien Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	60,0	499	50	2
Vuosaaren Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,0	100,0	2 967	235 165	-17
Arabian Palvelu Oy	Helsinki	39,8	39,8	3 195	139	-54
Art and Design City Helsinki Oy Ab	Helsinki	35,2	38,0	133	39	-3
Asemapäällikönkatu 5 Kiinteistö Oy	Helsinki	21,0	39,7	2 783	146	6
Eteläinen Rautatiekatu 14 b As. Oy	Helsinki	24,6	24,6	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Finestlink Oy	Helsinki	40,0	40,0	894	1	3
Vuosaaren Urheilutalo Oy	Helsinki	52,0	52,0	1 233	1 010	-135

^y ei tilinpäätöstä laadittu 31.12.2007

Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Kuntakonsernin osuus, 1 000 e		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos

Osakkuus- ja

omistusyhteisöt

Finnsbackankumpu Asunto Oy	Kirkko- nummi	45,0	45,0	255	17	0
Greater Helsinki Promotion Ltd Oy	Helsinki	45,0	45,0	101	690	1
Haapaniemenkatu 7-9 Kiinteistö Oy	Helsinki	44,1	44,1	6 753	989	0
Helsingin Humalistonkatu 4 KOy	Helsinki	27,8	27,8	794	287	0
Helsingin Karhusuontie 53 As. Oy	Helsinki	24,0	24,0	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Helsingin Musiikkitalo Koy	Helsinki	25,9	25,9	1 480	4 513	-6
Helsingin Tapulikaupungintie 5 Koy	Helsinki	35,7	35,7	1 174	2	0
Helsinki Business & Science Park Oy	Helsinki	28,6	28,6	356	86	4
Itätori Kiinteistö Oy	Helsinki	35,6	35,6	2 174	8	4
Kaivonkatsojantien Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	49,0	1 977	16	-37
Kartanonmetsäntie 13 Asunto Oy	Helsinki	23,8	23,8	786	27	-21
Katajanokan Huolto Oy	Helsinki	6,2	28,6	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Keskeisen Rannan Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	36,3	1 729	18	-25
Kotitie 45-47 Asunto Oy	Helsinki	20,2	20,2	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Kumpulantie 1 Kiinteistö Oy	Helsinki	22,5	22,5	144	5	-10
Kurkimäen Huolto Oy	Helsinki	0,0	36,8	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Kytösuontien Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	29,1	1 834	22	-4

Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy	Helsinki	40,0	40,0	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Latokartanon Pysäköinti Oy	Helsinki	28,0	58,4	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Lehtisaaren Huolto Oy	Helsinki	27,5	27,5	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Länsimetro Oy	Helsinki	28,0	28,0	134	19	-6
Laajasalon palloiluhallit Kiinteistö Oy	Helsinki	40,0	40,0	290	282	-7
Maatullinaukio Kiinteistö Oy	Helsinki	49,0	49,0	2 885	4	-3
Maistraatintori Kiinteistö Oy	Helsinki	25,1	25,1	1 498	4	0
Malminkadun Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	39,6	2 737	26	9
Mechelininkatu 38 Asoy	Helsinki	45,5	45,5	62	1	0
Mellunmäen Autopaikat Oy	Helsinki	0,0	46,4	4	8	0
Mellunmäen Liike- ja toimintakesk Koy	Helsinki	27,2	27,2	235	5	11
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	Helsinki	42,0	42,0	561	88	-195

Konserniyhteisön nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus, %	Konsernin omistus- osuus, %	Kuntakonsernin osuus, 1 000		
				e		
				Oma pääoma	Vieras pääoma	Tilikauden tulos

Osakkuus- ja

omistusyhteisöt

Pietarinkatu 6 Asunto Oy	Helsinki	22,0	22,0	764	17	-4
Pihlajamäen Liiketalo Oy	Helsinki	23,7	23,7	126	8	3
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	Helsinki	34,0	34,0	68	636	16
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	Helsinki	47,1	47,1	25 061	5 868	207
Runeberginkatu 4 b Asunto Oy	Helsinki	33,2	33,2	2 130	10	14
Runeberginkatu 4 c Asunto Oy	Helsinki	22,8	22,8	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Runeberginkatu 63 Asunto Oy	Helsinki	20,1	20,1	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Siltakeskus Oy	Helsinki	26,0	32,8	248	1	0
Simonaukion Pysäköinti Oy	Helsinki	50,0	50,0	1 498	0	-2
Soittokuja Koy	Helsinki	0,0	40,0	1 460	3	-1
Spinno-Seed Oy	Helsinki	37,1	37,1	1 517	1	-128
Strömbergin pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	43,6	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Suomenlinnan Liikenne Oy	Helsinki	50,0	50,0	235	2 307	26
Syreeni Asunto Oy	Helsinki	20,0	20,0	8	0	0
Tapulin huolto Oy	Helsinki	0,0	25,7	10	20	2
Tapulikaupungin palvelutalo Koy	Helsinki	49,0	49,0	1 064	4	3

Tiedepuiston Asunnot Oy	Helsinki	50,0	50,0	1 767	3 683	63
Tilkankadun Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	31,5	727	10	6
Tollinpolku Asunto Oy	Helsinki	43,5	43,5	754	50	18
Transmation Helsinki Oy	Helsinki	0,0	40,0	ei tietoa	ei tietoa	ei tietoa
Tulisuontien Pysäköinti Oy	Helsinki	0,0	47,3	976	89	-3
Turkismiehentie 8 Kiinteistö Oy	Helsinki	20,0	20,0	105	4	0
Vantaan Energia Oy	Vantaa	40,0	40,0	57 684	87 680	11 698

Jäsenkuntayhtymät

Helsingin ja Uudenmaan sairaan- hoitopiiri (HUS)	Helsinki	36,2	36,2	158 811	131 407	2 922
Kärkulla samkommun	Kärkulla	17,4	17,4	1 434	1 452	-162
Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta (YTV)	Helsinki	50,0	50,0	19 366	72 151	3 176
Uudenmaan liitto	Helsinki	31,0	31,0	244	439	7
Uudenmaan päihdehuollon jäsenkuntayhtymä	Hyvinkää	9,5	9,5	140	27	2

Tytäryhteisöjen tytäryhteisöt (Alikonserniyhtiöt)

Helsingin Keijukaistenpolku 4 Asoy	Helsinki	Markkinatie 10 Asoy	Helsinki
Helsingin Palveluauto Oy	Helsinki	Pasilan Urheiluhalli Oy UH	Helsinki
Helsingin Puusuutarintie 2 - 4 Asoy	Helsinki	Pieni Villasaarentie 2 Asoy	Helsinki
Helsinginkatu 25 Koy	Helsinki	Suomen Tilausauto STA Oy	Helsinki
Mannerheimintie 54 Asoy	Helsinki	Tinasepätie 48 Koy	Helsinki

4.2.2 Konsernituloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	31.12.2007	31.12.2006
	1 000 e	1 000 e
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	77 503	-
Kaavoituskorvaukset	12 495	-
Aluevaihdot	502	-
Rakennusten myyntivoitot	5 428	-
Osakkeiden myyntivoitot	240	-
	<hr/> 96 168	<hr/> -
Aiheettomasti kirjatun ympäristövarauksen purku	20 000	-
Muut satunnaiset tuotot	11	-
	<hr/> 116 179	<hr/> -
Satunnaiset kulut		
Kiinteän omaisuuden myyntitappiot	41	-
	<hr/> 41	<hr/> -

Pakollisten varausten muutos

Eläkevaraus		
1.1.	321 759	355 457
Vähennys	-17 583	-33 698
31.12.	304 176	321 759
Myllypuron ympäristövaraus		
1.1.	26 952	10 085
Lisäys	0	20 000
Vähennys	-1 284	-3 133
Aiheettomasti kirjatun varauksen purku	-20 000	0
31.12.	5 668	26 952
Hanasaaren A-voimalaitoksen purku		
1.1.	20 800	0
Lisäys	0	20 800
Vähennys	-4 786	0
31.12.	16 014	20 800
Kaatopaikkojen jälkihoitovaraus (YTV)		
1.1.	13 792	13 314
Lisäys	458	478
31.12.	14 250	13 792
	31.12.2007	31.12.2006
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu (HUS)		
1.1.	10 388	9 049
Lisäys	377	1 339
31.12.	10 765	10 388
Muut pakolliset varaukset		
1.1.	419	159
Vähennys	-389	260
31.12.	30	419

4.2.3 Konsernitasetta koskevat liitetiedot

Siirtosaamiset

Siirtyvät korot	15 873	15 065
Helen Sähköverkko/ laskuttamaton sähkön siirto	8 756	-
HUS/ Kelakorvaus työterveyshuollosta	1 622	1 579
Muut siirtosaamiset	76 173	65 008
	102 424	81 652

Arvonkorotukset

Maa-alueiden arvonkorotukset

1.1.	1 839 261	1 844 731
Vähennykset	-3 272	-8 218
Vuoden 2006 laskelman korjaus	0	2 748
31.12.	1 835 989	1 839 261

Osakkeiden arvonkorotukset

1.1.	83 602	83 602
31.12.	<u>83 602</u>	<u>83 602</u>
Oma pääoma		
Peruspääoma		
1.1.	2 972 406	2 977 908
Muutos	0	38
Vuoden 2006 laskelman korjaus	0	-5 540
31.12.	<u>2 972 406</u>	<u>2 972 406</u>
Osuus kuntayhtymien oman pääoman lisäyksestä		
1.1.	18 280	8 045
Muutos	0	10 235
Kuntayhtymien osuuksia ei enää eritellä	-18 280	0
31.12.	<u>0</u>	<u>18 280</u>
Arvonkorotusrahasto		
1.1.	1 841 377	1 845 381
Vähennys	-3 324	-5 928
Arvonkorotusrahastoon kohdistetut eliminoinnit	0	1 924
31.12.	<u>1 838 053</u>	<u>1 841 377</u>
	31.12.2007	31.12.2006
Muut omat rahastot		
1.1.	663 534	715 090
Muutos	61 963	-51 556
31.12.	<u>725 497</u>	<u>663 534</u>
Muu oma pääoma		
1.1.	729 031	729 031
31.12.	<u>729 031</u>	<u>729 031</u>
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä		
1.1.	384 800	178 693
Muutos	363 480	206 107
31.12.	<u>748 280</u>	<u>384 800</u>
Tilikauden yli-/alijäämä		
1.1.	299 446	136 809
Muutos	-38 362	162 637
31.12.	<u>261 084</u>	<u>299 446</u>
Vieras pääoma		
Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua (v. 2012 ->)	1 000 e	1 000 e
Joukkovelkakirjalainat	0	30 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	762 910	736 802
Lainat julkisyhteisöiltä	909 813	1 086 094
	<u>1 672 723</u>	<u>1 852 896</u>
Pakolliset varaukset		
Eläkevastuuvaraus	304 176	321 759

Myllypuron ympäristövaraus	5 668	26 952
Hanasaaren A-voimalaitoksen purku	16 015	20 800
Kaatopaikkojen jälkihoitovaraus	14 250	13 792
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	10 765	10 388
Muut pakolliset varaukset	30	419
	350 904	394 110

Siirtovelat

Lyhytaikaiset

Lomapalkkajaksotus	320 693	300 518
Siirtyvät korot	14 011	4 812
Valtionosuuden palautus	19 603	15 306
Velka kuntien Eläkevakuutukselle	27 113	24 278
HUS/ potilasvakuutus	2 487	2 300
YTV/ lipputulojaksotus	2 113	2 132
Muut siirtovelat	95 457	64 853
	481 477	414 199

4.2.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vastuut ja vastuusitoumukset

Leasingvastuiden yhteismäärä

Seuraavalla tilikaudella maksettavat	6 841	-
Myöhemmin maksettavat	15 962	-
	22 803	12 085

Velat, joiden vakuudeksi anottu kiinnitykset

maa-

alueisiin ja rakennuksiin 3 100 351 2 830 245

Osakkeet ja muut pantit 94 314 90 948

Vastuusitoumukset

Takaukset omasta puolesta 2 050 2 052

Takaukset muiden puolesta 42 237 27 216

Muut taloudelliset vastuut

Sähköjohdannaiset

Sopimusten käypä arvo 18 313 54 210

josta tulouttamatta 18 313 54 210

Ostettu 7,8 TWh 8,7 TWh

Myyty 9,3 TWh 9,3 TWh

Johdannaissopimusten tulouttamatta oleva osa on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa fyysistä markkinahintaista sähkön ostoa ja myyntiä suojahtaessa.

Valuuttajohdannaiset

Sopimusten nimellisarvo 5 614 668 8 843 415

Sopimusten käypä arvo -102 348 -260 060

josta tulouttamatta -102 348 -260 060

Valuuttajohdannaissopimusten käypä arvo on muodostunut tulevaisuudessa tapahtuvaa hiilen hankintaa suojahtaessa.

Päästökauppajohdannaiset

Sopimusten käypä arvo	606 397	7 267 650
josta tulouttamatta	606 397	7 167 650

Päästökauppajohdannais sopimusten käypä arvo on muodostunut tulevaisuudessa ennakoituja päästöjä sekä myönnettyjen päästöoikeuksien eroa suojatessa.

Päästöoikeudet

Helsingin Energialle myönnettiin päästöoikeuksia vuosille 2005 – 2007 yhteensä 13,3 milj. tonnia/ CO₂. Päästöoikeuksien jaossa vuosille 2005 – 2007 huomioitiin lämmön tarpeen kasvu. Vuoden 2007 päästöt ja päästöoikeuksien myynti olivat yhteensä 4,5 milj. tonnia/ CO₂. Päästöoikeuksien kauppajärjestelmän seurannaisvaikutuksina syntyneet tulon menetykset ja lisäkulut sisältyvät tuloslaskelman eriin, eikä niitä ole eritelty. Päästöoikeudet käsitellään kirjanpidossa Kirjanpitolautakunnan lausunnon 1767/2005 nettomenettelyn mukaisesti.

Korkojohdannaiset

Sopimusten nimellisarvo	50 000	-
Sopimusten käypä arvo	-1 856	-

Vuokravastuut

59 589 -

Muut vastuut

40 242 91 796

Arvolisäveron palautusvastuu

Konserniyhteisöillä on palautusvastuu uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenojen arvolisäverosta, mikäli kiinteistöjä myydään tai niiden käyttötarkoitus muuttuu vähennykseen tai palautukseen oikeuttamattomaan tarkoitukseen.

5 ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

5.1 KUNNALLISTEN LIKELAITOSTEN TILINPÄÄTÖKSET

HELSINGIN ENERGIA

TULOSLASKELMA	31.12.2007	31.12.2006
Liikevaihto	622 170 153,35	674 347 745,84
	<u>622 170 153,35</u>	<u>674 347 745,84</u>
Valmistus omaan käyttöön	2 767 344,61	5 535 504,36
Liiketoiminnan muut tuotot	34 380 101,48	22 961 994,46
	<u>37 147 446,09</u>	<u>28 497 498,82</u>
Materiaalit ja palvelut		
Energian hankinta	-41 607 803,16	-37 284 062,65
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Voimalaitospolttoaineostot	-200 354 938,05	-204 351 531,38
Polttoainevarastojen muutos	5 078 887,25	-11 261 418,70
Aine- ja tarvikeostot	-14 168 656,20	-13 156 096,90
Tarvikevarastojen muutos	-106 348,63	-1 758 471,68
Ulkopuoliset palvelut	-21 064 526,11	-30 667 652,12
	<u>-272 223 384,90</u>	<u>-298 479 233,43</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-47 270 610,68	-48 183 322,35
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-13 422 074,16	-13 262 706,59
Muut henkilösivukulut	-3 253 060,26	-2 895 432,69
	<u>-63 945 745,10</u>	<u>-64 341 461,63</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-43 364 418,24	-54 595 195,68
	<u>-43 364 418,24</u>	<u>-54 595 195,68</u>
Liiketoiminnan muut kulut	-22 662 602,42	-50 076 333,67
	<u>-22 662 602,42</u>	<u>-50 076 333,67</u>
LIIKELYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ	257 121 448,78	235 353 020,25
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot	11 637 332,76	10 041 903,37
Muut korko- ja rahoitustuotot	17 845 898,33	3 863 599,90
Korko- ja muut rahoituskulut	-24 071 974,51	-24 740 853,62
	<u>5 411 256,58</u>	<u>-10 835 350,35</u>
YLIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	262 532 705,36	224 517 669,90
Satunnaiset tuotot	0,00	135 983 493,10
	<u>0,00</u>	<u>135 983 493,10</u>
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	262 532 705,36	360 501 163,00
Varausten ja rahastojen muutos		
Poistoeron muutos	2 667 990,00	2 667 990,00
Varausten muutos	-208 086,48	-95 444 999,12
Korvaus peruspääomalle	-47 429 000,00	-47 429 000,00
	<u>-44 969 096,48</u>	<u>-140 206 009,12</u>
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	217 563 608,88	220 295 153,88
Tunnusluvut		
Liikelylijäämä % liikevaihdosta	42	35
Sijoitetun pääoman tuotto, %	20	19
Omavaraisuusaste, %	78	76

HELSINGIN ENERGIA

RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.

2007

2006

LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA

Liikelylijäämä (-alijäämä)	257 121 449	235 353 020
Oikaisut:		
Suunnitelman mukaiset poistot	43 364 418	54 595 196
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	-4 785 626	20 800 000
Rahoitustuotot ja -kulut	5 411 257	-10 835 350
Korvaus peruspääomalle	-47 429 000	-47 429 000
Muut oikaisut	-15 738 451	-7 977 437
	<u>237 944 047</u>	<u>244 506 429</u>
Käyttöpääoman muutos:		
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	18 516 486	33 126 151
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	-4 972 539	13 539 834
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	<u>-16 711 090</u>	<u>-30 418 365</u>
	<u>-3 167 143</u>	<u>16 247 620</u>
Liiketoiminnan rahavirta	234 776 904	260 754 049

INVESTOINNIT

Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-46 596 039	-52 851 927
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	3 111 167	256 496 853
Satunnaiset tuotot	0	135 983 493
Myönnetyt pääomalainat	0	-146 000 000
Investoinnit muihin sijoituksiin	-2 517 359	-84 000 000
	<u>-46 002 232</u>	<u>109 628 419</u>

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) tai vähennys	-19 088 738	-259 901 946
Pitkäaikaisten lainojen muutos	-19 360 887	-19 262 277
Oman pääoman muutokset ja voitonjako	-150 150 067	-91 778 195
	<u>-188 599 692</u>	<u>-370 942 418</u>

RAHAVAROJEN MUUTOS [lisäys (+) tai vähennys]

Rahavarojen muutos	174 979	-559 951
Rahavarat 31.12.	3 688 347	3 513 368
Rahavarat 1.1.	-3 513 368	-4 073 319
	<u>174 979</u>	<u>-559 951</u>

HELSINGIN ENERGIA
TASE

VASTAAVAA	31.12.2007	31.12.2006
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	19 564 520,45	21 030 380,65
	<u>19 564 520,45</u>	<u>21 030 380,65</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	94 074 023,88	100 036 372,12
Verkosto	214 670 528,71	207 249 713,83
Tuotannolliset koneet ja laitteet	252 722 514,29	257 496 230,86
Muut koneet ja kalusto	3 886 075,00	4 371 842,56
Hankintaennakkomaksut	3 464 543,50	252 654,40
Keskeneräinen käyttöomaisuus	36 165 387,66	28 519 345,95
	<u>604 983 073,04</u>	<u>597 926 159,72</u>
Sijoitukset		
Osuudet saman konsernin yrityksissä	253 469 002,29	253 171 709,41
Muut osuudet	147 830 409,27	148 721 509,27
Muut sijoitukset	146 000 000,00	146 000 000,00
	<u>547 299 411,56</u>	<u>547 893 218,68</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Polttoaineet	60 116 300,39	55 037 413,14
Tarvikkeet	0,00	106 348,60
	<u>60 116 300,39</u>	<u>55 143 761,74</u>
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	39 154 014,64	33 388 152,34
Myyntisaamiset saman konsernin yrityksiltä	2 450 097,14	3 414 646,26
Saamiset kaupungilta	2 811 565,10	771 661,02
Siirtosaamiset	30 418 969,36	23 342 727,46
Siirtosaamiset saman konsernin yrityksiltä	1 431 856,62	3 976 642,14
Muut saamiset	7 336 112,73	5 374 446,50
	<u>83 602 615,59</u>	<u>70 268 275,72</u>
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	244 404 668,48	225 140 951,49
	<u>244 404 668,48</u>	<u>225 140 951,49</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>1 559 970 589,51</u></u>	<u><u>1 517 402 748,00</u></u>

HELSINGIN ENERGIA
TASE

VASTATTAVAA	31.12.2007	31.12.2006
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	474 289 952,62	474 289 952,62
Muut rahastot	52 693 277,36	52 693 277,36
Edellisten tilikausien ylijäämä	312 527 412,26	242 382 325,70
Tilikauden ylijäämä	217 563 608,88	220 295 153,88
	<u>1 057 074 251,12</u>	<u>989 660 709,56</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	57 429 107,00	60 097 097,00
Investointivaraus	95 300 000,00	95 300 000,00
Ympäristöpennivaraus	733 246,84	525 160,36
	<u>153 462 353,84</u>	<u>155 922 257,36</u>
PAKOLLISET VARAUKSET	<u>16 014 374,28</u>	<u>20 800 000,00</u>
	16 014 374,28	20 800 000,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kaupungilta	228 937 405,57	248 211 741,93
Muut pitkäaikaiset velat	32 198,75	118 749,62
	<u>228 969 604,32</u>	<u>248 330 491,55</u>
Lyhytaikainen		
Lainanlyhennykset	19 274 336,36	19 274 336,36
Ostovelat	36 339 286,28	34 105 539,12
Ostovelat kaupungille	808 998,67	1 038 690,42
Ostovelat saman konsernin yrityksille	2 519 970,82	1 552 830,64
Siirtovelat	16 112 374,52	19 341 933,09
Muut lyhytaikaiset velat	22 507 857,20	24 606 816,18
Muut velat saman konsernin yrityksille	6 887 182,10	2 769 143,72
	<u>104 450 005,95</u>	<u>102 689 289,53</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>1 559 970 589,51</u>	<u>1 517 402 748,00</u>

HELSINGIN ENERGIA

MUUT SÄHKÖLIIKETOIMINNOT TULOSLASKELMA	31.12.2007 1 000 e	31.12.2006 1 000 e
Liikevaihto	365 068	373 161
	365 068	373 161
Valmistus omaan käyttöön	0	4
Liiketoiminnan muut tuotot	185 659	186 298
	185 659	186 302
Materiaalit ja palvelut		
Energian osto	-41 365	-37 087
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Voimalaitospolttoaineostot	-198 227	-201 634
Polttoainevarastojen muutos	5 079	-11 261
Aine- ja tarvikeostot	-6 791	-6 151
Ulkopuoliset palvelut	-4 485	-4 210
	-245 789	-260 344
Henkilöstökulut		
Palkat ja muut kulut	-15 338	-15 069
	-15 338	-15 069
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 806	-19 568
	-19 806	-19 568
Liiketoiminnan muut kulut		
Liiketoiminnan muut kulut	-43 494	-69 269
	-43 494	-69 269
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	226 300	195 213
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot	29	6
Muut korko- ja rahoituskulut	3 568	4 252
Korko- ja muut rahoituskulut	-6 788	-7 629
	-3 191	-3 371
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	223 109	191 843
Varausten ja rahastojen muutos		
Poistoeron muutos	2 668	2 668
Varausten muutos	-208	-95 445
Korvaus peruspääomalle	-40 039	-40 188
	-37 579	-132 965
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	185 530	58 878

HELSINGIN ENERGIA
 MUUT SÄHKÖLIIKETOIMINNOT TASE

VASTAAVAA	31.12.2007	31.12.2006
	1 000 e	1 000 e
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	18 674	20 088
	<u>18 674</u>	<u>20 088</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Verkosto	243 025	256 617
	<u>243 025</u>	<u>256 617</u>
Sijoitukset	157 132	157 132
	<u>157 132</u>	<u>157 132</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	50 419	46 035
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset	321 314	234 322
	<u>371 733</u>	<u>280 357</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>790 564</u></u>	<u><u>714 195</u></u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	179 717	179 717
Muut rahastot	54 442	54 442
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	67 236	115 849
Tilikauden yli-/ alijäämä	185 530	58 878
	<u>486 925</u>	<u>408 887</u>
POISTOERO JA VARAUKSET		
Poistoero ja ympäristöpennivaraus	169 477	176 722
	<u>169 477</u>	<u>176 722</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Osuus perustamislainasta	31 618	32 851
Perustamislaina kaupungilta	32 595	43 460
	<u>64 213</u>	<u>76 311</u>
Lyhytaikainen		
Lyhytaikaiset velat	69 949	52 275
	<u>69 949</u>	<u>52 275</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>790 564</u></u>	<u><u>714 195</u></u>

MAAKAASULIIKETOIMINTOJEN ERIYTTÄMINEN

Maakaasumarkkinalain (508/2000) 5 luvussa ja KTMa 222/2005:ssä on säädetty maakaasuliiketoimintojen eriyttämisperiaatteet.

Pysyvät ja vaihtuvat vastaavat on kohdistettu aiheuttamisperiaatteen mukaan. Peruspääoman pitkäaikaisen vieraan pääoman jako perustuu liiketoimintojen omaisuuteen ja riskisyyteen. Lyhytaikainen vieras pääoma on kohdistettu aiheuttamisperiaatteella.

Tuottojen ja kulujen kohdistaminen on tapahtunut aiheuttamisperiaatteen mukaan. Suunnitelman mukaiset poistoajat on esitetty poistoja koskeissa liitetiedoissa.

MAAKAASUN VERKKOTOIMINTA TULOSLASKELMA

	31.12.2007	31.12.2006
LIKEVAIHTO	139 156	131 391
	<u>139 156</u>	<u>131 391</u>
Kulut		
Tarvikkeet	0	-61
Ulkopuoliset palvelut	-5 508	-6 881
Henkilöstökulut	0	-47
Poistot	-25 943	-26 029
Liiketoiminnan muut kulut	-70 518	-47 862
	<u>-101 969</u>	<u>-80 880</u>
LIIEYLIJÄÄMÄ	37 187	50 511
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot	1 552	3 511
Korkokulut	-28 025	-27 753
	<u>-26 473</u>	<u>-24 242</u>
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	10 714	26 269
Korvaus peruspääomalle	-19 355	-20 574
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-8 641	5 695
TASE		
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	5 503	7 335
Aineelliset hyödykkeet	321 028	342 948
	<u>326 531</u>	<u>350 283</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset	172 383	252 909
	<u>172 383</u>	<u>252 909</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	498 914	603 192
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	70 000	70 000
Edellisten tilikausien yli-/ alijäämä	139 113	217 415
Tilikauden yli-/ alijäämä	-8 641	5 695
	<u>200 472</u>	<u>293 110</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Laina kaupungilta	298 442	310 082
	<u>298 442</u>	<u>310 082</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	498 914	603 192

HELSINGIN ENERGIA
 MAAKAASUENERGIAN MYYNTITOIMINTA

TULOSLASKELMA	31.12.2007	31.12.2006
Liikevaihto	1 188 976	1 303 136
	<u>1 188 976</u>	<u>1 303 136</u>
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Maakaasun osto	-1 056 869	-1 100 755
Ulkopuoliset palvelut	0	-10 240
Liiketoiminnan muut kulut	-39 643	-32 618
	<u>-1 096 512</u>	<u>-1 143 613</u>
LIIKEYLIJÄÄMÄ	92 464	159 523
Rahoitustuotot ja -kulut		
Rahoitustuotot	3 105	3 511
	<u>95 569</u>	<u>163 034</u>
YLIJÄÄMÄ ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA	95 569	163 034
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	<u>95 569</u>	<u>163 034</u>
MAAKAASUN MYYNTITOIMINNAN TASE		
VASTAAVAA		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset	493 681	508 475
	<u>493 681</u>	<u>508 475</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>493 681</u>	<u>508 475</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	237 153	242 113
Tilikauden yli-/ alijäämä	95 569	163 034
	<u>332 722</u>	<u>405 147</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma	160 959	103 328
	<u>160 959</u>	<u>103 328</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>493 681</u>	<u>508 475</u>

HELSINGIN VESI

TULOSLASKELMA

	31.12.2007	31.12.2006
Liikevaihto	98 997 945,99	100 239 319,99
	<u>98 997 945,99</u>	<u>100 239 319,99</u>
Valmistus omaan käyttöön	1 761 676,11	1 288 295,14
Liiketoiminnan muut tuotot	187 404,09	156 772,49
	<u>1 949 080,20</u>	<u>1 445 067,63</u>
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-13 419 742,32	-13 113 555,94
Palvelujen ostot	-11 183 905,40	-10 967 772,77
	<u>-24 603 647,72</u>	<u>-24 081 328,71</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-11 281 200,19	-10 456 651,78
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 174 435,15	-2 892 503,31
Muut henkilösivukulut	-865 012,23	-813 076,87
	<u>-15 320 647,57</u>	<u>-14 162 231,96</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 061 910,99	-18 691 506,18
	<u>-19 061 910,99</u>	<u>-18 691 506,18</u>
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat + muut kulut	-2 638 944,08	-2 604 045,97
	<u>-2 638 944,08</u>	<u>-2 604 045,97</u>
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	39 321 875,83	42 145 274,80
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 496 572,61	965 942,83
Osinkotuotot ja osuuspääoman korot	53 277,00	24 862,60
Kunnalle maksetut korkokulut	-15 513 923,44	-16 099 890,17
Muille maksetut korkokulut	-1 546,66	-25 892,39
Korvaus peruspääomalle	-12 987 000,00	-12 987 000,00
	<u>-26 952 620,49</u>	<u>-28 121 977,13</u>
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	12 369 255,34	14 023 297,67
Varausten ja rahastojen muutos		
Poistoeron lisäys(-)/vähennys (+)	-2 626 942,13	507 708,61
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-)	-6 881 265,33	-10 000 000,00
	<u>-9 508 207,46</u>	<u>-9 492 291,39</u>
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	2 861 047,88	4 531 006,28
Tunnusluvut		
Liikeylijäämä, % liikevaihdosta	39,7	42,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,6	10,2
Omavaraisuusaste, %	53,2	51,8

HELSINGIN VESI

RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.	2007	2006
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	39 321 876	42 145 275
Poistot	19 061 911	18 691 506
Rahoitustuotot ja -kulut	-13 965 620	-15 134 977
Korvaus peruspääomalle	-12 987 000	-12 987 000
	<u>31 431 166</u>	<u>32 714 804</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-35 793 350	-21 941 498
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 804 392	1 687 895
	<u>-32 988 958</u>	<u>-20 253 603</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 557 792	12 461 201
 RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Lainakannan muutokset		
Kunnalta saatujen pitkäaik. lainojen vähennys	-7 324 584	-7 324 584
	<u>-7 324 584</u>	<u>-7 324 584</u>
Muun pitkäaikaisen vieraan pääoman muutokset		
Liittymismaksujen muutos	4 202 309	3 109 569
	<u>4 202 309</u>	<u>3 109 569</u>
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-138 805	175 117
Lyhytaikaisten saamisten muutokset kunnalta	464 872	-34 600
Lyhytaikaisten saamisten muutokset muilta	-578 495	171 097
Korottomien velkojen muutos	2 540 825	-788 567
	<u>2 288 397</u>	<u>-476 953</u>
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-833 878	-4 691 968
 RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 391 670	7 769 232
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	22 450 813	24 842 483
Rahavarat 1.1.	-24 842 483	-17 073 251
	<u>-2 391 670</u>	<u>7 769 232</u>

HELSINGIN VESI

TASE

VASTAAVAA	31.12.2007	31.12.2006
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat oikeudet	521 510,24	834 797,42
	<u>521 510,24</u>	<u>834 797,42</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	33 857 188,56	34 244 986,76
Kiinteät rakenteet ja laitteet	392 587 336,87	378 236 809,43
Koneet ja kalusto	1 296 867,13	1 019 261,83
	<u>427 741 392,56</u>	<u>413 501 058,02</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	945 300,22	945 300,22
	<u>945 300,22</u>	<u>945 300,22</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	589 654,54	450 849,35
	<u>589 654,54</u>	<u>450 849,35</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 934 591,60	1 621 457,27
Saamiset kunnalta	455 827,69	920 700,00
Saamiset saman konsernin yrityksiltä	-2 479,31	13 380,81
Siirtosaamiset	2 374 302,07	2 093 081,02
	<u>4 762 242,05</u>	<u>4 648 619,10</u>
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	0,00	6 000 000,00
	<u>0,00</u>	<u>6 000 000,00</u>
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	22 450 812,82	18 842 482,88
	<u>22 450 812,82</u>	<u>18 842 482,88</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>457 010 912,43</u></u>	<u><u>445 223 106,99</u></u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	144 305 240,90	144 305 240,90
Edellisten tilikausien ylijäämä	54 849 251,79	50 318 245,51
Tilikauden ylijäämä	2 861 047,88	4 531 006,28
	<u>202 015 540,57</u>	<u>199 154 492,69</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	13 265 162,70	10 638 220,57
Vapaaehtoiset investointivaraukset	27 881 265,33	21 000 000,00
	<u>41 146 428,03</u>	<u>31 638 220,57</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	179 274 874,55	186 599 458,75
Velat kunnalle	158 789,51	121 794,22
Velat saman konsernin yrityksille	738 746,24	587 590,30
Muut velat	11 894 649,11	7 880 491,39
	<u>192 067 059,41</u>	<u>195 189 334,66</u>
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	7 324 584,20	7 324 584,20
Ostovelat	4 233 289,43	3 505 178,93
Velat kunnalle	4 642 206,54	2 713 764,79
Velat saman konsernin yrityksille	22 296,20	13 744,33
Muut velat	2 222 805,00	2 727 683,39
Siirtovelat	3 336 703,05	2 956 103,43
	<u>21 781 884,42</u>	<u>19 241 059,07</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>457 010 912,43</u></u>	<u><u>445 223 106,99</u></u>

HELSINGIN SATAMA
TULOSLASKELMA

	31.12.2007	31.12.2006
Liikevaihto	95 002 937,58	81 833 990,71
	<u>95 002 937,58</u>	<u>81 833 990,71</u>
Valmistus omaan käyttöön	1 684 726,15	1 469 975,57
Liiketoiminnan muut tuotot	46 407,24	38 384,00
	<u>1 731 133,39</u>	<u>1 508 359,57</u>
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 390 424,34	-3 249 716,84
Palvelujen ostot	-12 613 184,04	-10 470 932,38
	<u>-16 003 608,38</u>	<u>-13 720 649,22</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-11 342 410,41	-11 628 445,28
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-3 233 018,70	-3 180 397,13
Muut henkilösivukulut	-920 075,43	-898 270,40
	<u>-15 495 504,54</u>	<u>-15 707 112,81</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-12 461 500,98	-11 881 476,66
	<u>-12 461 500,98</u>	<u>-11 881 476,66</u>
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratulut	-10 489 053,24	-10 355 245,31
Muut toimintakulut	-395 820,47	-591 516,50
	<u>-10 884 873,71</u>	<u>-10 946 761,81</u>
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	41 888 583,36	31 086 349,78
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 065 657,20	1 682 208,52
Muut rahoitustuotot	37 231,75	26 303,28
Korkokulut		
Korkokulut lainoista kaupungilta	-676 873,57	-846 091,96
Korkokulut lainoista ulkopuolisilta	-3 032 947,22	0,00
Korvaus peruspääomasta	-6 317 000,00	-6 317 000,00
Muut rahoituskulut	-206,30	-54,00
	<u>-8 924 138,14</u>	<u>-5 454 634,16</u>
YLIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	32 964 445,22	25 631 715,62
Varausten ja rahastojen muutos		
Vapaaehtoisten varausten muutos	-32 964 445,22	-25 631 715,62
	<u>-32 964 445,22</u>	<u>-25 631 715,62</u>
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Tunnusluvut		
Liikelylijäämä, % liikevaihdosta	44,1	38,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	11,0	11,1
Omavaraisuusaste, %	67,0	89,7

HELSINGIN SATAMA

RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.

2007

2006

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Toiminnan rahavirta

Liikelyijäämä	41 888 583	31 086 350
Poistot	12 461 501	11 881 477
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-6 317 000	-6 317 000
Korkokulut lainoista ulkopuolisilta	-3 032 947	0
Korkokulut lainoista kaupungilta	-676 874	-846 092
Muut	1 102 683	1 708 458
	<u>45 425 946</u>	<u>37 513 192</u>

Investointien rahavirta

Investointimenot	-170 935 140	-126 278 405
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 300 000	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 016	183
	<u>-168 634 124</u>	<u>-126 278 222</u>

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

-123 208 178

-88 765 030

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	130 000 000	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-1 880 204	-1 880 204
	<u>128 119 796</u>	<u>-1 880 204</u>

Muut maksuvalmiuden muutokset

Lyhytaikaisten saamisten muutos muilta	-4 076 093	-689 264
Korottomien velkojen muutos muilta	4 497 279	-1 306 770
	<u>421 186</u>	<u>-1 996 034</u>

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

128 540 982

-3 876 238

RAHAVAROJEN MUUTOS

5 332 804

-92 641 268

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	17 192 551	11 859 747
Rahavarat 1.1.	-11 859 747	-104 501 014
	<u>5 332 804</u>	<u>-92 641 268</u>

HELSINGIN SATAMA
TASE
VASTAAVAA
31.12.2007
31.12.2006
PYSYVÄT VASTAAVAT
Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

450 688,25

214 994,86

450 688,25
214 994,86
Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset

24 913 062,24

20 901 426,34

Kiinteät rakenteet ja laitteet

36 103 879,60

36 632 132,20

Koneet ja kalusto

638 176,27

742 857,08

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

403 383 829,04

250 875 141,38

465 038 947,15
309 151 557,00
Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

41 794,70

41 794,70

Muut saamiset omilta liikelaitoksilta

55 037,26

5 497,96

96 831,96
47 292,66
VAIHTUVAT VASTAAVAT
Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

5 988 616,14

4 735 106,96

Saamiset kaupungilta

841 399,86

285 854,72

Muut saamiset

11 478 875,07

8 785 044,50

Siirtosaamiset

196 681,84

623 474,20

18 505 572,91
14 429 480,38
Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset

17 192 551,03

11 859 746,67

17 192 551,03
11 859 746,67
VASTAAVAA YHTEENSÄ
501 284 591,30
335 703 071,57
VASTATTAVAA
OMA PÄÄOMA

Peruspääoma

60 166 371,50

60 166 371,50

Edellisten tilikausien ylijäämä

26 057 227,84

26 057 227,84

Tilikauden yli-/alijäämä

0,00

0,00

86 223 599,34
86 223 599,34
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET
Vapaaehtoiset varaukset

Investointivaraukset

247 844 245,55

207 563 625,53

Muut vapaaehtoiset varaukset

0,00

7 316 174,80

247 844 245,55
214 879 800,33
VIERAS PÄÄOMA
Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

130 000 000,00

0,00

Lainat kaupungilta

3 760 408,70

5 640 613,07

133 760 408,70
5 640 613,07
Lyhytaikainen

Lainat kaupungilta

1 880 204,37

1 880 204,37

Ostovelat

16 623 350,49

21 455 227,39

Velat kaupungilta

1 236 118,53

732 720,73

Velat saman konsernin yrityksiltä

16 615,26

48 924,06

Muut velat

2 766 840,92

585 124,36

Siirtovelat

10 933 208,14

4 256 857,92

33 456 337,71
28 959 058,83
VASTATTAVAA YHTEENSÄ
501 284 591,30
335 703 071,57

LIIKENNELAITOS		
TULOSLASKELMA	31.12.2007	31.12.2006
Liikevaihto		
Lipputuotot	111 766 086,06	107 598 211,25
Tariffituki	104 700 000,00	96 500 000,00
Muut myyntitulot	230 909,85	308 220,99
	216 696 995,91	204 406 432,24
Valmistus omaan käyttöön	4 761 357,43	3 708 381,82
Liiketoiminnan muut tuotot	15 567 836,15	13 595 495,92
	20 329 193,58	17 303 877,74
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-11 185 535,89	-11 492 804,54
Ulkopuoliset palvelut		
Palvelujen ostot	-126 974 305,86	-119 954 956,61
	-138 159 841,75	-131 447 761,15
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-36 179 135,12	-33 996 878,80
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-10 381 053,43	-9 551 849,30
Muut henkilösivukulut	-2 519 058,15	-2 368 255,98
	-49 079 246,70	-45 916 984,08
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-24 585 319,29	-23 589 826,78
	-24 585 319,29	-23 589 826,78
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokratkulut	-4 053 861,11	-4 302 653,84
Muut kulut	-3 383 225,89	-2 778 708,27
	-7 437 087,00	-7 081 362,11
LIIEKEYLIJÄÄMÄ	17 764 694,75	13 674 375,86
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 343 966,83	748 551,40
Muut rahoitustuotot	33 750,67	71 525,74
Korkokulut kaupungin lainoista	-1 485 077,88	-1 127 245,43
Korkokulut muista lainoista	-893,76	-52 792,56
Korvaus peruspääomalle	-8 442 000,00	-8 442 000,00
Muut rahoituskulut	-1 312,11	-369,46
	-8 551 566,25	-8 802 330,31
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	9 213 128,50	4 872 045,55
Varausten ja rahastojen muutos		
Poistoeron lisäys (-)/vähennys (+)	-130 958,67	-1 739 660,85
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-)	-9 082 169,83	-3 132 384,70
	-9 213 128,50	-4 872 045,55
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	0,00	0,00
Tunnusluvut		
Liikelyjäämä, %	8,2	6,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	4,4	3,5
Omavaraisuusaste, %	84	84

LIIKENNELAITOS

RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.

2007

2006

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Toiminnan rahavirta

Liikelylijäämä (-alijäämä)	17 764 695	13 674 376
Poistot ja arvonalennukset	24 585 319	23 589 827
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomalle	-8 442 000	-8 442 000
Korkokulut kaupungin lainasta	-1 485 078	-1 127 245
Muut	1 375 512	766 915
	<u>33 798 448</u>	<u>28 461 872</u>

Investointien rahavirta

Tuotantoinvestoinnit	-14 055 655	-7 298 490
Henkilökuljetuksen perusinvestoinnit	-21 648 904	-22 106 935
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 800 568	884 183
Pysyvien vastaavien myyntituotot	0	6 654
	<u>-32 903 991</u>	<u>-28 514 589</u>

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

894 457

-52 716

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Lainakannan muutokset

Pitkäaikainen		
Kaupungilta saatujen lainojen vähennys	-1 987 675	-1 987 675
Muilta saatujen lainojen vähennys	-14 896	-10 575
	<u>-2 002 571</u>	<u>-1 998 251</u>

Oman pääoman muutokset

Peruspääoman muutos	4 895 327	7 964 528
	<u>4 895 327</u>	<u>7 964 528</u>

Muut maksuvalmiuden muutokset

Vaihto-omaisuuden muutos	-331 284	160 966
Saamisten muutokset, lisäys (-)/ vähennys (+)	-2 349 730	-364 016
Korottomien velkojen muutokset, lisäys (+)	9 195 181	862 691
	<u>6 514 167</u>	<u>659 641</u>

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

9 406 923

6 625 919

RAHAVAROJEN MUUTOS

10 301 380

6 573 202

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	34 212 613	23 911 233
Rahavarat 1.1.	-23 911 233	-17 338 031
	<u>10 301 380</u>	<u>6 573 202</u>

LIIKENNELAITOKSEN TASE		
VASTAAVAA	31.12.2007	31.12.2006
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	564 832,59	750 582,45
Muut pitkävaikutteiset menot	270 751,99	56 799,37
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	334 289,26	250 061,73
	<u>1 169 873,84</u>	<u>1 057 443,55</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset ja rakennelmat	121 334 878,04	123 024 533,38
Kiinteät rakenteet ja laitteet	140 113 454,38	141 295 102,04
Koneet ja kalusto	120 810 019,67	121 758 489,75
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	20 338 776,86	8 779 955,19
	<u>402 597 128,95</u>	<u>394 858 080,36</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	26 621 123,10	26 153 930,68
	<u>26 621 123,10</u>	<u>26 153 930,68</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	3 649 043,59	3 317 760,12
	<u>3 649 043,59</u>	<u>3 317 760,12</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	11 469 180,60	10 020 506,44
Siirtosaamiset	266 637,60	328 974,64
Muut saamiset	4 136 628,00	3 173 234,93
	<u>15 872 446,20</u>	<u>13 522 716,01</u>
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	34 212 612,96	23 911 233,17
	<u>34 212 612,96</u>	<u>23 911 233,17</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>484 122 228,64</u>	<u>462 821 163,89</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	93 804 124,97	93 804 124,97
Koroton peruspääoma	273 125 054,63	268 229 728,03
Edellisten tilikausien ylijäämä	3 486 028,34	3 486 028,34
Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	0,00
	<u>370 415 207,94</u>	<u>365 519 881,34</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	18 818 415,13	18 687 456,46
Vapaaehtoiset investointivaraukset	15 355 010,04	6 272 840,21
	<u>34 173 425,17</u>	<u>24 960 296,67</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kaupungilta	32 949 543,80	34 937 219,29
Muut velat	0,00	14 895,96
	<u>32 949 543,80</u>	<u>34 952 115,25</u>
Lyhytaikainen		
Velat kaupungilta	1 987 675,49	1 987 675,49
Saadut ennakot	863 857,79	34 886,05
Ostovelat	20 808 660,43	13 642 315,80
Siirtovelat	12 455 669,42	11 699 049,49
Muut lyhytaikaiset velat	10 468 188,60	10 024 943,80
	<u>46 584 051,73</u>	<u>37 388 870,63</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>484 122 228,64</u>	<u>462 821 163,89</u>

HELSINGIN KAUPUNGIN PALVELUKESKUS

TULOSLASKELMA	31.12.2007	31.12.2006
Liikevaihto	98 953 459,70	92 700 334,89
Liiketoiminnan muut tuotot	2329057,23	2087934,88
Tuet ja avustukset kunnalta	50 000,00	50 000,00
	<u>101 332 516,93</u>	<u>94 838 269,77</u>
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 139 728,39	-17 624 077,28
Varastojen lisäys (+)/vähennys (-)	9 552,65	52 613,51
Palvelujen ostot	-14 501 658,84	-12 281 884,90
	<u>-33 631 834,58</u>	<u>-29 853 348,67</u>
Henkilöstökulut		
Palkat	-46 541 543,26	-42 945 045,33
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-8 356 217,10	-7 527 717,70
Muut henkilösivukulut	-3 427 736,00	-2 666 389,32
	<u>-58 325 496,36</u>	<u>-53 139 152,35</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-868 905,21	-810 605,98
	<u>-868 905,21</u>	<u>-810 605,98</u>
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat + muut kulut	-5 324 962,75	-4 809 171,94
	<u>-5 324 962,75</u>	<u>-4 809 171,94</u>
LIIEKEYLIJÄÄMÄ/ ALIJÄÄMÄ	3 181 318,03	6 225 990,83
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	262 924,68	70 900,38
Korvaus peruspääomasta	-168 000,00	-168 000,00
	<u>94 924,68</u>	<u>-97 099,62</u>
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	3 276 242,71	6 128 891,21
Tunnusluvut		
Liikelylijäämä, % liikevaihdosta	3,3	6,7
Sijoitetun pääoman tuotto, %	27,5	80,7
Omavaraisuusaste, %	51,0	43,0

HELSINGIN KAUPUNGIN PALVELUKESKUS

RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.

2007

2006

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

Toiminnan rahavirta

Liikelyi-/alijäämä	3 181 318	6 225 991
Poistot ja arvonalentumiset	868 905	810 606
Rahoitustuotot ja -kulut	94 925	-97 100
	<u>4 145 148</u>	<u>6 939 497</u>

Investointien rahavirta

Investointimenot	-1 435 444	-421 497
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	554	0
	<u>-1 434 890</u>	<u>-421 497</u>

TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA

2 710 258

6 518 001

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

Muut maksuvalmiuden muutokset

Vaihto-omaisuuden muutos	-9 553	-52 614
Saamisten muutos	1 298 814	-1 394 979
Korottomien velkojen muutos	-683 288	1 467 178
	<u>605 973</u>	<u>19 585</u>

RAHOITUKSEN RAHAVIRTA

605 973

19 585

RAHAVAROJEN MUUTOS

3 316 231

6 537 586

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	12 726 950	9 410 719
Rahavarat 1.1.	-9 410 719	-2 873 133
	<u>3 316 231</u>	<u>6 537 586</u>

HELSINGIN KAUPUNGIN PALVELUKESKUS
TASE

VASTAAVAA	31.12.2007	31.12.2006
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot	414 304,32	367 126,68
Muut pitkävaikutteiset menot	223 694,65	308 935,28
	<u>637 998,97</u>	<u>676 061,96</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	1 869 428,31	1 265 380,39
	<u>1 869 428,31</u>	<u>1 265 380,39</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	649 205,48	639 652,83
	<u>649 205,48</u>	<u>639 652,83</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut pitkäaikaiset saamiset	5 671 016,00	5 671 016,00
	<u>5 671 016,00</u>	<u>5 671 016,00</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 185 390,52	6 443 798,26
Muut lyhytaikaiset saamiset	880 584,21	905 531,87
Siirtosaamiset	209 423,54	224 881,97
	<u>6 275 398,27</u>	<u>7 574 212,10</u>
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset	54 719,60	123 250,58
Varainhallinnan käyttötili	12 672 229,95	9 287 467,95
	<u>12 726 949,55</u>	<u>9 410 718,53</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>27 829 996,58</u></u>	<u><u>25 237 041,81</u></u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 098 818,22	2 098 818,22
Edellisten tilikausien ylijäämä	8 771 117,95	2 642 226,74
Tilikauden yli/ alijäämä	3 276 242,71	6 128 891,21
	<u>14 146 178,88</u>	<u>10 869 936,17</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	2 593 026,59	2 935 095,63
Muut velat	1 131 292,56	1 348 796,92
Siirtovelat	9 959 498,55	10 083 213,09
	<u>13 683 817,70</u>	<u>14 367 105,64</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>27 829 996,58</u></u>	<u><u>25 237 041,81</u></u>

HELSINGIN TEKSTIILIPALVELU

TUOSLASKELMA

	31.12.2007	31.12.2006
Liikevaihto	5 963 544,21	5 606 215,50
	<u>5 963 544,21</u>	<u>5 606 215,50</u>
Liiketoiminnan muut tuotot	43 066,01	44 361,40
	<u>43 066,01</u>	<u>44 361,40</u>
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat:		
Ostot tilikauden aikana	-1 226 383,38	-1 208 036,25
Palvelujen ostot	-880 669,26	-858 392,87
	<u>-2 107 052,64</u>	<u>-2 066 429,12</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 338 068,26	-2 230 144,23
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-676 871,38	-629 074,26
Muut henkilösivukulut	-176 035,91	-168 024,72
	<u>-3 190 975,55</u>	<u>-3 027 243,21</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-590 974,76	-427 543,09
	<u>-590 974,76</u>	<u>-427 543,09</u>
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat ja muut kulut	-92 782,57	-100 039,49
	<u>-92 782,57</u>	<u>-100 039,49</u>
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	24 824,70	29 321,99
Rahoitustuotot ja -kulut		
Osinkotuotot	514,50	240,10
Korkotuotot	73 122,61	52 480,53
Korvaus peruspääomasta	-99 000,00	-99 000,00
	<u>-25 362,89</u>	<u>-46 279,37</u>
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	-538,19	-16 957,38
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset tuotot	667,06	1297,2
	<u>667,06</u>	<u>1 297,20</u>
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	128,87	-15 660,18
Poistoeron muutokset		
Poistoeron lisäys (-)	-723 208,08	0,00
Poistoeron vähennys (+)	11 513,78	0,00
	<u>-711 694,30</u>	<u>0,00</u>
Varausten muutokset		
Vapaaehtoisen varausten vähennys (+)	723 208,08	0,00
	<u>723 208,08</u>	<u>0,00</u>
TILIKAUDEN YLI-/ ALIJÄÄMÄ	11 642,65	-15 660,18
Tunnusluvut		
Liikelylijäämä, % liikevaihdosta	0,4	0,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	2,2	1,9
Omavaraisuusaste, %	81,0	81,3

HELSINGIN TEKSTIILIPALVELU

RAHOITUSLASKELMA

1.1. - 31.12.	2007	2006
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä	24 825	29 322
Poistot	590 975	427 543
Rahoitustuotot ja -kulut	-25 363	-46 279
	<u>590 437</u>	<u>410 586</u>
Investointien rahavirta		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 176 867	-579 343
	<u>-1 176 867</u>	<u>-579 343</u>
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-586 431	-168 757
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset kunnalta	-58 635	29 386
Lyhytaikaisten saamisten muutokset muilta	-27 534	-63 842
Korottomien lyhytaikaisten velkojen muutos	15 623	110 518
Muut lyhytaikaiset saamiset	667	1 297
Siirtosaamiset	480	24 806
	<u>-69 399</u>	<u>102 164</u>
RAHOITUSTOIMINNAN RAHAVIRTA	-69 399	102 164
RAHAVAROJEN MUUTOS	-655 830	-66 593
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	2 014 504	2 670 334
Rahavarat 1.1.	-2 670 334	-2 736 927
	<u>-655 830</u>	<u>-66 593</u>

HELSINGIN TEKSTIILIPALVELU
TASE

VASTAAVAA	31.12.2007	31.12.2006
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	15 610,68	22 433,40
	<u>15 610,68</u>	<u>22 433,40</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Rakennukset	308 284,92	367 131,91
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 799 586,85	1 135 889,51
Koneet ja kalusto	61 831,10	87 649,87
Muut aineelliset hyödykkeet	492 184,09	542 919,74
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	70 829,38	6 409,98
	<u>2 732 716,34</u>	<u>2 140 001,01</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 009,13	1 009,13
	<u>1 009,13</u>	<u>1 009,13</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	659 691,52	573 522,51
Siirtosaamiset	48,39	528,19
	<u>659 739,91</u>	<u>574 050,70</u>
Rahat ja pankkisaamiset		
Varainhallinnan käyttötili	2 014 504,27	2 670 334,17
	<u>2 014 504,27</u>	<u>2 670 334,17</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>5 423 580,33</u></u>	<u><u>5 407 828,41</u></u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	1 242 735,44	1 242 735,44
Edellisten tilikausien ylijäämä	2 428 560,14	2 444 220,32
Tilikauden yli-/alijäämä	11 642,65	-15 660,18
	<u>3 682 938,23</u>	<u>3 671 295,58</u>
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kertynyt poistoero	711 694,30	0,00
Investointivaraukset	0,00	723 208,08
	<u>711 694,30</u>	<u>723 208,08</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	226 680,27	253 319,48
Muut lyhytaikaiset velat	72 693,53	55 377,12
Siirtovelat	729 574,00	704 628,15
	<u>1 028 947,80</u>	<u>1 013 324,75</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>5 423 580,33</u></u>	<u><u>5 407 828,41</u></u>

6. ALLEKIRJOITUKSET

Helsingissä maaliskuun 31 päivänä 2008
HELSINGIN KAUPUNGINHALLITUS

Suvi Rihtniemi

Outi Ojala

Otto Lehtipuu

Jan D. Oker-Blom

Sirkka-Liisa Vehviläinen

Osku Pajamäki

Juha Hakola

Terhi Peltokorpi

Sanna Hellström

Risto Rautava

Tarja Kantola

Ulla-Marja Urho

Jouko Malinen

Irmeli Wallden-Paulig

Elina Moisio

Jussi Pajunen
Kaupunginjohtaja

7. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA SEKÄ NIIDEN SÄILYTSTAVASTA

Luettelot kirjanpitokirjoista ja tositelajeista sekä niiden säilytystavasta tilitoimen yksiköittäin sisältyvät keskuskirjanpidon sidottuun tase-erittelyt-kirjaan.